Cent Div
4
BNCR
S.2.94
(093)
(460)
C 733
24

B
S
(
(
C
2

D

COLECCION

DE

DOCUMENTOS INÉDITOS DEL ARCHIVO GENERAL

DE LA

CORONA DE ARAGON,

PUBLICADA DE REAL ÓRDEN

POR

SU ARCHIVERO

D. Manuel de Bofarull y de Sartorio.

TOMO XXIV.

BIBLIOTECA NAZIONALE
ROMA

Digitized by Google

LEVANTAMIENTO

Y

GUERRA DE CATALUÑA

en tiempo de don Juan II.

DOCUMENTOS RELATIVOS Á AQUELLOS SUCESOS,

PUBLICADOS DE REAL ÓRDEN

POR

D. MANUEL DE BOFARULL Y DE SARTORIO,

Archivero de la Corona de Aragon.

Tomo XI.

BARCELONA.

EN LA IMPRENTA DEL ARCHIVO.

—

1863.

S.S. 94 (093) (460) C 433/24

AH

Digitized by Google

AÑO 1464.

31 DE ENERO.

Deliberacion.

Oyda la creença explicada al present consell per mossen abbat de Montserrat en nom e per part del Christianissimo Rey de França lo dit consell elegi los dit reverent abbat de Montserrat noble don Francesch de Pinos e Francesch del Bosch sindich de Leyda los quals refiren a la Magestat del Senyor Rey les dites coses explicades e totes circunstancies per manera la sua Altesa reste be informada e proveescha al necessari.

Aprobacion posterior de la ciudad.

Dimecres lo primer de febrer any demunt fou loada

approvada e consentida la preinserta deliberacio per lo consell de Barchinona ab eleccio de les persones seguents ço es mossen Miquel dez Pla Gabriel Ortigues mercader Barthomeu Fangar notari e Barthomeu Artigue laurador.

5 DE FEBRERO.

Deliberaciones.

Per tots concordablament fou feta deliberacio e conclusio que los senyors deputats puixen els sie licit de les armes artellaries e altres municions que tenen del General prestar a la Majastat del Senyor Rey aquelles que volran declarat empero a major cautela que no puixen comprar res de nou per prestar.

Item fou feta deliberacio e conclusio que los dits deputats per paguar los deutes que deu lo General axi als embaxadors tramesos en França e an Castella com a altres qualsevol persones puixen manlevar a censal sobre lo dit General ab les obligacions acustumades fins a integra pagua del que es degut o assegurar als dits embaxadors e altres persones les quantitats quels son degudes a for de censal sobre lo dit General les quals vendes de censals e apoques puixen fer los dits deputats en nom dells e del dit consell com a representants lo dit Principat ab les obligacions seguretats

promissions clausules e cauteles acustumades e necessaries ab plenissima potestat.

Item que sien tramesos a mossen Pere de Belloch o a mossen Pere Johan Serra en Castello Dempuries dos quintars de la polvora que te lo General e mig quintar a la ciutat de Manresa e mig al castell de Hostalrich e una rova al castell de Vidreres.

Item que lo terç de la calavera novament presa pertanyent al General ço es en lo buch de aquella e ferrera sie donat a mossen Jacme Fivaller e an Berenguer Merti exceptat les mercaderies e rescats de homens si ni haura.

Aprobacion posterior de la ciudad.

A VIII del dit mes de febrer los honorables consellers e consell de XXXII e XVI loaren e consentiren a les dites delliberacions.

Quant al apuntament fet per los dits advocats sobre los bens dels acuydats lo dit consell dellibera que los advocats altre vegade se congreguen e que purament vegen de justicia a quis pertany la agraduacio dels bens de mossen Johan de Palou e que ho refiren al present consell.

Dictámen acerca de las deliberaciones que preceden, dado por los abogados del Concejo y de la Diputacion.

Los advocats de la ciutat e de la Diputacio vistes les deliberacions per los molt reverent nobles e magnifichs deputats e consell lur intrevenint hi la ciutat de Barchinona sobre los bens dels acuydats fetes son de intencio que la graduacio e distribucio dels bens de mossen Johan de Palou se pertany als dits deputats.

7 DE FEBRERO.

Deliberacion.

Fou deliberat e conclos que les persones derrerament eletes en fet den Rafel Julia axi com havien lo poder ab referir sie sens referir e encare de nou donaren poder a les dites persones que ensemps ab los senyors deputats vegen e apunten ço que demane lo dit Rafel Julia per lo viatge que ha fet ab les dues galees portant la Magestat del Senyor Rey e se informen de les coses e façen conclusio que deu haber per lo dit viatge tot sens referir. E per que lo artiacha Çariera ere hu de aquelles dites persones eletes e de present es fora la ciutat de Barchinona elegiren en loctinent seu lo honorable mossen Johan Comes canonge.

Aprobacion posterior de la ciudad.

A VIII del dit mes de fabrer los honorables consellers e consell de XXXII e XVI loaren approvaren e consentiren a la dita delliberacio.

8 DE FEBRERO.

Reunidos en la casa de la Diputacion los señores Diputados y las personas elegidas por parte de esta y de la ciudad, les fué entregado, por el honorable En Rafael Juliá, el siguiente escrito.

I.

Deman jo Raphel Julia al Principat de Cathalunya per part del qual mossen Pere de Belloch mossen Authoni Lonch En Pere Julia stant lavors consellers En Barthomeu Costa e Nanthoni Lombart notari de la casa me prometeren hem donaren paraula degues ab les mies dues gualeres e berganti anar en Portugal per portar la Magestat del Senyor Rey ab les quals galeres munta En Franci Ramis per ambaxador al dit Senyor Rey. E volgueren los sobre dits que per la dita anada jo prestas sagrament e homenatge al dit Principat de

Cathalunya de star a ordinacio per la dita materia del dit Franci Ramis lo qual sagrament jo liberament presti al dit Principat aço perquen stigues ab lanimo per reposat. E parti de la plage de Barchinona a XXX del mes de octubre e son arribats an Barchinona ab lo dit Senyor Rey a XXI del mes de janer que son dos mesos XXIII jorns çensa que apres les dites galeres son stades vengudes son stades continuament e stan a tota ordinacio del Principat. E la una de les quals galeres es apres de la dita venguda anada de ordinacio del dit Principat per lavar e aportar labat de Montserrat. E munten los dits tres mesos a raho de CCCC lliures per galera axi com primer jo comptava que son. . . . . II M CCCC lliures.

II.

Item demana lo dit Raphel Julia que ha hagut lexar en Santa Maria del Porto en Castella D quintars de pa e les coses seguents. Aço per tant com lo dit Senyor havent deliberat de present muntar e partir fonch deliberat lexar quant ere en terre per fer nostre bon viatge que valia los dits D quintars. . . CCCLXXV lliures.

III.

Item mes que per la dita causa de la dita prompte anada lexi en terre en Santa Maria del Porto En Jutglar per comprar algunes coses necessaries per galera CL dobles e C crusados que valen. . . CCXXV lliures.

IIII.

Item una anchora.

Item un tonell doli.

Item IIIIe tonells de vi.

Item IIII botes de vinagre.

Item IIII dozenes de lances de peres.

Item dos caps plans.

Item dues gumenes.

Item XX quintars de seu.

Valen les dites coses . . . . . CCL lliures.

V.

Item demana lo dit Raphel Julia al dit Principat que vulla haver sguart als grans perills que lo dit Raphel Julia ha passats en lo dit viatge cuydantse perdre en la costa de Castella donant a trevers ab la una galera de la qual perde lo palament los placia vuyllen fer aquella gracia e smena que condigna al servey fet los aparegua.

VI.

Item demana que ha perdut en lo dit viatge hun berguanti ab XVII homens qui nagaren lo que conexeran.

VII.

Item demana lo dit Raphel Julia li fonch promes degues nos dar XXX companyons mes avant daquella que ordinariament aportava lo sou dels quals me fonch ja paguat per dos mesos ab la macio restant esser satisfet per XXIII jorns que a raho de IIII florins lo mes son . . . . . XXXXVIIII lliures.

VIII.

Item per la macio dels dits XXX companyons a raho de X diners lo jorn son. . . . . XXX lliures.

Deliberacion, insiguiendo el órden de los capitulos que contiene el precedente escrito de Rafael Juliá.

La qual escritura o demanda diligentment legida regoneguda e apuntada e encare oyt lo dit Rafel Julia en tot ço e quant ha volgut dir per fundar sa intencio en les coses predites per ell demanades. E informats voridicament del fet com passa quant lo dit Rafel ab les dites dues galees fou expedit fer lo dit viatge jatsie sou algu no li fos ofert per les dites dues galees sino, que ab voluntat sua fondat orde per les XXIIII en la expedicio de aquelles per a dos mesos empero considerat lo bon recapte per ell dat e lo gran fruyt seguit que infinidament ere desijat com ab les dites dues galees sie vengut de la ciutat de Cepta aci en Barchinona lo Serenissimo e excellentissimo senyor lo Senyor Rey En Pere benaventuradament regnant. Por ço tots los dits deputats e persones eletes concordablement faheren conclusio quant al primer capitol que al dit Raphel Julia de pecunies del General deu esser paguat sou per les dites dues galees a raho de CCCC lliures quascuna e per quascun mes de tant temps com ha stat en lo dit viatge comptant del dia que parti de la plaja de la present ciutat per fer aquell fins en lo dia que es junt ab lo dit Serenissimo Senyor Rey ab aço empero que del dit sou sie defalcat o rebatut tot ço e quant fou despes en la expedicio de les dites galees

per los dits dos mesos axi en panatica com en diners o altres coses. Exceptat ço que li fou dat per los homens de cap que de mes de lacustamat havie portar ab quascuna de les dites galees per fer lo dit viatge. E aximateix excetades aquelles XXXX o L lliures que foren dades al dit Julia per confits sera gingebre vert polvora de duch e altres menuderies que sen porta per servey del dit Senyor Rey.

En les coses contengudes al segon e terç capitols posaren scilenci com aquelles que no procehien de justicia segons a tots fou vist.

Quant al fet de la anchora tonell doli IIII tonells de vi IIII botes de vinagre IIII dotzenes de lances de peres dos caps plans dues gumenes e XX quintars de seu dixeren concordablament ques deu sobreseure quant a aço fins tant lo dit Jutglar sie tornat e llavors aquell oyt sera pensat que es fahedor.

Al V capitol dixeren que lur potestat no se sten a remunerar e per conseguent noy podien provehir.

Al VI capitol dixeren que no fou concordat anas berganti al dit viatge e si anat ni ha ere armat de la gent de les galees per les quals se pague lo sou e per ço no li taxaren res per lo dit berganti.

Quant al VIIe e VIIIe capitols deliberaren que sien pagades al dit Julia les dues quantitats en aquells scrites prenents suma de LXXVIIII lliures X sous per sou e messio dels dits homens de cap per XXIII jorns que han servit mes dels dos mesos per los quals ja foren paguats com les dites galees foren expedites.

Aprobacion posterior de la ciudad.

A X de febrer del any Mil CCCCLXIIII los honorables consellers e consell de XXXII e XVI loaren e approvaren les dites coses delliberades per les persones a qui aquelles eren remeses ey consentiren.

19 DE MARZO.

Deliberaciones.

Per tots los demunt dits concordablement fou feta deliberacio e conclusio que sien prestades al Serenissimo Senyor Rey En Pere huy benaventuradament regnant dues de les galees que lo General ha e te a la Taraçana a tres anys del die present a anant comptadors ab la ferrera tanta com se trobara en poder del dit General. E que sie prestada sens calament ne fermançes sino a sola confessio e promissio de esser restituides passat lo dit temps per lo dit Senyor Rey. Ab aço empero que los deputats no puixen comprar res qui fallegue a la dita ferrera e o als buchs éxarcia e altres forniments de les dites galees.

Item que la Magestat del Senyor Rey sie suplicada

que dels diners a sa Altesa liurats o liuradors per los deputats e concell qui en los dies passats foren destinats per al socors de la vila de Cervera façe contents Menaut de Beamunt Johan Darmendaris e altres qui demanen pagua per haver trabellat e vaguat en socorrer la dita vila de Cervera com sie vist esser molt rahonable ells sieu contentats e satisfets dels dits diners a aço assignats dels quals la major part reste encara alvirar al dit Senyor Rey.

Item que los deputats presents e sdevenidors hajen facultat e potestat de ordonar e fer publicar qualsevol prohibicions e crides que vistes lus seran a utilitat del dret novament imposat sobre la sal axi en no permetre que la sal venedora en nom del General no sie revenuda per revenedors com en totes altres coses als dits deputats ben vistes a tota lur voluntat per utilitat del dit dret e per squivar fraus.

Item que mossen Bernat Tor mossen Johan Colom e Francesch del Bosch vegen lo carrech dat en los dies passats al honorable En Johan Benet Çapila ciuteda e En Nicholau Bernat de veure letres e posar bollatins. E apunten si deuen esser paguats o remunerats e ho refiren al present consell.

Item que los prop dits tres ogen lo honorable mossen Jacme Segur canonge de Tortosa del que demane per lo reschat que ha hagut paguar als enemichs quil prengueren anant en Leyda trames per los deputats e consell per negocis del Principat e encara per les grans despeses que diu haver fetes e treballs e perills de mort passats per la raho dessus dita e vegen si deu

haver pagua e remuneracio e del que apuntaran façen relacio al present consell.

Item que les prop dites tres persones vegen una suplicacio lo dia present dada per mossen Jacme Carbo caveller e les coses en aquella contengudes e se informen de aquelles e les apunten e lur apuntament refiren al present consell.

Aprobacion posterior de la ciudad.

A XXIII de març del dit any Mil CCCC sexanta quatre los honorables consellers e consell de XXXII loaren approvaren e consentiren a les dites deliberacions exceptat lo que concerneix la imposicio del dret de la sal sobre lo qual los dits consellers hagen informacio dels senyors de deputats sobre certs contraris occorrents al dit consell. E elegi sobre los caps en los quals ha remissio de persones los seguents ciuteda Luis Ros mercader Nicholau Julia artiste Pere Prats specier Bernat Beatriu cotoner.

4 DE ABRIL.

Deliberaciones.

Fou feta deliberacio e conclusio que los CCVIII sachs de forment en los dies passats trobats en poder de Jacobo Vernigalli mercader e presos a mans del General per ço com se dehie esser den Luis Santangell de Valencia sien restituits o la valor de aquell dit forment paguada a Miquel Calvet mercader de Montpeller del qual juxta certa informacio e attes per ell portats es stat vist lo dit forment esser per los advocats de la casa de la Deputacio e de la casa de la present ciutat de Barchinona als quals ere stat remes.

Item que los honorables mossen Johan Comes canonge mossen Johan Colom caveller e Galceran Carbo ciuteda de Barchinona informen lo Senyor Rey dels paguaments fets al senyor don Johan de Beamunt e donen raho a la sua Altesa de les coses fins aci per lo present consell deliberades en respecte del dit don Johan e de les gents darmes que ab ell vingueren al present Principat. E facen les rahons e excepcions quels occorreran per scusar la pagua demanada per lo dit don Johan axi de tres milia florins que diu haver paguats en Castella per traure la dita gent darmes com de certs pehons que diu esser ab ell venguts com entra en lo dit Principat ab la dita gent darmes. E si apuntament algu per lo dit Senyor Rey e per ells sera fet de les dites coses aquell refiren al present consell.

Item que les dites tres persones apunten lo quels parra se dege fer sobre les demandes fetes per mossen labat de Montserrat micer Pere Severtes e mossen Mi-

quel Cardona qui son stats embaxadors del Principat de esser lus paguat ço que dien haver despes en certs lahuts e o altres fustes quils han portats de Copliure a la present ciutat de Barchinona. E mes apunten ço que demane lo dit micer Severtes per molts processos que per comissio del present consell diu haver regoneguts e relats. E ço que demane Johan de Vertegui per treballs per ell segons aferme sostenguts per lo dit Principat. E tot lo que circa les coses dessus dites apuntaran refiren al present consell.

Item que los senyors deputats ensemps ab los honorables consellers de Barchinona informen la Magestat del Senyor Rey del stament dels bens dels acuydats e daquelles que revera son en mans e poder del General. E encare de moltes provisions ofertes e promeses per los deputats e consell e mossen Pere de Belloch en nom e per part lur e ab comissio e expressa potestat dels deputats e consell fetes a universitats e singulars persones de alguns dels dits bens. E mes informen la sua Altesa dels altres bens inmobles e mobles rendes e altres coses qui eren dels dits acuydats e no son en mans e poder dels dits deputats. E confiren ab aquella del que sera vist se dege fer dels dits bens de acuydats per servey de la sua Excellencia e benavenir del Principat. E lo apuntament si algu sen fa refiren al present consell.

Item attes que mossen Bernat Gralla deputat com fou elegit en loch de mossen Bernat Castello olim deputat ere a la ciutat de Leyda e la hora que li fou notificada la sua eleccio per sos condeputats ell accepta

es mete en altra stat que de primer tenie per raho del ofici de deputat e asseja diverses vegades venir en Barchinona per servir lo dit ofici mas covenc li tornar sen en la dita ciutat de Leyda per no esser pres dels enemichs del dit Principat e considerat que per ell no ha stat de venir mas per la no seguretat dels camins. E attes que encontinent que ell hague acceptat lo dit ofici tots los actes de la deputacio en los quals han esser nomenats los deputats son stats fets ab nominacio sua com a deputat. Per ço fou deliberat e conclos que per sos condeputats de peccunies del General sie paguat lo dit mossen Gralla del dia ença que accepta lo dit ofici de deputat axi com si presencialment hagues servit lo dit ofici.

Item attes que la Magestat del Senyor Rey benaventuradament regnant es presencialment en lo Principat e los castells de Hostalrich e do Montsoriu son forces tals que dignament deuen star en mans e poder de Sa Altesa fou deliberat e conclos que los dits castells sien liurats al dit Senyor Rey e daciavant stiguen a despeses de la sua cort e no del dit General.

Aprobacion posterior de la ciudad.

A V del dit mes de abril los honorables consellers e consell de XXXII loaren approvaren e consentiren a les dites deliberacions exceptat que no puxen tractar res que concernesque Juan de Vertegui com lo dit con-

sell hi hage dissentit attes li es stat ja posat per lo dit consell scilenci.

En lo fet de la delliberacio del dit mossen labbat de Muntserrat e altres excep lo del dit Johan de Vertegui lo dit consell elegi les persones seguents.

Ciuteda.

Jacme Genis de Valsecha.

Mercader.

Pere Grau.

Astiste.

Manuel Agusti barber.

Manestral.

Bernat Coll Rabassa sastre.

En lo fet concernent lo senyor don Johan de Beamunt lo dit consell elegi les IIII persones ja en dies passats sobre aço eletes.

15 DE MAYO.

Deliberaciones.

Fou feta deliberacio e conclusio que totes les heretats e bens dels acuydats sis vol sien dins de Barchinona e sos termens sis vol en qualsevulle parts del Principat e tant aquells de que es stada presa possessio per lo General quant los altres on se vulle sien o stiguen sien transferides e transferits e o transportades

e transpostats en lo Senyor Rey e a qui volra ab tota eficacia e ara de present lo consell ne fa translacio e transpostacio a la sua Altesa ab cessio de tots drets e accions e totes clausules necessaries. Sens empero eviccio dels bens del General axi que de aquelles e aquells puixe fer lo dit Senyor Rey ses voluntats. Salvat empero dret a qualsevol persones pertanyent sobre los dits bens e heretats tant per via de censals vincles dots com altres credits als quals per la dita transpostacio no sie fet algun prejudici.

E la dita transpostacio e translacio fan los dits deputats e consell ab aquests pactes e condicions ço es que bens axi mobles com inmobles dels dits acuydats e altres enemichs qui ja son stats exequtats per los deputats e consell e per persones havents ne dells potestat e encara per qualsevol ciutats viles e lochs del dit Principat o regidors de aquelles obedients al dit Senyor Rey sien haguts per talment alienats que lo General ne les dites universitats a restitucio de aquells ne dels preus o peccunies daquen procehits o procehides en tot o en part tengut no sie en alguna manera. E no resmenys que totes provisions concessions gracies e altres actes fins aci particularment fetes e fets per los dits deputats e consell e per mossen Pere de Belloch havent ne potestat dels dits deputats e consell ab intervencio de mossen Pere Johan Serra embaxador de la ciutat de Barchinona sien e stiguen en la força e valor e aquelles e aquells no sie derogat e prejudicat en alguna manera.

Item que tots censals morts carregats sobre lo dit

BIBLIOTECA NAZ. ROMA VITTORIO EMANUELE

General qui sien stats de acuydats del dit Principat sien e romanguen al dit General integrament axi en preus com en pensions aço majorment considerat que ja son haguts per luits e quitats e no serie possible poder reviure ço que una vegada es mort.

Item que los censals dots e altres credits e drets qui son sobre les dites heretats e bens hajen esser paguats e o satisfets de les dites heretats e bens qui son transerides e transferits al dit Senyor Rey en axi que regrers algu per qual via nos puixe haver contre lo dit General ne contre les dites ciutats viles e lochs per raho de les coses ja exequtades ans hajen esser paguats en tota manera dels dits bens restants e no del dit General ne de les dites ciutats viles e lochs e o universitats e singulars de aquelles.

Item fou deliberat e conclos que le senyor bisbe de Vich abbat de Montserrat y mossen Johan Comes canonge comte de Pallars mossen Johan Colom caveller e Franci de Santmenat donzell Francesch del Bosch sindich de Leyda micer Pere Severtes sindich de Tortosa e Galceran Carbo ciuteda de Barchinona vegen les coses demanades per lo senyor don Johan de Beamunt apunten aquelles e tot lo quels parra se dege fer e ho refiren al present consell.

Item fou deliberat e conclos que los senyors deputats ab intervencio de mossen Bernat Tor canonge mossen Johan Colom caveller e Francesch del Bosch sindich de Leyda vegen apunten proveesquen e a deguda exequcio deduesqnen les coses contengudes en les suplicacions en serits als dits diputats e consell da-

des per les persones seguents ço es per En Panch Spich alamany Francesch Salelles patro de nau Thomas Carreres correu mestre Marti Pere Gabriel Cerda Nicholau Cambi Guillem Gresells Johan Dolivella e Branda Amat. E aximateix vegen apunten proveesquen e a deguda exequcio deduesquen les coses de que de paraula han suplicat e supliquen los reverent abbat de Montserrat comte de Pallars Manuel Fonolleda micer Pere Severtes mossen Miquel Cardona mossen Jacme Segur canonge de Tortosa Nanthoni Lombard scriva major Johan Çapila micer Damia dè Montserrat mossen Jacme Carbo caveller Anthoni Mayans ferrer Franci dè Vallsecca Johan Dargençola Luis dez Cortal Valenti Gibert e Guillem Renart parayre. E facen los dits deputats ensemps ab les persones dessus dites justicia als dits suplicants sens referir.

Item fou deliberat e conclos que no obstant lo que devall sera dit en lo passat sie stat remes à certes persones per part dels deputats e consell e à altres per part de la ciutat de Barchinona attes que no hi han dada conclusio. Los senyors deputats vegen la ordinecio novament feta de la capitania feta al senyor comte de Pallars e habiliten aquella si mester sera e la facen expedir e liurar en forma publica acustumada al dit senyor comte manant ho an Anthoni Lombard scriva major del General attes que la dita capitania se feu en temps de mossen Barthomeu Sellent quondam predecessor seu en lo dit ofici e nos trobe ordonada ne tocada. E que hi donen conclusio sens referir.

Aprobacion posterior de la ciudad.

Dimecres a XVI del dit mes de maig los honorables consellers e consell ordinari de XXXII de la ciutat de Barchinona havents per bones les dites delliberacions loaren approvaren e consentiren en aquelles ab eleccio de IIII persones ultra aquelles IIII qui ja en dies passats foren eletes sobre lo fet del senyor don Johan de Beamunt com de les supplicacions dessus mencionades en la forma per los dits deputats e consell delliberada e son los seguents.

Ciutedans.
Mossen Pere Cestrada.
Romeu Lull.
Artistes.
Gabriel Devesa. } notaris.
Jacme Mas. }
Mercaders.
Gabriel Ortigues.
Jacme Cesavaces.
Manestrals.
Pere Figueres sabater.
Sabria Viadell rajoler.

22 DE MAYO.

Deliberaciones.

Vist lo memorial en via de demanda dat de part del senyor don Johan de Beamunt lo qual es de la seria seguent.

A V de septembre parti don Johan de Beamunt de Alfaro e vingue en Aranda ab CCIX ginets pagats en aquell dia hun mes. Entra en Cathalunya ab tota la gent darmes lo jorn de Sant Miquel.

Son los pahons que lo dit don Johan demana li sien pagats per XXX dies CCXVIII pahons que volen MCCC florins.

E vista la necessitat en que aquella hora lo Principat stava vistes les instruccions e comissio ben bestant feta per los reverends deputats e lur consell als dits don Johan de Beamunt mossen Copons e Johan de Vertegui lo dit don Johan no podent traure la gent sens que nol pagas lo sou de hun mes ab ques poguessen adressar en tot lur mester e regoneguda la comissio que a major quantitat manlavar bastava manleva tres milia florins dor per los quals obliga tots sos bens. E per no haver complit los dits reverents deputats e lur consell lo cambi en Civilla segons li digueren com fonch vengut lo dit don Johan ha paguat de intereç

per dos anys MDC florins dor los quals ab los tres milia principals demana lo dit don Johan li sien paguats que seria per tot IIII MDC florins dor.

E mes demana li sia paguat lo sou de la sua gent de tot lo temps que han servit fins lo jorn de la benaventurada venguda del Senyor Rey levat empero e pres en compte qualsevol quantitat o sou que donada e rebuda hajen en qualsevol ciutat vila e loch del dit Principat.

E mes encara exceptat que de la jornada que parti Mandoça fins a la sobredita venguda del Senyor Rey no foren sino CXXXX cavalls poch mes o menys los quals la Magestat del Senyor Rey e molts altres veren be en Agolada es mostra per nomina de la prefata Magestat al donar los del sou.

E vistes les deliberacions fins aci fetes per la present consell ab intervencio de la ciutat de Barchinona vists encara e recensits los comptes axi de les CC pagues com altres tenguts ab lo dit don Johan e les instruccions actes e letres per aquesta raho fetes. E vista una suplicacio per ell dada al Senyor Rey demanant esser paguat e la resposta a aquella feta per part dels dits deputats e consell. Oyt noresmenys una e moltes vegades lo dit don Johan e les persones per ell a aço eletes. E encara oydes les persones per los dits deputats e consell a aço assignades ab intervencio de la ciutat de Barchinona les quals totes les dites coses han digestament vistes e ruminades. E considerades moltes coses dignes de gran consideracio son de vot e perer que lexada tota discucio de justicia de peccunies del General sien dats de gracia al dit senyor don Johan de

Beamunt dos milia florins dor valents vint e sis milia sous Barchinonesos en diners e robes segons en la manera que haver se poran a raho de censal. Ab aço empero que lo dit don Johan en nom seu propri e com a procurador dels nobles Menaut de Beamunt fill seu e de Bertran Darmendaris haje e sie tengut fer e fermar ab tota eficacia apocha de la dita quantitat com la rebra e bona e amplissima fi e difinicio al dits deputats e consell e al dit General no solament dels dits dos milia florins ans encara de totes quantitats de peccunia e altres coses que ell e los dits Menaut e Bertran e altres qualsevol persones qui ab ells son entrats en lo dit Principat e han servit aquell axi a cavall com a peu fins en lo dia present volguessen e o poguessen demanar en qualsevol manera als dits deputats e consell o al dit General imposant se a ell e als altres dessus dits scilenci de poder mes demanar en juy ne fora juy.

Item remeteren les suplicacions dades en scrits per los honorables En Jacme Pellisser Franci Johan fuster e Johan Cutxi als senyors deputats e a les persones a les quals derrerament han remeses certes altres suplicacions en scrits e de paraula fetes e aço sens referir.

Aprobacion posterior de la ciudad.

Dimarts a XXVIIII de maig del any Mil CCCCLXIIII los honorables consellers e consell de XXXII loaren

approvaren e consentiren la remissio concernent la supplicacio del dit honorable En Jacme Pellicer segons dit es dessus.

Quant a la deliberacio feta en favor del dit noble don Johan de Beamunt lo dit consell dissenti.

16 DE JUNIO.

Deliberacion.

Per quant en lo present consell fou feta a XXII de maig prop passat deliberacio que fossen dats al senyor don Johan de Beamunt dos milia florins dor per les causes e rahons e ab les condicions en la dita deliberacio contengudes. E la dita deliberacio no ere stada passada per la ciutat de Barchinona per sola causa com ere dit que los senyors deputats e consell no havien oydes les persones per la ciutat a aço eletes. Lo dia present les dites persones eletes per la dita ciutat han difusament recitades les causes lurs coratges movents circa lo dit fet fahents plena relacio de aquelles. Les quals attentament oydes e lurs rahons enteses e motius be percebuts finalment los dits deputats e consell tots concordes exceptat hun sol digueren esser de vot parer que la dita deliberacio ja feta stigue en sa força e valor ab les condicions empero e qua-

litats en aquella contengudes no obstants qualsevol rahons en contrari fetes.

Aprobacion posterior de la ciudad.

Dimarts a XVIIII de juny del any Mil CCCCLXIIII por lo consell ordinari de XXXII fou dissentit a la sobra dita deliberacio.

23 DE JULIO.

Deliberaciones.

Fou feta delliberacio e conclusio que per sostenim ent de mil rocins ço es CCCC homens de armes e DC ginets e cert nombre de gent a peu aquell que les persones devall scrites arbitraran sie imposada e ordonada exaccio e subvencio general e universal en la qual contribuesquen eclesiastichs militars e reyals. La qual exaccio o subvencio e lo modo com se fara e encara tota ordinacio exequcio e total disposicio de les dites coses e deppendents e emergents delles remeteren als reverent egregi e magnifiques persones seguents ço es al senyor bisbe de Vich abbat de Montserrat lo senyor comte de Pallars Artal de Claramunt donzell mossen

Francesch Lobet ciuteda de Barchinona e Miquel Boteller sindich de Tortosa ab intervencio dels deputats qui ara son e per avant seran.

Item que la Magestat del Senyor Rey sie suplicada per part dels deputats e consell que façe publicar edicte durador daci a la festa de Nadal prop vinent en forma que no sie prejudicial als poblats en lo Principat ne a les libertats e leys de aquell.

Item que de les galees qui son en la Drassana sien prestades dues a la Magestat del Senyor Rey a tres anys ab la ferrera que tenen ab aço empero que si res hi fall no puixe esser comprat per los deputats ne altres ministres del General de peecunies de aquell. E que lo dit Senyor Rey façe obligacio de restituir aquelles en la forma qne es stat fet de les dues galees ja en los dies passats a la sua Excelencia prestades per los deputats e consell.

Item remeteren a les persones a les quals en los dies passats foren remeses algunes suplicacions en scrits e de paraula totes les suplicacions dades del dia de la dita remissio fins al dia present per qualsevol persones en axi que les dites persones apunten les coses suplicades singularment e particular e los apuntaments refiren al present consell.

Al márgen del último capítulo que precede se encuentran apuntadas las siguientes palabras.

No la paça la ciutat.

Aprobacion posterior de la ciudad.

Dimarts a XXIIII del dit mes de juliol per lo consell de Barchinona foren loades aprobades e consentides les dessus dites deliberacions. E sobre la primera foren eletes les persones seguents mossen Galceran Carbo mossen Ramon Ros ciutedans mercaders Valenti Gibert Gabriel Miro artistes Johan Brujo notari Pere Matheu specier manestrals Gabriel Vilar teller Stheve Tholosa ferrer. E a XXVI del dit mes fou loada e aprovada la addicio scrita en la primera deliberacio dels mil rocins.

2 DE AGOSTO.

Deliberacion.

Recensides les dues deliberacions ja fetes per lo present consell la huna a XXII de maig e altra a XVI de juny prop passats sobre los dos milia florins dor donadors a don Johan de Beamunt. E considerat lo

gran servey que ell e gents sues han fet e fan al Senyor Rey e specialment ara capitanajant la vila de Vilafrancha de Penedes ab no pochs perills treballs e despeses en molt honor de la sua Magestat e beavenir del dit Principat. Per ço los dits deputats e consell concordablement stants e perseverants en les dites dues conclusions altra vegada deliberaren que los dits dos milia florins sien dats al dit don Johan en les forma e manera e ab les qualitats condicions e modo en les dites dues deliberacions contengudes les quals volen aci haver per repetides.

Aprobacion posterior de la ciudad.

Dissabte a IIII de agost del any Mil CCCCLXIIII los honorables consellers e consell ordinari de XXXII loharen approvaren e consentiren a la dita deliberacio.

Alterando aquí el órden cronológico que se observa en las sesiones, se encuentra apuntada una del 26 de julio, cuyo contenido se reduce á indicar que, reunidos los Diputados con el Concejo de la ciudad, para tratar del asunto de los mil rocines, nombraron una comision para que se enterara del número de hogares que eran fieles al señor Rey, de lo que hiciese aquella luego relacion al Consejo.

3 DE AGOSTO.

Reunidos los señores Diputados con las personas que ellos habian elegido y las que lo fueron por la ciudad, redactaron la siguiente nota ó apuntamiento.

Fou fet apuntament que la subvencio sie ad beneplacitum duradora tant e no mesavant quant los deputats e consell com a representants lo Principat sens participi o intervencio e consentiment de la ciutat de Barchinona volran els plaura o tant e no mes avant quant la dita ciutat ço es lo consell de cent jurats a soles volra els plaura. En axi que tota vegada que los dits deputats e consell a soles o lo consell sol dels dits cent jurats volran e deliberaran la dita subvencio dege cessar que encontinent cesse e cessar haje en tota manera en guisa a fi que daquiavant no sie exhigida en la dita ciutat ne en lo dit Principat ne en qualsevulle parts de aquell.

7 DE AGOSTO.

Deliberacion tomada por acuerdo de los Diputados y de la Municipalidad.

Los senyors deputats dèl General e les sis persones eletes per lo consell de la Deputacio en lo fet de la subvencio o exaccio fahedora per sosteniment de Mil CCCC rocins e alguns pehons per causa de la guerra e los senyors consellers e VIII persones a aço eletes per lo consell de la ciutat de Barchinona per lo poder a ells donat per los dits consellers faheren conclusio e deliberacio que en quascuna ciutat o vila qui es cap de vegueria del dit Principat sien portades les peccunies procehidores de la dita subvencio particularment dels lochs e parts de la dita vegueria e que la persona o persones qui a rebre aquelles seran deputades en les dites ciutats e o viles caps de vegueries sien portades o segurament trameses les dites e totes altres peccunies que per la dita raho a lurs mans pervindran en la present ciutat de Barchinona e posades realment e dites e scrites en la taula de aquella als dits senyors deputats no puixen nels sie licit levar o fer levar de la dita taula o a altres fer dir e scriure les dites quantitats en tot o en part sino ab albara signat de lurs mans e segellat ab lurs segells com es acustumat fer en la casa de la Deputacio. En la fi o peu del qual albara sie scrit de una den Anthoni Lombard scriva major del dit General que en tal deliurament de peccunia o peccunies descrites en lo dit albara han consentit les dites sis persones o la major part delles. E semblantment en Johan Guiabret scriva del consell de la dita ciutat scrive en lo peu del dit albera que los

senyors consellers e les VIII persones eletes per la dita ciutat o la major part delles han consentit en lo dit deliurament de peccunies. E altrament les dites peccunies de la dita taula no puixen esser levades o a altres dites e scrites.

14 DE AGOSTO.

Deliberaciones tomadas por la Diputacion y la ciudad.

Los senyors deputats e les sis persones eletes per lo consell de la Deputacio e los senyors consellers e VIII persones eletes per la casa de la ciutat en lo fet de la subvencio o exaccio general per sosteniment dels CCCC homens darmes ab CCCC pages e DC ginets e homens de peu han feta delliberacio e conclusio que mossen Ramon Ros Valenti Gibert Johan Brujo e Steve Tholosa per part de la ciutat ab intervencio de mossen Barthomeu Figueres canonge e mossen Johan Roig prevere per lo braç ecclesiastich e de mossen Barthomeu Sant Just caveller e Franci de Santmenat donzell per lo braç militar meten en pratica lo compartiment de la dita subvencio en la millor manera e pus facil que poran e sabran a fi la cosa vingue a deguda conclusio ab aço empero que totes les sis persones del consell de la Deputacio e les VIII del consell de la ciutat hi puixen entrevenir si presents si trobaran.

Item apuntaren e feren conclusio que quascun dia de mati e depres dinar los reverent abbat de Montserrat Artal de Claramunt donzell Ramon Ros ciuteda e Johan Brujo notari sien a la casa de la Deputacio per dar raho a les gents que vindran per causa de la dita subvencio e informar aquelles ensemps ab los senyors deputats o algu dells e hun conseller de Barchinona aquell que haver se pora.

17 DE AGOSTO.

Deliberacion tomada por los Diputados y la ciudad.

A XVII del dit mes los dits senyors deputats e consellers e persones eletes taxaren de salari a les persones qui hiran per lo Principat a conduhir e dar expedicio a la dita subvencio hun flori dor per quascu e per quascun dia.

24 DE OCTUBRE.

Deliberaciones tomadas por la Diputacion y la ciudad.

Mes avant dimecres a XXIIII del mes doctubre any

dessus dit los dits deputats e sis persones per lo dit consell en aquestes coses eletes o la major part de aquelles e los dits consellers de Barchinona e les VIII persones en aquestes coses per lo consell de la dita ciutat eletes o la major part de aquelles tots ensemps ajustats considerants e reduhints a memoria que per haver aquell nombre de cavalls e encara de homens a peu que es stat per los dits deputats e lur consell ab intervencio e consentiment de la dita ciutat deliberat esser necessari haver per foragitar los enemichs e restituir aquest Principat en pau ells dits deputats consellers e persones per cascun dels dits consells segons dit es eletes en los dies passats han deliberat e conclos e encara per les auctoritat e potestat dessus expressades imposat e ordonat que mera liberalitat sia feta una voluntaria pecuniarie exaccio no solament en la present ciutat de Barchinona mes encara en totes aquelles provincies e parts de Cathalunya que son e seran en obediencia del Senyor Rey En Pere. En aquella han tatxada assignant a la dita ciutat de Barchinona la quantitat per ella o los seus singulars cascun mes pagadora e per semblant a quascuna de les provincies o parts de Cathalunya al dit Senyor obedients hagut sguart en dita taxacio al nombre dels fochs per los quals cascuna de aquelles es stimada de comptada ço es a raho de XIII solidos Barchinonesos per foch per lo qual sguart es stada taxada la dita ciutat de Barchinona per V Mil DCCCCLII fochs los quals e no mes en aquella lavors habitaven a quantitat de . . . . . III MDCCCLXVIII lliures XVI sous.

E la ciutat de Tortosa ab los lochs circumvehints per II MCCL fochs en que tots ensemps son stimats jatsia ni stiguen mes en nombre a la quantitat de . . . . . Mil CCCCLXII lliuras X sous.

E les provincies de Vich Osona e Bages per II Mil CLXXXXII fochs en que son extimats jatsia ni haja mes en nombre. . I MCCCCXXIIII lliures XVI sous.

E les provincies o parts de Lobreguat e Penedes e los lochs en aquelles compreses segons ja son designats per II MDCXIII fochs en que son stimats jatsia ni haja mes en nombre. I MDCLXXXXVIII lliures VIIII s.

E les parts de Valles Maresma e Vescontat de Cabrera ab los lochs en aquells cempresos ja designats per II MDXII fochs en que son extimats jatsia ni haja mes en nombre . . I MDCXXXIII lliures XVI sous.

E la provincia de Empurda jusa e sobira ab lochs en aquell compresos per IIII MD fochs en que foren stimats si be ni ha mes en nombre. II MDCCCCXXV lliures segons aquestes coses en les deliberacions dessus continuades son pus largament expressades.

Considerants encara los dits deputats consellers e persones per cascun dels dits consells eletes que segons experiencia ha mostrat la dita tatxa practicant se a la dita raho de XIII solidos per foch seria e es intollerabla als poblats en dit Principat maxime attesa la gran turbacio que per causa de la guerra huy es en tots los negocis. Per tant dit die fou per ells dits deputats com consellers e persones eletes o major part de aquelles deliberat e conclos e encara per les auctoritat e potestat dessus dites mudat e corregit que la dita exac-

cio no sia feta ne pagada a dit for de XIII sous per foch mes a raho de X sous que sera cosa tollerabla e bastara assats en haver dit nombre de cavalls e homens a peu per lo qual sguard Barchinona per los dits V MDCCCCLII fochs pagara e exhigira dels seus singulars contribuhint en aço ecclesiastich e militar e reyals. . . . . II MDCCCCLXXVI lliures X sous.

Tortosa ab los lochs circumvehints per los dits II MCCL fochs . . . . . I MCXXV lliures.

Vich Osona y Bages per los dits II MCLXXXXII fochs en que son estimats . . I MLXXXXVI lliures.

Lobreguat e Penedes per II MDCXIII fochs en que son estimats. . . . . I MCCLVI lliures.

Valles Maresma e Vescomtat per II MDXII fochs en que son estimats . . . . . I MCCLVI lliures.

Empurda jussa e sobira per IIII MD fochs en que son estimats . . . . . II MCCL lliures.

E per quant ells dits deputats conselles e persones eletes en lo temps que assignaren dites sumes de quantitats per caseuna de dites parts e provincies pagadòres hagueren e ara en fer dites coses han sguard al nombre dels fochs quels es stat notificat. E poria esser que en les notificacions fossen stats decebuts ço es que en alguna de dites parts stiguessen o poguessen esser stimats mes o menys fochs que no son los dessus mencionats mes poria esser que alterant se la oppinio de algunes ciutats viles e lochs lo nombre dels dits fochs seria augmentat o diminuit o per altres rahons seria vist la tatxa dessus dita dever se alterar en mes o menys. Per tant los dits deputats consellers e

persones eletes stants e continuants en les reservacions ja dessus fetes volen es reserven que tota vagada quels sera vist per alguna de les dites causas o altres qualsevol majors o menor de aquelles ells pusqnen augmentar o diminuir dita tatxa per sguart de diminucio o augment dels dits fochs o per altres sguarts a tot lur beneplacit e alterar mudar corregir tolra e smenar dites coses e cascuna de aquelles car final voluntat e conclusio lur es e en altra forma no entenen fer ni haurie per fetes dites coses sino que la dita exaccio e totes les coses dependents e emergents de aquella attes que es stada pensada feta e ordonada de propri motiu e mera liberalitat dels poblats en aquest Principat sens que en res per alguna forma noy eren niy son tenguts o obligats stigua a total disposicio dels dits deputats e consell lo dit Principat representants ab intervencio e consentiment de la ciutat de Barchinona segon ja en lo principi de totes aquestes coses es aprovat deliberat e conclos statuit e ordonat.

E mes es conclos e ordonat per los dessus dits segons en lacte del primer imposit de dita exaccio ja fou conclos ordonat per tolre tot dupte que algun dels singulars de les ciutats viles castells e lochs dels quals sera feta dita exaccio no sia ne pusque esser exequtat ne forsat pagar sino aquella porcio o quantitat a la qual sera stat tatxat ensemps ab les despeses que per culpa del no pagant se serien fetes.

19 DE OCTUBRE.

Deliberaciones.

Per tots concordablement fou feta deliberacio e conclusio que attes lo senyor bisbe de Vich abbat de Montserrat Nartal de Claramunt mossen Francesch Lobet e Miquel Boteller sindich de Tortosa qui ensemps ab altres son stats elegits en lo fet de la exaccio fahedora per sosteniment de la gent a cavall e a peu contenguda en la deliberacio feta per lo present consell a XXIII de juliol prop passat son de present talment impedits axi per malaltia com als que no poden dar orde expedicio e exequcio en les coses quels son stades comeses en e ab la dita deliberacio. En loch lur e durant la absencia o impediment dells sien e stiguen ço es en loch del dit bisbe micer Pere Lacera canonge de Tortosa en loch del dit abbat lo reverent abbat de Amer en loch del dit Claramunt lo honorable En Franci de Santmenat donzell en loch del dit mossen Lobet lo honorable Nanthoni Pujada en loch del dit Miquel Boteller lo honorable mossen Miquel Cardona los quals dessus nomenats ensemps ab los elets per la ciutat de Barchinona hajen tal e tant poder com es stat dat als dits impedits ab la deliberacio dessus dita.

Item per quant la Magestat del Senyor Rey demane

esser li deliurats aquells dos mil florins dor qui en los dies passats foren deliberats dar a don Johan de Beamunt per les causes contengudes en tres deliberacions la derrera de les quals fou a dos de agost prop passat attes que lo dit don Johan ha comesa gran perdicio al dit Senyor Rey del qual ere capità general voltant se ab lo enemich de la sua Altesa e liurant a aquell la vila de Vilafrancha de Penedes ab totes les artellaries e municions qui dins aquella eren per la qual raho la Excelencia del dit Senyor Rey preten la sua cort o verius los seus cofrens succehir en tots los bens e drets qui eren del dit don Johan e o pertanguessen a aquell fou feta deliberacio e conclusio que los honorables frare Luis Ponç mossen Arnau de Vilademany e mossen Miquel Cardona comuniquen de les dites coses ab lo dit Senyor Rey e o ab les persones que la sua Altesa volra e haguda consideracio de la bombarda grossa e altres artellaries e municions del dit General prestades al dit Senyor Rey e qui se son perdudes en la dita vila de Vilafrancha de les quals e de altres coses pretenen molts del present consell deure esser feta deguda compensacio sie on lo dit Senyor Rey succeescha en los dits II M florins apunten lo quels parra e fer se deura de les dites coses e ho referen al present consell.

Aprobacion posterior de la ciudad.

A XXIIII del dit mes de octubre los honorables consellers e consell de XXXII loaren approvaren e consentiren a les dites delliberacions e elegiren en lo segon fet dels dos milia florins los seguents.

Ciuteda.
Bernat Çapila.
Mercader.
Bernat Oliver.
Artiste.
Pere Terafa notari.
Manestral.
Anthoni Mayans ferrer.

25 DE OCTUBRE.

Se ocupó la sesion de este dia con la eleccion de varias personas para un asunto que no se indica, pero que es de suponer sea el mismo de que se trata en la sesion próxima.

26 DE OCTUBRE.

Acta y deliberacion.

Los senyors deputats del General e les sis persones eletes per lo consell de la Deputacio en lo fet de la subvencio o exaccio ordonada per sosteniment de gent a cavall e a peu per causa de la guerra e los senyors consellers e VIII persones a aço eletes per lo consell de la ciutat de Barchinona. Considerants que poch valrie haver ordonada la dita exaccio o subvencio la qual fan de mera liberalitat e no que hi fossen tenguts si la exequcio de aquella ere impedita o perturbada. Per ço desijants lo servey e exaltacio de la corona reyal e lo benavenir e repos del Principat han feta e ab tenor de la present scriptura fan deliberacio e conclusio fermes stables e incòmutables de les coses totes e sengles ques segueixen. Es assaber que si per la Magestat del Senyor Rey son canceller vicecanceller o regent cancellaria governador general veguers batles sotzbatles e o altres oficials axi ordinaris com de guerra per lur propri motiu o a instancia de algunes universitats e o singulars persones de qualsevol condicio sien ere fet o procurat algun empatx o torb en la dita exaccio o subvencio de les quantitats que se hauran paguar per los particulars tant eclesiastichs militars com altres del braç reyal o de alguna o algunes delles axi per via de evocacio en la Audiencia encara que fos per pupillitat viduhitat o paupertat o per qualsevol altre causa com per via de guiatges sobresehiments o inibicions generals e o particulars ja fets e fetes o fahedors e fahedores o per altres qualsevol rahons o causes qui dir

nomenar o cogitar se puixen o volien stendre les mans e de fet stenien en les peccunies procehidores de la dita exaccio o subvencio e o coses deppendents e emergents delles o a aquelles se volien inmistir e de fet se inmistien en qualsevol manera. O si lo dit Senyor Rey o canciller vicecanciller e o altres oficials dessus dits favorien o recusaven exequtar les persones de qualsevol condicio e nacio sien taxades e taxadores paguar per causa dels bens que ja posseexen o per avant possehiran de acuydats e de altres enemichs e rebelles. Mesavant si lo dit Senyor Rey suplicat o los dits oficials requests no faran la exequcio de totes les ditrs persones axi ecclesiastiques e militars com reyals en e per les quantitats que son e seran taxades les vegades que suplicat o requests ne seran. Item si lo dit Senyor Rey durant la dita exaccio o subvencio convocara o convocar fara les gents del dit Principat per virtut del usatge Princeps namque o sacramentals o hosts generals de universitats. Item si lo dit Senyor Rey e o oficials sens instancia dels dits deputats e sis persones e consellers e vuyt persones com dit es a aço eletes e altres força elegidores o de la major part delles volien o temtaven exequtar de les dites persones qui seran taxades o taxadores paguar a la dita exaccio o subvencio algunes penes en que fossen encorregudes per la causa dessus dita. E finalment si lo dit Senyor Rey e o dits oficials seus durant la dita exaccio o subvencio volran sens paguar sou compellir algu o alguns daquells singulars qui la dita exaccio o subvencio paguaran anar ab lo dit Senyor Rey o en cavalcades o qual-

sevol fets darmes fora la ciutat vila o loch don sera o seran e sos termens referendo singula singulis. En quascun dels casos dessus dits segons demunt son specificadament designats si e on se seguesquen e en cas de contrafaccio no eren tornats a loch e al primer stament la dita exaccio o subvencio haje cessar e sie haguda per no feta. E ara per lavors los dits deputats e consellers e persones eletes per lo poder a ells dat per los consells de la deputacio e de la ciutat aquella dita exaccio o subvencio irriten cassen revoquen e anullen e per no fetes haver volen axi com si james fossen stades ordonades fetes e en pratica meses o deduhides. En axi que dalli avant no sie exhigida en la dita ciutat de Barchinona ne en lo dit Principat ne en qualsevol parts de aquell.

30 DE NOVIEMBRE. (OCTUBRE?)

Deliberacion tomada por los Diputados y la ciudad.

Los senyors deputats e les sis persones eletes et cetera. E los senyors consellers e vuyt persones et cetera. No obstant la conclusio e deliberacio fetes per los deputats e consell com a representants lo Principat de Cathalunya ab intervencio e consentiment de la ciutat de Barchinona a XXII de juliol prop passat clarament demostre en que ha servir la exaccio o subvencio deli-

berada fer segons en dita deliberacio es contengut. Encara a major e sobre habundant cautela per remoure totes dubitacions e squivar tots contraris qui a aço poguessen esser fets fan conclusio e deliberacio que per via alguna directa o indirecta les quantitats de peccunia procehidores de la dita exaccio o subvencio no puixen esser convertides en tot o en part en altres usos o necessitats sino en les coses contengudes en la deliberacio dessus dita e que sie servada axi en posar com en levar les dites peccunies en e de la taula de la ciutat la pratica per los dits deputats consellers e persones ordonada ab lur deliberacio feta a VII de agost prop passat. Ordonants los dits deputats e consellers e persones eletes per la potestat a ells dada que la dita exaccio o subvencio començ a correr lo primer dia de noembre prop vinent e axi sie mes en pratica en la present ciutat de Barchinona e sie scrit als regidors de les altres universitats del dit Principat que semblantment sie alli fet. Ab aço empero que los ecclesiastichs e militars e los reyals paguen aquella dita exaccio o subvencio.

1.º DE NOVIEMBRE.

Deliberaciones tomadas por la Diputacion y la ciudad.

Los senyors deputats e sis persones et cetera e los

senyors consellers e VIII persones et cetera feren conclusio e deliberacio que los senyors Comte de Pallars mossen Jacme Ros Galceran Carbo e Valenti Gibert de present manleven de singulars persones fins en tres milia lliures Barchinoneses per convertir aquelles en sou de gent a cavall e a peu dels M CCCC homens a cavall deliberats sostenir per la guerra e que aquelles sien scrites en la taula de la ciutat als dits deputats don nos puixen levar sino en la manera ja deliberada. E per que la quantitat manlevadora sie restituida als qui aquella prestaran juraren solemnament los dits deputats e consellers e persones eletes a nostre Senyor Deu e als sants quatre Evangelis que les quantitats de peccunia qui de la exaccio o subvencio deliberada de huy avant se exhigiran axi en la present ciutat com fora en qualsevol parts del Principat nos desexiran ne en altres usos o necessitats quantsevulle urgents convertiran sino en restitucio tant com mester sie de la dita quantitat manlevada.

E de present elegiren en acordar e paguar la gent a cavall e a peu los honorables En Johan dez Papiol donzell oydor de comptes del dit General mossen Ramon Ros ciuteda e Gabriel Vilar teyer los quals tres ne encare qualsevol ministre e scrivans de la casa de la Deputacio e o altres qualsevulle qui a aço treballaran o vaccaran en qualsevol manera dels treballs que sostindran ne scriptures que faran no puixen haver salari o pagua alguna ara ne per avant. E juraren aqui mateix los dits tres elegits que be e leyalment se hauran en lo dit acordar e paguar tota frau cessant.

Item tota la dita gent acordadora axi a cavall com a peu haje servir e anar la on sera deliberat en virtud de sacrament e homenage e quels començ comptar lo sou la jornada que faran la mostra.

Item que si sera trobat algu o alguns dels quis acordaran axi a cavall com a peu que fraudulentment prenguen sou dues vegades aquell o aquells perden de continent los cavalls e les armes referendo singula singulis atquisidores per la terça part a la bossa comuna de la dita exaccio o subvencio sens que alguna gracia no puixe esser feta laltra terça part als dits tres acordadors e la restant terça part al Senyor Rey o al oficial quin fara la exequcio.

7 DE NOVIEMBRE.

Deliberaciones tomadas por la Diputacion y la ciudad.

Los senyors deputats e les sis persones eletes et cetera e los senyors consellers e VIII persones et cetera concordablament feren deliberacio e conclusio que dels diners de la exaccio o subvencio sien dites e scrites en la taula de la ciutat dos milia lliures Barchinoneses an Barthomeu Ferrer regent los comptes de la casa de la Deputacio per convertir aquelles en paguar sou als mil e CCCC rocins e als pehons deliberats sostenir per causa de la guerra concorrent. E que en fer dir les di-

tes dos milia lliures en una e moltes vegades al dit Barthomeu Ferrer sie servada la forma deliberada a set de agost prop passat

Item deliberaren los dits deputats e consellers e sis e vuyt persones o la mayor part delles que les persones eletes a acordar la dita gent e paguar aquella donen lo sou en moneda sens pes. E que lo sou sie ço es XXIIII florins corrents per home darmes ab son page per quascun mes pus aport cavall encubertat e XXII florins no portant cubertes. E XII florins per caveller de la gineta. E als pahons sens cuyrassa quatre florins e ab cuyrassa cinch florins per quascun mes.

En apres dissabte a deu del dit mes los dits senyors deputats e sis persones e consellers e VIII persones se tornaren congregar en la casa de la Deputacio per ço com la Magestat del Senyor Rey pretenie e volie que lo sou demont dit se devie dar al seu palau Reyal. E oyts los honorables micer Johan Andreu e micer Damia de Montserrat per sa Excelencia peraquesta raho tramesos tots concordablament dixeren star e perseverar en la deliberacio dessus dita ço es que los acordaments fahedors e son donador se facen es do en la dita casa acustumada del General qui es a mar.

11 DE NOVIEMBRE.

Deliberacion.

Per quant lo dia present per part de la Magestat del Senyor Rey es stat dit e proposat per los magnifichs mossen Rodrigo Vidal prothonotari micer Johan Andreu advocat fiscal e micer Damia de Montserrat doctors en leys al present consell que lo dit Senyor Rey no es content que lo sou donador a la gent a cavall e a peu soldejadora dels diners de la nova exaccio o subvencio sie dat a la casa del General segons es stat deliberat per los deputats e consellers e per les persones a aço eletes per los consells de la Deputacio e de la ciutat ans vol per servey e reputacio de la sua Reyal corona e a be avenir de la cosa publica lo dit sou sie dat a la casa del Racional del seu Reyal palau. Per ço los dits deputats e consell partis del dit consell los dits prothonotari micer Johan Andreu e micer Damia de Montserrat volgueren haver relacio dels dits deputats e persones eletes de les coses com passaven e de les rahons e motius quils havien induits en fer dita deliberacio la qual relacio amplament oyda e informats encara de la pratica observada en consemblants soldejaments è dar de sou axi a gent darmes per terra com per mar les quals a la casa del General se paguaven. Tots los dits deputats e consell concordablament feren delliberacio e conclusio que sie feta embaxada al dit Senyor Rey de sis persones les quals ensemps ab les elegidores per lo consell de la dita ciutat de Barchinona si elegir ne volra expliquen a la sua Excelencia ab les humilitat e subjeccio ques pertany

totes les dites rahons e motius e encara la dita pratica observada e que servar se la dita deliberacio es fer lo seu servey e benefici de la cosa publica. E notifiquen a la sua Altesa lo perill en que aquesta fahena sta car si lo consell de la Deputacio e o de la ciutat no fahien conclusio segons la voluntat del dit Senyor Rey en tal cas la cosa restarie embassada e nos porie seguir la exequcio de paguar la dita gent en gran desservey seu e dan de la cosa publica. E a la fi suplicants devotament la sua Excelencia que la dita deliberacio feta per los dits deputats e consellers e persones eletes haje per accepta. Aplicants ab rahonaments aquelles bones e persuasives paraules motius e suplicacions qne als embaxadors parra los quals son aquests ço es.

Lo reverend senyor bisbe de Vich.
Micer Johan Çaplana.
Lo senyor comte de Pallars.
Mossen Arnau de Vilademany.
Mossen Jacme Ros conceller en cap de Barchinona.
E mossen Francesch del Bosch sindich de Leyda.

Aprobacion posterior de la ciudad.

A XII del dit mes de noembre los honorables consellers e consell de XXXII loaren approvaren e consentiren a la dita delliberacio e elegiren per fer exequtar lo contengut en aquella los seguents ciutadans Jaume Çapila Johan Ros mercaders Luis Gilabert Ber-

nat Oliver artistes Riudor notari Barthomeu Masot specier manestral Anthoni Mayans ferrer Anthoni Avinyo assahonador.

15 DE NOVIEMBRE.

Deliberacion.

Per ço com es pretes que en consell de la deputacio concorren huy en dia persones les quals a parer de molts no hi deurien entrevenir. Per ço concordablament fou feta delliberacio e conclusio que lo dit concell sie habilitat per tot lo corrent mes de noembre. E que les persones de quascun stament del dit consell se ajusten e habiliten aquell dit stament o les persones de aquell segons lus sera vist esser degut e necessari.

Al pié de esta deliberacion se encuentran las siguientes notas.

En la dita empero deliberacio no foren presents los dits reverent senyor bisbe de Vich ne mossen Guerau de Cervello los quals apres feta la dita deliberacio vingueren.

Item votaren tots los demunt nomenats sobre lo que es stat proposat ço es sis darie lo sou a la casa del General per los homens a cavall e a peu deliberats sostenir dels diners de la nova exaccio o subvencio o al palau del Senyor Rey segons per la sua Altesa es pretes deures fer foren trenta e dues veus concordes que la Magestat del dit dit Senyor Rey sie continuament suplicada per les persones ja a aço deputades li sie plasent que lo sou demont dit sie dat a la casa del General segons es stat deliberat e ordonat per los deputats e sis persones e consellers e VIII persones a aço eletes en la qual deliberacio dixeren star e perseverar. E per tant com los dits XXXII vots foren concordes fou feta la present conclusio e deliberacio.

Aprobacion posterior de la ciudad.

A XVII del dit mes de noembre los honorables consellers e consell de XXXII loaren approvaren e consentiren a les dites delliberacions acceptat en lo darrer qui parla del loch de la dita pagua en la qual per certs sguarts no volgue fer alguna delliberacio. Es empero veritat que lo consell de cent jurats apres a XVIIII del dit celebrat loa approva e consenti a totes deliberacions e apuntaments fets per sguard de la dita exaccio o subvencio.

16 DE NOVIEMBRE.

Deliberacion.

Per tots los demunt dits concordablement fou feta delliberacio e conclusio que los honorables frare Luis Ponç monjo administrador del monastir de Natzaret mossen Vilademany e Francesch del Bosch per part del present consell e com a embaxadors de aquell supliquen una e moltes vegades la Magestat del Senyor Rey per la liberacio de la persona del reverent abbat de Montserrat lo qual molt ha sta pres e es hu del consell de la Deputacio.

Aprobacion posterior de la ciudad.

A XVII del dit mes de noembre los honorables consellers e consell de XXXII loaren approvaren e consentiren a la dita delliberacio per exequcio de la qual elegiren los seguents.

Ciuteda.

Jacme Genis de Vallsecha.

Mercader.

Narcis Jorda.

Artiste.
Raphael Riudor notari.
Manestral.
Pere Pinyana pellicer.

19 DE NOVIEMBRE.

Deliberacion.

Legit en lo present consell lo pensament devall scrit fet per los senyors deputats e sis persones eletes e votat per tots los demont dits de aquest consell sobre aquell tots concordablament sta be e fundat en molta raho e que tal sie exequtat al mes prest que fer se puixe. Los senyors deputats e les sis persones per lo present consell eletes en lo fet de la exaccio o subvencio ordonada per sosteniment dels mil e CCCC rocins e alguns pehons per causa de la guerra concorrent considerants que la casa del General que es devant la Lotga de la present ciutat en la qual casa es stat deliberat dar lo sou a la dita gent es en tal loch construida que no te plaça covinent pera be veure los cavalls e cavellers correr e si han la disposicio deguda pera passar a pendre lo dit sou e majorment que devant la dita casa convenen infinides gents axi per lo tresteig de la Lotga com de la peschateria com del porxo del forment e de la Duana com encara per la gran negociacio

que en aquelles encontrades continuament se fa per la qual raho la disposicio dels dits cavalls e cavallers comodament en lo dit loch veure nos porie e força portaria algun nocument a les persones tantes qui com dit es devant la dita casa convenen e noresmenys darie gran torb als spatxaments dels drets del General qui en la dita casa se cullen axi de la bolla de plom e segell de cera com de les entrades e exides per tots los dits sguarts son recayguts.

Item attes que lo honorable micer Johan Vello oydor de comptes del General com fou elegit ere en la ciutat de Tortosa e la hora que li fou notificada la sua eleccio ell accepta es mete en orde com a oydor e encontinent se empara dels fets del General e drets de Generalitats en aquella ciutat qui anaven a perdicio e mijançant son bon treball e scalfament aquells prengueren redreç a honor e util del dit General. E tan prest com sabe la dita eleccio fore vengut servir lo dit ofici de oydor sino per los grans perills de mar e de terra que son stats e son encara per la guerra concorrent attesa la potencia dels enemichs qui la terra e la mar tenen occupada per la qual raho no fou possible ell venir fins en los dies prop passats que es arribat ab la armada de naus e galees del Senyor Rey qui en la dita ciutat de Tortosa eren anades. E attes que encontinent que lo dit misser Johan Vello hague acceptada la dita eleccio en los actes de la deputacio ell es stat nomenat oydor de comptes. Per ço tots los dits deputats e consell concordes deliberaren e conclogueren que lo dit misser Johan Vello sie paguat de son salari de

oydor del dia ença que accepta lo dit ofici axi com si presencialment hagues servit aquell ab aço empero que dels quatre mesos per capitol de cort dats als oydors de poder fer absencia a lur ofici se hajen a defalcar tots los dies de que sera paguat comptant del dia que laccepta lo dit ofici fins en lo dia que jura en axi que tots los dies haje servir lo dit ofici en la present ciutat o la on sera lo consistori de la Deputacio.

Aprobacion posterior de la ciudad.

Divendres a XXIII del dit mes de noembre los honorables consellers e consell de XXXII dissentiren a la delliberacio dessus dita sobre lo oydor de comptes. Lo dit empero apuntament fou pessat per lo consell de cent jurats e per aquell loat e aprovat.

21 DE NOVIEMBRE.

Deliberaciones.

Per tots los demont dits fou feta deliberacio e conclusio que la Majestat del Senyor Rey sie suplicada una e moltes vegades per part del present consell li placie provehir a la restauracio de la vila de

Cervera e del comdat de Pallars los quals stan en total perdicio per oppressio dels enemichs.

Item que los reverent abbat de Sant Cugat mossen Francesch Çasala caveller e mossen Miquel Cardona ciuteda de Barchinona ensemps ab los senyors deputats façen cara e instancia ab lo Senyor Rey e en altres parts on mester sie per observancia de la sentencia arbitral dada per raho del forment den Luis de Santangell de Valencia la qual en favor del General es stada dada eontra Glaudi Galiani mercader de Avinyo qui pretenie lo dit forment esser seu de la qual sentencia arbitral lo dit Glaudi Galiani ha hagut recors en la Audiencia del Senyor Rey e façen totes coses a aço necessaries sens referir.

Item per quant le magnifich mestre racional de la cort del Senyor Rey demane e exhegeix compte a ell esser dat per les persones qui en lo passat han hagut carrech per los deputats e consell de exequtar los bens dels acuydats de tot lo que per aquells es stat administrat e exequtat fou feta deliberacio e conclusio que les dites tres persones elegides vegen totes coses veedores e parlen ab lo dit mestre racional e ab totes altres persones que mester sie. E apunten lo quells semblara se dege fer e ho refiren al present consell.

Item que les dites tres persones elegides ensemps ab los dits senyors deputats facen totes suplicacions instancies e provisions quels semblara se degen e puixen fer per observança de usatges de Barchinona constitucions privilegis comuns e libertats del Principat. Ab aço empero que si coses algunes de importancia oc-

corrien aquelles referen al present consell.

E fetes les conclusions e deliberacions demont dites totes les persones eclesiastiques se apartaren e isqueren de la casa del consell e les restants layques totes conformes faheren conclusio e deliberacio que per part del present consell sie feta pertinent instancia ensemps ab la ciutat de Barchinona axi devant lo Senyor Rey e son vicecanciller com devant altres oficials e persones contre En Galceran Toralles axaloner qui pochs dies ha passats es stat pres a instancia de la dita ciutat e contre tots altres secassos seus. Per ço que sien castigats segons lurs demerits creents les dites persones laiques aço succehir en lahor de Nostre Senyor Deu servici de la Magestat dèl Senyor Rey utilitat repos e beavenir de la cosa publica. E que los senyors deputats façen fer la dita instancia al procurador de la casa de la Deputacio e altres persones del present consell segons vist lurs sera.

Aprobacion posterior de la ciudad.

Divendres a XXIII del dit mes de noembre los honorables consellers e consell de XXXII loaren approvaren e consentiren a les dites delliberacions elegint en los fets hon ha eleccio de persones los seguents ciuteda Berenguer Seyol mercader Berenguer Aguilar artiste Valenti Gueralda barber manestral Pere Mascurd marcer.

28 DE NOVIEMBRE.

Deliberacion.

Los senyors deputats e sis persones e los senyors consellers e huyt persones eletes en lo fet dels mil e CCCC rocins e alguns pahous sostenidors per la guerra concordablament fan deliberacio e conclusio que los trenta set homens darmes ab lurs pages e CLXXXVI homens darmes ab lurs qui feren mostra en la present ciutat de Barchinona a dos del corrent mes de noembre sien paguats del sou començant lo dit segon dia de noembre donant lus la quantitat deliberada dar per lo dit sou singula singulis referendo e lo dit sou sie paguat a la dita gent qui ha feta mostra. No obstant apres fos stat deliberat que lo sou començas a correr lo jorn que la gent qui pendrie lo dit sou farie la mostra.

3 DE DICIEMBRE.

Deliberaciones.

Proposat en lo present consell que algunes singulars persones obedients a la Magestat del Senyor Rey se disponduien en fer tres o quatre naus sils era feta alguna subvencio peccuniaria de peccunies del General o de altres fou feta conclusio e deliberacio per tots concordablament que los reverent e honorables mossen lo abbat de Sant Cugat de Valles mossen Antich Ferrer e mossen Jacme Ros comuniquen de aço ab los honorables consols de mar e ab totes altres persones que ben vist lus sie e pratiquen ab les persones que han voluntat de fer les dites naus e tant sobre la fabrica de aquelles e del loch on se feran quant de la subvencio peccuniaria quels semblara se dege fer quant encara de ques paguara e de altres coses quels occorreran circa aço necessaries façen apuntament e aquell refiren com abans poran al present consell.

Item fou feta deliberacio e conclusio que dels dos milia florins en los dies passats deliberats dar a don Johan de Beamunt los bens e drets del qual se ha confischats lo Senyor Rey sie deduida la valor de la bombarda qui era del General appellada Santa Anthonia e de les altres municions del dit General quis son perdudes en Vilafranca de Penedes per causa de la perdicio feta per lo dit don Johan e noresmenys ne sien deduides totes altres quantitats que revera ne mostrara lo dit don Johan degues al dit General e la resta quantesvulle sie fins a compliment dels dits dos mi-

lia florins sie liurada al dit Senyor Rey o a qui la sua Altesa volra.

Item que los senyors deputats elegesquen tres persones del present consell qui vegen e regoneguen tres suplicacions lo dia de huy dades al dit consell huna per lo honorable mossen Francesch Torres caveller altra per En Thomas Gayus de la vila de Castello Dempuries e altra de la dona Na Elionor qui primerament fou muller den Nicolau Olomar quondam calderer e se informen de les coses en aquelles contengudes pensen que es fahedor e lur pensament refiren al present consell a les quals coses los dits senyors deputats elegiren los honorables micer Pere Lacera canonge mossen Johan Colom caveller e mossen Francesch del Bosch ciuteda de Leyda.

Aprobacion posterior del consejo ordinario.

Divendres a VII deembre del any MCCCC sexanta quatra lo consell ordinari loa e aprova les dites delliberacions e a aquelles consenti. Elegint lo dit consell sobre lo fet de les naus les persones seguents ciuteda Johan Ros mercader Bernat Oliver artiste Anthoni Palomeros notari menestral Anthoni Mayans ferrer.

E en lo fet de les tres suplicacions ofertes elegi les persones dejus scrites ço es Bernat Çapila Luis Gilabert consol de la mar Pere Tarafa notari e Anthoni Avinyo assahonador.

18 DE DICIEMBRE.

Deliberacion tomada por los Diputados y concelleres.

Los senyors deputats e sis persones e los senyors consellers e VIII persones eletes en lo fet de la exaccio e subvencio dels mil CCCC rocins e alguns pehons considerants que portar segons es stat deliberat les peccunies procehidores de la dita exaccio fora la ciutat de aquella porte grans dificultats qui porien redundar en gran torb del servey del Senyor Rey e dan de la cosa publica. Per ço dispensants a la dita delliberacio quant a aço feta aquella habiliten de present en aquesta forma ço es que en les parts de Empurda de Sant Feliu de Guixols avall les dites peccunies procehidores sien portades a la vila de Castello Dempuries e de Sant Feliu de Guixols ença fins a Blanes e Hostalrich a la dita vila de Sant Feliu. E los de Osona a la ciutat de Vich e los de Ulldecona terra Dorta e altres parts vehines de Tortosa a la dita ciutat de Tortosa. E que los deputats locals constituits en les dites ciutats e viles ensemps ab los consellers o jurats o regidors de aquelles reben les dites quantitats e de aquelles paguen alli mateix los cavalls qui seran deputats en custodia de aquelles parts. E de la resta de les dites peccunies sie fet ço que parra als dits deputats e consellers e sis

e vuyt persones e a la major part dells. En les altres coses en la dita deliberacio expresses aquella dita deliberacio stant en sa força e valor.

19 DE DICIEMBRE.

Deliberacion tomada por los Diputados y Concelleres.

Los senyors deputats e consellers e sis e huyt persones et cetera considerants que les IIII M lliures manlevades per les causes contengudes en lur deliberacio feta lo primer dia de noembre prop passat no basten al que es necessari segons disposicio de aquella. Per ço feren conclusio e deliberacio que les persones en dita deliberacio nomenades manleven de singulars persones fins en mil lliures ultra les dites tres milia lliures per convertir aquelles en les coses contengudes en dita deliberacio e que sien scrites en la taula de la ciutat als dits senyors deputats don nos puixen levar sino en la manera ja deliberada. E per que les dites mil lliures sien restituides als qui les prestaran jurarem solemnament los dits deputats e consellers e sis e VIII persones a Nostre Senyor Deu e als seus sancts quatre Evangelis que les quantitats de peccunia qui de la exaccio o subvencio deliberada son ja exhigides e per avant se exhigiran axi dins com fora Barchinona nos desexiran ne en altres usos o necessitats quant se vu-

lle urgents convertiran sino en restitucio tant com mester sie de les dites mil lliures Aço empero declarat qui primerament se hajen restituir e paguar les dites III mil lliures ja manlevades e apres les dites mil lliures manlevadores.

29 DE DICIEMBRE.

Deliberacion tomada por los Diputados y Concelleres.

Los senyors deputats e sis persones e los senyors consellers e huyt persones eletes en lo fet de la exaccio o subvencio et cetera deliberaren e conclogueren concordablement que de les peccunies qui son manlevades de certes persones ab promesa quils es stada feta que aquelles los seran restituhides dels diners de la exaccio quis fa sien donades en via de socorriment cent lliures Barchinonesas a March de Montfort gentil home burgunyo lo qual novament es vengut en aquestes parts ab companyia de XXX homens abtes en lo mester de la guerra. E aço per contemplacio de la Magestat del Senyor Rey e per lo servey que los dits burgunyons feran a la sua Excellencia.

AÑO DE 1465.

3 DE ENERO.

Deliberacion tomada por los Diputados y Concelleres.

Los senyors deputats e consellers e sis e huyt persones eletes en lo fet de la exaccio et cetera concordablement fan deliberacio e conclusio que de les IIII M lliures manlevades sien dades per les persones qui han acustumat de paguar lo sou trescents florins de moneda corrent a Bertran Darmendariz per socorriment de sou de ell e de la gent de sa companyia o capitania del temps que han servit com sie molt necessari per servey de la Magestat del Senyor Rey e beavenir del Principat senyaladament per socorrer de vitualles de present la vila de Cervera qui sta en necessitat. E com lo dit Bertran e sa gent sien a la vila dels Prats del Rey deliberaren que los dits CCC florins sien liurats a mossen Rodrigo Vidal prothonotari de Sa Altesa qui va a la Magestat del Senyor Rey ab obligacio per ell fahedora que per tot lo corrent mes de janer trametra als dits deputats apoca de rebut del dit Bertran de la dita quantitat dirigida als dits senyors deputats o restituira los dits CCC florins.

5 DE ENERO.

Deliberacion tomada por los Diputados y Concelleres.

Los senyors deputats e consellers e sis e huyt persones eletes en lo fet de la exaccio et cetera fan deliberacio e conclusio que sie de present dat sou a cinquanta homens de peu qui han anat ab mossen Arnau de Vilademany a la vila de Cervera per capitanejar aquella e que lo dit sou sie dat pera dos mesos paguador en aquesta forma ço es la hun mes en la present ciutat e laltra mes en la ciutat de Manresa dels diners de la exaccio contingent paguar aquella ciutat e que los dits L homens hajen de sou ço es los qui portaran cuyrassa cinch florins e los qui sens cuyrassa hiran quatre florins. E que sie scrit de present als consellers de la dita ciutat de Manresa que preparen decontinent la quantitat de la dita mesada ab comissio que si aquella o part della lus covenie manlevar de particulars persones puixen restituir aquella dels diners de la dita exaccio.

9 DE ENERO.

Deliberacion tomada por los Diputados y Concelleres.

Los senyors deputats e consellers e sis e huyt persones eletes en lo fet de la exaccio fan deliberacio e conclusio que per paguar sou de hun mes sdevenidor a Luis Castany e als de sa companyia e a altres als quals ha esser dat sou sie a aquells assignada la quantitat que hauran haver del dit sou paguador a la vila de Agolada e o en altres viles e parts del Principat dels diners de la dita exaccio o subvencio contingent paguar aquelles viles e parts de les mesades de noembre deembre prop passades e axi sie scrit als consellers de les dites viles per forma que la dita quantitat en tota manera sie alli paguada.

10 DE ENERO.

Deliberacion.

Oyda per los deputats e consell relacio del fet de les naus de les persones qui navien carrech per deliberacio del present consell. E considerat que lo dit fet de les naus es de molta necessitat e cuyta. Per ço tots concordablement feren deliberacio e conclusio que les dites persones ja a aço eletes ensemps ab los senyors deputats e consellers e sis e huyt persones elegides en lo fet de la exaccio per sosteniment dels M CCCC ro-

cins e alguns pehons per causa de la guerra strenguen lo fet de les dites naus e encara pensen sis deu adobar o no la galeassa qui ere den Johan Bertran de Mallorcha e que sen deu fer e encara comprar si mester sera nau o naus ja fetes. E pensen com e de ques paguara la quantitat de peccunia que haura servir per la fabrica o compra de les dites naus e adob de galeassa. E si drets alguns parra a ells se degen per aço imposar o altres exaccions de peccunia fer per la dita raho aquells e aquelles ordonen imposen e exhigir facen e totes altres coses circa les demont dites e deppendents e emergents delles delliberen ordonen e exequten e capitols si mester sera ab qualsevol persones per la raho demónt dita facen e fermen ab totes promissions obligacions renunciacions clausules e cauteles necessaries largament tot sens referir.

Aprobacion posterior de la ciudad.

Dissapte a XII de janer del dit any Mil CCCC sexanta cinch los honorables consellers e consell de cent jurats de Barchinona consentiren a la preinserta deliberacio.

11 DE ENERO.

Deliberacion tomada por los Diputados y Concelleres.

Los senyors deputats e consellers e sis e huyt persones o la major part eleles eletes en lo fet de la exaccio per sosteniment dels M CCCC rocins e alguns pehons per causa de la guerra concorrent de paraula suplicaren instaren e requeriren lo molt noble e magnifich mossen Guerau Alamany de Cervello governador general de Cathalunya qui per aquesta raho ere present en la casa de la Deputacio que ab remeys deguts e pertinents compellis e manas exequtar promptament e totes dilacions e excepcions cessants totes les gents de Valles de Maresma del vezcomdat de Cabrera e de Lobregat per les quantitats que quascun dells toque a ells contingents paguar per la exaccio dessus dita deguda de les mesades de noembre e deembre prop passades e devedora daciavant a raho de X sous per quascun foch e per quascun mes attes que los dits homens no han paguat fins aci ans se meten entorn. E attes que per causa de no paguar se la dita exaccio subsegueix gran desservey a la Magestat del Senyor Rey e dan a la cosa publica del Principat. E lo dit molt noble governador de consell del honorable micer Damia de Montserrat assessor seu aqui present de paraula respos esser prest e apparellat fer tot lo possible a les dites coses segons de dret sera e exhegeix aquesta materia. Les quals coses demont dites tant lo dit molt noble governador quant los dits deputats consellers e sis e huyt persones manaren esser continuades per mi An-

thoni Lombard notari e scriva major de la casa de la Deputacio.

14 DE ENERO.

Deliberacion tomada por los Diputados y Concelleres.

Los senyors deputats e consellers e sis e huyt persones eletes en lo fet de la exaccio per sosteniment de M CCCC rocins e alguns pehons per causa de la guerra avisats per letres del molt egregi comte de Pallars e del magnifich prothonotari del Senyor Rey que la sua Altesa volrie si als dits deputats e consellers e sis e huyt persones plahie que los trescents florins en los dies no ha molt passats a pregaries del dit Senyor Rey acomenats al dit prothonotari per esser liurats a Bertran Darmendaris e a la sua gent per sou fossen ara convertits e dats a les gents darmes que la sua Senyoria volra per anar socorrer la vila de Cervera. E considerants la molta necessitat en que la dita vila es posada per ço faheren conclusio e deliberacio que sie respost a les letres dels dits egregi comte e magnifich prothonotari. E que sie trames al dit Senyor Rey lo discret En Gabriel Angles notari ab memorial del que ha fer sobre aquest fet.

Sigue á continuacion el memorial ó apuntaciones á que antes se hace referencia; advirtiéndose aquí que las cartas ó contestaciones se hallarán en su lugar correspondiente.

Memorial que los senyors deputats e consell representants lo Principat de Cathalunya fan al discret an Gabriel Angles notari qui per altres fets va de present la via de Martorell on es lo Senyor Rey.

En los dies passats a pregaries del Senyor Rey los dits deputats e consell liuraren CCC florins a mossen Rodrigo Vidal prothonotari per quels donas a Bertran de Armendaris en socorriment de sou de ell e de la gent de sa companyia qui havien anar al socors de la vila de Cervera. Ara los dits deputats e consell per cert avis que han del egregi comte de Pallars e del dit prothonotari han deliberat que si la Magestat del Senyor Rey ho volra sien dats los dits CCC florins a aquelles gents darmes que la sua Altesa ordonara pus empero servesquen per lo dit socorriment de la vila de Cervera.

Per ço es necessari lo dit Gabriel Angles liure les letres que sen porte als dits egregi comte e prothonotari e informat de ells apres parle ab lo dit Senyor Rey e si la sua voluntat sera tal com dessus es dit en lo dit cas lo dit Angles de part dels dits deputats e consell dira al dit mossen lo prothonotari deliure los

dits CCC florins a les persones que lo dit Senyor Rey volra en pagua prorata del sou les quals empero vagen al dit socors de Cervera e no altrament. A aço entes que lo dit prothonotari cobre apocha o apoques de aquells a qui dara los dits CCC florins e aquella o aquelles trameta als dits senyors deputats per tot lo corrent mes de janer segons ha promes per lo dit Armendariz.

En les dites coses lo dit Gabriel Angles dara los bo e prest recapte que dell es confiat. Dat en Barchinona a XIIII de janer lany de la Nativitat de Nostre Senyor Mil CCCC sexanta cinch.

17 DE ENERO.

Deliberacion tomada por los Diputados y Concelleres.

Los senyors deputats e consellers e sis e VIII persones ensemps ab les persones ja eletes en lo fet de les naus per la potestat per los consells de la deputacio e de la ciutat a elles dites persones dat sobre lo fet de les dites naus haguts sobre aço molts colloquis fan delliberacio e conclusio que tant per la fabrica de les dites naus quant per condnir o haver aquelles segons apres sera deliberat sie fet peu de set milia lliures Barchinoneses en les quals contribuescha lo Generrl en tres milia lliures exhigores per augment e imposit

fahedor de sis diners per lliura al dret de la cera del General e de la resta sobre los drets de les entrades e exides. E la dita deliberacio fan ab e sotz tal condicio e manera ço es que encontinent exhigides les dites tres milia lliures cesse e cessar hage lo dit augment o imposit e ara per lavors pus hagudes sien les dites III M lliures abolexen e anullen lo dit augment o imposit ab tota eficacia.

19 DE ENERO.

Deliberacion tomada por los Diputados y Concelleres.

Los senyors deputats e consellers e sis e huyt persones eletes en lo fet de la exaccio et cetera fan deliberacio e conclusio que aquelles cent trenta set lliures deu sous Barchinonesos que eren deliberades dar per sou de hun mes a L homens qui havien anar ab mossen Arnau de Vilademany a la vila de Cervera sien convertides si plaura al Senyor Rey en socorriment de la gent a cavall qui hira ab lo carruatge de les vitualles a la dita vila de Cervera. E que semblantment sie al dit Senyor Rey plaura sien consignats a la dita gent fins en CCCL florins corrents o mes si mes sen poran haver dels diners de la exaccio o subvencio contingents paguar la ciutat de Manresa e la vila de Sant Pedor per les mesades de noembre e deembre prop passades.

22 DE ENERO.

Deliberaciones tomadas por los Diputados y Concelleres.

Los senyors deputats e consellers e sis e huyt persones eletes en lo fet de la subvencio et cetera. Certificants veridicament de la necessitat que ha la vila de Cervera de vitualles e que los enemichs se sforcen e se ajusten per empatxar lo carruatge preparat anar a la dita vila. E mes que lo dit carruatge no es possible poder anar sino acompanyat de CCC homens a cavall almenys e de molts pehons attesa la potencia dels enemichs. E mes informats que la dita gent qui ha ja complit lo temps del sou quils ere stat dat per servey del Senyor Rey e benavenir de la terra sera contenta anar al dit socors sils es occorregut de present de alguna quantitat e ques contentaran de sinch o sis florins per home de cavall. Per ço tots concordablament fan deliberacio e conclusio que lo dit ocorriment de sou sie dat decontinent e que la dita vila sie socorreguda de les dites vitualles en tota manera. E per fer lo dit occorriment sien hagudes e de fet se hajen fins en mil e cent lliures Barchinonesas havedores en aquesta manera ço es que alguns particulars persones qui han prestat a la subvencio e han a cobrar dels diners de aquella sien pregades ques contenten de sperar a re-

cobrar lurs quantitats fins per tot lo mes de març prop vinent e que aquelles servesquen de present al dit occorriment de sou per ço que la dita vila de Cervera sie en tot cas socorreguda de les vitualles ja preparades.

Deliberaren aximateix que los dits diners sien portats a la ciutat de Manresa e alli sie dat lo dit occorriment de sou en manera que frau no si puixe cometre e ques face ab tal apuntament que si los diners se donen lo dit socors se seguescha en tota manera.

E per exequtar lo port de la dita moneda e paguament de sou elegiren lo honorable mossen Bernat Miquel donzell lo qual ensemps ab En Barthomen Ferrer regent los comptes de la Deputacio e hun scrivent qui ab ell hiran donen recapte a tot lo necessari circa les dites coses.

Item per tots concordablament elegiren per anar a la Magestat del Senyor Rey qui es al castell de Guerida los reverent e molt magnifich mossen Francesch Colom canonge e arthiaca de Valles deputat e mossen Felip de Ferrera conseller en cap de la present ciutat de Barchinona tant per visitar la sua Altesa quant per explicar a aquella ab les pus humils e accomodes paraules que sabran les coses contengudes en hun memorial fet en via de cord de la seria seguent.

Siguen aquí las instrucciones ó memorial á que se hace referencia en la deliberacion que precede.

Memorial en via de record als reverent e molt magnifich mossen Francesch Colom canonge e ardiacha de Valles deputat e mossen Philip de Ferrera conseller en cap de Barchinona.

Primo feta humil e subjecta reverencia e besada la ma al Senyor Rey liuraran a la sua Magestat la letra de creença que sen porten de part dels deputats e consell e premeses degudes recomendacions diran lo quels semblara en via de visitacio.

Apres narraran a la sua clemencia les congoxes que son sentides per lo fet de Cervera e lo apuntament que es stat fet per haver diners e trametrels a Manresa per fer socorriment de sou a la gent qui deu anar ab les vitualles a la dita vila de Cervera.

Item explicaran la molta e extrema congoxa en que sos fidelissimos vassalls son constituits per veure lur Rey e Senyor star en loch no coviment a sa Reyal persona car facilment los inimichs porien obrar algun acte no redundant en honor de sa Reyal corona no es vist esser loch dispost per la salut de la sua persona. Suplicants humilment e devota aquella que per dar color al socorriment de Cervera e per altres bons respectes vulle a present transportar la sua Reyal persona en altre part et cetera.

Item demanaran al dit Senyor Rey les coses ques son apuntades e quis menejen per la provisio de star forts en la mar. E signantment per haver vitualles en aquell.

Item notificaran a la sua clemencia los fets de les galees qui no dupten ofendre vassalls del duch Reyner don porien resultar novells inimichs a sa Magestat e moltes coses contraries al seu estat e al be de la terra suplicants la Magestat sua placia provehit hic et cetera.

Item denunciaran a sa Altesa lo fet del tall qui es negat e o dilatat paguar en les parts foranes e fer ne apuntament ab la Magestat e encare obtenir provisions opportunes et cetera.

Item com per experiencia sia vist que alguns en pendra lo sou cometen fraus prenent aquell dues vegades ab hun mateix roci e encara sou de home darmes e esser genetari et alias que sie fet apuntament ab lo Senyor Rey que a aço sie provehit asseyalant ab foch los rocins en la mostra o alias en manera tals fraus cometre nos puixen.

Las altres coses circa los demont dites son remeses a la bona saviesa dels dits mossenyors de embaxadors de la prudencia dels quals es plenament confiat. Scrita en Barchinona a XXII de janer lany de la Nativitat de Nostre Senyor Mil CCCCLXV.

30 DE ENERO.

Deliberacion tomada por los Diputados y Concelleres.

Los senyors deputats e consellers e sis e huyt persones eletes en lo fet de la exaccio et cetera. Oyts los reverent e magnifich mossen Francesch Colom deputat e mossen Philip de Ferrera conseller embaxadors tramesos a la Magestat del Senyor Rey en lo que la sua Altesa los ha dit sobre la distribucio dels diners tramesos a la ciutat de Manresa per socorriment de sou fahedor a la gent darmes qui ha anar ab les vitualles a la vila de Cervera e vista la resposta a la clemencia sua sobre aço feta e la replica de la sua Altesa lo dia present cobrada fan deliberacio e conclusio que los dits diners sien distribuits per mossen Bernat Miquel e Barthomeu Ferrer a aço destinats en les gents darmes e en lo loch e temps que lo dit Senyor Rey volra e ordonara. E que axi sie scrit a la sua celsitud e als dits Bernat Miquel e Barthomeu Ferrer.

4 DE FEBRERO.

Deliberacion tomada por los Diputados y Concelleres.

Los senyors deputats e consellers e sis e huyt persones eletes en lo fet de la subvencio et cetera e les altres persones havents carrech del fet de les naus o la major part delles per dar orde que prestament se ha-

jen les tres milia lliures Barchinoneses contingents paguar e contribuir la part del General en aquelles VII M lliures que son stades deliberades haver e distribuir per fabrica o conduccio de naus fahents aquestes coses ab e de licencia del Serenissimo Senyor lo Senyor Rey segons conste per letra patent de la Magestat emanada data en la vila de Appiera lo primer dia del corrent mes de febrer fan la augmentacio de drets sobre les generalitats del segell de cera e de entrades e exides del dit General segons se segueix.

Primerament que sie exhigit de tots draps e axi de lana com de ceda e de les joyes quis tallaran e vendran sis diners per lliura dels diners ultre lo dret acustumat.

Item que per tota pescha salada contenguda en la tarifa qui entrara dins lo Principat se pach per entrada sis diners per lliura de diners compres en aquells lo dret ja acustumat.

Item qui si la dita pescha exira del dit Principat sie paguat per exida quatre diners per lliura compres lo dret ja acustumat.

Item que per tot cuyram bovi axi contengut en tarifa com no contengut en aquella ne pach per entrada sis diners per lliura compres lo dret acustumat.

Item que per lo dit cuyram si exira del Principat se pach per exida per lliura de diners compres lo dret acustumat quatre diners.

Item que de tots draps de lana de qualsevol sort sien axi de la terra com strangers sien paguats com entraran en lo Principat per dret de entrada quatre diners

per lliura e si exiran de aquell altres quatre diners per dret de exida compresos en aquells los drets ja acustumats.

Item que de tota telaria canamaçaria canquillaria e species sien paguats com entraran en lo dit Principat per dret de entrada quatre diners per lliura e si exiran de aquell quatre diners per lliura compresos en aquells los drets ja acustumats.

Item que per tota moneda e billo e per tot or e argent en maça qui ja han acustumat paguar exiran del dit Principat se pach per dret de exida sis diners compres en aquells lo dret ja acustumat.

Item que de totes joyes dor e dargent e altres qualsevol vexells e o pesses de fayço e encara de totes e qualsevulle natures o condicions de armes e de tots utensilis qui exiran del dit Principat sien paguats vuyt diners per lliura de la vera valor. E per dret de exida si exiran del dit Principat quatre diners per lliura compresos en aquells los drets ja acustumats.

Item que per tot vi axi blanch com vermell qui sera tret del dit Principat sien paguats per dret de exida dotze diners per lliura compres en aquells lo dret ja acustumat.

E volen e ordonen que la dita augmentacio de drets sie paguada be e leyalment sotz les penes peccuniaries e de confischacio e altres en semblants coses apposades juxta los capitols e ordinacions de la casa de la Deputacio.

De les quals penes la conaxensa de comissio e potestat de relexar o exequtar en tot o en part

aquelles es remesa als senyors deputats.

17 DE FEBRERO.

Deliberaciones tomadas por los Diputados y Concelleres.

Los senyors deputats e consellers e sis e huyt persones eletes en lo fet de la subvencio et cetera considerants la molta necessitat de vitualles en que sta la vila de Cervera la qual per lo Senyor Rey no pot esser socorreguda segons son scriure sino li son trameses peccunies convertidores en socorriment de la gent darmes. E cogitants que a present altres vies no occorren per les quals puixen haver les dites peccunies sino en la manera devall scrita. Per ço per los respectes dessus dits fan deliberacio e conclusio que per ells sien preses e acceptades de la present ciutat a prestech DCCVIIII lliures Barchinoneses.

E del honorable En Valenti Gibert mercader qui segons diu les te per resta del batiment de or e argent per ell en los dies passats administrats per esser amonedat a ops e per necessitat de la guerra del compte de la dita ciutat devallant dels carregaments de censals venuts sobre los XII diners per lliura agregats al dret de la cera del General CCCLXXXXI lliura de la dita moneda e que sien decontinent trameses les dites quantitats a la ciutat de Manresa als honorables En Bernat

Miquel e Barthomeu Ferrer per convertir aquelles ensemps ab la quantitat de peccunia que ja tenen en socorriment de la gent darmes que ha anar al socors de la vila de Cervera.

Prometents e jurants los dits deputats e consellers e sis e huyt persones que les dites quantitats de peccunia restituiran a la dita ciutat e al dit Valenti Gibert en la taula de la dita ciutat referendo singula singulis dels diners de la dita subvencio encontinent apres que les quantitats ja per aquesta raho manlevades sien restituides e abans que sien paguades les peccunies ab albarans assegurades a diverses persones.

30 DE ABRIL. (1)

Deliberacion.

Per tots concordablement fou feta deliberacio e conclusio que attes la ciutat de Leyda sta en gran perpleix

(1) Desde este dia al 12 de julio siguiente, nótase el anacronismo ó irregularidad de corresponder todas las fechas al año 1464, de manera que solo la última con que concluye este registro es la que sigue por su órden regular, por ser del año 1465, que ya se habia empezado. Véase la advertencia que precede á la coleccion de cartas que sigue despues de este registro.

e perill a causa dels enemichs qui aquella tenen molt oppresa e si prestament no hi ere provehit porie perillar en gran desservey de la Magestat del Senyor Rey e molt instat per lo reverent bisbe de Vich abbat de Amer comte de Pallars Franci de Santmenat Francesch del Bosch e micer Pere Severtes en nom e per part dels dits deputats e consell vulle per merce sua provehir decontinent en socorrér la dita ciutat totes altres coses lexades com sie gran perill en la trigua.

3 DE MAYO.

Deliberacion.

Per los dessus dits deputats e consell fonch feta deliberacio e conclusio que attesa la grandissima necessitat en la qual es constituhida la ciutat de Leyda la qual es la segona ciutat del Principat e lo que es stát dit e ofert per la Magestat del Senyor Rey de esser promptes en socorrer aquella pus empero hage facultat de poder fer paguament a la gent darmes de cavall e encara de peu sien eletes tres persones del present consell les quals per part de aquell vagen als honorables consellers e consell de la present ciutat de Barchinona narrant los la necessitat dessus dita e la voluntat e altres coses que lo dit Senyor Rey ha dites e significades per causa de les dites coses e quels placia elegir

nombre de persones les quals ensemps ab les deius scrites per lo present consell eletes proveesquen en les dites coses axi en haver peccunies fins a complimeht de les LX M lliures en dies passats per los dits deputats e consell al dit Senyor Rey ofertes com en fer provisions de vitualles e altres coses necessaries ab plenissima facultat e potestat sens referir. E encare que de les dites coses hagen facultat de comunicar e fer apuntaments ab la Magestat del dit Senyor Rey. E procehint en nominacio de les dites persones foren eletes les seguents ço es los reverents e honorables mossen abbat de Montserrat Artal de Claramunt e Francesch del Bosch sindich de Leyda.

Aprobacion posterior de la ciudad.

A quatra del dit mes de maig los honorables consellers e consell ordinari de XXXII loaren approvaren e consentiren a la dita delliberacio ab eleccio de les persones seguents per part de la ciutat ço es ciuteda mossen Faancesch Lobet mercader Gabriel Atigues artiste Jaume Mas notari manestral Bernat Coll Sabassa sastre.

Se encuentra aquí una nota, por la que se espresa que las deliberacienes tomadas desde la siguiente fecha en adelante lo fueron por cierto número de personas , facultadas

á este objeto por la Diputacion y el Concejo, y unidas á los Diputados, segun se podrá ver al principio de cada sesion.

28 DE MAYO.

Lista de los facultados para deliberar.

Mossen Bernat Tor canonge.
Mossen Johan Colom caveller.
Francesch del Bosch ciuteda de Leyda.
} per lo General.

Pere Cestrada ciuteda.
Gabriel Ortigues mercader.
Jacme Mas notari.
Gabriel Devesa notari.
Sabria Vilella rajoler.
} per la ciutat.

Deliberaciones.

Per tots concordes fon feta conclusio en lo fet den Mayans demenat ço es que com en los dies passats sien stades fetes certes bombardes per delliberacio del consell e que de continent aquelles per ell fossen liurades al General per bones com se pertany e que lo preu de aquelles li fos assegurat a censal es dit per lo dit Ma-

yans que dites bombardes son stades liurades entorn VII mesos ha e que lo contracte no li es stat format e per conseguent la pensio no li ha corregut demana que lo dit contracte li sie fermat e que la pensio comens a correr en aquella jornada que per ell foren liurades dites bombardes. Es stat deliberat e conclos per tots que si axi passe com damunt es dit en la delliberacio qui de aço fou feta en dies passats que tal pacte en dita deliberacio expressat li sie servat. E si axi no passe com dit es es deliberat lo dit contracte li sie fermat e comens a correr lo dia que lo dit contracte li sera fermat.

E mes per tots concordablement fou conclos en lo fet den Mayans demenat ço es que axi com en la deliberacio del consell en dies passats feta es contengut que lo dit Mayans hagues per lliura de pedra VI florins que aquells sis florins per lliura de pedra sien dor comptant per cascun flori XIII solidos.

En lo fet de micer Pere Severtes es stat deliberat e conclos per tots concordablement que per totes e qualsevulle coses demenades per lo dit micer Pere Severtes si e segons en la suplicacio o memorial per ell donat es contengut. Attes que en los dies passats per sos treballs li foren liurats e paguats cinquanta florins dor sien paguats al dit micer Severtes per totes les dites coses altres cinquante florins dor los quals sien deduhits del que per ell se mostra deure al General dels bens per ell comprats dels acuydats e que la resta aquella que sera sie per los dits deputats defalcada e vers ell retenguda del salari qui li es degut de la em-

baxada. E si lo dit micer Severtes de tal pagua nos tindra per content es deliberat que la dita conclusio sie haguda per nulla.

4 DE JUNIO.

Lista de los facultados para deliberar.

Mossen Bernat Tor canonge. Mossen Johan Colom caveller. Francesch del Bosch.	per lo General.
Pere Cestrada major ciuteda. Gabriel Ortigues mercader. Romeu Lull ciuteda. Jacme Mas notari. Gabriel Devesa notari. Sabria Vilella rajoler.	per la ciutat.

BIBLIOTECA NAZIONALE VITTORIO EMANUELE ROMA

Deliberaciones.

En lo fet de mossen abbat de Monserrat demenat de peraula ço es que ara pochs dies ha venint de les parts de França com embaxador del Principat trobant se en la vila de Roses ha haguts a loguar tres lahuts per venir en les parts deça los quals li han costat XVIII scuts

dor ço es sis scuts per lahut que aquells li sien paguats. Es stat dellibert e conclos per tots concordablement que attes lo dit mossen abbat prenia son bon salari de embaxador del dit Principat que de les dites coses demanades no li sie res donat.

En lo fet de mossen Jacme Segur canonge de Tortosa es stat deliberat e conclos per tots li sien paguats cent florins corrents en via de salari per tot lo temps que ha stat en la embaxada que en los dies passats de ordinacio dels dits deputats e consell ha feta a la ciutat de Leyda. E jatsie per la dita embaxada fer li fos oferta e liurada certa quantitat de peccunia per salari empero attes que a causa de la dita embaxada ell fou pres per los enemichs o rescatat e pessats perills de mort e attesa la sua condicio es stat vist la dita quantitat a compliment del rahonable salari a ell degut e pertanyent per la dita embaxada. E ab altra carta lo dit mossen Jacme Segur hage e sie tengut fer e fermar fi e definicio de totes quantitats de peccunia que pogues demenar axi per lo salari de la dita embexada com per reschat de sa persona com per despeses fetes com per diners hun breviari e robes que li foren preses com per altres qualsevol rahons o causes qui dir o cogitar se puixen larguament.

6 DE JUNIO.

Lista de los facultados para deliberar.

Mossen Bernat Tor canonge.
Mossen Johan Colom caveller. } per lo General.
Romeu Lull ciuteda.
Gabriel Ortigues mercader.
Jacme Mas notari. } per la ciutat.
Gabriel Devesa notari.

Deliberacion.

En lo fet del Gabriel Cerda de Terragona del qual ha suplicat attes que bonament ell dit Cerda no pot mostrar clarament les despeses qui per ell son stades fetes en los dies passats en la gent que mena a Cambrils per custodia de aquella vila e baguda informacio de aquelles persones quil desempetxaren es stat delliberat que li sie paguat per tot lo que per ell es stat despes e bestret de se bossa a la dita gent vint e set lliures deu sous imposant li scilenci en laltre cap per ell demenat del sou de hun o dos rocins.

7 DE JUNIO.

Lista de los facultados para deliberar.

Mossen Bernat Tor canonge. Mossen Johan Colom caveller.	per lo General.
Romeu Lull ciuteda. Gabriel Ortigues mercader. Jacme Cesavasses mercader. Jacme Mas notari. Gabriel Devesa notari. Sabria Vilella.	per la ciutat.

Deliberacion.

En lo fet den Guillem Griselles sabater vista la suplicacio per ell donada e legida aquella e vist hun proces e actes qui en los dies passats per lo batle de Barchinona foren fets apres la detencio feta de manament dels deputats e consell de certs cuyrams borsaguints e sclobs los quals lo dit Griselles en los dies passats havia venuts a hun frances per preu de CC lliures e sie stat vist per los dits proces o actes la dita venda no haver hagut loch ni esser passada en esser juxta lo contractat entre lo dit Guillem Griselles e Frances e los dits cuyrams borsaguins e sclops sien stats e huy stan detenguts en la casa de la Lotge de la present ciutat es stat deliberat per tots concordablament que lo dit Guillem Griselles haja accio de les dites CC lliures sobre los dits cuyrams los quals sien venuts o stimats

per persones a aço expertes e si mes muntara de les dites CC lliures que aquella quantitat que muntara romangue devers lo General. Entes empero e declarat que lo dit Guillem Griselles pach los drets si per ell deguts seran al dit General e mes pach jutge notari e altres ministres e altres qualsevol persones qui en aço trebellat hauran.

20 DE JUNIO.

Lista de las personas facultadas para deliberar.

Mossen Bernat Tor canonge. Mossen Johan Colom caveller. Francesch del Bosch.	per lo General.
Romeu Lull ciuteda. Jacme Cesavasses. Jacme Mas notari. Sabria Vilella.	per la ciutat.

Deliberaciones.

En lo fet den Manuel Fonolleda lo qual en dies passats fonch tremes per lo Principat en les parts de Sicilia e al qual are stigues poch ara molt li fonch pro-

mes paguar salari de lill mesos ço es ans de se partida los tres mesos e apres se venguda laltre mes e realment sie stat paguat de tot son salari e vist lo memorial per lo dit Manuel Fonolleda donat en lo qual dona en compte certa quantitat la qual diu ha paguada per desliurar la sua persona de preso e moltes altres despeses diu ha fetes es stat vist e deliberat pur tots concordablament que attes lo dit Manuel Fonolleda es stat trames sie segons damunt es contengut la justicia no acompanyar los que lo dit Manuel Fonolleda haje res haver del dit Principat per les dites coses per ell demanades. Remetent lo a major delliberacio del consell major attes que lo poder los es stat donat es molt limitat.

En lo fet den Salelles es stat delliberat que attes lo poder que los damunt nomenats han es molt limitat es stat remes a major deliberacio fahedora per lo consell major.

22 DE JUNIO.

Lista de las personas facultadas para deliberar.

Mossen Bernat Tor canonge.
Mossen Johan Colom caveller. } per lo General.

Gabriel Ortigues mercader.
Jacme Cesavaces mercader.
Romeu Lull ciuteda. } per la ciutat.
Jacme Mas notari.
Sabria Vilella.

Deliberacion.

En lo fet de mossen Jacme Carbo del qual ha suplicat vista la suplicacio es stat delliberat e conclos per tots concordablament que de peccunies del General e de la ciutat ço es mig per mig lo primer mes lo qual se mostra ha vaguat en mar com a capita de les naus li sien paguats quaranta florins corrents qui es semblant sou o salari se trobe en dies passats fonch donat per mes per los consellers de la ciutat En Berenguer Sayol com a capita de certes fustes qui en dies passats per la ciutat foren armades. E mes que dels tres mesos se mostra ha feta la servitut en la vila de Sant Feliu de Guixols com a capita de aquella es stat delliberat que li sie paguat hun flori dor per jorn de peccunies del General deduhit empero tot lo ques mostrara ell haver rebut per mans de mossen Pere de Belloch olim deputat o per altres qualsevulle persones.

No se llevó á efecto esta deliberacion, pues se acordó suspenderla con fecha del veinte y siete siguiente, segun

es de ver por una nota que se encuentra al pie de la misma.

12 DE JULIO.

Lista de las personas facultadas para deliberar.

Mossen Bernat Tor canonge. Mossen Johan Colom caveller. Francesch del Bosch.	per lo General.
Bomeu Lull ciuteda. Gabriel Ortigues mercader. Jacme Mas notari. Sabria Vilella rajoler. Pere Figueres sabater.	per la ciutat.

Deliberaciones.

En lo fet den Thomas Carreres correu vista la suplicacio per ell presentada continent en efecta com en los dies passats continuant se la cort general de Cathalunya en lo capitol de la Seu de la present ciutat lo dit Thomas Carreres ab letres de deputats qui llavors eren fou trames en Napols als embaxadors qui llavors alli eren stats tramesos per la dita cort. E tornant sen

lo dit Thomas de Napols fou pres per florentins e turmentat en la qual preso suporta grandissims treballs e arribat en la present ciutat demanada la pagua per ell del dit viatge hunca li sie stada pagua ans continuamen haja demanada suplica e demana aquella li sia paguada. Vists e hoyts los testimonis per ell donats los quals son ministres de la casa de la Deputacio los quals han dit e testificat de paraula que continuadament han vist venir lo dit Thomas en la casa de la Deputacio denant los deputats passats demanant los li paguassen lo que li ere degut per dit viatge e encare hagudes altres informacions fahents per lo dit Thomas. E attes que no ses pogut trobar en dies passats lo dit Thomas que havia per viatge ni menys ses pogut saber bonament lo dit Thomas si prorata alguna ha rebuda per lo dit viatge. Per tots los demunt dits concordablament a bon arbitre han delliberat e conclos que axi per lo dit viatge com per qualsevulle dans rebuts per lo dit Thomas Carreres com per qualsevulle altres coses qui per raho del dit viatge per el poguessen esser demanades li sien paguats quaranta florins valents vint e dues lliures Barchinoneses. En aço no obstant que per los honorables deputats passats e consell fos lo dit Thomas remes a les primeres corts attes que corts a present nos speren tenir.

En lo fet den Luis dez Cortal demanat de paraula ço es que entorn dos anys ha per les nou persones eletes per lo consell li fou donat carrech de paguar e spatxar los correus e tenir compte de aquelles e jatsie ell dit Luis dez Cortal com a forçat e a pregaries de les dites

nou personas ell prengues lo dit carrech e attes li prometeren que de aço sie paguat e satisfet. Es stada feta delliberacio e conclusio que attes lo dit Luis dez Cortal ha tengut lo damunt dit carrech e sostenguts molts e grandissims treballs hoc encare e bestreta alguna quantitat la qual huy per lo General li es deguda haguda veridica informacio de algunes persones de la dita novena que per tots e qualsevulla treballs ha sostenguts per lo dit fet fins la present jornada li sien paguades cinquante lliures Barchinoneses.

AÑO 1465. (?)

2 DE MARZO.

Lista de las personas facultadas para deliberar.

Mossen Johan Tor canonge. Mossen Johan Colom cavaller. Francesch del Bosch.	per la Diputacio.
Bernat Johan Çapila. Luis Gilaber mercator. Et Petrus Tarafa.	per la ciutat.

Deliberaciones.

En lo fet den Francesch Salelles del qual de paraula ha suplicat ço es que com en lo mes de octubre del any sexanta tres ell fos conduhit ab la sua nau per lo Principat de Cathalunya e ciutat de Barchinona per a dos mesos a raho de CCL lliures lo mes del qual temps li serie degut lo sou de XXIII jorns. Es stat deliberat per tots concordablement que lo sou dels dits XXIII jorns a ell degut li sie paguat ço es a la dita raho de CCL lo mes la meytat de peccunies del General e laltre meytat de peccunies de la ciutat de Barchinona segons lo compte ne sera fet a la dità raho de CCL lliures lo mes imposant li empero scilenci perpetual. En laltre fet del qual ha suplicat ço es de la perdua de la sua nau e de la detencio feta de aquella per qualsevulla temps en la vila de Sant Felin e en altres parts de dos mesos avant ans ques perdes. E de les dites coses totes e sengles e deppendents e emergents de aquelles haje e sie tengut fer absolucio difinicio e remissio als deputats e consell e ciutat de Barchinona que daquiavant no faça accio alguna questio peticio ne demanda de les dites coses suplicades la qual sie ordenada larguament e bestant ab totes clausnles necessaries e opportunes.

En lo fet den Anthoni Mayans ferrer del qual ha suplicat demanant li sie paguat lo interes de una de les dues bombardes que ha fetes per lo General e aquella liurada an Pere Steve draçaner a sis de octubre del any LXIII e lo preu de aquella havia pendre a censal sobre

lo dit General e per ocupacions de feynes no haje pogut obtenir lo dit smerç se fes comptant del dit sisen dia de octubre a avant e li sie degut lo interes fins la present jornada demanant aquell li sie paguat. Es stat deliberat per tots e ab voluntat del dit Anthoni Mayans que per lo dit interes li sien paguades al dit Mayans vint lliures Barchinonesas.

Aprobacion posterior de la ciudad.

Divendres a VIII del dit mes de març los honorables consellers e consell de XXXII de la ciutat de Barchinona loaren approvaren e consentiren a les dites deliberacions.

COLECCION

DE CARTAS ESCRITAS POR LA DIPUTACION DE CATALUÑA, CORRESPONDIENTES AL AÑO DE 1463.

ADVERTENCIA.

Hasta la última fecha citada, ocho de marzo de mil cuatrocientos sesenta y cinco, en que se aprueba la deliberacion tomada en dos del propio mes, ninguna interrupcion ha habido respecto al órden cronológico de los actos, sesiones, deliberaciones, correspondencias y demás, aun cuando, ya desde algun tiempo, ha de haberse observado la decadencia del cuerpo que representaba en cierto modo el espíritu del pais, y la transformacion consiguiente que aquel, por la misma causa, hubo de sufrir. Asi en un principio se ve obrar á la Diputacion con toda su fuerza e influencia; mas adelante, cuando los apuros crecen y aparecen defecciones inesperadas, aquel cuerpo se da la mano, como igualándose mútuamente sus poderes, con el concejo

de la ciudad de Barcelona, en terminos, que al pie de cada deliberacion va la aprobacion ó desaprobacion de la ciudad, notándose ya en este caso gran simplificacion en lo concerniente á la parte que podria llamarse ceremonial del cuerpo; y por último, se llega ya al estremo de precindirse enteramente de los individuos que componian los diferentes brazos, cuya asistencia en las sesiones del consejo general era indispensable para votar y deliberar, y se faculta á un determinado número de personas que, representando á la Diputacion y á la ciudad, deliberen de comun acuerdo con los pocos ó muchos diputados ú oidores que se hayan mantenido en su cargo hasta la fecha á que antes se ha hecho referencia, siendo de esta clase la última sesion y deliberacion con que da fin el registro que concluye en la página precedente, y con la circunstancia, además, de llevar al pie una aprobacion de la ciudad, cuando las que la preceden de su clase no la llevan, y de no advertirse al márgen, segun era costumbre, que las tres personas facultadas para deliberar con las que representan á la Diputacion pertenezcan al Cuerpo municipal.

Otras variaciones pueden haberse observado en el decurso de estos importantes hechos, sobre todo en los que empiezan en el tomo anterior, á saber, la desaparicion de la correspondencia oficial, desde el agosto del año mil cuatrocientos sesenta y dos en adelante, de modo que desde esta fecha quedan consignadas solamente en los registros las deliberaciones y se precinde enteramente de toda carta; y luego, la reduccion

del número de sesiones, en términos que, pasado el mes de enero de mil cuatrocientos sesenta y cinco, que contiene un número regular, se reducen las demas á una docena para llegar al julio del mismo año, ó acaso al marzo del siguiente, pues hay que advertir, que se encuentra este mes con posterioridad al julio de mil cuatrocientos sesenta y cinco, aunque estas equivocaciones, frecuentes en las últimas páginas, son fáciles de adivinar en los demas casos y quizá se deban en gran parte al copista.

Inducen estas observaciones á pensar si podian haber influido en el ánimo de las personas que dirigian los negocios públicos, en la marcha de estos y por consiguiente en el órden y sistema de administrarlos y regirlos, ya que en todo se observa una transformacion decadente, los fatales sucesos que tuvieron lugar durante el año mil cuatrocientos sesenta y cuatro, á saber, el hámbre y miseria que se esperimentaron en varios puntos del Principado, la inevitable entrega de Lérida al rey don Juan, la concordia entre este y don Juan de Beaumont, la batalla de Calaf, donde el condestable de Portugal, el mismo que habian aclamado por rey los catalanes, quedó vencido y derrotado, mientras que hubieron de pasar al cautiverio la mayor parte de caudillos que representaban y defendian los principios proclamados por la Diputacion; ó por otra parte, si, para adoptar otro sistema menos complicado en la formacion de los registros, se prefirió, desde la fecha ya citada anteriormente, separar toda la correspondencia de las actas y con ella arreglar otra co-

leccion especial de cartas, instrucciones etc. Por lo primero, no seria de estrañar que los papeles concernientes á una causa vencida quedaran acaso en cierto desórden, y hubiera poco interés en coordinarlos ó salvarlos: asi se encuentra el único registro de cartas á que se alude presentando la fecha del primer documento que encierra, posterior de un año á la que lleva la última carta transcrita en el tomo precedente, y así se observa en la última página de aquel empezada una carta que no concluyó, de manera que por ello no puede deducirse si faltan solamente fólios al registro ó si se estraviaron el volúmen de cartas pertenecientes al tiempo intermedio que se indica y los que tal vez seguian al único salvado; y de lo segundo, ninguna duda puede quedar ya al lector, cuando el tomo que se conserva ofrece una serie no interrumpida de cartas, que guarda riguroso órden cronológico, con la particularidad de ser estas solamente las emitidas por la Diputacion, y no á la vez las emitidas y recibidas, como se habia practicado en los registros anteriores, cuando se copiaban al pie de las deliberaciones, lo que cuando menos revela un nuevo plan ó sistema.

Este interesante volúmen de correspondencia es el que ofrecemos, pues, á los lectores, con la idea de proporcionar todos los datos que puedan contribuir á poner en claro la turbulenta época en que reinó don Juan II, y de aglomerar materiales, aun cuando fueren inconnexos entre sí, para formar un conjunto diplomático sobre la misma época, con ayuda del cual, (conforme iremos acreditando en lo sucesivo,) pueda

despues el historiador trazar con toda impareialidad y fácilmente el cuadro de los sucesos, y presentar á los que en ellos intervinieron con los grados de mérito ó culpa que desapasionadamente se les deban atribuir. Sin apartarnos, por consiguiente, del sistema odoptado en todos los tomos ya publicados, y trasladando el volúmen con la exactitud que corresponde, esto es, sencillo como puede serlo un copiador de cartas, sin que le preceda advertencia, portada ó prefacio alguno, daremos principio por la primera carta que encierra, cuyo contenido es como sigue.

Al molt alt e excellent senyor lo Rey de Portugal et cetera.

Illustrissimo e Serenissimo Senyor. Rebuda ab degut honor la letra de vostra excellencia scrita en Lisboa a VI de juliol prop pàssat e oyda la creença en virtut de aquella explicada pèr Alonso Periz apres la demostracio de bona voluntat e amicicia que vostra Altesa e los Illustrissimos Reys predecessors de aquella haveu e han hagudes als serenissimos Reys Darago de loabla memoria e a aquest Principat de Cathalunya e ciutat de Barchinona havem compres vostra senyoria haver enuig de les diferencies suscitades entre lo Rey don Johan e lo dit Principat per les quals remediar e pau e concordia procurar de bona voluntat se ofer intercessora mediadora e tractadora a efecte de esser restituhit lo dit Principat al dit Rey don Johan ab integracio de leys e libertats e seguretat de persones e bens e

a la fi concloent que si fer no ho volem vostra celsitut enten valer al dit Rey don Johan avoncle seu contra los dits Principat e ciutat. Venints al fet de la resposta Senyor molt alt nosaltres som be certs de la amicicia e bona voluntat dessus dita e semblantment aquests Principat e ciutat tota via son stats afectats al servey de vostra Excellencia a la qual fem gracies infinides de la tramesa del dit embaxador e molt mes de la predita oferta la qual si en temps opportu venguda fos haguerem tant accepta quant de Rey o altre senyor del mon com aquell per lo qual desijam fer totes coses possibles lo dit empero Rey don Johan contra leys divines e humanes ha talment tractat lo dit Principat que fahent si matex e sa posteritat indignes de la senyoria ha covengut per restauracio de la cosa publica haver aquells per enemichs. E per que algun tant la Magestat vostra haje noticia de les coses jatsie aquelles amplament al dit embaxador sien stades narrades encara certificam vostra gran senyoria que feta per lo dit Rey don Johan contra tota umanitat e pietat capcio de la persona del Illustrissimo don Carles de gloriosa recordacio fill seu e cosingerma de vostra Altesa lo qual de obediencia honesta vida e conservacio ab compliment de moltes virtuts ere singularment dotat amich de Nostre Senyor Deu fahents testimoni los grans e maravellosos miracles que continuament se manifesten per merits del dit glorios don Carles lo dit Principat per satisfer a la fidelitat a que ere obligat la qual altrament salvar no podie com apres los dies del dit Rey don Johan la successio pertangues al dit don Carles fill pri-

mogenit seu ab molta pertinencia per mija de solemnes embaxadors prostrats ab scampament de moltes lagremes suplica e primerament de gracia e clemencia e apres de justicia insisti molt umilment per la sua liberacio fahents per aço molts actes deguts e permesos segons leys libertats e practiques del dit Principat los quals apres per lo dit Rey don Johan foren loats e approvats e ratificats ab composicio de certa capitulacio per ell e per lo dit Principat fermada solemnament jurada tirant a efecte daquiavant no poder recaure algun inconvenient entre lo dit Rey don Johan e dit don Carles fill seu ne lo dit Principat e singulars daquells. Seguida empero la mort del dit don Carles encontinent los dits cathalans usants de lur innata e intacta fidelitat ab gran amor e devocio demanaren e reberen en primogenit don Ferrando fill del dit Rey don Johan e per la sua edat admeteren en tudriu la Reyna dona Johana muller sua tot aço empero no obstant lo dit Rey don Johan retenint vers si odi contra los cathalans per destruir aquells e lurs leys e libertats hasta aliança ab lo Christianissimo Rey de França e per major eficacia de portar a fi son proposit liura e mes presonera en poder de sos enemichs la virtuosissima princesa filla sua e dona o enpenyora al dit Illustrissimo Rey de França los comdats de Rossello e de Cerdanya qui son membres units e indissolublament agregats al dit Principat segons per lo dit Rey don Johan e sos predecessors en lo introhit de lur regiment ere stat solemnament jurat. Ignorant e no cogitant lo dit Principat tals incidies alienacions e mals tractes com

aquells qui de la promesa fe jurament e paraula reyal confiaven los dits Rey don Johan dona Johana don Ferrando fidelissimament solien no resmenys tracta ab intervencio de la dita Reyna dona Johana tudriu certa cedicio e o conjuracio en aquesta ciutat de Barchinona per matar nosaltres e los consellers a qui lo carrech de la cosa publica es comanat e altres gents daquella e procurar cautalosament comocio dels homens vulgarment dits de remença prenents color de no esser tenguts no voler paguar a lurs senyors los drets e servituts que habien acostumat als quals homens asigna per capita hun pages qui ab bandera reyal oficials e gran exercit e ma armada insolta lo dit Principat per les quals causes precedints diverses embaxades a la dita Reyna axi en la present ciutat de Barchinona com en la ciutat de Gerona on apres ana suplicants fes cessar los dits actes comocions tant tameraris e de irreparable perill fou per la dita Reyna apres molts tractats respost que hi havie fet e faye lo possible axi ab provisions e manaments en scrits com altrament pero que los dits homens aquells e aquelles no volien obtemperar la qual resposta encontinent per nosaltres e los dits concellers no volents tals carrechs a la corona Reyal fossen fets per los dits homens en no optemperar los manaments reginals e per conservacio del patrimoni Reyal e cedar tals comocions e perills fou delliberat fer exercit de gent a cavall e a peu per asistir als oficials de la dita Reyna en fer optemperar sos manaments e castigar los culpables e axi fou fet e notificat a la dita Reyna del qual exercit fou capita lo

comte de Pallars lo qual anant per la dita raho a la dita ciutat de Gerona per oferir se a la dita Reyna hague en contra dels dits homens de remença per celada que ells molts en nombre e hun cavaller de casa de la dita Reyna ab certa gent a cavall li havien mesa en lo cami e per gracia divina aquells rompe e desbarata e com fou prop la dita çiutat volent fora aquella atendar lo dit exercit per que no fos feta novitat alguna la dita Reyna qui ja tenia sos conceptes e tractes fets mana tancar les portes e feu acometre lo dit comte e la sua gent de ballestes e altres municions donant occasio de venir a les armes e los matexos dies lo dit Rey don Johan continuant la ruptura de la dita capitulacio per executar lo seu sinistre proposit e no volent se recordar dels grans serveys ampliacio exaltacio que lo dit Principat per sa amor e fidelitat havie fets al dit Rey e als gloriosos Reys passats entra lo dit Principat ab molta gent darmes cremant viles e lochs matant rescatant e robant homens dones e infants e après pochs dies entraren les gents darmes de França en nombre de passats XIIII M. Pensar pot vostra Magestat aquestes coses eren de luny pastades e concertades per esser tot succehit en uns matexos dies car altrament fer no ere possible ab les quals gents franceses la dita Reyna e don Ferrando se mesclaren e lo dit don Ferrando armat e com a cap del exercit entrevenie e present ere en les execusions crueltats e inhumanitats ques fahien. En apres lo dit Rey don Johan ab son poder se ajunta ab la dita Reyna don Ferrando e francesos ab tots ensems tingueren siti

per hun mes sobre aquesta ciutat per terra e per mar e discorregueren moltes parts del dit Principat cremants e destrouints prenents matants e rescatants viles castells lochs homens dones iafants e esglesies ab gran inhumanitat e crueltat. Per les quals causes dessus dites e altres moltes lo dit Principat havent per indignes los dits Rey Reyna don Ferrando e posteritat lur de la Senyoria proclama en e per senyor lo Serenissimo e potentissimo senyor Rey de Castella a la corona del qual pertanyie. En axi que ni un sol moment sens Rey e Senyor star no foú nostre proposit. Si lo dit Illustrissimo Rey de Castella volia lexar e o de la sua corona segragar lo dit Principat segons pot esser cregut tota via aquest Principat recorrera a Senyor pertinentment e deguda com loablament a acostumat car huncha fou ne sera sens senyor unit e ans sotz domini de Rey governat e regit vol esser. Adonchs vostra gran senyoria en ses eponderades les coses dessus dites les quals en fet e scriptura e la mes part son notories a Deu e al mon compendra nosaltres e lo dit Principat no haver fet alre que lo degut e que odiava la voluntat cupiditat de regiment bens oficis ne altres utilitats nons ha induhits mas sola necessitat de restauracio de la cosa publica a la qual apres Deu inmediadament e primer en orde stam obligats testificant ho la sacra scriptura ne duptam prosseguints tanta justicia a la qual com dessus es dit nos obligua la fidelitat e encare deute de caritat en respecte de la liberacio del dit don Carles cosingerma de vostra Magestat lo qual per levar li la succecio ere detengut. Vostra merce haura per loa-

blas les coses per nosaltres fetes e no solament cessara fer guerra com a Rey virtuos e de molta prudencia dotat ans encara procurara tota indemnitat al dit Principat lo qual sempre sera dispost fer tots serveys possibles a vostra excellent senyoria la qual Nostre Senyor Deu mantingue e prosper longament segons desige. Scrita en Barchinona a XXVII de septembre del any MCCCCLXIII. —De vostra excellencia devots servidors qui en gracia de aquella se recomanen los deputats del General e consell representants lo Principat de Cathalunya.

Domini Deputati et consilium mandaverunt mihi Anthonio Lombard.

Als molt honorables e savis senyors los pahers de Cervera.

Molt honorables e savis senyors. Per vostres letres e daltres havem continuat avis aqueixa vila e altres universitats de la provincia Durgell star en pensament de sercar remedi e partit de salvacio de aquella no empero ab lo Rey don Johan e posteritat sua significants a aço esser induhits per les congoxes de la guerra que trobam plaer com sie cosa que toque a tots e per tots dege esser be pesada digesta e speculada. Certificants vos nosaltres en lo matex treball per los tots continuament vaccam segons ja vos havem scrit. E per ço hauriem pler per alguna fiabla persona nos certificasseu de vostres pensaments car tals poran esser que seran acceptes a nosaltres e tots farem una via com es

de raho e saludabla per la salut comuna car contrigir pot vosaltres esser divinament suspicats. Pregam vos adonchs axi ho façau com mes pres poreu de fer altra delliberacio car poria portar gran contrari del socos de lliberat fer e anar en aqueixes parts en lo qual continuament se fa lo degut. Ja vos havem scrit e encare de present scrivim al egregi comte de Pallars capita ell vos ne informara car per tantes letres de aço e de consolacio axi de noves com altres coses vos havem avisats e ja es ignorat qual modo de parlar vos contentarie e per ço rement o als fets par a nosaltres esser laudable. E sie la Santa Trinitat proteccio de tots. Data en Barchinona a XXVII de septembre del any MCCCC LXIII. — P. de Belloch. — Los deputats del General e consell representants lo Principat de Cathalunya.

Domini diputati et consilium mandaverunt mihi Anthonio Lombard.

Al molt egregi e strenuu baro lo senyor comte de Pallars capita general del Principat de Cathalunya.

Molt egregi e strenuu baro. Rebudes havem dos vostres letres huna de XXII altre de XXIII del present per les quals e altres ja precedents e per la creença explicada per lo honorable En Francesch Bertran donzell restam plenament avisats de les congoxes de aquexa terra e de la necessitat que es expedir lo socors. Nosaltres com scrit vos havem continuament hi fem lo possible e derrerament havem delliberat haver CC rocins de francesos entre los quals haje LXXX homens

darmes los altres sien pillarts sens archers. Creem seran molt prests conduhits e vindran de part deça. Aquesta es la mes presta provisio car de la terra tant nombre haver nos porie. Siau adonchs confortat que tot strem se fa e fara fins haje compliment. Havem plaer del avis dels cent rocins utils e bons que dien se trobaran en aquexes parts e de continent sera posat en consell e de la deliberacio sereu avisat. Venints al fet daquexa vila e de Leyda e altres universitats daquexes parts nosaltres com scrit vos havem derrerament volriem sentir lur pensament car tal porie esser que sera accepte a nosaltres e tots farem una via com es de raho e saludabla per los tots. Certificants vostra gran noblesa nosaltres star en semblant treball sobre la matexa materia e porie esser Nostre Senyor Deu ha divinament inspirats a ells. Si donchs sabut ho havieu placieus avisar nos ne car semblantment los ne scrivim ab lo correu portador de aquesta. E sie la Santa Trinitat proteccio de tots. Data en Barchinona a XXVII de septembre del any MCCCCLXIII. — Los deputats del General e consell representants lo Principat de Cathalunya.

Domini deputati et consilium mandaverunt mihi Anthonio Lombard.

Los deputats del General e consell representants lo Principat de Cathalunya als molt nobles e magnifichs baro En Bernat Gilabert de Cruylles capita per lo dit Principat en les parts Dempurda e Gilabert de Cruy-

lles capita de la vila de Castello Dempuries e als honorables procurador general e altres oficials del comdat Dempuries e qualsevol altres persones als quals les presents seran presendades es pertanguen les coses devall scrites e a casсun dells saluts.

A nostra oyda es pervengut que alguns moguts mes de cupiditat que de bon zel haurien tentat o tentarien substraure lo ofici de veguaria del dit comdat de mans e poder del honorable En Johan Lombard qui aquell regeix. E per quant de ell e de son regiment se han tals reports que degudament merite esser conservat en lo dit ofici sis vol per lo titol que de present lo posseex sis vol per altra. Per ço ab tenor de aquesta significants vos vostra voluntat los pregadors de vosaltres pregam e als altres a qui pertany dehim e manam quant a nosaltres sguarde que mantenint lo dit En Johan Lombard en lo dit ofici no permetau en aquell novitat li sie feta directament o indirecta sens expres avis nostre. Si empero causes algunes justes vos occorreran per les quals mudar deguessem de intencio certificau nos ne e sera hi provehit degudament. Guardau no fesseu o permetesseu lo contrari car fahent ho hajau acert ne hauriem lo sentiment ques merex. Data en Barchinona a XXVIIII de septembre del any de Nostre Senyor MCCCCLXIII. — M. de Mousuar dega de Leyda.

Domini deputati et concilium mandaverunt mihi Anthonio Lombard.

Molt honorable mossen. Arribat lo vostre home e portador de aquesta encontinent havem mesa en consell la fahena del castella de Bellaguarda e es stat delliberat e per aquesta ciutat en tota manera lo castell vos sie retut segons li scrivim e ab la oferta contenguda en la letra copia de la qual sera dins aquesta per vostre avis la qual oferta li deu be bastar car per nosaltres hi seria provehit degudament. Pregam vos per ço eus encarregam doneu recapte a les coses segons de vos plenament se confie. E sie la Santa Trinitat proteccio vostra. Data en Barchinona a XXX de septembre del any MCCCCLXIII. — M. de Monsuar dega de Leyda. — Los deputats del General e consell representants lo Principat de Cathalunya a vostra honor prests.

Domini deputati e consilium mandaverunt mihi Anthonio Lombard.

Al molt honorable senyer En Bernat Guillem dez Guell capita e castella del castell de Bellaguarda.

Molt honorable senyer. Segons som avisats vos posau alguna dificultat en retre aquex castell de Bellaguarda per tan com ereu asalariat e vivieu de aquell en lo servey del qual haveu despes gran part del temps de vostra vida e encare pensant nous sie levat per esser acomanat a altre. A les quals coses havem digestament pensat e nostra deliberacio ab intervencio

daquesta ciutat es en tota manera lo dit castell sie liurat a la persona contenguda en les provisions del S. don Johan de Beamunt loctinent e de nosaltres emanades fahents vos cert nos fa per procurar vos carrech algu. Coferints vos que en lo demanat per vos per raho de la dita castellania vos sera feta recompensa segons se pertany venint aci a nosaltres. Pregam vos adonchs nous atureu per res en retre lo dit castell com dit es. E sie Nostre Senyor Deu ab tots. Data en Barchinona a XXX de septembre del any MCCCCLXIII. — M. de Monsuar dega de Leyda. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Al molt noble e magnifich baro En Bernat Gilabert de Cruylles capita per lo Principat de Cathalunya en les parts de Empurda.

Molt noble e magnifich baro. La present es per avisar vos que jatsie en los dies passats hajau scrit als consols de la vila de Torroella de Montgri restituissen als consols e prohomens del castell Dempuries la bombarda quels han prestada. Allo empero segons som informats no han curat fer allegants la han pagada a nosaltres o esser passada en nostre compte ço que cesse esser ver. Per a suplicacio dels dits consols e prohomens vos pregam e encarregam doneu orde de continent la dita bombarda sie restituhida cessants totes dilacions. No resmenys volem eus pregam restituhir o paguar an Guaspar Nadal del dit castell Dempuries un

roci per lo honorable En Huguet de Foxa segons afermen li ha pres e ab lo qual sotz vostra capitania serveix la guerra e no permeteu lo contrari com la raho no ho vulle. E sie la Santa Trinitat proteccio de tots. Data en Barchinona lo primer doctubre del any Mil CCCCLXIII. — P. de Belloch — Los deputats et cetera.

Domini deputati et cetera.

Als molt honorables e savis senyors los procuradors de la ciutat de Tortosa.

Molt honorables e savis senyors. Rebuda vostra letra responsiva al fet de la absensia que lo noble Manaut de Beamunt ab la sua gent eré pensat deure fer per alguns dies daqueixa ciutat e vists los motius en aquella contenguts certament veem esser saludabla cosa la aturada aqui del dit Menaut e per lo senyor don Johan de Beamunt loctinent li scriu que restant ell trameta de continent a la vila de Alcover cinquanta dels cavallers de sa companyia per gran servey del S. Rey restauracio daqueixa vila benefici daquella ciutat e encare de tot lo Principat com en la conservacio de aquella no vage poch moltes coses considerades. Adonchs per los respectes dessus dits vos pregam e encarregam quant mes podem no solament permetau ans encare doneu tota direccio possible la dita gent vage al mes prest que fer se puixe a la dita vila segons per lo dit S. don Johan es ordonat. E sie la Santa Trinitat proteccio vostra. Data en Barchinona al primer doctubre

del any MCCCCLXIII. — M. de Monsuar. — Los deputats del General et cetera

Domini deputati et cetera.

Al molt honorable mossen Jofre Çariera procurador de la bisbalia de Gerona.

Molt honorable mossen. Lo honorable Nartal de Claramunt trames per nosaltres comunicara ab vos de certa pagua faedora dels diners de la bisbalia. Dehim e manam vos que donant li fe e creença doneu tal recapte a les fahenes que hajen bon compliment. E sia la Santa Trinitat proteccio de tots. Data en Barchinona lo primer de octubre del any MCCCCLXIII. — M. de Monsuar dega de Leyda. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Al molt honorable mossen Garcia Romero capita de la vila de Alcover.

Molt honorable mossen. Vostra letra de XXVI de septembre havem rebuda a la qual responem que al socors necessari per aquexa vila lo senyor don Johan de Beamunt loctinent e nosaltres havem provehit en manera que prest lo haureu. Es necessari que com hi sie meneu mans segons merex. E si chas ere que los enemichs portaven los presoners devant la vila per fer ne palissada o demostracio de voler aquells matar ja se pot be provehir segons vos sabeu que los parents nols

vegen o axi mateix dels presoners que vosaltres teniu fer lo semblant e axi la vila sera preservada de inconvenient. Fins aci vos e los altres haveu fet lo degut de que sou molt comendats e creem axi ho fareu per anant car la vila no es en present de desemperar ne lo animo nos deu spantar pus lo comte de Prades e la sua gent es fora daquexa terra e encare que hi fos nom par hi haje perill. Al fet dels XXV pehons que teniu e de la oferta queus feu lo jurat no sabem res be som de parer que si axi es deveu haver alguna rahonable satisfaccio hagut sguard als guanys que han fet car si han guanyat raho es ques contenten de menys. E si aqui no ha diners per paguar lo queus sera degut e hi ha oli o altres bens dels enemichs los jurats vos deuen fer paguament de aquells al for que val e vos ne deveu esser content. E aquesta seria nostra voluntat per lo respecte de tots. Pregam vos per ço que obrant virtuosament com haveu acustumat vullau tenir la dita vila en bona guarda e convenir vos ab los jurats e pobles amigablament com se pertany mostrant aquesta als dits jurats per que sien certificats de tot. E per quant lo loch de Puig pelat es de home de nostre consell vos pregam e encarregam hajau aquell e los homens e bens lurs per rechomenats no permetent res indegut lus sie fet. E tingueus la Santa Trinitat en sa proteccio. Data en Barchinona a III doctubre del any MCCCCLXIII. — P. de Belloch. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Als reverents honorables e savis senyors los abbat convent e prohomens de Sant Johan Çes Abbadeses.

Reverent honorables e savis senyors. Rebuda vostra letra avisatoria del chas seguit als capita e homens daqueixa vila de Sant Johan e de Ripoll dolents nos molt de ell encontinent havem comunicat ab lo S. don Johan de Beamunt loctinent tant del que demanau esser provehits de capita quant de socors. E veritat es que lo parlar del senyor loctinent e nostre fora stat nos haguesseu avisats qual capita vos acontentara per esser ne complaguts pus empero fet no es cove haver ne vostre sentiment e sera fet. Recordeus dies ha esser vos presentat En Vergos donzell si aquell volieu en Vich es conferiu ne ab ell car home de be valent e a la terra molt afectat es e ell sol bastaria en capitanejar la dita vila e Ripoll sius ne concordaveu e a menys despesa se sostendria tot vos sie avis. Lo socors e strenyiment de Campredon que demanau com ja scrit vos havem son ja preparats car lo veguer de Barchinona e En Ramon de Planella ab lo sagramental com sabeu son en Vich. E lo baro de Cruylles es muntat la via de Besalu e som certs han ja barrejat hun loch de la muntanya poblat de secassos den Verntallat. Serie mester e creem ja hi provehiu avisasseu e solicitasseu per homens e ab letres cascun dels dessus dits e encara los capita e consellers de Vich que la empresa deça o della se contentas e executas en manera nos pogues errar car en axo sta lo benefici vostre e de Ripoll. Siau

hi adonchs vigils e curosos pus la materia es preparada e anaveu en la custodia de la vila. Con los enemichs portassen los presoners ab demostracio de volerlos matar denant vosaltres nous espante axo neus face fer res indegut recordant vos dels de Puigcerda qui jatsie passats sil presoners los fossen portats denant ells ab abominacio de voler executar si nols volien donar la vila empero respongueren que mes amaven que aquells morissen e encara ells que si en mans dels enemichs vinguessen ne tal malesa fesen é axi aquells sen tornaren e apres Nostre Senyor Deu hi ha donada via e forma los dits presoners son exits sens perill de persones. Semblantment han fet los de Cervera e de algunes viles de Urgell en los dies que lo Rey don Johan hi ere present e per ço imitar aquells car en les fortunes se comproven los bons e virtuosos homens. Certificants vos nosaltres e aquesta ciutat huncha fallirem a res que master hajau axi de vitualles com altres coses per la conservacio vostra e de la vila com ne siau be merexedors. E sie la Santa Trinitat proteccio de tots. Data en Barchinona a III de octubre del any MCCCCLXIII. — P. de Belloch. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Fué remitida otra carta igual á la que precede, bajo la siguiente direccion.

Als molt honorables e savis senyors los veguer e procurador del reverent abbat de Ripoll.

A la molt honorable dona la senyora del castell Dargençola.

Molt honorable senyora. Per quant segons som avisats lo noble mossen Baltesar de Queralt se es composat a tresents florins per rescat de sa persona e pagar aquells se vol ajudar de certs blats e o bens que te en aquex castell. Per ço vos pregam li doneu tota endreça a vos possible per manera dels dits bens e blats ell se puixe ajudar segons vos es scrit per lo senyor don Johan de Beamunt loctinent. E sie la Santa Trinitat proteccio de tots. Data en Barchinona a IIII de octubre del any MCCCCLXIII. — M. de Monsuar dega de Leyda. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Al molt honorable senyer En Garau de Barbara capita de Penedes.

Molt honorable senyer. Vista vostra letra ab la qual vos congoxau de la provisio feta per lo S. don Johan loctinent en favor den Spilles cominant que lexareu lo carrech que teniu e vindreu aci. E per quant vostra primera força portarie algun inconvenient en aqueixa terra. Per ço vos pregam per tal occasio no lexasseu aquexa terra si ja no ho fahieu per socorrer Alcover

com scrit vos havem car nosaltres farem aci lo possible ab lo dit S. loctinent que vostres fets sien per rechomenats en la raho e justicia com ne siau be merexent. E tingueus la Santa Trinitat en sa proteccio. Data en Barchinona a IIII doctubre del any M CCCC LXIII. — P. de Belloch. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Al molt honorable mossen lo veguer de Barchinona.

Molt honorable mossen. Rebuda havem vostra letra de III del corrent per la qual som avisats del vostre stament e de la gent del sagramental. Venints a la resposta a nosaltres no es pler algu vos star aqui ab enug per la pratica de la dita gent. Veritat es no ignorau governar e contribuhir ab tanta gent no sens tals fruyts se pot fer e pus vos hi sou tant acustumat per les fahenes passades en queus sou trobat ab ells vos deu esser convertit en natura. Cove comportar e axi vos pregam e encarregam per lo servey del Senyor Rey honor del Principat e benefici daquexa terra no partiau per venir aci car nosaltres e aquesta ciutat suplicats de aço per part dels pagesos havem deliverat En Barthomeu Costa nôtari e scriva del dit sagramental vaje e ja es partit per los lochs qui han ofert donarvos en companyia CC homens be armats e a punt a lur mesio e despesa per fer expedir e a vos anar aquells. La gent que aqui teniu pora repartir per fer veremes e semen-

ter e vos ab los dits CC pehons qui seran homens de fet e be a punt ab la gent daqueixa terra fareu lo que desijau e aquesta es la millor mes util e pus expedita provisio que havem pogut fer. Feu donchs virtuosament lo que a fer se ha car com sabeu lo mon no pot axi molt star e qui be haura obrat sera hagut en record. Una cosa empero nous volem callar per ço com nes stat fet gran clamor ço es que alguns ministres vostres son causa de esser axi la gent del sagramental diminuhida e mal contenta per tant com per esquisides vies axi de bollat e de licencia de poder sen anar com de altres han tretes he trahen daquelles moltes pecunies ço que es cosa de mal eximpli e intollerable. Vullau hi donchs provehir car ultra que es cosa indeguda e portada ab gran molestia ne resulta infamia a vos lo que molt nos desplau. Avisant vos per vostre pler que de continent haureu pedres de bombarda mes polvora passadors alquitra car ja es tot deliberant e passat solament reste lo sindich daqueixa ciutat de Vich ho trameta fins aci no ha pogut per les grans pluges. E sie la Santa Trinitat proteccio de tots. Data en Barchinona a IIII de octubre del any MCCCCLXIII. — M. de Monsuar dega de Leyda. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Al molt egregi e strenuu baro lo senyor comte de Pallars capita general del Principat de Cathaluuya.

Molt egregi e strenuu baro. Una querellosa suplicacio

es stada a nosaltres presentada per En Gili Juglar mercader de la present ciutat continent que en Pere Juglar pare seu abitador de aqueixa vila de Cervera per esser la sua casa devant lo call dubtant algun barreg nos seguis a aquell axi com dies ha fou barrejat e per la prompitat de lloch la dita sua casa no incorregues perill trague de aquella certes robes e aquelles porta a casa de mossen Francesch Ermangol prevere e que vostra gran noblesa haurie aquells fetes ocupar sotz titol de esser de enemichs del Principat no podent les cobrar lo dit Pere jatsie les haje moltes vegades demanades. E no resmenys serien stades preses les muller e una filla donzella del dit Pere per sola cauza com son parents de alguns enemichs del Principat qui habiten en la vila de Tarregua. Suplicant lo dit Gili què com los dits pare e mare e germana seus no hajen comesa causa alguna meritoria de occupacio de bens e menys de vexacio de persones fos a ells provehit de remedi opportu de justicia. E jatsie la provisio sirca aço faedora hare sguard ab senyor don Johan loctinent empero per respecte del honor vostre e per altres consideracions havem delliberat fer la present pregants e encarregants vostra gran noblesa si axi es com se aferme vullau fer restituhir les dites robes e delliurar les persones dels dits Pere Juglar muller e filla seus de les presons e cessar de tota vexacio lur e del dit prevere. Si empero les coses no passen axi lestament com es dit vos agrahirem les dites robes sien meses en poder de alguna fiabla persona de la vila e les persones aleujades de presons rahonablament per

forma los querelants hajen alguna causa de contentar aquestes coses empero entenem dir tota via sens perjudi del bon stament de aquexa vila com la utilitat publica a la privada sie preferidora. E tingueus la Santa Trinitat en sa custodia. Data en Barchinona a V doctubre del any MCCCCLXIII. — M. de Monsuar dega. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Instruccions per los molt reverent egregi nobles e magnifichs senyors los deputats del General e consell representants lo Principat de Cathalunya fetes ab intervencio de la ciutat de Barchinona al honorable mossen Johan Colom cavaller lo qual es delliberat anar en les parts de Empurda ensems ab lo honorable mossen Francesch Ramis ciuteda elegit per la dita ciutat per les coses devall scrites les quals lo dit mossen Johan fara menajara tractara e expedira ensems ab lo dit mossen Ramis e no sens ell.

Primerament lo dit mossen Johan Colom ira al noble baro de Cruylles capita hon que sie liurant li la letra de creença que sen porta e enseimps ab lo dit mossen Ramis tractara menejara e concordara ab lo dit baro les coses que se han a fer per strenyer la ciutat de Gerona e per anar a la muntanya vers los enemichs secassos den Verntallat encarregant lo que les coses son per ell menejades molt lentament e tarda de que moltes gents daquelles parts e altres murmuren e li impingexen carrech. E per ço cove ho expedescha al-

trament e ab major diligencia que no ha fins aci a fi les coses no vagen per dilacions ne ab complasencies car per molts es fet notable que lo dit baro volrie la guerra duras tots temps. Es donchs necessari les coses prenguen millorament per manera los pagesos circumvehins de Gerona e altres de la bona part resten en repos e vinguen mes voluntaris en pagar e que lo dit baro com hira a la dita muntanya lexen companyia mossen Johan Çariera cavaller qui ja te cert nombre de gent a cavall part dels rocins qui huy son ab lo dit baro com sie molt necessari per tal que la dita ciutat stigue jutjada com se pertany fahent lo dit mossen Johan Colom ensemps ab lo dit mossen Ramis sobre les dites coses tot lo que pora e vist li sera a fi les coses sien compostes degudament e promtament exequtades a honor del dit Principat e asegurat a benavenir de aquella provincia per forma lo dit mossen Johan Çariera e dits pagesos qui paguen lo sosteniment de la gent darmes resten contents ab los quals pagesos o ab les persones a aço per ells eletes comunicara si mester sera e dara orde paguen e facen tot ço que es contengut en los capitols sobre aço fets qui son en poder del dit noble baro e dels quals per ell sera dada copia al dit mossen Johan si la volra per son avis e en fer les dites coses lo dit mossen Colom sera breu tant com possible sie per tant com la sua anada en Castello e molt necessaria e de cuyta.

En apres lo dit mossen Johan Colom ira a la vila de Castello Dempuries e liurara als consols de aquella la letra de creença que sen porte e dira als honorables

En Nicolau Andreu loctinent de capita e a mossen Francesch Scot e Andreu Tressa a dos dels dits consols que los dits deputats e consell han rebuda lur letra e oyda la creença explicada per En Bernat Rocha o que resten molt contents dels avisos els comenden molt de lur bona voluntat e diligencia que han en la conservacio de la dita vila. E per ço los dits deputats e consell e consellers e consell de Barchinona volents e desitjants fer les coses degudament e segura trametem a ells dits mossen Johan Colom e mossen Ramis per comunicar ab los dits loctinent de capita e consols de les coses necessaries per bon stament daquella com sie vist alguns dels capitols derrerament fets per causa de la entrada del dit baro no poder star per esser de directo contra les deliberacions del Principat e desijants a la justa querela de aquell. E per ço han mester millorament axi en los oficials com de don Enrich e fara apuntament de les dites coses ab los dits consols e com sien apuntades dara orde comunicant ne primerament per millor conduccio de aquelles ab los dits loctinent de capita e dos consols dessus nomenats per part ds la dila vila sien trameses algunes persones tant per les dites cosos apuntades quant encara per refermacio de privilegis e tractament fahedor com restara daqui avant lo dit comdat per utilitat sua e dels poblats en ell car cove de aço se face deliberacio en la qual los dits deputats e consell consellers e consell volen la dita vila capie e sente desijants tractar aquells com a germans.

Informar se ha axi matex cautament lo dit mossen

Johan Colom si en la dita vila ha persones qui mogudes de cupiditat afecten e treballen haver dels oficis del comdat e fassen memorial qui son aquelles e a quin fi tiren.

Item se informara ab los dits loctinent de capita e dos consols si ha res sentit del fet de micer Sala que scrivie en Pere Selles ab la letra de la qual lo dit mossen Colom sen porte copia la qual letra lo dit mossen Colom havia a sa ma e portara en sa propia forma per tant com per alguns es dits no esser procehida del dit misser Sala ans esser ficta o falsa e del que sentiran faran memorial.

Axi matex se informara ab los dessus dits consols e loctinent de capita quals homens ha a la dita vila de contraria opinio a la terra e qui perceveren en lur mal obrar e fasen memorial de tot.

Item se informara si les monjes qui son en la dita vila es dirie no stan be en aquella algun porien portar alguna incomoditat e si trobara lur stada portara algun inconvenient dara orde ensemps ab los dits loctinent de capita e consols aquelles sien expellides de la dita vila si empero no es vist axi deures fer façe memorial lo dit mossen Colom de elles qui son com stan quina voluntat tenen e ab quines gents comuniquen a fi los deputats e consell puguen delliberar lo que sia faedor.

E si desordens alguns per les gents del dit baro de Cruylles capita seran stats fets a la dita vila cautament facen memorial stesament.

E com los dits deputats e consell tinguen molt a cor

la conservacio e repos de la dita vila e devant ells sien impingits molts carrechs e culpes al honorable En Amigo donzell olim capita de aquella lo qual ab sa letra diu se vol molt scusar e venir en Barchinona per donar raho de si matex. Lo dit mossen Johan Colom ensemps ab lo dit mossen Franci Ramis parlara ab ells la hora quels semblara e de part dels dits deputats e consell li dira ques dispongue venir a ells per esser oyt e per benavenir seu car ells lo volen tractar degudament e axi dara orde lo dit Aranyo e encare lo dit Pere Sellers vinguen ab ells ho sens ells en tota manera si empero ells se metien entorn prengua consell lo dit mossen Colom dels dits loctinent de capita e consols e ab intelligencia de aquells conduescha la lur venguda com millor pora ab aço empero que venint lo dit Aranyo no sie feta novitat alguna als oficis que huy regeix ço es que algu o alguns nos inmistesquen en aquells ho algu dells.

En totes les coses dessus dites lo dit mossen Johan Colom se haura ab diligencia usant de prudencia o providencia segons los negocis e la concurrencia del temps requeren e desempaixara com abans pora per retornar promtement. Data en Barchinona a V de octubre del any MCCCCLXIII. — M. de Monsuar dega de Leyda.

Als molt honorables e savis senyors En Nicolau Andreu loctinent de capita misser Francesch Scot e Andreu Entressera consols de la vila de Castello Dempuries.

Molt honorables e savis senyors. Rebuda havem vostra letra per la qual e per la creença explicada per En Bernat Rocha restam avisats de les coses aqui concorrents de que havem gran pler eus ne comendam molt per star axi svetllats e cautelosos en la conservacio e custodia de aqueixa vila. Veritat es que ans de la venguda del dit Rocha nosaltres e los honorables consellers e consell daquesta insigna ciutat haviem elegides dites persones anar aqui per veure tractar e sentir les coses necessaries al bon stament de la dita vila e aquelles a causa de vostre scriure havem mes precipitadament expedites e prestament seran ab vosaltres. Per lo dit Bernat Rocha vos sera dit e faran lo quels es stat dat en instruccions axi en les coses demanades com altres. En lo interim empero vos pregam e encarregam siau attents en tenir sment en tot lo que dapnatge portar pogues. E sie la Santa Trinitat proteccio de tots. Data en Barchinona de octubre del any MCCCCLXIII —M. de Monsuar. —Los deputats del General et cetera Domini deputati et cetera.

Als molt honorables e savis senyors los consellers de la ciutat de Vich.

Molt honorables e savis senyors. Lo honorable deputat local va plenament informat sobre lo fet novament imposat a la sal e canamaçaria juxta certs capitols dels quals sen porta copia e los quals son stats aci publicats e ja se exegex e de aço te carrech comunicar ab vosaltres. Pregam vos per ço que donant li creença

vullau aquells endreçar en fer publicar los dits capitols en la exequcio dels dits drets com sie molt necessari per subvenir a la necessitat del dit Principat. E sie Nostre Senyor Deu ab tots. Data en Barchinona a VII de octubre del any MCCCCLXIII. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Als molt honorables e savis senyors mossen Miquel Cardona e frare Luis Ponç embaxadors per lo Principat de Cathalunya tramesos al Senyor Rey en Castella.

Molt honorables senyors. Rebuda havem vostra letra feta part en Cartar e part en Calaforra per la qual stesament restam avisats de totes les coses fins a la jornada. Havem molta contentacio de la copia dada a la Magestat del S. Rey de les instruccions e del bon recapte que vos frare Luis Ponç haveu dat al queus ere comes. De vosaltres alre nos sperave. E axi matex dels tres caps dels quals de paraula haveu suplicada la sua Excelencia. Nostra desig fora si a Deu fos stat plasent lo dit S. Rey hagues feta la resposta pero pus es diferida per Asona cove en tota manera aquella haver e ab tot cregam a la hora de ara sera feta he vosaltres sereu expedits. Encara vos pregam e encarregam si axi no ere doneu orde se haje decontinent certificants nos de aquella per correu volant. E si clara e ab efecte sera haurem ho a molta gracia qual se vulle empero sie la dita resposta vingue lo hu de vosaltres e laltre reste fins haje altre avis de nosaltres si empero a vo-

saltres ere vist deure abdosos romandre rematem ho a la bona delliberacio vostra. Una cosa empero nous oblit ço es que expedits ho no tremateu per via segura de continent En Franci Fuster qui ab vosaltres es com lo hajam molt necessari. A vos mossen Miquel Cardona no freture salconduyt de França car per vos e altres se ha ja provehit a la seguretat. Placieus saludar nos molt lo noble don Johan de Cardona lo qual com a bon cathala fa lo que virtuosament ha acostumat. Dell alre nos pot sperar. E per lo semblant aquest Principat de bona voluntat enten fer per ell tot lo possible. En lo fet de la galea nos pot entrar fins sie de vosaltres cobrada resposta de les negociacions que teniu entre mans e aço per bona causa e semblantment nos saludareu molt don Jayme Darago e son fill Ferrando de Bolea e tots altres queus sera vist. Per laltre correu ab lo qual vos trametem la present duplicada haureu credit per esser socorreguts aqui de diners. E sie la Santa Trinitat proteccio de tots. Data en Barchinona a VII de octubre del any MCCCCLXIII. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Al molt honorable mossen an Artal de Claramunt.

Molt honorable mossen. Vostra letra feta a IIII dq corrent he rebuda ab interclusa de altre del honorable En Johan Bernat de Marimon havem rebuda. Veem la congoxa vostra e sua per no haver compliment lo per que son anat. Veritat es que per lo prihor de Pa-

niçars e per lo jove de Castelbo que vingue ab letres vostres spatxam tot lo negoci si arribats no son aqui no es maravella per les grans pluges qui continuen pero pus ab salvament vagen la tarda fa comportar encare per lo present home vos tornam duplicar les letres a fi per una via ho per altra siau avisat de tot. Scriviune al dit Marimon e altres de Perpinya queus semblara per ço que no cayguen en altres conceptes car sertament tot va al pla mas si la indisposicio del temps procura dilecions cove haver paciencia. Pregam vos ab tot cregam ne siau be pregat les coses sien be expedites e pus hajen perfeccio veniu vos ne. Les noves queus ha scrit lo dit Marimon se dien en Perpenya no passen axi veritat es en los dies passats se es dit los dos Reys nostre e don Johan esser de acort pero nova certa alguna no sen ha sabuda ans per una letra vuy rebuda del comte de Pallars som avisats de ruptura e que Johan Ferrandez Galindo corre fins a les portes de Ceragossa e ha preses moltes forces en Arago e axi les dites noves no concorden. Del que sera la veritat fara testimoni ques vulla per fama se publich. E sie Nostre Senyor Deu ab tots. Data en Barchinona a VII de octubre del any Mil CCCCLXIII. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Al molt noble e magnifich baro En Bernat Gilabert de Cruylles capita per lo Principat de Cathalunya en les parts de Empurda.

Molt noble e magnifich baro. Deliberat es stat tremetre a vos lo honorable mossen Johan Colom cavaller per part nostra e lo honorable mossen Johan Bellafilla ciuteda per part de aquesta ciutat per comunicar ab vos de algunes coses al dit mossen Johan en instruccions dades. Pregam e encarregam vos que adhibint li fe e creença doneu orde aquelles se conponguen e prest per bon stament daqueixa terra segons la necessitat requer de vos plenament se confie. E sie la Santa Trinitat proteccio a tots e direccio dels negocis que proseguim. Data en Barchinona a VIII de octubre del any MCCCCLXIII. —Los deputats e consell del General et cetera.

Igual á la que precede y con la direccion respectiva, fué escrita otra carta á los cónsules de la villa de Castellon de Ampuries.

Als molt honorables senyors los jurats de Vilarodona.

Molt honorables senyors. Per condecendre a vostra suplicacio volem ens plau puxau pendre e haver qualsevol bens fruyts robes e altres coses qui sien de enemichs acuydats del Principat de qualsevol grau stament o condicio sien queus sera possible e aquells vendre e distribuir pus empero lo procehit servescha e sie per vosaltres convertit en compra de una sarabatana e de passadors a ops daqueixa vila com aquella e aquells hajen molt necessari per causa de la guerra que de pre-

sent es en lo dit Principat e signantment en les parts del camp de Terragona. E sia la Santa Trinitat proteccio de tots. Data en Barchinona a VIII doctubre del any Mil CCCCLXIII. — Los deputats e consell del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Los deputats del General e consell representants lo Principat de Cathalunya al molt egregi don Hugo Roger comte de Pallars capita general e honorables tots altres particulars capitans consols jurats e prohomens de qualsevol universitats del dit Principat e a quascun dells salut.

En Johan de Xiverxa navarro va de present ab sabuda nostra en algunes parts del dit Principat. Per ço los pregadors de vosaltres pregam e als altres a quis pertany dehim e manam que al dit Johan de Xiverxa o en la sua anada sis vol vage a cavall sis vol a peu e ab armes e sens armes no façau impediment o torb algu ans lexeu aquell anar liberament totes rahons e empaig cessants. Data en Barchinona a VIII doctubre lany de la Nativitat de Nostre Senyor MCCCCLXIII.

Al molt noble mossen Ramon de Vilanova assert capita de Terragona.

Molt noble mossen. Dues congoxoses letres havem rebudes del honorable En Johan de Vilanova donzell per les quals som avisats lo rey don Johan manaria

aquell exequtar instants algunes persones poch zelants lo seu honor de la qual cosa tenim molt enuig com sie expresament contra la concordia e capitols fets e pactats per lo concambi dels presoners entre los quals es nomenat e compres lo dit Johan de Vilanova. E per quant aquest Principat en lo que ell fer sesguardava ha dat compliment par digna e necessaria cosa la dita concordia al dit Johan de Vilanova deure sofregar e del contrari redundaria no pocha violacio de la fe e promesa reyal gran carrech a vos e altres que participi hagut hi haurien e seria dar cami daci avant ne attendre a tals excambis. Per avisar vos adonchs de les dites coses e per descarrech nostre e del dit Principat fem la present a fi tot vos sie notori e creents hi provehireu com la raho justa e bona equitat vos obliguen. Data en Barchinona a VIIII de octubre del any MCCCCLXIII.— M. de Monsuar dega de Leyda. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Als molt honorables e savis senyors los procuradors de la ciutat de Tortosa.

Molt honorables e savis senyors. Si En Andreu Dueca ciuteda daqueixa ciutat vos semblara dispost e fael per capitanajar lo castell Demposta lo qual per diversos singulars de la dita ciutat es stat fins aci custodit vos agrahirem lo introduiscau en capita del dit castell. Tota via empero remettents ho a vosaltres qui les coses dequi veeu al huyl e sabeu com hi fa provehir.

E sie la Santa Trinitat proteccio de tots. Data en Barchinona a X doctubre del any Mil CCCCLXIII. — M. de Montsuar dega de Leyda. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Al molt egregi e strenuu baro don Hugo Roger comte de Pallars capita general del exercit de Cathalunya.

Molt egregi e strenuu baro. Rebudes vostres letres avisatories de la ruptura del S. Rey de Castella ab lo Rey don Johan e corregudes que fa Johan Ferrandez Galindo e proditoria perdicio de la vila de Anglesola totes les quals noves son reformades per letres ir rebudes dels honorables pahers de Leyda e vista la necessitat de aqueixa provincia per los dits e altres bons respectes encontinent havem deliberat scriure als dits pahers de Leyda e de Cervera segons veureu en la copia qui sera dins aquesta. Certificants vostra gran noblesa segons ab dita copia veureu havem elegit home lo qual ten prest pertira ab diners e altres provisions per esser dat sou aqui als cent rocins de que scrit vos havem e aço hajau per cert. Es donchs necessari com ja scrit vos havem no lexeu la vila e que comuniqueu ab los honorables payers del contengut en la dita copia confortant e animant los segons loablament haveu acustumat revocant los pobles de la titubacio en que dien stan. Tota via comendant vos dels avisos e del treball que metten en la conservacio de la dita vila e

de tota aqueixa comarcha als pobles de la qual vos placia scriure de les dites coses per lur pler e consolacio. La letra que demanau peral castell de Ponts per entrar aqui volreu serie contra la que te lo capita la qual vol haje recapte vostra gran noblesa o aquell que lo Principat scriura e per ço scrivim al capita hi aculla mossen Francesch de Ganer del qual creem havem contentacio. E sie Nostre Senyor Deu proteccio vostra e direccio de les negociacions que proseguim. Data en Barchinona a X de octubre del any Mil CCCCLXIII. — M. de Monsuar. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cteera.

Al molt honorable mossen e car amich Bertran Darmendaris capita et ectera.

Molt honorable mossen e car amich. Pregam vos com mes afectuosament podem que si lo honorable mossen Bernat Gralla condeputat nostre deliberara venir aci segons li scrivim vullau dar orde alguns de vostres cavallers lo acompanyen fins en alguna part segura car certament molt assenyalat pler nos ne fareu. E sie la Santa Trinitat proteccio vostra. Data en Barchinona a X doctubre del any Mil CCCCLXIII. — M. de Monsuar dega de Leyda. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Al molt noble e magnifich baro En Bernat Gilabert de Cruylles capita en les parts de Empurda.

Molt noble e magnifich baro. Nous poriem dir ab quanta molestia prenem vos a força ne altrament haver preses sinquanta lliures dels diners del General qui eren en poder del cullidor de la vila de Besalu com sie cosa la qual nuqua Rey algu tempta per esser peccunies a les quals altre que deputats sols no han superioritat alguna. E qualsevol necessitat que vos tinguesseu nous devia impellir fer tal errada la qual per via alguna tollerar nos pot ans sino per diferir a vostra noblesa covenia fer hi altra provesio. Pregam vos adonchs per reintegrar lo dit General e nostres preheminencies de continent restituhiscau les dites L lliures al dit cullidor e que al mon no fossen totes dilacions e rahons cessants car no fahent ho axi covendria fer provisions qui en plaer vostre no vindrien ne façau consequencia dels castellans qui feren lo mateix desorde car fou tollerat per ells no saber les leys e practiques de la terra. Altra vegada vos pregam nons metau en necessitat de provehir e procehir contra vos per les dites coses. E sie la Santa Trinitat proteccio de tots. Dada en Barchinona a XI doctubre MCCCCLXIII. — M. de Montsuar dega de Leyda. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Als molt honorables e savis senyors los pahers e consell de la ciutat de Leyda.

Molt honorables e savis senyors. Vostra letra de V del corrent havem reebuda la qual legida pler e despler ensemps sentit havem. Pler quant toque lo avis de la ruptura del Senyor Rey de Castella ab lo Rey don Johan e corregudes que fa Johan Ferrandis Galindo e altres avisos e gran enuig de la proditoria perdicio de la vila de Anglesola la qual maximament per respecte de les vitualles e bestreta per vosaltres feta en comprar aquelles es de dolre. Som certs la penitencia dels qui liurada la han es stada al continent al dos car los pactes que fets havien nols han servats los enemichs certament. Aquest exemple e molts altres deurien reformar los de bona part en no creure seduccions ne promattences e sperar premi honor e gloria de lur be obrar. Venints a satisfer a les coses altres senyors molt honorables los animos nostros e vostres tiren a aquella fi per la qual curacio eterna e presta ha esser als tots procurada. E per quant en sercar e investigar aquella entenen de present ab gran diligencia e volriem com es be degut satisfessen en los fets qui a letra no es vist deure esser acomenats per la gran pondorositat e arduhitat de aquells. Per ço vindria a nosaltres en gran pler e semble molt necessari donasseu orde algunes persona o persones fossen per vosaltres lo que cumple a be de aqueixa ciutat e del dit Principat car ab lo adjutori divinal entenem

tot be e honor per als tots succehira. Certificants vos que no obmattents una cosa per les altres havem elegit home qui tantost partira e hira a Cervera ab diners e altres provisions per esser dat sou a cent rocins conduhidors sots capitania del egregi comte de Pallars per defensio e conservacio de aqueixa provincia e continuament entenem per altres vies al que es master per relevar aquella de congoxa. Quant es al fet de vitualles com per altres scrit vos havem aquesta ciutat sera presta subvenir vos ne habundantment. E sie la Santa Trinitat proteccio de tots. Data en Barchinona a X doctubre del any MCCCCLXIII. — M. de Monsuar dega de Leyda. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Als molt honorables e savis senyors los pahers e consell de la vila de Cervera.

Molt honorables e savis senyors. Letres del egregi comte de Pallars capita e del honorable En Jacme Tallada havem reebudes les quals legides pler e despler emsemps sentit havem pler quant toque lo avis de la ruptura del S. Rey de Castella ab lo Rey don Johan e corregudes que fa Johan Ferrandis Galindo e altres avisos e gran enuig de la proditoria perdicio et cetera ut in proxime preterita de Leyda mutatis mutandis. Data en Barchinona a X doctubre del any MCCCCLXIII. — M. de Monsuar dega de Leyda. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Al molt honorable senyer En Jacme Tallada en la vila de Cervera.

Molt honorable senyer. Dues vostres letres havem rebudes per les quals e altres del egregi comte de Pallars capita restam plenement certificats de la necessitat daqueixa terra. Agrahim vos los avisos eus comendam del treball e virtuos obrar los quals molt vos encarregam tota via continueu com loablament haveu acustumat. E nous desconforteu vos ne los altres dels infortunits car lo temps se acoste qui ab la ajuda de Deu promet molt prest gloria premi e honor als tots. Per la letra que fem als honorables pahers sereu avisat de coses que seran consolacio a vos e als altres. E sie la Santa Trinitat en vostra proteccio. Data en Barchinona a X doctubre del any MCCCCLXIII. — M. de Montsuar dega de Leyda. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Al molt honorable e savi mossen Franci de Ganer capita de la vila de Cervera.

Molt honorable mossen. Reebuda havem vostra letra feta a IIII del corrent. Som restats molt contents de la cavalcada que feta haveu e dels V cavallers presos. Certament de vos alre nos spere sino tot bon fruyt e creem nostre Senyor Deu la bona intencio dirigeix vostres actes e dirigira per avant a tots benefici e honor

del Principat lo qual no sen oblidara ans vos haura record en loch e temps oportuns. Nosaltres scrivim al capita de la vila e castell de Ponts queus necesiten al castell segons veureu en la letra translat de la qual es interclus en la present. Es necessari attesa la temporada e la potencia dels enemichs manareu los fets saviament remattent ho a vostra bona discrecio. Moltes congoxoses letres havem rebudes del egregi comte de Pallars capita general e dels pahers daqueixa vila de Cervera significants aquella e les encontrades star molt desconfortades e en gran congoxa per no poder venemar sembrar e cullir los safrans. Veritat es que molta rao han de star enujosos per segons lus scrivim decontinent hira home ja elegit ab diners e altres provisions per esser dat sou a cent rocins los quals poran molt fer si saviament son manejats com creem seran. E Deu volent no leguiara sentireu la perfeta curacio dels tots a que ab gran diligencia se treballa per-la qual spere succehir honor gloria e premi als qui virtuosament hauran perseverat de la proditoria perdicio de Anglesola e de Çavella. Havem enuig majorment per los blats qui dins eren. Mas com venim a pensar que los enemichs nols serven res quels prometten ans los leven quant han venim a dir que be ho merexen car succeheix los en punicio del peccat per voler oblidar si matexos e la terra e creure als enemichs de aquella. O be deuria esser eximpli a les altres viles castells e lochs de la bona part e porien levar compte que mes valrie ells despenessen ço del lur per discurs de temps que los enemichs levar los la vida honor e bens en un

moment. Pregam vos conforteu tots aqueixos pobles com loablament haveu acustumat e signantment la dita vila de Cervera de la qual sou capita narrant lus les coses dessus dites e altres queus sera vist per lur consolacio. E del que sentireu avisau nos ab vostres letres. Data en Barchinona a X de octubre del any MCCCCLXIII. — M. de Montsuar et cetera. — Los deputats del General et cetera.

Al honrat En Johan Altes capita de la vila e castell de Ponts.

Honrat senyer. Ja havem vista la correguda feta per lo honorable mossen Franci de Ganer en aqueixes parts e capcio de sinch cavallers dels enemichs en molt honor del Principat e util daqueixa terra E per quant ell enten continuar ses empreses e fer lo degut en benefici de totes aqueixes encontrades e per la multitud de enemichs sie necessari ell fer les coses al mes segur ques puixe. Per ço havem deliberat fervos la present debints e manants vos que totes e tantes vagades com lo dit honorable mossen Franci de Ganer e la sua gent pus empero ell hi sie present volran entrar en lo dit castell permetau hi entren e dins aquell stiguen faent ne pau e guerra segons es contengut en la provisio queus fem de la capitania sotz data de XVI de juny prop passat la qual açi volem haver per inserta per major eficacia de esser complit nostre manament. Data en Barchinona a XI de octubre del any MCCCC

LXIII. — M. de Montsuar dega de Leyda. —Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Al molt honorable senyer e bon amich Narbotino de Bartholomeo e companyia en Avinyo.

Molt honorable senyer e bon amich. Nosaltres scrivim al Illustrissimo Senyor Rey Renat certificants la sua Altesa que lo comerci e confederacio concordades entre los cathalans e prohensals e altres vassaylls e subdits es stat ratificat e publicat en les parts daçi segons era pactat. E per quant en la concordia es feta mencio que les dites coses han esser manifestades per la una part a laltra ab letres dirigides al vostre banch per ço vos avisam de aquelles pregants vos afectuosament vullau dar orda la dita letra sie tramesa al dit Serenissimo Rey. E si la sua senyoria haura scrit o scriura a nosaltres remeteu nos les letres com abans poreu e sereus molt grahit. Data en Barchinona a XI doctobre del any MCCCCLXIII. — P. de Belloch. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Al molt honorable mossen Johan Nicholau canonge Durgell e als capita e batle del castell de Montferrer.

Molt honorablem ossen. Per mossen Johan Soler som certificats de la bona cara e consell per vosaltres prestats circa la tuicio e guarda dels castells de Montfer-

rer e altres del capitol de que molt vos comendam eus pregam que continuants vostre be obrar façau ço que loablement haveu acustumat. Pregants vos tant com podem de continent doneu orde que de les rendes e emoluments del dit castell pertanyents a senyor paguen e façau pagar los IIII homens deputats en custodia de aquell per lo dit mossen Johan Soler en manera sien contents. E aço no haja falla com sie necessari per la salut de aqueixa terra. Data en Barchinona a XI de octubre del any MCCCCLXIII. — P. de Belloch· — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Als molt honorables e savis senyors los consols de la vila de Solsona.

Molt honorables e savis senyors. Considerats los motius contenguts en vostra letra e volents quant en nosaltres sie condecendre a vostres desigs. Som contents si vist vos sera util puixau nagociar e comerciar ab les gents del vezcomdat de Castelbo. Stau empero sempre attents e no fieu de tot hom car la temporada nou requer e lo exemple de altres universitats qui son stades decebudes vos deuen retre be cautelosos. Data en Barchinona a XI de octubre del any Mil CCCCLXIII. — F. de Belloch. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Al molt alt e virtuosissimo Senyor lo Rey de Sicilia.

Serenissimo e virtuosissimo Senyor. En los dies passats nos fou tramesa una carta o instrument continent comerci e confederacio tractats e concordats per los embaxadors de vostra altesa de una part e los embaxadors nostres e de aquesta ciutat de Barchinona de la part altra dels prohensals e altres vassalls e subdits de vostra senyoria ab los poblats en aquest Principat e dita ciutat de Barchinona. Lo qual comerci per pacte havia esser publicat en aquestes parts per tot lo mes de setembre prop passat e notificat per la una part al altre per tot lo corrent mes doctubre. E per quant Illustrissimo Senyor lo dit comerci es stat acceptat e ratificat per nosaltres e aquesta ciutat e publicat dins lo dit temps. Per ço ne avisam vostra excellencia ab tenor de la present a la qual referim gracies de lá bona tractacio que fa als poblats en lo dit Principat lo qual tota via se dispondra fer tots serveys possibles a vostra gran senyoria la qual Nostre Senyor Deu mantingue e prosper segons desije. Scrite en Barchinona a XI de octubre del any MCCCCLXIII. — De vostra Illustrissima senyoria devots servidors qui en gracia de aquella se recomanen los deputats del General e consell representants lo Principat de Cathalunya.

Al molt honorable mossen En Johan Degollas capita de Vilarodona.

Molt honorable mossen. Rebuda vostra letre havem

comunicat ab lo senyor don Johan loctinent e es stat apuntat que En Tamerit lo qual teniu pres vingue aci ab sacrament e homenatge e ab certa pena donant fermances per aquella. Per ço vos ne avisam ab voluntat del dit don Johan a fi lo dit home sie trames e ques present a nosaltres. Data en Barchinona a XI de octubre del any MCCCCLXIII. — M. de Montsuar dega de Leyda. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Al honrat senyer En Johan Loreta de la vila de Hostalrich.

Honrat senyer. Per quant vos haveu scrit a mi Pere de Belloch del que devall sera dit e som certs haveu bona intencio en la endressa dels negocis del Principat segons per experiencia haveu demostrat. Per ço havem acordat fer la present. Pregants e encarregants vos tant afectuosament com podem doneu orde con abans poreu lo castell de Hostalrich vingue en ma vostra per lo dit Principat com sie molt necessari. Certificants vos que a present no porieu fer major servey al dit Principat lo qual sen recordera be. Adonchs prestau hi la diligencia ques pertany e feu ho cautelosament per manera la cosa haja bon recapte com de vos plenament se confie. E certificau nos ne decontinent que a ma vostra sie. Data en Barchinona a XII de octubre del any MCCCCLXIII. — Pere de Belloch. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Als molts honorables e savis senyors los jurats de la vila de Sent Feliu de Guixols.

Molt honorables e savis senyors. Per quant lo sementer per gracia divina se apparella en aquexes parts molt bell a causa de la gran saho qui es en la terra es summa necessitat dar via y cami aquell poder se fer sens perill e obviar als enemichs que sembrar no puixen per manera la força de Gerona se haja la qual som certs sta be streta. E jassia cregam vosaltres precogitau be totes aquestes coses e altres les quals venen en gran util de aqueixa patria encara vos reduhim a memoria e pregam quant mes podem siau diligents en exhigir lo tall e continuar aquell mes avant per causa del dit sementer e de la dita força car si la gent darmes no era sostenguda podeu pensar quant dan e destruccio de persones e bens provindrien a tota aqueixa terra. Continuau adonchs lo dit tayll e enteneu en vostra salut com loablament haveu acustumat. Certificants vos que Deu volent ans de molts dies oireu dir coses quius vendran en tanta consolacio e alegria que mes dir nos pot. Les quals a present nous podem manifestar per bona causa. E sia la Santa Trinitat proteccio de tots. Data en Barchinona a XIII de octubre del any MCCCCLXIII. — M. de Montsuar dega de Leyda. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Iguales á la carta que precede fueron enviadas otras,

con la direccion respectiva, á Palamós, á los jurados y síndicos de Blanes, á la villa de la Bisbal, á la de Figueres y á San Lorenzo de la Muga.

Al molt noble e magnifich baro En Bernat Gilabert de Cruylles capita en les parts de Enpurda.

Molt noble e magnifich baro. Rebudes havem dues letres vostres per los honorables En Guillem de Montpalau Roger de Malla e Miquel de Canet les quals legides e oida la creença per ells explicada veem la gent darmes de vostre exercit congoxarse per no esser paguada die adiat demanant nosaltres suplicam en la bestreta pera dos mesos. A queus responem la dita gent al parer nostre no haver molta raho car sabut es que en part del mon no son pagats hora per hora. E pus saben lo sou don ha exir e nols pot fellir deurien prestar alguna paciencia en lo comport majorment que ab les corregudes que fetes haveu e podeu fer quascun die moltes utilitats se poden procurar. Si cogitaven qual sou es dat als enemichs que continuament stan a les armes e no cancen ni desistexen serie fre a lur apetit. Totes aquestes coses los poden esser per vos dites per suaduhir los a be obrar com loablament han acustumat. Certificants vos que ab la ajuda de Deu ans de molts dies sentiran coses de tanta consolacio e alegria que mes dir nos pot per la qual raho volrien encara molt mes haver fet. Nosaltres scrivim a les VI universitats qui han carrech del tall que paguen lo degut e continuen mes avant la solucio per raho del sementer

e per haver Gerona e altres forces creem ho faran. Portensen les letres los dits Montpalau Malla e Canet qui de tot vos poran amplament informar. Pregam vos adonchs hajau per recomenades les fahenes que teniu entre maus e enteneu hi ab diligencia en spacial en vituallar Besalu a la conservacio de la qual va molt com sabeu e en recobrar les forces per fer mentidors alguns emulos qui seminen vos no voleu strenyer los fets per ço que la guerra sie de durada. Hajau ho per entes. Sobre lo fet dels diners que presos haveu del cullidor del General en la vila de Besalu vos havem scrit. Referim nos a la letra. E sia la Santa Trinitat proteccio de tots. Data en Barchinona a XIII de octubre del any MCCCCLXIII — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Als molt honorables e animosos cavallers gentils homens e altres gents darmes de la companyia del noble baro de Cruylles capita en les parts de Empurda.

Molt honorables senyors. Oida vostra letra e la creença explicada per los honorables En Guillem de Montpalau Miquel de Canet e Roger de Malla restam avisats de la necessitat del vostre sosteniment e de la gran bondat virtut e afeccio que havem en la perseverança dels fets que teniu entre mans de les quals coses havem gran pler e consolacio no ignorants que si les altres gents darmes del Principat haguessen tengut semblant parer e voluntat altres coses foren fetes en comendacio lur. Donchs pus axi virtuosament haveu

obrat molt nos dolria fallisseu ara que per gracia divina les negociacions del Principat stan en manera que no passaran molts dies sentireu coses de tanta consolacio e alegria que volrieu haver mes fet. Les quals a present manifestar no serie expedient per bon respecte. Recordau vos sou vertaders cathalans e del be avenir sperau gran part per vostre bon merexer e que en tals fets la perseverança es precipua virtut de la qual no volriem fosseu frustrats per lo be queus volem. Siau virtuosos e be sforçats e manau mans ab vostre capita car ab les corregudes ja fetes e que podeu fer haveu molta manera de sosteniment. E nosaltres havem provehit en manera les universitats pagaran lo tayll degut e continuaran exhigir aquell per mes temps com la necessitat requer e axi haureu manera de be viure e fer lo honor del Principat e vostre. E jasie per vostre scriure e per altres vies seriem certs del vostre bon comport que haveu fet e feu en la paga de que certament sou comendadors empéro no ignoreu molts de vosaltres que en totes altres parts les gents darmes cove façen semblants comports e majors los dits Montpalau Malla e Calvet vos poran les dites e altres moltes coses mes amplament referir. Pregam e encarregam vos hajau per enteses les coses demunt dites e dar de vusaltres qual exempli se pertany e con be haveu acustumat. E sie la Santa Trinitat proteccio de tots e direccio dels negocis que prosseguim. Data en Barchinona a XIII de octubre del any mil CCCCLXIII. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Al molt honorable e savis senyors En Ramon de Puigcerver donzell capita e jurats de la vila de Besalu.

Molt honorable e savis senyors. Vist lo contengut en vostres letres e oits los honorables En Guillem de Montpalau En Malla e En Canet restam plenament avisats del stament de aqueixa vila la qual veem se es haguda axi virtuosament que sens ficcio porta corona. E per ço havem provehit en manera la gent darmes sera pagada del degut e la subvencio sera continuada per mes temps segons per los dessus dits poreu esser informats. Siau adonchs virtuosos e be sforçats com loablament haveu acustumat. E guardau be aqueixa vila e no siau voluntaris exir a tot simbell e empresa dels enemichs car grans dans sen ha seguits a moltes universitats faent vos certs no passaran molts dies sentireu coses de gran consolacio e alegria per les quals volrieu haver mes fet en defensio de la patria e vostra e de les libertats. E nos oblit dar orde sobre tot la vila sia avituallada axi com ne scrivim al noble baro capita car pus sie provehida no dubtam res del vostre be obrar serie de mes comendar vos car les virtuoses vos comenden ne cregau permatessem altre capita anar aqui car la honor que vos En Ramon de Puigcerver per vostre bon merexer vos haveu procurat se ha rectificar ab la perseverança. Pregam vos adonchs en les coses dessus dites presteu la diligencia acustumada. E nous spante res car nosaltres ab gran vigilancia entenem en la salut eterna e serieu molt alegres del que dir vos porriem mas per bona causa no es expedient

ara manifestar tals coses. Sobre tot reculliu les vitualles e nous hi adurmau. E sie la Santa Trinitat proteccio vostra. Data en Barchinona a XIII deoctubre del any MCCCCLXIII. — — M. de Monsuar dega de Leyda.— Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Al molt honorables e savis senyors los veguer jutge procurador del reverent abbat del monastir e consellers de la vila de Ripoll e a quascun dells.

Molt honorables e savis senyors. Rebudes vostres letres significatives de la necessitat de aqueixa vila encontinent havem acordat los XXV homens que demanau vos sien tramesos. E per que mes promptament aquells haver puixau scrivim per lo portador de aquesta als honorables consellers e capita de Vich a an Roger de Rosanes donzell qui son en Vich queus trametten los dits XXV homens decontinent ab oferta quels fem que per vosaltres lus sera feta la despesa e ultra aquella los dareu a raho de dos florins e mig dor per mes. Avisam vos ne a fi quey doneu recapte en tota manera no plangau la despesa car mes val vosaltres vos serviau dels bens del monastir e de les imposicions e dels emoluments de la vegaria e vostres que si los enemichs vos prenien les persones e bens e destrouien quant haveu. Avisants vos que axi ho fan les viles de Alcover e altres del Principat. Aço per res no haja falla. Car fem vos certs no passaran molts dies oireu dir coses queus vindran en molta contentacio e

alegria. Per los quals direu queus dol com mes no haveu fet per la defencio publica. Los dits XXV homens hiran ab un capita e tots staran sots obediencia de vos mossen lo veguer. E axi siau virtuosos e be sforçats con loablament haveu acustumat car Nostre Senyor Deu e la bona justicia faran succehir les faenes prosperament. E sie Nostre Senyor Deu ab tots. Data en Barchinona a XIII de octubre del any Mil CCCCLXIII. — P. de Belloch. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Al molt egregi e strenuu baro don Hugo Roger comte de Pallars e capita general del exercit del Principat de Cathalunya.

Molt egregi e strenuu baro. No ignore vostra gran noblesa ab quanta penuria e necessitat se troben les nobles dona Elfa muller e filles del noble don Hugo de Cardona mort en servey del Principat les quals axi virtuosament e pacient porten los infortuits cassos que es cosa de gran comendacio per la qual raho volent e desijant la dita noble poderse subvenir de les coses devall scrites vos pregam e encarregam doneu orde una sua donzella ab certes joyes e bens seus quis trobe en la vila de Verdu sie de alli treta e portada en aqueixa vila e encara mes ensa si possible sera a fi se puixe ajudar e socorrer daço del seu. Cosa sera la qual molt vos agrahirem. E sie la Santa Trinitat proteccio de tots. Data en Barchinona a XIII de octubre del any Mil

CCCCLXIII. — P. de Belloch. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Als molt honorables senyers los jurats e prohomens de la vila de Barbara.

Molt honorables senyers. Recitada a nosaltres la necessitat de aqueixa vila per Narnau Valls de la vila de Çareyal restam avisats de les congoxes que los enemichs donen e de la ferma perseverança e virtuosa intencio que haveu en defensio de la patria e vostra per la justa querela del Principat de que molt vos comendam com certament ne siau be merexadors. Siau adonchs be sforçats e virtuosos com loablament haveu acustumat car fem vos certs no passaran molts dies sentireu coses de les quals havem gran consolacio e alegria mas a present per bon respecte nos deneu notificar. E quant a aço no volem mes dir. Mas per complaure a vostres peticions som contents ens plau prengau e o pendre façau a mans vostres aquells dels bens e rendes dels acuydats enemichs del dit Principat qui son en aqueixa vila e son terme e aquells exequteu e distribuhiau o exequtar e distribuhir façau a vostra voluntat pus empero lo procehit convertiau en comprar sarabatanes passadors ballestes de passa e e altres municions a obs de la dita vila e per fortificar aquella. Tenint de les rebudes e dates compte per quen puxau dar bona raho. Daqui avant stau en bona sperança e confiau en Nostre Senyor Deu e en la bona justicia

car totes coses succehiran prosperament. E sie Nostre Senyor Deu proteccio vostra. Data en Barchinona a XIII doctubre del any MCCCCLXIII. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Als molt honorables e savis senyors los consellers e capita de la ciutat de Vich e Roger de Rosanes donzell e a quascun dells.

Molt honorables e savis senyors. Letres congoxoses havem rebudes del vaguer procurador del abbat e consellers de la vila de Ripoll demanants XXV homens per sosteniment daquella vila. E per quant aquella vila ha fet molt lo degut vers lo Principat e en lo monastir ha molta valua e per lo respecte de la propinquitat de aquexa ciutat e altres molts respectes si alre era so que Deu no vulle portara grans contraris a tota aqueixa terra. Per ço havem aci ajuntat ab home qui per ells ne havia carrech. En tota manera vosaltres doneu orde los dits XXV homens ab algun bon home caporal qui a ells presidescha vagen decontinent a la dita vila estiguen en custodia sua sots capitania del honorable vaguer de aquella car alli los sera feta la despesa e haura quascu a raho de dos florins e mig dor per mes axi com fan altres universitats del Principat qui tenen pahons asoldejats. Nosaltres haguerem daci tramesos los dits XXV homens pero es stat vist per guanyar temps es molt millor vagen daqui. Pregam vos per ço eus encarregam per tant benefici e per squi-

var los irreparables damnatges qui del contrari provenir porien doneu expedicio a les dites coses no deferint ho una hora si possible sera. Certificants vos no passaran molts dies vosaltres e la dita vila de Ripoll e tots altres de bona part sentireu coses de tanta consolacio e alegria queus vendran a doler com mes no haveu fet per la terra. E sia la Santa Trinitat proteccio de tots. Data en Barchinona a XIII de octubre del any MCCCCLXIII. — P. de Belloch. — Los deputats e consell del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Als molt honorables senyors los jurats de la vila de Çareyal.

Molt honorables senyers. Vostra letra de dos del corrent mes havem rebuda per la qual e per la creença explicada per Narnau Valls restam avisats de les congoxes que los enemichs vos donen e de la ferma perseverança e virtuosa intencio que haveu en defensio de la patria e vostra per la justa querela del Principat de que molt vos comendam com certament ne siau be merexadors e sou dignes de portar corona. Siau adonchs be sforçats e virtuosos com loablament haveu acustumat. Car fem vos certs no passaran molts dies sentireu coses de les quals haureu gran consolacio e alegria. Mas a present per bon respecte nos deuen manifestar. E quant a aço no volem mes dir. Mes per complaure a vostres peticions som contents ens plau prengau e o pendre façau a mans vostres aquells

dèls bens e rendes dels acuydats enemichs del dit Principat qui son en aqueixa vila e son terme e aquells exequteu e destribuhiau o exequtar e distribuhir façau a vostra voluntat pus empero lo procehit convertiau en compra de sarabatanes passadors ballestes de passa e altres municions a ops de la dita vila e per fortificar aquella. Tenint de les rebudes e dates compte per ques puixau dar bona raho. Daqui avant stau en bona sperança e confiau eu Nostre Senyor Deu e en la bona jnsticia car totes coses succehiran prosperament. E sie Nostre Senyor Deu proteccio vostra. Data en Barchinona a XIII de octubre del any MCCCCLXIII. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Al molt honorable mossen Johan Colom cavaller embaxador dei Principat de Cathalunya.

Molt honorable mossen. Per la indisposicio del honorable En Francesch Ramis ha covengut a la ciutat elegir lo honorable misser Johan de Bellafia portador de aquesta. E per ço es nostra intencio e voluntat e axi en lo contengut en les instruccions com en les letres de creença e totes altres coses en los lochs grau e punt que hagueren lo dits Ramis si present fos. E per que apres vostra partida es stat deliberat haver en tota manera tantes quantitats de peccunia com haver se poran fins en DC lliures e no mes avant per dar sou a la gent darmes Dempurda per via de prestich o bestreta de aquelles per socors daqueix bisbat de Gerona queus

sera vist e haver se poran havem dada a vos e al dit mossen Johan comissio e potestat de haver aquelles segons veureu en la provisio patent queus tramettem. Axi mateix scrivim a les sis universitats contengudes en les letres que seran ab aquesta les quals han carrech de plegar lo tayll ordonat a sosteniment de la dita gent darmes que aquell en tota manera cullen e continuen per mes temps per los sgarts contenguts en dites letres copia de les quals semblantment vos tramettem per vostre avis. Es donchs molt necessari e axi vos ne pregam e encarregam com mes podem aneu a les dites viles e liureu les letres als regidors de aquelles e ab ells e altres qui bons hi seran doneu orde axi en la exaccio del dit tayll com en haver les dites quantitats en via de bastreta de les persones qui comunament stan amonestades a les quals fareu assignacio e consignacio de les peccunies procehidores del dit tayll e de bens rendes e drets dels acuydats si ni ha segons es contengut en la dita comissio. Hajau vos hi ab diligencia segons lo negoci e la necessitat requeren significants vos e lo dit misser Johan a les dites universitats e altres gents ab que comunicareu que no passaran molts dies oiran dir e sentran coses de les quals hauran tanta consolacio e alegria quels dolra com no han mes fet per la terra. No matau empero en oblit de scriure al baro de Cruylles capita del carrech que teniu de traure peccunies e de la disposicio que trobareu de haver aquelles per manera que ell e la gent darmes stiguen en bona sperança de esser prest soccorreguts com hi vage molt. Axi mateix vos record

squinsar les dues letres de creença que teniu una peral dit baro e altre per los consols de Castello car ates hi era nomenat lo dit Franci Ramis ha covengut aquelles refer per esser hi anomenat lo dit misser Bellafia lo qual les vos aporte. E sia la Santa Trinitat proteccio de tots. Data en Barchinona a XIIII de octubre del any Mil CCCCLXIII. — M. de Monsuar dega de Leyda. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Los deputats del General e consell representants lo Principat de Cathalunya.

Considerants que per benavenir e utilitat de les viles castells e lochs del bisbat de Gerona es molta necessitat la gent darmes sots capitania del noble baro de Cruylles sie socorreguda e o pagada a cert temps. E que quant lo tall fet per les dites viles castells e lochs per sosteniment de la dita gent darmes no es axi facil de exhigir com master serie a les quals coses cove sie trobada via e manera per forma tanta utilitat no es. Per ço deliberacio precedent ab intervencio e consentiment de la ciutat de Barchinona ab tenor de la present donam e atorgam plena facultat e potestat a vosaltres honorables mossen Johan Colom cavaller e misser Johan de Bellafia en leys doctor domiciliats en la dita ciutat que per nosaltres e en nom nostre puixats sercar conduhir e haver de aquelles persona o persones ecclesiastiques o seculars de les dites viles

castells e lochs e o altres que vist vos sera quantitats de peccunies en via de prestech o bastreta fins en quantitat de DC lliures Barchinoneses per convertir aquelles en paga fahedora a la dita gent darmes assignant e consignant a les dites persones per tanta quantitat com prestaran o bestrauran altra tanta quantitat del dit tally procehidora de aquelles viles castells lochs o parts que volreu e concordar poreu e o dels bens rendes e fruyts dels enemichs acuydats del dit Principat qui son en les parts dessus dites ab algun reonable guany o interes si master sera. E per major seguretat de les dites persones puixats permetre a aquells que si del dit tayll o dels dits bens rendes e fruyts assignats pagades no seran nosaltres de peccunies del dit General los restituhirem aquelles dins dos mesos apres la dita bastreta o prestech continuament seguidors sens alguna dilacio e exequcio obligants per aço los bens e drets del dit General. Les dites empero quantitats de prestech o bastreta puixats reebre e fermar apoques e en lo dit pagament çonvertir e metre en compte recobrant suficients cauteles de la dita gent darmes. E per rao de les dites coses fer e fermar totes e qualsevol cartes e instruments de assignacions e consignacions e de promissions e obligacions ab aquells pactes paccions stipulacions obligacio dels bens del dit General e altres clausules e cauteles necessaries. Comattent vos sobre les dites coses plenament les veus nostres. En testimoni de la qual cosa les presents a vos manam esser fetes ab lo segell major de nostre ofici de deputacio en lo dors segellades. Provehints que en lacte de la paga

per vosaltres a la dita gent darmes faedora prengau la nomina e mostra de aquelles distinctament e tingats compte e rao de les rabudes e dates a fi ne puixau dar bona raho. Data en Barchinona a XII de octubre lany de la Nativitat de Nostre Senyor MCCCCLXIII.— M. de Monsuar dega de Leyda.

Domini diputati et cetera.

Al molt honorable mossen En Bernat de Guimera donzell vaguer de Barchinona.

Molt honorable mossen. Reebuda vostra letra sobre lo contengut en aquella havem comunicat ab lo senyor don Johan de Beaumunt loctinent e ab los honorables consellers de aquesta ciutat ells vos scriuen siau president de tot lo exercit com es de rao e que resteu aqui en tota manera e tal es la intencio dels tots car los CCC homens be armats que lo sagramental ha oferts hi seran molt prest. Entretant seriem de parer ab les gents que son aqui visitasseu la vila de Sant Johan de la qual havem ayres qui nons plauen e reformasseu aquella lexant hi algun bon capita per manera no perillas e semblantment la vila de Ripoll si mester era car si altre era delles no sens gran carrech vostre e dels altres homens de cap seguirie e molt desservey del Senyor Rey e dan de tota aquesta terra. E axi mateix fesseu fer corregudes a les gents que teniu per animar los e per exercir a fi no stiguen adormides. Tota via empero fahent les coses ab seny. Mas lo fet de Sent Johan no reste per cosa alguna

com sie perill en la triga. Car no es vist haver hi perill per anar e tornar. Donau en tot lo bon recapte que de vos se confia e segons loablament haveu acustumat. E per res com dit es no vinguesseu car ultra lo carrech queus serie ne hauriem gran entranyor. E sie la Santa Trinitat proteccio de tots. Data en Barchinona a XIIII de octubre del any MCCCCLXIII. — P. de Belloch. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Als molt honorables e savis senyors los pabers de la vila de Cervera.

Molt honorables e savis senyors. En Johan Mates portador de aquesta es per nosaltres trames aqui per dar orde al pagament faedor per hu o dos mesos segons la quantitat bastara als cent rocins de que havem scrit al egregi comte de Pallas capita. E per quant la major part dels diners he exir dels inquisidors e exequdors dels bens dels acuydats e dels enemichs ordonats en aquexa vila en poder dels quals segons per vostre sindich e per altres havem avis habiten de X e XII milia sous. Per ço vos pregam e encarregam que si master sera siau propricis al dit Mates tant en consell com altres coses per forma se hajen promptament los dits diners e cent rocins. A fi lo dit egregi comte haja forma de fer lo honor del Principat e calor a vosaltres e altres de aqueixa terra en poder treballar segurament per la vida. E per aquesta no mes sinó que si coses algunes sentiu de Castella e de Johan Ferran-

dez Galindo de aquelles nos vullau certificar. Data en Barchinona a XV de octubre del any Mil CCCC sexanta tres. — M. de Montsuar. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Al molt egregi e strenuu baro lo senyor Nugo Roger comte de Pallars capita general del exercit de Cathalunya.

Molt egregi e strenuu baro. En Johan Mates portador de aquesta es aqui trames per nosaltres per dar orde e exequcio en lo pagament faedor als cent rocins com derrerament vos havem scrit portasen part dels diners e la resta ha exir daço que tenen los exequdors dels bens dels acuydats en aqueixa vila la qual reste segons que per En Garau Tallada e altres som avisats e de X en XII milia sous. Lo dit Johan Mates sera ab vos. Placieus les coses haver per recomenades e dar orde promptament los dits diners e los rocins se hajen per manera vostra gran noblesa etigue acompanyada de compatent nombre e puixau fer lo honor del Principat e vostre e la gent daqueixa vila e terra per lo vostre color sie confortada e puixe treballar per la vida segons desije. Si algunes noves sentiu de Castella e de Johan Ferrandez Galindo placieus nos ne aviseu. E sie la Santa Trinitat proteccio de tots. Data en Barchinona a XV de octubre del any MCCCCLXIII. — M. de Montsuar. — Los deputats del General et cetera.

Lo monestir de Poblet done orde que certa gent a

cavall es tramesa a Verdu per poder fer venemes. Pregam vos com hi sien hi dispongau alguna de la gent vostra per fer les coses mes al segur.

Domini deputati et cetera.

Als molt honorables senyers los jurats e prohomens de la vila de Verdu.

Molt honorables senyers. Vostra letra havem reebuda per la qual som avisats de les deshonestats que los amichs fan a les dones e altres improperis demanant sie provehit a la defensio vostra e de aqueixa terra promptament. A la qual vos responem que lo die present es pertit home per nosaltres trames a la vila de Cervera per dar sou a cent rocins qui stiguen sotz lo egregi comte de Pallars capita general per proteccio de tota aqueixa patria. Avisam vos ne per vostra consolacio. Pregants vos siau be sforçats con loablament haveu acustumat. E faents vos certs no passaran molts dies sentireu coses de gran consolacio. Les quals a present no es expedient manifestar per bona causa. E sia la Santa Trinitat proteccio vostra. Data en Barchinona a XV de octubre del any MCCCCLXIII. — M. de Montsuar. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Memorial per los senyors deputats e consell representants lo Principat de Cathunya fet al honorable En

Johan Mates qui per manament e ordinacio lur de present ha anar a la vila de Cervera.

Primerament liurara la letra que sen porte al egregi comte de Pallars capita general al qual dira la causa de sa tramesa e mostrar li ha la comissio que sen porte e consellar se ha ab ell com se regira en haver los diners e bens de poder dels inquisidors per manera la cosa per que es trames haja bon recapte e prest.

En apres liurara altre letra que sen porte als dits inquisidors e exequdors dels bens de acuydats e enemichs de la patria en poder dels quals há e deu haver deu o XII milia sous de resta segons los dits deputats e consell son informats axi per lo sindich de Cervera com per altres vies e en la millor manera que sabra dara orda en haver los dits diners amigablament e graciosa si fer se pora sino ab compulsa e aquells ensemps ab . . . . . lliures que li dara en la dita vila en . . . . . convertira en pagament de cent rocins per un mes o dos qui han esser conduhits per lo dit egregi comte. Lo pagament empero fara lo dit Johan Mates de sa propia ma donant a quascu particularment lo sou e prenent nomina e mostra de aqueils axi com fer se deu. E si possible es dar orda tots comencen comptar lo dit sou a un die car lo contrari es desorde e segueixensen molts inconvenients.

Dara axi mateix altra letra als pahers de Cervera e si master los haura a les coses dessus dites emprar se ha dells en consell e altres coses encarregants los vullen dar direccio e aquelles car totes se fan per salut

de la vila e de aquella terra Durgell e per que les gents segurament puixen treballar per la vida.

Fera e expedira lo dit Johan Mates totes les dites coses ab la major deligencia que pora per manera hajen bon recapte e sen puixe prest tornar. E dementre aturara en la dita vila certificara los dits deputats de noves si ni occorreran axi de Castella e de Johan Ferrandez Galindo e Darago com altres que li semblara. Data en Barchinona a XV de octubre lany de la Nativitat de Nostre Senyor MCCCCLXIII. — M. de Montsuar.

Los deputats del General e consell representants lo Principat de Cathalunya.

Confiants de la probitat e suficiencia de vos honrat En Johan Mates mercader ciuteda de Barchinona ab tenor de la present vos donam e atorgam plena potestat e facultat de demanar exhigir rebre e haver dels honorables inquisidors e o exequdors dels bens dels acuydats e enemichs de la cosa publica del Principat de Cathalunya en la vila de Cervera totes quantitats de peccunies per ells exhigides e reebudes e o procehides dels dits bens e de aquells fer apoques alberans e altres cauteles oir aquells de compte e rao e los comptes si vist vos sera loar e aprovar o si vist vos sera aquells impugnar e les restes demanar reebre e exequtar per mija de oficials o en altra manera. Hoc e si vist vos sera la resta dels dits bens ab o sens los dits inquisidors e o exequdors a mans vostres pendre

e aquells en encant publich vendre e alienar. E de les peccunies a mans vostres provenidores de les coses totes e sengles dessus dites e de altres que apart en nom nostre rebreu en la dita vila façau pagament de un mes o dos si a tant bastaran pera cent homens a cavall conduhidors sotz lo egregi comte de Pallars capita general qui de present es dins la dita vila de Cervera prenent de aquells nomina e mostra fahent memorial dels homens cavalls e die quels sera fet lo pagament e començara correr lo sou e de totes altres coses necessaries e tenint compte de rebudes e dates per quen puxau dar bona raho. Car nosaltres sobre les dites coses ab sos dependents e emergents vos comenam les veus nostres. Pregants ab aquesta mateixa e requerints per lo benefici publich lo dit egregi comte capita veguer e altres oficials de la dita vila de Cervera que a vos dit Johan Mathes doneu tots consell favor e ajuda a ells possibles circa les coses dessus dites. En testimoni de les quals manam esser feta e a vos liurada la present ab lo segell major del ofici de Deputacio en lo dors segellada. Data en Barchinona a XV de octubre lany de la Nativitat de Nostre Senyor Mil CCCCLXIII. — M. de Monsuar. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Als molt honorables senyers los inquisidors e exequdors dels bens dels enemichs e acuydats en la vila de Cervera.

Molt honorables senyers. Nosaltres trametem aqui En Johan Mates portador daquesta per dar orde en lo pagament faedor per hu o dos mesos a cent rocins qui han star en companyia del egregi comte de Pallars capita per custodia util e benefici de aqueixa vila e terra. E per quant per lo honorable En Guerau Tellada sindich e per altres vies som certificats en poder vostre habiten de X en XII milia sous procehits dels dits bens es stat pensat apuntat e deliberat aquells vinguen en mans del dit Mathes per esser convertits ensemps ab altra quantitat en lo dit pagament. E encara si alguns bens resten exequtar aquells ab vosaltres si entravenir hi volreu o per si prenguen a mans sues vene e aliene al encant per haver peccunies a aço necessaries e oir vos de compte juxta les comissio e instruccions que sen porte. Avisants vos adonchs de les dites coses vos pregam e encarregam com mes podem decontinent totes dilacions repulses doneu orde e obra ab acabament les dites coses se seguesquen ab efecte consellant e ajudant a la endreça de aquelles segons de vosaltres plenament se confie squivants totes rahons e excepcions qui dilacio alguna causar poguessen. Car tot se fa per lo util e be de aqueixa vila e per que les gents hagen manera de treballar en lur vida. Per aquesta no mes sino que les dites coses hajen per be recomanades. E per res no hi haja falla. E sie la Santa Trinitat proteccio de tots. Data en Barchinona a XV de octubre del any MCCCCLXIII. — M. de Monsuar. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Al molt noble e magnificb baro En Bernat Gilabert de Cruylles capita per lo Principat de Cathalunya en les parts de Empurda.

Molt noble e magnifich baro. La causa de la present es per avisar vos com havem rebuda letra del egregi comte de Pallars capita qni es en Cervera per la qual som avisats que mossen Marti Garau de Cruylles ab alguns homens donor en nombre de cent rocins arriba a XV del corrent mes en Tarraga e que deuen anar socorrer Gerona. E jatsia de lur venguda no afretur haver gran panser attes vosaltres sou molt major nombre axi a cavall com a peu. Empero per bona garraria cove fer metra en les forçes totes vitualles axi de blats vins com de altres coses e dar orde les palles qui recullir nos poran sien cremades decontinent e les forces meses en orda de capitans fiables per ço que si los dits enemichs venien ab major potencia que la vostra almenys no tropien que viure ne hajen facultat de pendre força alguna ne alegrar se de res e que hajen viure dells mateixos per ço que en breu temps hajen gastats aquells pochs bens e vitualles que tenen. Arbitrants nosaltres aquesta esser la major travesia e guerra quels podeu fer al segur. Avisants vos adonchs de les dites coses vos pregam e encarregam com mes stretament podem que sens scandel ne tomult mas ab bona cautela provehiau a totes les dites coses ab gran diligencia e prest per manera los pobles de aqueixa terra qui virtuosament se han sien preser-

vats de inconvenient e aço no metau en dilacio fahent ho saviament com dit es per que les gents no prenguen spant. Huy es arribat home propi del Senyor Rey de Castella ab letres del dit senyor e de nostres embaxadors e altres per les quals som avisats de la roptura sua e del Rey don Johan e com tramet gent darmes en Arago e Valencia per fer la guerra e que dins breus dies ell en persona o son germa linfant seran en lo Principat per defensio de aquell. Nosaltres empero no curants mesavant de paraules entenem continuament en la curacio eterna e no volem un sol punt sobreseure en lo que es necessari per salut de tots. Speram en Nostre Senyor Deu no passaran molts dies sentireu coses de tanta consolacio e alegria que vos e altres devots a la conservacio de la cosa publica del Principat vos dolreu com no haveu mes fet circa aquella. Sobre tot nit e die totes dilacions foragitades feu metra vitualles a Besalu car ja veeu quant va en tenir aquella plaça la qual pus sie provehida no tem res. Axi mateix si los enemichs per sort passaven nous oblit trametra capita a Castello e provehir a la vila de la Bisbal per star tot al segur com se pertany. Hajau ho per entes. — P. de Belloch. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Otra carta igual á la que precede (omitiendo solo el párrafo que empieza con estas palabras: Sobre tot nit e die,) y con la direccion correspondiente, fué enviada

al muy honorable mossen Juan Çariera, caballero, capitan et cetera.

Al molt honorable mossen Johan Miquel cavaller capita de la vila de la Bisbal.

Molt honorable mossen. Vista auctenticament la resposta feta per En Berenguer Barrot calla del castell de aqueixa vila a la presentacio de una letra de mossen Jofre Çariera procurador de la bisbalia per certa quantitat de pecunia que havem deliberat dar al honorable En Francesch Çenespleda capita del castell Dangles la qual resposta conte ell no haver possibilitat obstant cert manament per vos a ell fet sotz pena de mil florins havem presa tanta de admiracio del dit manament per esser vos persona savia e freturar de tal potestat que quasi som constituits en incredulitat de aquell. Com se vulla empero sie nosaltres havem deliberat fer la present. Pregants dehints e manants vos que si axi es decontinent aquella rebuda tolgau e anulleu lo dit manament e cesseu de qualsevol empaix e torb qui obviar pogues tant a les coses dessus dites quant a altres nostres deliberacions car pensar podeu no serie portat ab passiencia e dolriens molt haver revocar de nostros animos aquella bona opinio en que sempre vos havem tengut. Lo honorable Nartal de Claramunt donzell hu de nostre consell de aço e altres coses comunicara ab vos. Feu per manera ne haje bona contentacio com loablament haveu acustumat e havem plena confiança. E sia la Santa Trinitat protec-

cio vostra. Data en Barchinona a XXIII de octubre del any MCCCCLXIII. — M. de Monsuar dega de Leyda. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Als molt honorables e savis senyers los jurats de la vila de la Bisbal.

Molt honorables e savis senyers. Vista auctenticament et cetera. (Igual á la carta que precede hasta las palabras: la qual resposta.) La qual resposta conte ell no haver possibilitat fer ço que li era scrit obstant cert manament a instancia vostra a ell fet per mossen Johan Miquel capita de aqueixa vila. Havem presa tanta de admiracio de la dita instancia que quasi som constituhits en incredulitat de aquella. Com se vulla empero sie nosaltres havem deliberat fer la present pregants dehints e manants vos que si axi es decontinent aquesta reebuda cesseu de qualsevol instancia empaix o torp qui obviar poguessen tant a les coses dessus dites quant a altres nostres deliberacions car pensar podeu no serie portat ab paciencia. Si empero dels forments e altres blats de les rendes haureu master per provisio de la vila som contents ens plau de aquells prengau al for rehonable pagant aquell al dit mossen Jofre per suplir tant al pagament dessus dit faedor al dit Çanespleda quant encara a altres coses de que te carrech. Lo honorable Nartal de Claramunt donzell hu de nostre consell comunicara ab vosaltres de aço e altres coses. Feu per manera ne haja bona contentacio

com loablament haveu acustumat e havem plena confiança. E sie la Santa Trinitat en vostra proteccio. Data en Barchinona a XXIII de octubre del any Mil CCCCLXIII. — M. de Mousnar dega. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Al molt honorable mossen Nartal de Claramunt donzell.

Molt honorable mossen. Per una vostra letra e altra del honorable mossen Jofra Çariera huy rebuda restam avisats del bon recapte que ha hagut lo fet per que ereu trames e de la causa queus dete en aqueixes parts de la qual portada per En Johan Alicren creem ja avisats. Axi mateix nos certificau del fet de la Bisbal e de mossen Johan Miquel e En Francesch Ça Nespleda. Certament havem molt enuig de la praticha. E per ço scrivim al dit mossen Johan e als jurats de la vila segons veureu en la copia qui sera dins aquesta per vostre avis. Pregam vos quels liareu les letres e parleu ab ells separadament axi del dit fet com de totes les coses queus sera vist per confortar los significant los que no passaran molts dies sentiran coses de gran consolacio e alegria les quals a present nos poden manifestar e induhint los a be perseverar com de ells se confie. E si sentieu ques fes mencio de rocins dels enemichs qui deuen anar a socorrer Gerona vos avisam per quen puixau dar vertadera raho que es ver mossen Marti Garau de Cruylles ab alguns ho-

mens donor en nombre de LX rocins de Arago es vengut a Tarraga e huy havem sabut es arribat a Calaf on ja era Ferrando Delicado e han feta mostra entre tots de LXXX e cent rocins e alguns alacayos donen lenga passaran en Osona e apres tiraran a Gerona pero no creem que lo dit Ferrando ne la sua gent hi vage com sien de la companyia del comte de Prades. Si hiran o no la cosa ho dira. Veritat es nosaltres ne havem avisats los baro de Cruylles e mossen Johan Çariera. Creem faran lo degut en obviar lur entrada. Som certs per moltes vies que pus no venen sino per metre vitualles a la força qui es molt streta. E per ço es master los bons recullen lurs viures per forçes e les palles se cremen a fi no servesquen als enemichs e axi la vagada sera en destruccio lur ajudau hi en ço què pugau e veniu vos ne com abans poreu. Si empero sentireu los fets del dit mossen Johan Miquel esser tals que meresquen millorament segons alguns han volgut dit som de parer e intencio vos ne informeu veridicament a fi que per vos ne siam certificats per poder provehir al necessari. Mostrau la present al dit mossen Jofre Çariera car per altres occupacions no li podem scriure. Comendam lo molt de la sua bona voluntat e del recapte que ha dat a les coses de que li havem scrit. Sobre tot lo pregam lo fet al dit Nespleda haja bon recapte e prest car la sua absencia del castell poria portar gran contrari. E sie la Santa Trinitat proteccio de tots. Data en Barchinona a XXIII de octubre del any MCCCCLXIII. — M. de Monsuar dega de Leyda. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Al molt honorable senyer En Garau de Berbera donzell capita et cetera.

Molt honorable senyer. Vostra letra havem rebuda avisatoria del cas fet per los enemichs en lo castell de Foix. Decontinent havem aplegat consell en lo qual es stat deliberat los cent rocins sien decontinent expedits e per esser promptament fet havem acordat bestraure per un mes pus los diners dels pagesos no son encara presos. No res menys es stat dat orde per que al fer de la present es gran hora de nit e persones son destinades qui dema per lo mati entendran ensemps ab lo senyor loctinent en fer exir la mes gent que poran e axi confortau aqueixa vila e les forçes circumvehines e tramatteu los socors si master sera en guisa que nos perden. Lo queus han dit del comte de Prades ésser a Çalacuna no passe axi car a Cardona es ab X o XV rocins. Mas Ferrando Delicado era als Prats al circa L rocins porie esser que fos anat a Çallacuna. Gran meravella es de ten poch nombre de genets spant en aqueixa terra majorment com veen e saben que los C rocins se preparen. Provehir al necessari car com dit es tantost haureu la gent. Data en Barchinona a XXIII de octubre del any Mil CCCCLXIII. — P. de Belloch — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Als molt honorables e savis senyors los consols e prohomens de Solsona.

Molt honorables e savis senyors. Entes havem vosaltres com a virtuosos cathalans haver contradit a la entrada que lo comte de Prades e altres enemichs del Principat volien fer pochs dies ha passats en aqueixa vila de que havem gran pler eus ne comendam granment com ne siau merexadors. Certament de vosaltres alre no speravem e tal fiança fermament tenim. Pregam vos adonchs eus encarregam que continuants vostre be obrar siau attents en la custodia de la vila e no fieu de paraules promeses ne encautacions dels dits enemichs. Certificants vos per vostre pler e consolacio que no passaran molts dies sentireu coses de tanta consolacio e alegria que mes dir nos pot les quals a present per bona causa no es necessari manifestar. Volem queus record queus parria daguesseu pensar en algun bon capita per star les gents mes ordonades e comendades. Pero tot ho remettem a la bona deliberacio vostra. E per vostre pler e contentacio vos avisam que en aquesta ciutat ha molts blats e vitualles de les quals con master sie haureu tantes con volreu. Car los honorables consellers hi han provehit no solament per la dita ciutat ans encara per les ciutats viles e lochs seguints les deliberacions nostres. E sie la Santa Trinitat proteccio de tots. Data en Barchinona a XXII de octubre del any M CCCCLXIII. — Los deputats del General et cetera. — Domini deputati et cetera.

Als molt honorables e savis senyors los capita e consellers de Manresa.

Molt honorables e savis senyors. Los homens de la vila de Sent Pedor son aci venguts narrants haver algun redubte dels enemichs de la companyia del comte de Prades qui stan en aqueys veynats e demanats algunes coses necessaries per conservacio de la vila la precipua de les quals es haver provisio de farina. E com aquella no puixen haver sino per mija dels molins daqueixa ciutat per ço havem deliberat fer la present pregants e encarregants vos con mes afectuosament podem doneu orda la dita vila puixe fer decontinent les farines en los dits molins e consellar e ajudar aquella de les coses a vosaltres possibles posant apunt qualsevol males contentacions passades car en tal temps de guerra tots vos deveu amar com a germans e per res no haja falla car nos deu ignorar aqueixa ciutat rebria la major contrari que haver pogues si altre era de la dita vila ço que Deus no vulla. Adonchs ajudau vos tots e donau bon exembre de vosaltres com loablament haveu acustumat. E sie la Santa Trinitat proteccio de tots. Data en Barchinona a XXII de octubre del any MCCCCLXIII. — M. de Montsuar dega de Leyda. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Al molt noble e expectable baro lo senyor comte de

Candala loctinent per lo christianissimo Rey de França en Rossello.

Molt egregi e expectable baro. Lo honorable frare Franci dez Torrent cavaller preceptor de la preceptoria de Baioles jassia aquella loctinent hagues possehida apres fou expellit daquella ab provisions apostoliques per lo honorable frare Galceran Torroella e restituhit lo dit frare Torrent en su possessio ja abans que lo comdat de Rossello fos en mans e poder del christianissimo Rey de França. Per lo dit frare Torroella durant la guerra ne fonch altra vegada expellit ara empero publicada la confederacio e comerci lo dit frare Torrent anant a la dita preceptoria per recobrar aquella ha trobat per mort del dit frare Torroella aquella esser presa a mans del dit christianissimo Rey per vostra senyoria suplicant volguessem fer letra de recomendacio. Considerada adonchs la sua bona justicia de la qual vostra expectabilitat es zeladora per ço afectuosament vos pregam aquella li placia integrar lo dit frare Torrent en la possessio de la dita preceptoria de Baioles e haver aquell en sa justicia per recomenat. E ab tot sie cosa pertinent e deguda encara vos ho haurem a gran complacencia. Apparellats sempre tals e majors coses fer per vostra senyoria juxta lo possible. Data en Barchinona a XXII de octubre del any Mil CCCCLXIII. — M. de Monsuar dega de Leyda. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Al reverent e molt honorables e savis senyors los embaxadors de França.

Reverent e molt honorables e savis senyors. Lo honorable frare Franci dez Torrent et cetera. (Sigue igual á la anterior hasta las palabras: aquella esser presa a mans del dit christianissimo Rey.) . . . . per lo capdal del Buig loctinent per sa Magestat per la qual rao lo dit frare Torrent ha deliberat volguessem fer li letres de recomendacio. On nosaltres considerada la sua bona justicia e volents aquell degudament favorir vos pregam afectuosament que al dit frare Torrent e a altri qui per ell hira siau propicis en suplicar la excellencia del dit serenissimo Rey en favor sua per forma sie restituhit en la dita sua preceptoria. E tingueus nostre Senyor Deus en sa proteccio. Data en Barchinona a XXII de octubre del any MCCCCLXIII. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Al honrat senyer En Johan Andreu capita del castell de Hostalrich.

Honrat senyer. Aqui va lo honorable mossen Galceran Çariera artiacha de Gerona per comunicar ab vos de les faenes del castell es plenament informat de nostra intencio e voluntat. Per ço vos pregam e encarregam com mes podem que donant li fe e creença matau en obra lo que de part nostra vos dira totes rahons

e dilacions cessants. Faents vos cert restareu content de nosaltres e noy poseu dubte. Data en Barchinona a XXII de octubre del any MCCCCLXIII. — M. de Montsuar dega de Leyda. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Al molt egregi e strenuu baro don Hugo Roger comte de Pallars capita general del exercit del Principat de Cathaluuya.

Molt egregi e strenuu baro. Lo castell de Conchabella situat en Urgell es del monestir de Sent Geronim de la Murta e compren lo major patrimoni de aquell entant que si a causa de la guerra venia a destruccio ço que Deus no vulla seria total desolacio del dit monestir e desercio del culto divinal qui en aquell religiosament e devotissima se fa. Adonchs a supplicacio del honorable prior e religiosos frares del dit monestir pregam vostra gran noblesa lo dit castell e los poblats en ell hajau per recomenats. E tingueus la Santa Trinitat en sa proteccio. Data en Barchinona a XXI de octubre del any MCCCCLXIII. — M. de Montsuar dega de Leyda. Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Als molt honorables mossen Bernat de Guimera vaguer de Barchinona e Johan de Torrelles veguer de Vich.

Molt honorable mossen. Nosaltres per certs bons respectes havem acordat que los bens dels acuydats e enemichs de la cosa publica venguen en mans e poder den Pere Guillen Fares mercader e Gabriel Grau notari ciutadans de Vich per ells venadors exequtadors e exeugadors e lo procehit convertidor ab voluntat dels honorables consellers en pagament de la gent a cavall qui es o sera destinada e soldejada per custòdia de la dita ciutat de Vich e terra de Osona e altres necessitats de la guerra. Per ço avisants vos de les dites coses vos pregam e encarregam com mes podem que a aquelles no façau contrari o impediment a algu ans li doneu tota direccio possible. E sie la Santa Trinitat proteccio de tots. Data en Barchinona a XXI de octubre del any Mil CCCCLXIII. — P. de Belloch. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Al pie de la carta que precede, y á manera de postdata, se encuentran además las siguientes líneas.

Vostra letra havem rebuda. Veem continuau la voluntat de tornar vos ne aci de que tenim molta admiracio car lo senyor don Johan loctinent e los honorables consellers e nosaltres vos havem scrit de nostra voluntat e intencio les quals son en manera alguna no vingau a present e en aquelles stam e perseveram. Sieus avis e atteneu al honor vostre.

Als molt honorables e savis senyors los payhers de la ciutat de Leyda.

Molt honorables e savis senyors. A vostra dublicada letra de dos kalendaris ço es de V e de XV del corrent mes havem poch ha respost. Pero les hores que lo correu spatxas no era possible nostra resposta esser plegada. Apres empero creem la haureu rebuda per la qual e altres precedents és satisfet a tot lo necessari. Aquesta solament sera per avisar vos que hir fem eleccio de III persones qui han carrech de comunicar e strenyer ab lo senyor don Johan loctinent al qual e als honorables consellers de aquesta ciutat dita letra es stada comunicada lo que es faedor per metre vitualles en aqueixa ciutat e a la vila de Cervera certificants vostres savieses hunca sen levera la ma fins sie apuntat e mes en orde de exequcio. Stimats que pus aço sie provehit de la reste no fretura passar bascha majorment que no perdem hora en entendre e vaccar circa lo que ha portar curacio e terma per als tots. Volguerem haguesseu tremes aci algu o alguns com scrit vos havem per saber e axi com es degut los negocis e encara sentir de vosaltres lo parer e intencio a que declinau. Si fet no es placieus pensar hi car lo mon no pot axi molt star. Recordans vos ab tot cregam sie de mes en lo comdat de Pallars ha prou blats. Dels que aquesta ciutat vos consentira porieu haver per via de Tortosa muntant aquells riu amunt tro a Flix e dalli carrejar lo en aqueixa ciutat a jornades in-

cogitades e ab deguda companyia axi com sabreu be compendre. Sius par axis puixe fer tramatteu hic que indubitadament ne haureu quants volreu car com per altres vos es stat scrit e de paraula dit e ofert a vos misser Luis Cirera. Nosaltres e aquesta ciutat en vitualles e altres coses possibles vos fallirem axi poch con sins ereu germans. De la gent darmes qui es en Rossello no havem pogut encara haver no per que no hi hajam gran voluntat mas sens licencia del christianissimo Rey de França exequtar no ho volen decontinent segons vos han scrit hi han trames home propri. Speram ne de die en die bona resposta. Del que sera vos avisarem de continent. Sforçau vos adonchs e siau virtuosos com loablament haveu acustumat. E confiau en Nostre Senyor Deu que los negocis prometten prospera successio. E tingueus la Santa Trinitat en sa custodia. Data en Barchinona a XXI de octubre del any Mil CCCCLXIII. — M. de Montsuar dega de Leyda. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Al molt egregi e strenuu baro lo senyor don Hugo Roger comte de Pallars capita general del exercit del Principat de Cathalunya.

Molt egregi e strenuu baro. Nous poria dengu inculpar de esser solicit en scriure e avisar de les coses necessaries a aqueixes parts com sie fet lo degut e ço que requer lo ofici queus es acomenat. Adonchs a vostra letra de XVIII del corrent continuativa de les neces-

sitats de aqueixa terra responents certificam vostra gran noblesa que hir fem eleccio de III persones qui han carrech de comunicar e strenyer ab lo senyor don Johan al qual e als honorables consellers de aquesta ciutat dita letra es stada comunicada lo que es faedor per metre vitualles en aqueixa vila e a la ciutat de Leyda e uncha sen levera la ma fins sie apuntat e mes en orde de exequcio. Stimants que pus sie a aço provehit de la resta no fretura passar gran bascha e pus aqui havem trames en Johan Mates per dar sou als cent rocins vostra gran noblesa pora algunament campajar e scalfar tot lo pahis. Del que los enemichs dien publicament tenir aqui tracte segons vostre scriure e que ab lo mal temps es perill de alguna nit no scalar no deu esser feta mencio car si veritat era no ho publicarien. Vostra noblesa empero deu provehir en esser hi tengut be sment del aplech que dien se fa per anar en Empurda. Donam alguna credulitat e per ço havem avisat quant hi ha e tenim ferma creença ab la ajuda de Deu si hi van conexeran les coses no seran axi facils com pense. De la gent darmes qui es en Rossello no havem pogut enca a haver no per que no hi hajam gran voluntat mas sens licencia del Christianissimo Rey de França exequtar no ho volen. Decontinent segons nos ha scrit hi han trames home propi. Speram ne de die en die bona resposta. De que sera vos avisarem decontinent. E sie la Santa Trinitat en sa proteccio. Data en Barchinona a XXI de octubre del any MCCCCLXIII — M. de Monsuar dega de Leyda. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Al molt noble e magnifich baro En Bernat Gilabert de Cruylles capita per lo Principat de Cathalunya en les parts de Empurda.

Molt noble e magnifich baro. Per altre vos havem avisat dels enemichs quis diu deuen anar socorrer Gerona e de les provisions queus occorrien necessaries creem la haureu rebuda car per En Boto home del exercit vos fou tramesa. Veritat es la primera nova fou eren cent rocins pero apres per home vengut ab ells fins a Tarrega e per letres preses qui venien de Ceragossa som certs no son entrats en Tarraga sino LX de cavall be creem seran major nombre si passar han deliberat e tal compte sen deu fer per bona guerraria. Es donchs necessari e axins ne scriu lo senyor don Johan loctinent que vos e mossen Johan Çariera al qual rescrivim decontinent totes coses lexades vos ajunteu estigau ensemps ab tota la gent en un loch e façau los preparatoris necessaris a obviar lur entrada en Gerona trencant lo pont si master sera e faent trencades fosses e altres municions per forme coneguen los enemichs e encara amichs e tots altres miradors la bona discrecio animositat e providencia vostra no matent en oblit fer recullir les vitualles e bens en part segures e cremar palles e altres coses de les quals los enemichs alagar se poguessen com ja scrit vos havem. Pregam vos adonchs e encarregam com mes stretament podem les dites coses sien meses en exequcio vista la present

totes dilacions cessants. E sie la Santa Trinitat proteccio vostra. Data en Barchinona a XXI de octubre del any MCCCCLXIII. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Record vos la bombarda e altres artellaries sien meses en part segura.

Igual á la carta que precede, fué enviado otra, con la direccion respectiva, y omitiendo solo la postdata de aquella, al muy honorable mosen Juan Çariera, caballero capitan et cetera.

Al molt honorable mossen Joham Colom cavaller embaxador del Principat de Cathalunya e en absencia sua al noble capita de la vila de Castello Dempuries o a son lochtinent.

Molt honorable mossen. Tant per la nova ques ha de mossen Marti Garau de Cruylles qui ab LXX o LXXX rocins Darago tirant la via de Cardona deu anar segons se diu a Gerona quant per altres bons respeetes es stat pensat e acordat per conservacio e benavenir de la vila de Castello que encontinent rebuda aquesta doneu orde En Aranyo olim capita En Johan Oliver En Pere Celleres notari En Pere Parrot Nanthoni Miquel e En Pages blanquer tots de la dita vila vinguen decontinent aci a nosaltres com los hajam necessari donant lus spay de un sol die e menajantho ab disimu-

lacio e bona praticha segons vos sera vist e si dins aquell pertits no seran feu sien expellits de la dita vila tots amor prechs e comport cessants no permatent daquiavant hi entren sens licencia nostra de la qual haja a constàr per letra de nosaltres emanada. Pregam vos adonchs encarregam e manam stretament les dites coses sien a afecte deduhides totes dilacions cessants. Tot aço empero volem façau ab intervencio sabuda e participi del honorable mossen Johan de Bellafia embaxador de aquesta ciutat. E recordant vos expedir les coses per que son trameses. E sie la Santa Trinitat proteccio de tots. Data en Barchinona a XXI do octubre del any MCCCCLXIII. — M. de Monsuar dega de Leyda. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Al molt honorable mossen En Joban de Goyar capita de Vilarodona.

Molt honorable mossen. Vostres letres havem rebudes a les quals responem quant al fet de les rendes del bisbe queus son confiscades vos pregam que pagant e sperant exhegiau aquelles car la gent sta destrouida e ha master algun conport. Quant al fet dels homens qui han comesa trahicio e altres crims volem eus encarregam aquells e tots altres qui res façen contra la terra prengau e tingau be gardats faent los lo proces e tramattent nos aquell per ço que vist e regonegut vos puixam rescriure del que sera faedor. E siau diligent en la custodia de la vila e castell tenint

sment a males gents e no fiant de tot hom car lo fet de la guerra ho requer. E tingueus la Santa Trinitat en sa proteccio. Data en Barchinona a XX de octubre del any MCCCCLXIII. —P. d Belloch. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Al molt honorable senyer En Luis dez Far.

Molt honorable senyer. Jatsie lo honorable En Pere Miquel de Paguera de aço vos haja scrit encara vos pregam e encarregam com mes podem decontinent de nit o de dia aneu al castell de Balsereny e stigau en custodia de aquell. Car sentiments nos son dats que no sta prou be e los enemichs vetlen sobre ell. E si vos hi sou tenim ne molta seguretat. Per res no haja falla com sie perill en la triga. E tingueus la Santa Trinitat en sa proteccio. Data en Barchinona a XX de octubre del any Mil CCCCLXIII. — P. de Belloch. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cteera.

Als molt honorables e savis senyors los consellers de la ciutat de Vich.

Molt honorables e savis senyors. Volents juxta nostra possibilitat condescendre a vostres peticions circa les coses devall scrites les quals a raho e iquitat son al parer nostre conformes attesa la temporada havem acordat que les rendes fruyts credits e altres bens axi mo-

bles com inmobles quis troben e trobaran en aqueixa ciutat e terra de Osona dels acuydats e enemichs de la cosa publica daquest Principat vinguen en mans e poder den Guillem Fares mercader e Gabriel Grau notari ciutadans de la dita ciutat de Vich en axi que ells sien receptors venedors e exequtors e exaugadors de aquell e reben los preus o peccunies quis procehiran e lo procehit convertesquen ab voluntat vostra en paguament de la gent a cavall qui es o sera destinada e soldejada per custodia de les dites ciutat de Vich e terra Dosona e altres necessitats de la guerra ab aço empero que de les rebudes e dates hajen a tenir vertader compte perquen puixen dar bona raho com demanats ne seran. Avisants vos adonchs de les dites coses vos pregam hi encarregam doneu orde los dessus dits accepten lo carrech de aquelles e façau quant en vosaltres sie totes les dites rendes fruyts credits e altres bens vinguen en lur ma per esser refet lo que dit es. E sie la Santa Trinitat proteccio vostra. Data en Barchinona a XX de octubre del any Mil CCCCLXIII. — M. de Monsuar dega de Leyda. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Als molt honorables e savis senyors los procuradors de Tortosa.

Molt honorables e savis senyors. Creem sabut haureu com per subvenir a les necessitats de la guerra e conservar lo credit del General nosaltres com a repre-

sentants lo Principat ab intervencio e consentiment daquesta ciutat de Barchinona havem fet imposit de dret sobre la sal teles e canamaçaria segons es contengut en los capitols daquen fets los quals son tramesos als honorables deputat local e receptor de aqueixa ciutat per esser hi publicats e los dits drets exhigits com son aci e altres parts del dit Principat han manament de nosaltres deputats de comunicar ne ab vostres savieses per ço que sie expedit mes comodament e perfeta lo negoci. Avisants vos adonchs de les dites coses vos pregam quant mes afectuosament podem per los respectes dessus dits e per que la exequcio dels dits drets se face egualment vos placia donar tota endreça als dits deputats local e receptor axi en la publicacio dels dits imposits e exequcio de drets com en totes altres coses a aço necessaries per manera hagen degut compliment. E per aquesta no havem mes a dir salvo que per Johan Vasques havem rebudes letres del Senyor Rey de Castella e dels ambaxadors e altres per les quals havem moltes bones paraules pero tant ha duren e los fets dormen qne ja no hi es adhibida credulitat. Nosaltres empero aquesta ciutat continuament entenem ab gran vigilancia en les coses qui han portar curàcio eterna e per gracia divina ab gran informitat per los tots se menegen. E tingueus la Santa Trinitat en sa proteccio. Data en Barchinona a XX de octubre del any MCCCCLXIII. — M. de Montsuar dega de Leyda. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Al reverent mossen lo abbat del monestir de Frontfreda del orde del Cistell.

Reverent mossen. No es per vos ignorat quanta stima es feta del monestir de Poblet en aquest Principat e quant los honorables religiosos prihor vicari e monjos de aquell han fet e fan lo degut com a virtuosos seguint tota via la justa querela del dit Principat per los quals respectes e per esser lo dit vicari hu de nostre consell dignament venim desijosos e voluntaris en ferse procurar per nostre poder totes coses que a benefici conservacio e indemnitat del dit monestir succeesquen com donchs los dits prihor vicari e monjos afermen haver molt necessari per salut del dit monestir lur certa provisio de la qual a V. R. trametem copia. Per ço vos pregam com mes afectuosament podem aquella lus vullau consentir atorgar e prest desempatxar e ultra que fareu lo degut en respecte de la conservacio del monestir encara per nosaltres vos sera molt agrahit. E tingueus la Santa Trinitat en sa proteccio. Data en Barchinona a XVIII de octubre del any Mil CCCCLXIII. — M. de Monsuar dega Leyda. —Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Als molt honorables e savis senyors los batle e jurats de Sant Feliu de Guixols.

Molt honorables e savis senyors. La nau den Olivar

va aqui per arborar e per quant ha star en servey del Principat e serie mester ja fos expedita per ço fem la present pregants e encarregants vos com mes podem vullau fer mudar la nau castellana al calasans e comunicar al dit Oliver totes entenes tellam e exarcia que haje mester per lo arborar donant li tota endreça a vosaltres possible per manera sie prest desempatxat com sie molt necessari per util e be de la terra. E sie la Santa Trinitat proteccio de tots. Data en Barchinona a XVIIII de octubre del any MCCCCLXIII. — M. de Monsuar deca de Leyda. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Reverendo in Christo patri Domo Majori magne domus Cartusiensis.

Reverende in Christo pater. Integerrime domine gravis jamdiu ut verissime informatur controversia vertebatur inter egregium comitem de Pratis et honorabilem religiosum dominum Michaelem de Ruesda domus Scale Dei Cartusiensis ordinis Terraconensis diocesis vero suscepta occasione belli quam in hiis Cathalonie regionibus viget dictus comes procuravit et fecit expelli ipsum priorem a prioratu et domo prefatis simul cum domino Petro Guasch conrerio ut facilius jura jurisdiccionem et redditus hujusmodi sibi usurpare possit neminis contradicente. Nam remotis istis duobus dominis priore et conrerio nullus monachorum est in dicta domo qui sciat nec ausus sit illius

pertinencias defendere et procurare unde spectatur subvercio illius domus in brevi nisi R. vestra provideat quod prenominati prihor et conrerius in suis permaneant oficiis super hiis complusi mōnachi ipsius domus scripsisse dicitur et misisse nuncium ad R. vestram quod revocet predictos et alios illorum loco ponat quam per violenciam fieri obtinet dictus comes que cum ita sunt placeat circunspeccioni vestre hec omnia considerare pro benificio et utilitate prefate domus et eodem domus priorem et conventum taliter habere comendatos pro suis virtutibus ut etiam si suis oficiis absolvi petant nullatenus admitere velit R. vestra sed pocius eos confirmare dignetur si cupit eam domum restaurare ab minenti ruyna in qua posita est. Et conservet altissimus Reverenciam vestram ad vota. Scriptum Barchinone quinto dessimo die octobris anni millessimi quadringentessimi sexagessimi tercii.—M. de Montsuar decanus Ilerdensis. — Deputati Generalis et cetera.

Domini deputati et cetera.

Als molt reverents honorables e molt savis senyors los embaxadors de França.

Reverents molt honorables e molt savis senyors. En los dies passats per lo honorable En Johan de Marimon vos scrivim assats larch e apres per correu havem duplicada la letra ab addicio de moltes altres coses e per ço nous sie meravella si per lo honrat fill de vos mossen Johan de Copons portador de aquesta nous

scrivim larguament car seria reiterar lo duplicat solament vos avisam que per les grans occupacions que continuament tenim nous havem pogut trametre credit mas Deu volent molt prest hi endrem e haureu bon recapte. Feu adonchs vostre hofici com loablament haveu acustumat scriviu nos de tot lo succes dels negocis que teniu entre mans rechomanants nos sempre en gracia del Christianissimo Rey de França. E tingueus la Santa Trinitat en sa proteccio. Dada en Barchinona a XVIII de octubre del any MCCCCLXIII. — P. de Belloch. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Al molt honorable mossen En Artal de Claramunt.

Molt honorable mossen. Ah tot cregam a les hores de ara devem haver compliment les coses per que sou anat encara per certs bons respectes vos fem la present correu cuytat pregants e encarregants vos com mes podem que si fet no es decontinent hi doneu recapte ab tot efecte. E nous torben qualsevol provisions o letres qui en contrari fossen fetes per qualsevol persones com sie molt necessari. Data en Barchinona a XVIII de octubre del any Mil CCCCLXIII. — P. de Belloch. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Al molt noble e magnifich baro En Bernat Gilabert

de Cruylles capita per lo Principat de Cathalunya en les parts de Empurda.

Molt noble e magnifich baro. En Pere Bosch veler ciutada de aquesta ciutat temps ha ature en la vila de Castello Dempuries per replegar certs deutes que te en aquella e en lo comdat. E per quant te desig retornar aci vos pregam si en res per expedissio sua vos haura mester hajau aquell per recomenat. E sie Nostre Senyor Deu ab tots. Data en Barchinona a XVII de octubre del any MCCCCLXIII. — P. de Belloch. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Al honorable lo batle de la vila de Cardedeu e de Vilamajor.

Batle. Pregam vos e per interes del General requerim que la crida de nostra ordinacio per vos feta de esser respost a nosaltres de les sena delma mesuratges e altres drets que mossen Andreu de Peguera havie acustumat rebre en los lochs de Cardedeu e de Vilamajor juxta una letra a vos dirigida sotz calendari de XII del passat mes de septembre façau publicament sie anullada ab veu de crida manant que de les dites coses responguen a la honorable viuda de Corbera la qual en certs noms ha prestada caucio ab fermances de respondre a nosaltres del que rebia tota hora e quant per nosaltres sie declarat les dites coses pertanyer al dit mossen Andreu de Paguera. E certificaunos ab vostra letra quant munten o valen les dites coses a fi que en

loch e temps opportuns puixam recobrar ço que al General pertanyera. Data en Barchinona a XVII de octubre del any MCCCCLXIII. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Al molt egregi e strenuu baro lo senyor comte de Pallars capita general del Principat de Cathalunya.

Molt egregi e strennu baro. La causa de la present es per avisar vos com havem informacio e creem esser vertadera com dos castellans de vostra companyia lo hu dels quals es nomenat Detapies laltre ignoram ab lur companyia entren e ixen al castell de Segur lo qual volen furtar e lever se ab aquell per lo Rey don Johan. Per ço vos fem lo present correu per que hi provehiau com se mereix e sius parra deure aquells remetre a nosaltres ab alguna art o cautela sie a vos remes pregants e encarregants vos en les dites e totes altres coses useu de aquella prudencia que haveu be acustumat. E sie Nostre Senyor Deu ab tots. Data en Barchinona a XXIIII de octubre del any MCCCCLXIII. — P. Belloch. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Als molt honorables e savis senyors los procuradors de la ciutat de Tortosa.

Molt honorables e savis senyors. Per lo bon report que havem den Pere Sageda ciuteda daqueixa ciutat

recauriem en perer si a vosaltres era vist ell fos capita del castell Dorta per ques diu esser fiabla persona disposta remogut En Periz de la capitania sens nota de infamia. Suplicats adonchs de aço vos pregam que si axi sera e vosaltres confiareu de la fidelitat e disposicio del dit Sageda façau ell sie capita ab los salari drets emoluments e proheminencies acustumades tota via empero remetent ho ha vosaltres que deveu haver dell plena noticia. E tingueus la Santa Trinitat en sa proteccio. Data en Barchinona a XXIIII de octubre del any MCCCCLXIII. — P. de Belloch. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Al molt onble e magnifich baro En Bernat Gilabert de Cruylles capita per lo Principat de Cathalunya eu les parts de Empurda.

Molt noble e magnifich baro. Per altres vos havem scrit. La present es per solicitar vos si fet no es que en tota manera vos e mossen Johan Çariera ab tota la gent vos ajunteu eus acosteu a Gerona decontinent e façau los preparatoris deguts e pertinents a obviar la entrada dels enemichs qui van socorrer Gerona los quals segons los avisos son del XXV en cent rocins entre bons e avols e alguna gent a peu e deuen esser ja en la via. E no metau en oblit en tot chas fer recullir les vitualles en les forces e les altres cremar car aquesta es una de las majors guerres quels pot esser feta e si per cas los dits enemichs entraven mirau que han mester viles de

Castello e de la Bisbal com ja scrit vos havem. Altra vegada vos encarregam com mes podem vista la present si fet no es vos ajusteu ab lo dit mossen Çariera eus acosteu a Gerona e façau ço que la fahena requer a honor del Principat e vostre car molt hi va. E tingueus la Santa Trinitat en sa proteccio. Data en Barchinona a XXV de octubre del any MCCCCLXIII. — P. de Belloch — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Otra carta, igual á la que precede, fué enviada, con la direccion respectiva, al honorable mosen Juan Çariera caballero capitan.

Los deputats del General del Principat de Cathalunya residents en Barchinona tenints e pocehints per certs titols les viles e baronies de Sant Vicens dels Orts e de Molins de Reig als amats los batles jurats e prohomens e singulars persones de les dites viles e baronies e a quascun dells salut.

Per gran necessitat e benavenir daqueixa terra es necessari anar gent a peu a la vila de Vilafrancha de Penades per la qual raho lo honorable batle de aquesta ciutat va de present per fer expedicio de les gents del sacramental. E com en la utilitat tots hajan participi es raho en los treballs metau part. Per ço vos pregam dehim e manam que vosaltres de continent trametau lo nombre de la gent ordonat que lo dit batle sen porta.

E aço no deferiau per causa o raho alguna car nosaltres ab aquesta matexa volem e declaram a sobre habundant cautela no sie fet perjudici tacitament o expressa a vostres privelegis e libertats ans aquells e aquelles romanguen en sa força e valor. Data en Barchinona a XXV de octubre del any Mil CCCCLXIII.— P. de Belloch.

Bajo forma casi igual á la precedente, se escribió tambien al honorable Bartolomé Terra, *cap de guayta* de esta ciudad, previniéndole siguiese el somaten ó sagramental que partia de la misma.

— Los deputats del General e consell representants lo Principat de Cathalunya.

Confiants de la bondat suficiencia e leyaltat de vos honorable En Roger de Clariana donzell ab tenor de la present fahents aquestes coses ab assentiment e voluntat de la egregia dona Elionor de Pallars senyora del castell devall scrit consentim e ordenam vos dit honorable En Roger de Clariana en capita del castell del Callar situat prop de la ciutat de Terragona per causa de la guerra que de present es en lo dit Principat axi que vos tant quant a nosaltres plaura siau capita del dit castell e aquell governeu e defenseu e guardeu feelment e be segons se pertany e useu axi en los homens vassalls del dit castell com altres de totes aquelles potestat auctoritat e preheminencies que semblants capi-

tans han acustumat e poden e deuen. E ab aquesta mateixa vos taxam de salari o stipendi qui ja comensa a correr a XV de septembre prop passat a raho de cent florins dor per any valents LXV ..... barchinonesos los quals vos asignam e consignam per vos havedores e exhigidores de aquella major quantitat de pecunia que En Jordi Joban Ycart donzell enemich del dit Principat rebre ha acustumat annualment sobre les rendes drets emoluments del dit castell del Callar en axi que de les rendes drets emoluments e fruyts deguts e devedors e cullits e cullidors del dit castell vos puixau paguar a raho de cent florins dor per tant temps com sereu capita de aquell. E de aço que rebreu puixau fer apoques albarans e altres cauteles tenint de les rebudes e dates bon compte per quen puixau dar qual raho se pertany tota vegada quen sereu demanat o request. Debints e manants quant a nosaltres se sguarda als dits vassalls e altres qualsevol persones a quis pertangue que durant nostre beneplacit hajen o tinguen vos dit honorable En Roger de Clariana per capita dessus dit e a vos obeesquen com es acostumat a semblants capitans. En testimoni de les quals coses manam la present esser a vos feta e liurada ab lo segell major del ofici de deputacio en lo dos sagellada. Data en Barchinona a XXV de octubre del any Mil CCCCLXIII. — P. de Belloch.

Als molt honorable mossen lo capita de Vilaredona.

Molt honorable mossen. Aci es stat En Tamarit de Vilardida lo qual ses presentat a nosaltres e aquell oyt e haguda informacio del noble mossen Guerau de Cervello e de altres persones qui dell e de sos fets han plena noticia havem per clar ell esser persona afectada al servey de la terra. Per ço havents lo per quiti del que ere enculpat per la letra ques diu havie portada en aqueixa vila de la qual nos havent tramesa copia vos pregam e encarregam cancelleu a ell e a ses fermances la obligacio prestada e daciavant lo tracteu be com a bon gentil home que es. Data en Barchinona a XXV de octubre del any MCCCCLXIII. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Als molt honorables e savis senyors los consellers de la vila de Bergua.

Molt honorables e savis senyors. Vista vostra derrera letra e oyt En Francesch Sorribes restam avisats de la venguda del comte de Prades ab certa gent a la vila de Cardona e del dupte que haveu no congoxe aqueixa terra axi com vos ha scrit sino feu lo que ell vol demanant consell e ajuda. Venints a la resposta vosaltres podeu pensar que si ell havia potencia nous dirie cortesies ans farie lo que te en voluntat mas asage si trobaria disposicio per executar son mal proposit. E haveu fet be de no respondre a ses encantacions com a savis e vèrtadèrs cathalans que sou e axi poch deveu pensar les sues cominacions car tal poder com es lo

seu ne set vegades mes no bastan res fer a aqueixa vila e si los petits e indefesos lochs seran recullits ab los bens e vitualles en parts segures que no freturara haver redubte dells car la terra es magra e no hi poran aturar. Pregam vos adonchs que si fet no es façau fer la recullita e si palles e viures restaven de fora façau aquelles cremar ans que no servesquen als enemichs com aquesta sie una de les majors guerres quels podeu fer. Daqui avant no haveu mes a fer sino esser virtuosos e be sforçat com loablament haveu acustumat e attendre en la custodia de la vila e altres forçes e no esser voluntaris exir a simbells ne empreses lurs e per aquestes vies sereu preservats de incomvenients. Preneu eximpli de les viles e universitats qui virtuosament han acustumat obrar e obren e derrerament de la vila de Solçona la qual no ha volgut creure a les fictes amonestacions del dit comte avisants vos per vostra consolacio que nosaltres continuament entenem en lo que ha portar curacio eterna per los tots. E confiam en Deu no passaran molts dies que sentireu coses de molta alegria les quals a present per bona causa nos deuen manifestar. Axi mateix havem provehit en haver una flota de gent darmes per tenir lo pahis al segur la qual sera tost presta e servira pera tots. Lo dit Francesch Sorribes vos porte mig quintar de polvora e hun caxo de passadors. Nous maravelleu si es pocha cosa car lo General non te ans la havem haguda comprar. E per la present no mes sino queus tingue la Santa Trinitat en sa proteccio. Data en Barchinona a XXV de octubre del any MCCCCLXIII. —

M. de Montsuar dega de Leyda. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Los deputats del General e consell representants lo Principat de Cathalunya tenints e possehints les rendes emoluments e fruyts de la abbadia del monestir de Sant Salvador de Breda per adjudicacio feta al dit General dels bens del reverent frare Pere abbat del dit monestir inimicx acuydat del dit Principat volents e per nostre poder desijants la conservacio del dit monestir e que lo servey divinal a aquell se façe. Per ço ab tenor de la present donam otorgam potestat e facultat a vosaltres honorable frare Johan Saula prior del dit monestir e an Johan Moner capita del castell de Montsoriu ço es que abdosos ensemp en nom nostre quant a nosaltres se sguarde puixats demenar compte e raho al religios frare March Blanch enfermer del dit monestir e a qualsevol procuradors batles e altres qualsevol persones de les rendes drets emoluments sdeveniments fruyts e altres bens per ells tenguts rebuts regits e administrats de la dita abbadia en qualsevol manera. E lo dit compte si vist vos sera inpugnar e fer verificar e o sius semblara aquell loar aprovar e confirmar e les restes si algunes demanar rebre e haver e a error de compte renunciar e fins e definicions specials e generals daquen fer e fermar segons es acustumat e nosaltres poriem si personalment hi erem. E a vos dit honorable prior in solum puixats demanar e

exhigir cullir rebre e haver o fer cullir totes e sengles rendes emoluments sdeveniments e altres qualsevol drets a la mença abbacial del dit monestir pertanyents e deguts e devedors per qualsevol persones e per qualsequire causes e rahons e del que rebieu fer apoques e fins albarans e o altres cauteles e si vist vos sera aquelles dites rendes e drets arrendar a cert temps a les persones e per los preus vos sera ben vist. E les cartes e contractes dels arrendaments fer e fermar ab tota eficacia car sobre les dites coses e dependents e emergents delles referendo singula singulis vos comettem ab la present les veus nostres encarregants en Nostre Senyor Deu vos dit honorable prior que sirça lo servey divinal per los frares e preveres del dit monestir fahedor vullats entendre e attendre per ço que aquell se face en manera alguna no sie fiandat com vullam a aquell sie provehit denant totes coses degudament provehints empero que vos dit honorable prior hajats e siats tenguts tenir compte de les rebudes que fareu e encare de les dates que necessariament vos covindran fer per los carrechs de la dita abadia per ço quen puixau dar bona raho com demanat o request ne sereu. En testimoni de les quals coses manam la present esser feta ab lo segell major del ofici de Deputacio en lo dos segellada. Data en Barchinona a XXV de octobre del any MCCCCLXIII. — P. de Belloch.

Reverendissimo et Illustri ac spectabilibus et mag-

nificis viris domino duci et consilio ancianorum magnifice comunitatis Janue.

Reverendissime et Illustris spectabile et magnifici domini amici nostri carissimi. Reduit ad nos spectatus orator noster Jacobus Pellicer ex cujus relatibus ac literis vestris recognovimus R. duci et magnificis D. V. bono sanoque ad pacem esse animo quod nobis cum eodem animo sumas ad gaudium cedit ex quo et de tam communi nostrum tranquillitate legi Regiam Magestatem Castelle nostris nuncio et literis quam primum duximus consulendam sperantes eo ipsa Magestas fore proposito ac voluntate quod non pacem solum set et mutuam amiciciam ac sempiternum fedus inter nos statuet in terra easdem Reverendissimam et magnificas D. vestras quo ad possimus precamur uti eisdem persistentibus annis salvusconductus et fides qui vicisim inter nos sunt ille se tranquille quod observentur id idem nos omni studio omnique cura facere pollicemur qui sumus ad vestri beneplacita quoque parati. Datum Barchinone XXV die octobris anno M. CCCCLXIII. — Deputati Generalis et cetera.

Domini deputati et cetera.

Reverendissimo in Christo patri et illustri domino duci magnifice comunitatis Janue.

Reverendissime in Christo pater ac Illustris domine amice noster carissime. Grata sunt que de pace inter exelsum commune Janue et nos spectatus orator noster Jacobus Pellicer nobis retulit sed et gratissimum

cum et R. D. V. literis et oratoris relatu perspeximus E. R. D. V. eo erga nos animo esse et fore ut non pacem tantum sed amiciciam ac fedus perpetuo in eundum mutuo speremus quam obrem D. V. R. vehementer rogamus uti eadem persistente fide dumque consuluerimus Regiam Magestatem Castelle mutuus inter nos salvus conductus vestri cura inviolatus existat preterea Phylippum de Nigro virum honoratum januensem quem E. D. V. literis ac ipsius oratoris nostri precibus preferri officio consulatus Cathalanorum in Janua intelleximus intuitu contemplacioneque R. D. V. consulem efectum et insuper et suis suorumque exhigentibus meritis pacis conservatorem in Janua D. V. institutum aspiciet eumque ac omnes nostrorum res E. D. V. favorabiliter tractare velit id idem nobis erit per jocundum dominationique V. E. ad complecenciam ascribemus singularem parati ad ea que honori D. V. R. cedant. Datum Barchinone XXV die octobris anno MCCCCLXIII. — Deputati Generalis et cetera.

Domini deputati et cetera.

Illustri et Inclito Principi domino duci Mediolani.

Illustris Magnanime et potens dux et domine amice noster carissime. Ea que in laudem et quidem non immerito Illustri D. V. spectatus orator noster Jacobus Pellicer nobis protulit queque in hujusce Principatus favorem premaxime que sirca pacem cum januensibus necessario parata est libenter audivimus gaudemusque cum nostrum non nostra opera sed exiquata vestra vir-

tute haud immemor fuit ob id et si jam antea V. ipsius D. illustri devoti eramus sic tamen nuncius devotissimi efecti sumus ut de ita nobis ac de amissimis vestris quicquid libeat oficio et fide stature possit cadere Illustri D. V. quod possumus rogamus ut fides data ac salvus conductus quem intercessione D. V. inter nos et januenses ipse orator assecutus est sua opera et suasu ab januensibus ipsi cum id idem nos acturi simus undique observentur nech non et Phylippum de Nigro januensem virum honoratum cui oficium consulatus catalanorum in Janua D. V. Illustri precibus ac intuitu et amore comendavimus in super et pacis conservatorem apud januenses tanquam benemeritum institutum ut oficia ipsa et nostrorum negocia faciliter agat illustri D. V. favoribus tueatur. Et ad D. V. Illustrem singula beneplacita parati nos observet. Datum ut supra. — Deputati Generalis et cetera.

Domini deputati et cetera.

Magnificis viris amicis carissimis Johanni et Ambrosio Burgaro januensibus capitaneo et patrono navis Burgare.

Magnifici viri amici nostri carissimi. Ex iis spectatus orator noster Jacobus Pellicer nos allocutus vestri parte est intelleximus vos amicimos nostros ac cum vestra navi nostris stipediis esse velle hucque si opus est accedere que res nobis grata letaque fuit eo maxime quia jam antea eodem vos fuisse animo cognovimus ex quo vobis gratubamur imo tante erga nos ostense be-

nivolentie gratias quam plures habemus si quando tamen navis vestre nobis accorrerit necessitas ad vos tanquam devotissimos nostros Januam usque nostris litteris et seu nuncio recurremus ad honores vestros semper parati. Datum ut supra. — Manuel de Monsuar decanus Illerdensis. — Deputati Generalis et cetera.

Domini deputati et cetera.

Als honorables senyers lo baile e judge de la vila de Hostalrich.

Molt honorables senyers. Entes havem que cert porter serie anat en aqueixa vila per instar vosaltres exequtasseu En Pere Ciurada e sos fermances en certa gran quantitat per messions o averies de certa pretesa remissio de penes. E com nosaltres en los dies passats nos siam opposats en defensio del dit Ciurana e per mija nostre sie tot remediat ab lo Sr. Don Johan loctinent tenim alguna admiracio de tals enantaments. Per ço avisants vos de les dites coses vos pregam e encarregam sebresigau en la dita exequcio fins hajau letra nostra car nosaltres comunicarem ab lo dit loctinent e apuntarem ab ell lo que sera fahedor. Data en Barchinona a XXVI de octubre del any MCCCCLXIII. — M. de Monsuar dega de Leyda. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Al molt noble e spectable baro lo senyor comte

de Candala loctinent del Rey de França en Rossello.

Molt noble e spectable baro. En los dies passats scrivim al honorable En Johan Bernat de Marimon pregant lo volgues conduir CC homens a cavall dels que son en Rossello o Cerdanya per cervey daquest Principat delliberants mes emprarnos de les gents del Christianissimo Rey de França que de altres. Apres havem hagut resposta del dit Marimon per la qual som avisats que de aço ha comunicat ab vostra gran noblesa la qual ses mostrada molt voluntaria en complaure nosaltres si tal facultat tingues del dit Christianissimo Rey al qual decontinent ha trames home propi per obtenir licencia de les quals coses havem hagut gran plaer e de vostra gran afeccio e voluntat vers aquest Principat vos fem moltes gracies. Confiants donchs de la virtuosissima voluntat e paraula del dit Christianissimo Rey la excellencia del qual moltes ofertes nos ha fetes e de vostra bona voluntat havents sperança que de la sua Magestat haureu bona resposta. Per ço tremetem lo exibidor de aquesta a vostre gran noblesa pregants aquella com mes afectuosament podem li placie dirigir aquell per forma aquest Principat puixe haver decontinent los dits CC homens a cavall ab deguda pagua. Cosa sera molt accepta a nosaltres la qual grantment vos agrahirem fahents vos certs en son cas semblants e majors coses fariem per servey del dit Crhistianissimo Rey e per lo pler vostre. Tingueus la la Santa Trinitat en sa proteccio. Data en Barchinona a XXVII de octubre del any Mil CCCCLXIII. — M. de

Montsuar et cetera. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Al molt noble e magnifich baro En Bernat Gilabert de Cruylles capita per lo Principat de Cathalunya a les parts de Empurda.

Molt noble e magnifich baro. Entes havem que ab provisio vostra e del honorable mossen Johan Çariera es dat comport que alguns dels pagesos circunvehins a la ciutat de Gerona poden sembrar les terres e pocessions que han dins los limits de la mija legua quels es prohibida a altres empero es vedat e prohibit jatsie tinguen bona e censera afeccio a la terra ignorants la causa per que per la qual raho fahents gran exclamacio han suplicat a aço volguessem degudament provehir a fi nols sie procurada total destruccio. On nosaltres considerada lur bona intencio e attes que vos e lo dit mossen Çariera sou moguts creem per bones e degudes causes en consentir la provisio dessus dita la qual loam. Per ço vos pregam e encarregam que a tots los dits pagesos serveu egualtat a fi lus sie licit sembrar car Deu volent a la terra e no als enemichs servira la cullita provehint vos empero e lo dit mossen Çariera que los dits pagesos non meten vitualles ne entren dins la dita ciutat de Gerona. E per que alguns de vostra companyia se dirie fan vexacions als dits pagesos els prenen vitualles e altres coses sens pagua imposant los noms de mascharats volem tals coses

façau cesar per manera no hajen a venir querellosament devant nosaltres car covindrie ferhi provisio deguda. Per moltes vos havem scrit vos ajuntasseu ab lo dit mossen Johan Çariera per obviar la entrada als enemichs qui volen socorrer la dita ciutat de Gerona creem ho haureu fet hon no totes coses lexades volem axi ho façau provehint a tot lo necessari ab gran diligencia e animositat car molt honor o carrech ne pot succehir. E tingueus la Santa Trinitat en sa proteccio. Data en Barchinona a XXVII de octubre del any Mil CCCCLXIII. — M. de Montsuar. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Se advierte al pié, que en la misma iba incluso un papelito con las siguientes palabras.

Mossen Johan Çariera qui capitaneja la Selva prenga la present per sua.

Instruccions per los reverent egregi nobles e magnifichs senyors deputats del General e consell representants lo Principat de Cathalunya ab intervencio e consentiment de la ciutat de Barchinona al honorable mossen Johan Torres canonge de les coses que a fer segons devall era dit.

Per quant de alguns temps ença los mercaders cata-

lans e signantment de la ciutat de Barchinona no son tractats com solien en les terres del Illustrissimo duch de Burgunya ans lus son stades fetes vexacions axi en bens com en persones de que han fetes e fan grans exclamacions. E no obstant hi sien stades trameses algunes embaxades per remediar les dites coses pero no es vist esser hi stat plenament provehit. Per ço desijants los dits deputats e consell per lur poder procurar tota bona tractacio a fi la negociacio e comerci se facen liberament han delliberat trametre lo dit embaxador lo qual ira com abans pora en Flandes o alla on lo Illustrissimo duch e Illustrissima duquesa se trobara e informar se ha ab los mercaders cathalans qui lla seran de les coses de que tenen querimonia axi passades com presents e be instruhits dells liurara la letra de creença que sen porte primerament a la dita duquesa per tant com sempre ha mostrada afeccio als mercaders cathalans e ha favorits e endreçats aquells e lurs cases e comunicara ab la sua senyoria de les coses e suplicara aquella del que li semblara fer se dege per bona conduccio dels negocis e stara a consell seu sobre lo modo que haura tenir ab lo dit Illustrissimo duch a fi tota benivolencia sie captada per manera les coses vinguen al bon fi que es desijat.

E aconsellat de la dita senyora duquesa com dit es ira ab dit senyor duch e liurar li ha la letra de creença que sen porte e aquell persuadira instara e suplicara com millor pora li placie manar e provehir los dits mercaders cathalans sien rechomenats e be tractats per tota la sua senyoria oferint li que los dits deputats e

consell de bona voluntat faran lo semblant dels seus vassalls e subdits e encare se dispondran a tots serveys a la sua senyoria plasents e a ells possibles.

E si lo dit ambaxador conexera façe fer liurara semblantment a mossen de Xarloys fill dels dits S. duch e duquessa la letra de creença que li porte e agraciar se ha com millor pora de la sua senyoria per forma sie induhida a benificar los fets per que es trames.

E si de lur senyoria ha bona resposta com es cregut attesa la gran virtut que en ells es lo dit ambaxador ne certificara decontinent los dits deputats e consell e encara los dits mercaders per correus volants o altres persones fiables a fi que tots hajen participi del pler e dat bon compliment sen vindra prestament.

Si empero algunes dificultats hi occorreran per les quals sie vist al dit ambaxador deure consultar semblantment ne scriura per correu volant. E si conexera que millorament algu nos dege conduir vinguessen decontinent.

Les altres coses sien remeses a la bona discrecio del dit ambaxador. Data en Barchinona a XXVII de octubre del any MCCCCLXIII.

Al Illustrissimo e molt virtuos senyor lo duch de Burgunya.

Illustrissimo e molt virtuos senyor. Per alguns negocis de molta importancia trametem a vostra S. mossen Johan Torres canonge exhibidor de aquesta. Suplicam adonchs vostra Illustrissima Senyoria li placie benig-

nament aquell oyr e adhibir li fe e creença com si nosaltres presencialment ho dehiem a vostra virtuosissima Senyoria la qual Nostre Senyor mantingue e prospere longament segons desige. Scrita en Barchinona a III de noembre del any MCCCCLXIII.

Al servey de vostra Illustrissima S. promptes los deputats del General e consell representants lo Principat de Cathalunya.

Otras dos cartas iguales á la que precede, con la direccion respectiva, fueron escritas para la señora duquesa de Borgoña y para su hijo Xarloys.

En nom de Deu sie e de la gloriosa Verge Nostra dona Santa Maria e del benaventurat cavaller mossen Sant Jordi e de madona Santa Eulalia cors sant de Barchinona e de tots los sants e santes del Peradis.

Instruccions per los molt reverent egregi nobles e magnifichs senyors deputats del General e consell representants lo Principat de Cathalunya fetes entrevenint consentint hi la ciutat de Barchinona al honorable mossen Francesch Ramis ciutada qui ab les dues gualeas patronejades per lo honorable En Rafel Julia de lur ordinacio va vers lo regna de Portugal per les coses devall scrites.

Fara donchs lo dit mossen Francesch Ramis tota sa diligencia les dites dues gualeas se transfiren en lo dit regne com abans poran squivant totes terres e parts -

de les quals algun impediment haver pogues e stant tota via molt recelos en no exir presencialment en part alguna fins a tant sie al loçh hon haura necesariament explicar la creença que sen porte e demostrant en totes coses esser gualeas de cossaris e provehints nos puixe haver lengua dell ne dels negocis per que es trames.

E com lo dit sera en lo regna de Portugal fara exir en aquella part que li semblara algun home de recapte e discret lo qual en cauta manera se informara on se trobe lo Illustrissimo don Pedro de Araguo al qual si vist li sera trametre la dita o altre persona feei ab letra o altre senyal denunciant li en gran secret la sua venguda e suplicant lo vulle dispondre si matex en poder oyr comodament e a ple lo dit mossen Ramis.

Pervengut lo dit mossen Francesch Ramis lla hon sera lo dit Illustrissimo Don Pedro Daraguon ab aquella millor gravitat e gest de homenia que pora e sabra dira a la sua senyoria com los deputats e consell e representants lo Principat de Cathalunya se rechomanen en gracia sua e liurar li ha la letra de creença que sen porte intitulada al Illustrissimo e virtuos senyor Don Pedro de Araguo en virtut de la qual apres que sia legida suplicara la sua senyoria li vulla donar audiencia e a soles e axi apartats lo dit mossen Francesch Ramis splicara afectualment unes tals o semblants paraules. — Illustrissimo e virtuos senyor. No deu ser ignorat per vostra senyoria que temps ha lo dit Principat de Cathalunya es viduat de Rey e senyor. E per quant los cathalans uncha han haguda intencio ne vo-

luntat sens rey e senyor viure com sempre han acustumat e molts princeps e senyors hajen acostament a la successio entre los quals es vostra Illustrissima Senyoria. Per ço los dits deputats e consell me han trames a aquella per saber on a nostre Senyor Deu fos plasent ells recayguessen en voluntat e delliberacio de haver vostra Illustrissima Senyoria per Rey e Senyor si acceptaria la senyoria e si seria en disposicio decontinent anar en Cathalunya. —E si lo dit virtuosissimo S. decontinent ho apres passat algun intermedi de temps respondra esser content e de fet dira ell acceptar e voler anar la hora lo dit mossen Francesch Ramis suplicara aquell li placie manar fer venir devant les gents de la sua senyoria de la sua cort o altres que alli seran si a la sua Senyoria plaura e o volra lo dit mossen Ramis en presencia de tots retirat ab pertinent composicio de persona atras per spay de VIII o X passes en la millor manera que pora tornantse acostar al dit senyor ans que del tot sie ab ell fara reverencia ginoll ficat no pero a terra e apres acostar se ha mes aginollat a terra besarli ha la ma com ere acustumat als predecessors e gloriosos Reys de loabla memoria dient unes tals o semblants paraules. — Molt alt e molt excellent Senyor. Los deputats e consell representants lo vostre Principat de Cathalunya se rechomanen en gracia e merce de vostra alta Senyoria han me liurada aquesta letra. — E besada primer metra li en la ma aquella intitulada Al molt alt e molt excellent senyor lo senyor En Pere per la gracia de Deu Rey Daraguo et cetera comte de Barchinona et cetera.

E legida la dita letra lo dit mossen Francesch Ramis demanara alli dit senyor si sera plasent a la sua celsitut que explique les coses que ha dir en presencia o a part de les dites gents e seguint la voluntat del dit Senyor Rey lo dit mossen Francesch Ramis de part dels dits deputats e consell explicara a la sua excellencia que com los cathalans lo demanen el amen per senyor e stiguen ab grandissimo desig veure la sua reyal persona la qual divinament inspirats sempre han tengut e tenen en les visceres com aquella qui vertaderament devalle de la massa dels Reys Daraguo e a la qual pertany la Senyoria li placie decontinent se reculle en les dites gualeas per venir en lo dit seu Principat e dominar aquell e pendre e haver la universal senyoria qui li sta aparellada suplicant e ab paraules pertinents e accomodes requerint ne virilment la Sua Magestat. Certificant lo dit mossen Francesch Ramis la clemencia sua que per los dits deputats e consell e altres cathalans es axi ferventment e de amor natural volguda demanada e desijada fins als petits infants que es cosa incredible. E per ço placie a la sua clemencie se reculle decontinent tant per seguretat de la sua reyal persona e visitacio de sos fidelissimos vassalls e institucio e ordinacio de la sua reyal casa quant per subvenir a les necessitats occorrents al dit seu Principat qui sta vexat a causa de la guerra narrant lo dit mossen Francesch Ramis al dit Senyor Rey aquelles de les particularitats de la guerra e del stament del Principat e altres coses que li semblara e persuadint e solicitant tota via ab pertinents humiltat e pa-

raules la sua altesa opportunament e si master sera importuna de recullir se a venir de part deça al mes prest que puixe com en la trigua porien succehir grans contraris e inconvenients. E on la sua Altesa metes en noves lo dit mossen Francesch Ramis de la proclamacio del serenissimo Rey de Castella dira e respondra que com la sua Altesa sera presencialment en lo dit Principat li sera dada tal raho de totes les coses que la sua Magestat ne sera contenta com a virtuosissima que es.

E si possible sera lo dit mossen Francesch Ramis fara e procurara per son poder lo dit Senyor Rey vingue acompanyat axi de gents com de fustes al mes que pora com en la custodia de sa reyal persona vage tant com per los tots es pensat e on axi facilment fustes nos puguessen haver vingue en nom de Deu ab les dites dues gualees precipitant la venguda com mes pora.

E jure lo dit ambaxador a Nostre Senyor Deu e als sants quatre Evangelis qui directament o indirecta publicament ho amagada per si ne per altres no procurara alguns oficis beneficis o altres utilitats gracies del dit Senyor Rey a obs de ell dit ambaxador ne de altres qualsevol persones ne entendra en altres coses sino en les dessus dites. Data en Barchinona a XXVII de octubre del any de la Nativitat de Nostre Senyor Deu MCCCCLXIII. — M. de Montsuar dega de Leyda.

Domini deputati et cetera.

Al Illustrissimo e virtuos senyor don Pedro Darago.

Illustrissimo e virtuos senyor. Per alguns negocis de gran importancia trematem a vostra senyoria mossen Francesch Ramis ciutada daquesta ciutat de Barchinona exhibidor de aquesta ab dues gualees armades va plenament informat e instruhit de nosaltres. Placie a la senyoria vostra vulle aquell benignament oyr e adhibir li fe e creença com si nosaltres presencialment ho dehiem a vostra Illustrissima Senyoria la qual nostre Senyor Deu mantingue e prospere votivament segons desige. Scrita en Barchinona a XXVII de octubre del any MCCCCLXIII. — Devots servidors de vostra Illustrissima S. los deputats del General e consell representants lo Principat de Cathalunya e consell e consellers de la ciutat de Barchinona.

Fonch segellada ab los segells del General e de la ciutat de Barchinona.

Domini deputati et cetera.

Alt molt alt e molt excellent senyor lo senyor En Pere per la gracia de Deu rey Darago et cetera comte de Barchinona et cetera.

Molt alt e molt excellent senyor.

La divinal clemencia obrant los seus meravellosos investigables e incomprehensibles actes ha dada disposicio e justa causa als cathalans a qui la defensio e direccio de la cosa publica es acomanada per esser viduat lo Principat de Cathalunya de rey e senyor de proseguir justicia obrint los ulls e illuminant los enteniments de aquells e movent e incitant los a demanar

per senyor vostra reyal persona fahent vertaderament conexer a ella pertanyer la senyoria e causant en lurs animos credulitat ferma que axi com per mija del benaventurat apostol mossen Sant Pere edifica la militant sglesia axi per lo benaventurat vostre adveniment reformara lo universal domini e renaxer e unificar fara los regnicoles e vassalls mortificats. Com axi sie de lonch predicat no solament per los literats e mediocres ans encara per lo vulgar fins als petits infants. Adonchs senyors molt alt los cathalans divinament inspirats e moguts per la innata e incorrupta fidelitat seguints la voluntat divina ab tenor de la present denunciants les dites coses a vostra gran senyoria demanen e clamen a aquella en e per senyor ab integritat de leys e libertats com aquell al qual justicia acompanye devant tots altres per esser la propia carn devallant de la recta linea del excellent rey Namfos lo benigne axi en les croniques intitulat. Suplicants e requernits nosaltres deputats e consell representants lo dit Principat e consellers e consell de la ciutat de Barchinona humilment e devota una dos e tres vegades la gran senyoria vostra ab aquests scrits e encara a boca per nostre embaxador mossen Francesch Ramis lo qual apart porte letra de creença sie de merce sua en lo nom de Deu e de nostra dona Santa Maria e del benaventurat cavaller mossen Sant Jordi vulle dispondre decontinent vostra Reyal persona a recullir se ab les dues gualees armades que per aquesta sola rabo trematem e venir al vostre Principat dominar aquell e pendre e haver la universal senyoria com sie infinidament de amor natural

volguda e desijada. Reculles donchs prestament e tota trigua postposada e vingue visitar los seus fidelissimos e instituhir e ordonar la sua reyal casa e defendre lo propi patrimoni e subvenir al dit Principat qui per guerra sta molt vexat axi com es degut e pertinent e rey e senyor timorat complit de tantes virtuts homenia prudencia e providencia qual es vostra gran excellent senyoria la qual Nostre Senyor Deu mantingue e prospere votivament segons desige per lonchs temps ab totes felicitat e victoria desijades manant sempre a nosaltres lo que plasent li sie. Scrita en Barchinona a XXVII de octubre del any MCCCCLXIII. — De V. Excellencia humils vassalls e subdits qui en gracia e merce de aquella se comanen los deputats del General e consell representants lo Principat de Cathalunya e consellers e consell de la ciutat de Barchinona.

Fonch segellada ab los segells del General e de la ciutat de Barchinona.

Domini deputati et cetera.

Al molt honorable mossen Johan Colom embaxador et cetera.

Molt honorable mossen. Vostra letra feta en Monells havem rebuda. Restam contents del que fet haveu e de la perroguacio del sosteniment dels rocins fins a XXVII de noembre. Creem e per altres vies erem certificats que los imposits dels drets venien algun tant coster als tots pero veents ells que aquesta ciutat e la resta del Principat ho fa deuen seguir lo mateix orde.

Es ver que ans no passara lo die XXVII de noembre ells sentiran coses tant en haver provehit en cap qui presencialment stigue entre nosaltres e de provisions per gent darmes e altres que hauran causa de star be contents e alegres e axi plau a nosaltres ho digau en totes parts on sereu e veuran per obra que los dits drets se convertiran en la defensio comuna e encara particular si mester sera daqueixa terra e de les altres. E deveu creure nosaltres vetlam e provehim a tot lo mester mas no es spedient publicar moltes coses qui ja son al teler. Nosaltres scrivim al baro de aquestes coses e pregam e requerim lo decontinent ab la gent vage prop Gerona e se ajuste ab mossen Johan Çariera per obviar la entrada dels enemichs. Avisants vos adonchs de les dites coses vos pregam e encarregam decontinent si fet no es façau venir o expellir de la vila de Castello les persones de queus havem scrit so es lo olim capita En Johan Oliver En Pere Sellers En Pere Parrot Nanthoni Miquel e En Pages e altres si vist sera a vos e al honorable misser Johan de Bellafilla e al capita de la dita vila e instau e requeriu e solicitau de part nostra lo dit baro que se ajunte ab lo dit mossen Çariera totes coses lexades e trenquen lo pont de Gerona fahents trenta als enemichs e totes provisions necessaries. Placieus a tot donar bon recapte segons de vosaltres se confie. E sie la Santa Trinitat proteccio de tots. Data en Barchinona a XXVIII de octubre del any MCCCCLXIII. —P. de Belloch. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Al molt honorable mossen Johan Çariera.

Molt honorable mossen. Jatcie per altres hajam scrit al baro de Cruylles que ab la sua gent se ajustas ab vos ço que fins aci no sabem sie fet encara hi tornam fer lo present correu pregant lo e requerint e manant li decontinent ho faça e ab vos ensems sie feta alguna bona delliberacio per obviar la entrada dels enemichs en Gerona trenchant lo pont e fahents altres preparatoris necessaris car per cert havem ell e vos bastau en fer molt lo honor del Principat e vostre e util de aqueixa terra. Molt nos acontentam de les coses per vos preparades en la defencio de la Selva e majorment de la gran afeccio que los pobles vos han per vostre bon merexer. Pregam vos tant com mes podem que continuant vostre be obrar façau per guisa aqueixa terra sie preservada de dans e perills per vostre honor. E tingueus la Santa Trinitat en sa proteccio. Data en Barchinona a XXVIII de octubre del any MCCCCLXIII. — P. de Belloch. — Los deputats del General et cetera.

Al molt noble e magnifich baro En Bernat Gilabert de Cruylles capita per lo Principat de Cathalunya en les parts de Empurda.

Molt noble e magnifich baro. Tanta admiracio tenim de no haver nos respost à tres letres queus havem tremeses per ajuntar vos ab mossen Johan Çariera per

obviar la entrada dels enemichs quis diu deuen anar socorrer la força de Gerona que mes nos pot e si al mancho haguesseu executat nostra delliberació stiguerem algunament contents mas avisats per letres e altrament sou anat la via de Figueres allo nos ha succehit en enuig ab tot cregam alguna bona causa vos hi ha impellit ja pero pensavem haver provehit ab la primera letra al necessari car ab generalitat ereu encautat de les viles de Castello e de la Bisbal en cas que los enemichs entrassen lo que es molt e molt dificil si vos e lo dit mossen Johan Çariera ab tota la gent eren instats majorment trenchant lo pont e fahents altres provisions necessaries car certa cosa es que prohibida lur entrada ere salvat. E per que en la trigua concorren molts irreparables perills per ço vos fem lo present correu pregants vos requerints e manants vista la present si fet no es ab tota la gent vos acosteu a Gerona e ensems ab lo dit mossen Çariera façau alguna bona delliberacio qui succeescha en honor vostra e util e repos de aqueixa terra car no duptam entre tots bastau a molt. Certificants vos havem scrit a mossen Johan Colom face decontinent aci venir o expellir de la vila de Castello lo olim capita e En Johan Oliver Pere Sellers En Pere Parrot Anthoni Miquel e Johan Pages. Creem hi haura donat recapte e si nou ha feu ho vos fer tota dilacio cessant car provehit aço la resta no ha perill. Tot vos sie avis. Lo dit mossen Colom nos ha scrit que les universitats han delliberat continuar lo sosteniment dels rocins fins a XXVII de nocmbre de que havem gran plaer fahents vos certs que

ans no seran al terme ells sentiran coses axi de cap com altres les quals lus vindran en gran contentacio e no menys a vos e a tots los cavallers e gentils homens e altres de vostra companyia. Tot ho hajau per entes e no dilateu hun sol punt la venguda prop Gerona concertant loch cert on sie lo dit mossen Çariera. La Santa Trinitat vos tingue en sa proteccio. Data en Barchinona a XXVIII de octubre del any MCCCCLXIII. — P. de Belloch. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Al molt honorable mossen lo capita de Vilaredona.

Molt honorable mossen. Per dar raho del fet den Bernat Puig e Gim Vives los quals teniu presos e per poder nosaltres remediar la altercacio e diferencia que es entre vos e los jurats daqueixa vila havem necessaria vostra presencia. Per ço vos pregam e encarregam vista la present vingau aci a nosaltres lexant en loch vostre e durant vostra absencia los jurats ab les municions e artellaries per ço que si los enemichs hi venien hajen manera de defençio e ofendre aquells e aço no haja falla e guardau no fer novitat alguna per causa de la dita diferencia als dits jurats ne a algu de la vila car vos oyt se provehira a totes coses. Axi mateix volem decontinent façau tanchar lo portal a pedra e calç del castell alt qui ix fora lo mur lo qual ja stava tanchat com sie necessari majorment durant vostra absencia. Totes les dites coses volem sien per vos executades tota dilacio cessant. E tingueus la Santa Trinitat en sa

proteccio. Data en Barchinona a XXVIIII de octubre del any MCCCCLXIII. — Los deputats del General et cetera.

Domini diputati et cetera.

Als honorable los batle e jutge de la vila de Hostalrich.

Honrats senyors. Vostra letra havem rebuda responsiva a la queus havem tramesa per lo fet den Çiurana la qual resposta no satisfa prou a nostra voluntat. E si pensaveu que sens alguna causa nous havem scrit sobre siguesseu en la exequcio del dit Ciurana mes clarament haguereu scrit. Adonchs aquesta vos fem per encautar vos no façau lo contrari del que scrit vos havem car bens teniu de que paguar e creem en son cas no serie mes en oblit. Data en Barchinona a XXVIIII de octubre del any MCCCCLXIII. — M. de Montsuar. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Al molt noble e magnifich baro En Bernat Gilabert de Cruylles capita per lo Principat de Cathalunya en les parts de Empurda.

Molt noble e magnifich baro En Bernat Gilabert. Pus a Deu es stat plasent que En Guillem Covas trompeta ha finits sos dies en servey de vostre exercit a suplicacio de la muller de aquell vos pregam e dehim quant mes stretament podem que vista la present fa-

çau liurar sens tot empatx an Johan Prexana negre trompeta qui ab vos ature les robes diners trompeta e bens qui eren del dit Guillem per ço qne servesquen a ella e sos infants qui passen gran fretura. Aço per res no haja falla. E tingueus Nostre Senyor Deu en sa proteccio. Data en Barchinona a XXVIIII de octubre del any Mil CCCCLXIII. — M. de Monsuar dega de Leyda. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Al molt noble e magnifich baro En Bernat Gilabert de Cruylles capita per lo Principat de Cathalunya en les parts de Empurda.

Molt noble e magnifich baro. Per lo derrer correu la nit prop passada spatxat vos havem scrit vos ajuntasseu ab mossen Johan Çariera prop Gerona per obviar la entrada dels enemichs. E ab tot cregam axi ho haureu fet empero sobrevenguts lo dia present los honorables En Canet e Mercer ab letres vostra e de la vila de Castello e aquells oyts stam ab gran prolex per quant los enemichs sentim passen e vos aturau en la dita vila ab la gent la qual per no esser paguada se scuse de fer lo honor del Principat e lur lo que per los miradors no es axi compres ans publicament dien que per redubte dels enemichs se es lunyat lo exercit. O cosa de gran carrech. O cosa de gran vergonya. O cosa de tant dolre que lo honor per vos e vostra valent gent guanyat fins aci se vage perdre en gloria dels enemichs. O com no recordau que sou cathalans.

Nous scuse pagua car alli hon stau despese feu nous scuse esser poch nombre car molt major es que los enemichs qui son passats per Osona circa cent de cavall e cent de peu. Per conclusio aquest correu es solament per tornar vos instar e manar axi com en la present instam e manam per Deu e de gentilesa a vos e als cavallers e gentils homens de vostra companyia requerim de continent aneu a loch cert hon sie lo dit mossen Johan Çariera e façau lo que scrit vos havem e de vos e ells plenament se confie. Certificants vos los dits Canet e Mercer aportaran provisions per rebre lo dret de la sal e canamassaria com sie imposat per esser dat a vosaltres e altres necessitats. Per ells vos scriurem mes amplament. E tingueus la Santa Trinitat en sa proteccio. Data en Barchinona a XXVIIII de octubre del any MCCCCLXIII. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Los deputats del General e consell representants lo Principat de Cathalunya al egregi don Huguo Roger comte de Pallars capita general e a qualsevol altres capitans e conestables e gents del exercit e a tots e sengles regidors de qualsevol ciutats viles lochs e universitats del dit Principat saluts.

Com En Guillem Pages mercader de la present ciutat vulle fer portar en aquesta ciutat draps cuyram lanes e altres mercaderies que te en la vila de Verdu per ço als quis pertany pregam e als altres dehim e-

manam que En Johan Catha de la Pobla de Claramunt qui ab sos animals deu portar les dites coses per lo dit Guillem Pages pus vinguen en la present ciutat encare que passen per les terres dels enemichs hajau per rechomenat e no li façau torb o molestia alguna ans lexeu aquells passar e venir liberament sens algun lagui. Data en Barchinona a XXVIII de octubre del any MCCCCLXIII. — P. d Belloch.

Al molt honorable mossen Johan Çariera capita et cetera.

Molt honorable mossen. Per dos correus volants are derrerament havem scrit al baro de Cruylles se ajuntas ab vos prop Gerona per obviar la entrada dels enemichs. E per que encara no havem cobrada resposta ne sabem si ho fara e som certs los enemichs son passats en Bas cent quaranta a cavall en que ha passades XXXX o L mules e alguna gent a peu per ço vos fem la present pregants hi encarregants vos que si al rebre de aquesta lo dit baro no sera junt ab vos metau vostra persona e companyia e les gents dequeixa terra en parts establides segures a fi no puixen esser dampnejats car apres Nostre Senyor Deu dara via e manera per fer lo honor del dit Principat. E tingueus la Santa Trinitat en sa proteccio. Data en Barchinona a XXXI de octubre del any MCCCCLXIII. — Manuel de Monsuar. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Als molt honorables senyers los jurats e prohomens de Verdu.

Molt honorables senyers. Entre tantes congoxes letres en los dies passats de vosaltres e algunes universitats daqueixa provincia procehides una vostra de molta contentacio havem rebuda feta a XXVIIII del corrent mes com aquella siam plenament avisats de la gran perseverança e virtuosa afeccio circa lo benefici de la terra no duptants los enemichs ne havent sguard a les inumanitats e vilanies que fan a vostres dones e infants lo que sertament no es de bona guerra ans Nostre Senyor Deu los ne donara condigna punicio e no tardara. Vertaderament se pot dir vosaltres portar corona per esser tant vehins e circuhits dels enemichs e tenir axi la cara ferma aquells per la qual raho volents condescendre a vostres prechs volem ens plau tan com a nosaltres se guarde que tots los bens e deutes deguts axi per la universitat com per singulars persones de aqueixa vila a singulars christians e jueus de la vila de Tarregua e altres qualsevol enemichs del dit Principat sien retenguts en satisfaccio dels dans donats a la universitat e als singulars de aquella. En axi que lo singular e venerable bosser del monestir de Poblet o altre en nom del dit monestir aqui president fa apprehensio dels dits bens e deutes e de aquells ell e vosaltres reintegreu la dita universitat e singulars degudament segons sera vist a ell e a vosaltres tant com es. La franquesa que demanau de imposicions pas-

satges et cetera e encare de poder erberar dins los termens de Tarregua no es en nostra facultat tals coses atorguar mas ab la ajuda de Deu no passara molt temps hich haura senyor e cap que presencialment sera en la terra del qual se hauran haver moltes gracies e nosaltres tota via nos recordarem daqueixa universitat e farem lo possible haje part de aquelles com ne sie he meraxedora. E siau confortats que ans de molts dies oyreu coses de gran consolacio per vosaltres e per tota aqueixa terra. Al fet del socos fins aci no havem cobrada resposta del capita e loctinent de Rossello per los CC rocins que havem delliberat haver de alli. Speram de hora en hora decontinent sie haguda se spatxaran sens tota falla entre tant siau virtuosos e be sforçats com loablament haveu acustumat. E tingueus la Santa Trinitat en sa proteccio. Data en Barchinona a XXXI de octubre del any Mil CCCC sexanta tres. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Als molt noble e magnifich baro En Bernat Gilabert de Cruylles capita per Principat de Cathalunya en les parts de Empurda.

Molt noble e magnifich baro. La causa de la present es per avisar vos com lo S. don Johan de Beamunt loctinent partex decontinent ab gran poder per anar en les parts de aqueixa terra on mester sie dehim e encarregam vos per ço decontinent ab la mes gent que poreu axi a cavall com a peu vingau alla on es mos-

sen Johan Çariera o a Hostalrich e noy haje falla fahent per manera la gent a peu aport vitualla en los sarrons per dos o tres jorns. E donau orde hi sian ans que lo dit S. don Johan. Data en Barchinona lo primer dia de noembre del any MCCCCLXIII. —Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Al molt honorable mossen Roger de Rosanes donzell.

Molt honorable mossen. Lo senyor don Johan loctinent partex decontinent per anar la via de Empurda ix ab lo major poder que es pogut per ço es stat deliberat de continent ab la mes cuyta que puixau ajusteu la gent a la vila de Granullers per que siau prest com lo dit don Johan sera a Montmelo. Aço no haje falla e donau orde la gent aport en los sarrons vitualla per dos o tres jorns. Tingueus la Santa Trinitat en sa protecció. Data en Barchinona lo primer de noembre del any MCCCCLXIII. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Al molt noble mossen Johan Çariera.

Molt honorable mossen. Haguda la nova del castell de Hostalrich de continent lo S. don Johan loctinent ha delliberat partir ab lo mes poder ques pora de gent a cavall e a peu per anar aqueixa via. Per ço vos ne fem lo present correu pregant vos stigau preparat e

si vist vos sera tremateu part de la gent a Hostalrich car tant prest lo dit don Johan hi sera. Per altra correu scrivim al baro de Cruylles capita avisant lo de les dites coses creem tantost sera aqui. Tot vos sie avis. Si entre tant podeu provehir en res axi de pendre persones per recuperacio del dit castell com altres coses tot vos sia remes. E tingueus la Santa Trinitat en sa proteccio. Data en Barchinona lo primer dia de noembre del any MCCCCLXIII. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Al honrat senyer En Johan Moner capita del castel de Montsoriu.

Honrat senyer. Vostres letres havem rebudes stants en delliberacio sobre la provisio fahedora es sobrevenguda la nova de Hostalrich per la qual raho decontinent lo S. don Johan de Beamunt loctinent e un conseller de aquesta ciutat partexen ab sforç de gent a cavall é a peu per anar aqueixa via. Sieus avis e stau be sforçat e atent com loablament haveu acustumat car de aquesta volta totes les coses succehiran be ab la ajuda de Deu. Data en Barchinona lo primer de noembre del any MCCCCLXIII. — P. de Belloch. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Al molt honorable e savi mossen Miquel Dezpla.

Molt honorable e savi mossen. Per quant lo S. don Johan de Beamunt loctinent ab un conseller daquesta ciutat parteix decontinent per anar la via de Hostalrich ab molt sforç axi de gent a cavall com a peu vos pregam vista la present trametau o lexeu al portador de aquesta lo vostre cavall o roci totes dilacions excepcions cessants e noy haje falla ne ho dilateu una sola hora. Data en Barchinona al primer de noembre del any Mil CCCCLXIII. — Degua. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Igual á la que antecede, se escribieron otras cartas, con la direccion respectiva, á Jaime March, caballero, y á Juan de Corbera, dean.

Al molt honrat e discret mossen Luch Ferrer prevere rector e capita del castell de Jorba.

Molt honrat e discret mossen. En los dies passats havem rebudes algunes letres vostres avisatories tant del fet dels homens de aqueix castell gitats de pau e treua als quals donam horde en haver la provisio que demanaveu quant de les corregudes dels enemichs quant de les seguides e grans dans que vos ab vostra valent gent lus fahieu quant encara de la gran perseverança e afeccio que haveu vers la terra significant que si algun sforç anave en aqueixes parts de gent a cavall sertament fereu moltes mes coses a les quals le-

tres responguem dues veguades per via de Agualada creem rebudes les haureu. Aquesta es solament per vostra consolacio e daqueixa bona gent. Certificants vos e ells que no passaran lonchs dies sentireu coses qui molt vos alegraran tant de haver cap qui presencialment stigue en la terra quant de altres coses les quals a present no es mester sien publicades car portarien contrari al be dels tots mas com hora sie hajau a cert nous oblidara fer vos ne avis com ne siau be merexedor. Entre tant vos pregam siau attent e svetllat en la custodia daquex castell e no ficu de tot hom specialment de gent strangera car ja veeu com ne ha pres del castell de Segur. Tot vos sie avis. Regiu vos saviament e siau be sforçat com loablament haveu acustumat car Nostre Senyor Deu es e sera en nostra ajuda. E tingueus la Santa Trinitat en sa proteccio. Data en Barchinona a dos de noembre del any Mil CCCCLXIII. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

A la molt egregia e molt savia la senyora comtessa de Modicha.

Molt egregia e molt savia senyora. Creem ja haureu sabut la novitat del castell de Hostalrich de la qual preven gran admiracio majorment que persona alguna acostada a vostra casa haje participi en les coses. Pregam vos adonchs com mes afectuosament podem com aquella qui virtuosament vos sou mostrada en lo benavenir daquest Principat vullau decontinent treba-

Har e dar orde en lo repos axi de la vila de Blanes com de les altres terres per manera sie fet lo degut segons de vostra gran noblesa plenament se confie rescrivint nos per lo portador de vostra bona resposta. E tingueus la Santa Trinitat en sa proteccio. Data en Barchinona a dos de noembre del any Mil CCCCLXIII. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Als molt honorables e savis senyors los pahers de la ciutat de Leyda.

Molt honorables e savis senyors. Per moltes letres vos havem scrit e dies ha resposta no havem cobrada de que tenim gran admiracio. Aquesta es per avisarvos com ans de lonchs dies sentireu coses qui molt alegraran vosaltres e tota aqueixa terra tant de haver cap qui presencialment stigue en la terra quant de altres coses les quals a letra no deuen esser comanades per la no seguretat dels camins. E per ço en los dies passats vos excitam trametssseu aci persona o persones per haver noticia dels fets e sentir de vosaltres lo que parie necessari car ab tot hich tingau mossen Francesch del Bosch per sindich encare fora lo pler nostre persona propia hich hagues per esser be participants en totes nostres negociacions e consolacions per vostre be obrar e daqueixa ciutat ne siau be merexedors. Adonchs siau be sforçats e alegrau vos car certament molta causa tenim los tots per gracia divina la qual uncha fallex als qne en ell confien e bona

justicia e querela proseguexen com fa aquest Principat del qual aqueixa ciutat es singular membre. Per letra rebuda daquexes parts havem avis que alguns homens daqueixa ciutat han intelligencia ab los enemichs e que X o XII en nombre son stats a Bellpuix a parlar ab lo quis diu governador ab don Anthon de Cardona de la qual cosa havem gran admiracio avisants vos ne perque hi metau les mans e provehieu al necessari segons vos semblara. Nosaltres havem delliberat haver CCC rocins dels qui son en Rossello per anar ensemps ab altres aqueixa via e lo loctinent del Christianissimo Rey de França havent hi molta voluntat ha trames hun seu araut al dit Illustrissimo Rey per ferho ab sa licencia. Lo dia present hi havem tremes home propi per conduhir aquells. Tot vos sie avis. E tingueus la Santa Trinitat en sa proteccio. Data en Barchinona a dos de noembre del any MCCCCLXIII. — Degua. — Los deputats del General et cetera.

Se escribió otra carta igual á la que precede, con la direccion respectiva, á los paeres de Cervera.

Als molt honrats e savis senyors los consellers de la vila de Agualada.

Molt honrats e savis senyors. La causa de la present es per retreus cautelosos vullau star attents e be svetllats en la custodia de aqueixa vila e no fiar plenament de tot hom car ja veheu com na apres al castell de Se-

gur no ho diem per que tots los strangers hajen esser de hun compas mas solament per avis. Per altra vos havem scrit e encara ab la present repetim no passaran lonchs dies sentireu coses qui molt vos alegraran tant de haver cap qui presencialment stigue en la terra quant de altres coses les quals per bona causa nos deuen publicar e axi stau ne be sforçats com hora sera ne sereu plenament certificats. E tingueus la Santa Trinitat en sa proteccio. Data en Barchinona a II de noembre del any MCCCCLXIII. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Al molt egregi e strenuu baro lo senyor comte de Pallars capita general del exercit del Principat de Cathalunya.

Molt egregi e strenuu baro. Per vostra letra derreramen rcebuda e a boca per En Bertran e Johan Mathes som plenament certificats de les coses aqui e en Leyda occorrents per la qual raho scrivim als honrats pahers de Leyda e daquexa vila de Cervera del quens ha paregut necessari e ab veritat. Mas per que vostra gran noblesa no fos admirada havem delliberat fer la present certificants vos per lo dit Bertran vos scriurem larguament de totes coses. En lo interim com ja scrit vos havem per via alguna no partisseu de la dita vila car nosaltres provehim en lo que necessari es per seguretat sua e sera aqui molt prest. E tingueus la Santa Trinitat en sa proteccio. Data en Barchinona a II

de noembre del any Mil CCCCLXIII. — Degua. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Als honorables senyers los batle e jurats de Palamos.

Honrats senyers. Per quant la nau den Melchior Mathes adobe a la vila de Sant Feliu de Guixols e es necessari sie prest desempatxada per gran servey del dit Principat. Per ço vos pregam e encarregam vullau consentir als qui fan lo dit adob tanta pegua com es mester al for degut e rahonable. E aço per res no haja falla ne ho dilateu en manera alguna. Data en Barchinona a II de noembre del any MCCCCLXIII. — Degua. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Al molt honorable e molt savi mossen Bernat Castello burges de la vila de Perpenya.

Molt honorable e molt savi mossen. Nosaltres trematem en aqueixa vila lo honorable En Nicolau Bernat exhibidor de aquesta per conduhir CCC homens a cavall a ops e per servey del Principat. Pregam vos com mes afectuosament podem vullau aquell haver per recomenat e endreçar lo en les dites coses segons de vos plenament confiam. E tingueus la Santa Trinitat en sa proteccio. Data en Barchinona a II de noembre

del any Mil CCCCLXIII. — Degua. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Al honrat senyer lo capita de Montsuriu.

Honrat senyer. Jatsie lo dia present vos hajam respost a vostra primera letra encare responents a les dues altres que apres havem rebudes vos dehim que lo dia present es partit lo S. don Johan loctinent e hun deputat e hun conseller ab gran gent a cavall e a peu per fer la via de Hostalrich com sien lla trameteu hi e provehiran a tot lo necessari stau be sforçat e guardau be lo castell com loablament haveu acustumat. Data en Barchinona a II de noembre del any Mil CCCCLXIII. — Degua. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Al molt noble e molt magnifich baro lo senyor vezcomte de Rocaberti.

Molt noble e magnifich baro. Sabut havem que la vostra vila de Perallada no ha paguat lo tall ordonat per sosteniment de la gent darmes e que no haveu permes la crida sie publicada en vostra terra del novell imposit dels drets sobre la sal e canamaçaria de que havem gran admiracio per quant es donar mal eximpli als vehins. E com aço sie cosa la qual tolerar nos pot per ço vos pregam quant mes podem decontinent façau paguar lo dit tall e permetau la dita crida

sie feta en lo dret exigit car servira en sosteniment de la gent darmes e altres necessitats del Principat. Certificants vos que lo dia present es partit lo senyor don Johan de Beamunt loctinent hun deputat e hun conseller ab molta gent a cavall e a peu per anar a Hostalrich e apres en aqueixes parts de Empurda. Sieus avis e stau preparat al necessari segons loablament haveu acustumat. Record vos sou hu dels principals de nostre consell e quina obligacio teniu en dar orde en les coses dessus dites. E tingueus Nostre Senyor Deu en sa proteccio. Data en Barchinona a II de noembre del any MCCCCLXIII — Degua. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Al molt honorable mossen En Artal de Claramunt donzell.

Molt honorable mossen. Rebuda havem vostra largua letra feta a XXVII del pasat e per resposta als dos caps assencials de aquella ço es den Naspleda e del castell de la Bisbal vos avisam lo senyor don don Johan de Beamunt loctinent e hun deputat e hun conseller daquesta ciutat son vuy partits e ab gran gent a cavall e ha peu van la via de Hostalrich per causa de la novitat que lo capita del castell ha feta e no solament daran recapte al dit castell ans encara visitaran aqueixa terra e faran molt de be. Per ço recahem en parer façau cara a la Bisbal e a aqueixa terra per forma sie preservada de perill car los dessus dits prove-

hiran al necessari. Donau empero tot orde En Nespleda haje los diners per qualsevulle via car pus lo dit deputat sie aqui dels drets de la bolla o altres hi suplira. E tingueus la Santa Trinitat en sa proteccio. Data en Barchinona a II de noembre del any MCCCCLXIII. — M. de Montsuar dega de Leyda. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Als molt honorables e savis senyors los veguer de Barchinona e consellers de la ciutat de Vich.

Molt honorables e savis senyors. Per la novitat ques diu ha feta lo castella del castell de Hostalrich lo senyor don Johan de Beamunt loctinent e hun deputat e hun conseller daquesta ciutat san partit lo dia present ab molta gent a cavall e a peu per fer aquella via. Creem sera stada disposicio a mes be. Per ço vos ne sertificam ab la present per vostre pler e consolacio pregants e encarregants vos siau attents en la custodia daqucixa terra e stau preparats a fi si res vos ere scrit per los dessus dits puixau allo exequtar. Stau be sforçats e consolats car Nostre Senyor Deu es e sera ab nosaltres ab adjutori del qual sentireu ans de lonchs dies que axi en haver cap com en altres coses necessaries per lo repos del Principat se ha provehit ab gran unitat e compliment. E tingueus la Santa Trinitat en sa proteccio. Data en Barchinona a II de noembre del any MCCCCLXIII. — M. de Montsuar dega de Ley-

da. — Los deputats del General et cetera.
Domini deputati et cetera.

Otra carta, igual á la que precede, con la direccion respectiva, fué escrita al capitan y concelleres de la ciudad de Manresa.

Al molt honorable mossen Johan Colom embaxador del Principat de Cathalunya.

Molt honorable mossen. Vostra largua letra feta a XXVIIII del passat havem rebuda a la qual responem quant als homens altres qui al parer vostre e dels honorables consols de la vila de Castello porien noure als fets som contents ells e tots altres ecclesiastichs e seculars inimicants la vila e a aquella scandols e inconvenients procurants ne sien foragitats de continent totes passionades voluntats e desordonades cupiditats remogudes e foragitats tots conports e amor. Aquestes paraules empero no comprengau hajen respecte a vos ne a micer Johan de Bellafilla car persones sou arreglades. E per ço si fet no es al rebre de aquesta donau hi recapte per conservacio e benavenir de la vila. Quant al fet de les DC lliures necessaries al socorriment de la gent darmes per via alguna nos porie comportar per obligacio particular de les generalitats car serie lo major abatiment que al mon fos e per gracia de Deu lo General no es en punt de solament somiar tal trespas be serem empero contents ens plau e ab te-

nor de aquesta vos ne donam facultat de obligar als prestadors lo procehit e qui procehira en aqueixes parts Dempurda dels drets novament imposats sobre la sal e canamaçaria com nostra intencio sie stada aquells sien convertits en sosteniment de la gent darmes e en altres necessitats occorrents al Principat ne los honorables consols e consell daqueixa vila qui es notable membre del Principat ne altres deurien tals coses demanar com vage mes sens alguna comparacio en conservar lo credit del dit General que en la seguretat dels prestadors qui poden esser be certs nosaltres no permetriem algun dan ne haguessen. Lo pler queus han fet los dits consols de les C lliures lus agrahim molt mas les condicions nons plaen ne serien honestes ans expressament usuraries e de mal eximpli. Pensar empero podeu nosaltres haurem sempre sguard a lurs bones operacions e subvencions si algunes ne fan e als dans que la vila haura sostenguts e no volrem se hajen mal contentar de nosaltres rahonablament mas la expressio de tals condicions no passariem. Si les dites C lliures recuperar volran ans de vostra partida lo que no creem ja tenen penyora entre mans de la summa major que deuen als enemichs qui son en Gerona la qual pertany al dit General e aquella se poden aturar fins les dites cent lliures hajen del tall e dels drets dessus dits de la sal e canamaçaria recobrades. Dels bens dels acuydats de que es demanada comissio per esser exequtats cove saber primerament de qui son e en que stan e quants e hon son feune memorial de tot per manera ho vejam e sera hi provehit degudament.

Del fet de Peralada qui no vol paguar lo tall segons deliu scrivim al noble vezcomte carregant li un poch la ma per esser de nostre consell tant per lo dit fet quant per lo quens ha scrit En Johan Dolivella creem hi fara dar recapte. Del desig que dieu se ha en aqueixes parts de haver cap vos certificam tots concorren en una voluntat e havem a dir es obra divina. Ja hi es provehit e Deu volent ne haurem prest qui stara presencialment en la terra mas per bona causa les particularitats son ommeses publicar a present e axi ne podeu confortar los dits honorables consols e totes altres persones ab paraules generals. Al desempetxament den Pere Fresquet farem lo possible ab tot sie dificil per quant lo dia present hic es partit lo senyor don Johan loctinent ab lo mes sforç que ses pogut de gent a cavall e a peu tirant ab un deputat e un conseller la via de Hostalrich. Per certa novitat que lo capita de aquell ha feta pregam e encarregam vos condujau los fets per que sou stat trames specialment de la dita vila de Castello a fi totalment stigue a disposicio del Principat com hi vage molt per lo benefici de aquella e repatriau com abans poreu. Data en Barchinona a II de noembre del any MCCCCLXIII. — M. de Monsuar dega de Leyda. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Al honorable senyer En Ramon Merles batle de la vila de Sent Vicenç dels Orts.

Honorable senyer. Per quant sobre la baronia de Sent Vicenç dels Orts se mostre esser creedor lo honorable En Dalmau dez Palau donzell fill emancipat e heretat del honorable En Garau dez Palau donzell per dos censals dels quals aferme e ab mija de jurament ha adverat esser li degudes algunes pensions de les quals demana esser pagat. Per ço vos dehim e manam que dels emoluments e sdeveniments provehidors de la dita batlia reservats primerament vostres drets respongueu al dit Dalmau dez Palau fins sie pagat en les dites pensions degudes com ell haja prestada deguda caucio en poder nostre. Del pagament empero que fareu cobrau apoques per quen puixau dar bona rabo. Data en Barchinona a XXVIIII de octubre del any MCCCCLXIII. — M. de Montsuar dega de Leyda. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Al molt honorable mossen Johan Colom embaxador del Principat de Cathalunya.

Molt honorable mossen. Entes havem que lo noble baro de Cruylles capita haurie presos a mans sues certs bens mobles que lo reverent abbat de Roses tenie en la vila de Castello Dempuries sens causa alguna saltem justa fahent de aço gran exclamacio e suplicant fos provehit a recuperacio de aquells. Per ço vos pregam com mes podem vullau dar orde los dits bens sien restituhits al dit reverent abbat o si rahons seran assignades en contrari feu sien mesos en part segura per

ço que no facen mala via. Certificants nos de la veritat a fi hi puixe esser feta provisio deguda. E sie Nostre Senyor Deu ab tots. Data en Barchinona a III de nohembre del any MCCCCLXIII. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Als amats los jurats e prohomens del castell de Colonge.

Prohomens. Nosaltres havem spatxat lo capita daqueix castell portador daquesta. E per que a causa del borboll qui de present es en aqueixes parts cove aqueix castell sie be guardat. Per ço vos dehim e manam tan stretament com podem que axi en ministrar li gent fael per les guaytes com en totes altres coses qui hajen respecte a la tuhicio e conservacio del dit castell doneu al dit capita tots consell favor e ajuda possibles segons de vosaltres plenament confiam. Data en Barchinona a III de nohembre del any MCCCCLXIII. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Al molt illustre senyor lo comte Darmanyach.

Molt illustre senyor. Per Johan Martorell portador de aquesta som avisats del bon stament de vostra senyoria e de la gran afeccio que ha vers aquests Principat e ciutat de Barchinona. Tant per respecte del Illustrissimo de loable recordacio don Karles primogenit

cosingerma vostra quant per la bona tractacio queus es stada feta en les parts daça. E que vostra senyoria ha molt enuig dels dans donats al dit Principat per la dita guerra. Oferint valença en persona e bens tota hora que vullam e dient nos moltes particularitats de part de vostra senyoria demostratives de gran animo com a virtuos cavaller que sou de les quals coses havem hagut grandissima contentacio eus ne referim gracies moltes. E jassie de vostra senyoria tal confiança sempre hajam tenguda empero per haver nos aquelles axi amplament trameses a dir molt ne restam obligats. Oferints nos per lo semblant promptes a tots serveys possibles totes vegades que necessari sie. Adonchs molt Illustre Senyor a nosaltres serie gran contentacio si per vostra letra erem certificats qual potencia de V. Senyoria haver poriem per manera que en son cas fossem certs del nombre e del temps dins lo qual serie la gent presta per ço que poguessem preparar totes coses necessaries recordants a vostra senyoria la dita guerra esser pervenguda per causa del dit glorios don Karles lo qual per les sues grans virtuts e per nostra innata e intacta fidelitat infinidament amavem e voliem. E per que V. Senyoria conega la perseverança de amor que teniem a ell e a les sues coses fem certa aquella que si fot remediat a la dita guerra per nostre poder entenguerem e treballarem en liberacio de la Illustrissima e virtuosissima princesa de Navarra germana sua de la qual stam molt afectats e devots. Placia adonchs a V. Senyoria del dessus dit nos vulle certificar. E si per aquella fer porem algunes coses se-

rem prests a tot lo possible. E tingueus la Santa Trinitat en sa proteccio. Scrita en Barchinona a IIII de nohembre del any Mil CCCCLXIII. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Als molt honorables e savis senyors convent clero de la sglesia e consols e prohomens de la vila de Solsona.

Molt honorables e savis senyors. Ab nostra letra de XXII del passat la qual havem reebuda scrivim comendant vos de la gran virtut e bondat vostra en no haver permes que lo comte de Prades sie entrat en la vila e de la ferma perseverança que haveu en lo benavenir del Principat certament mostrau sou virtuosos cathalans e aquells dels quals tenim tal confiança. Apres rebuda vostra derrera letra e oida la creença explicada per mossen Francesch Garro canonge Johan Soler consol e Pere Solso havem compres demanau consell sobre dites coses la primera per la obediencia e fidelitat queus es demanada tornar al Rey don Johan laltre con vos regireu per esser circuhits de inimichs e no prou opulents de vitualles. De quascu dels dits caps havem plenament informats los dessus dits e encara per alguna sumaria satisfaccio vos dehim quant al primer que vosaltres ab asentiment e expressa voluntat del comte vos aderis a nostres deliberacions e faes les crides e altres actes en cas permes juxta la capitulacio per lo dit Rey don Johan firmada e solem-

nament jurada la qual infringir manifestament no dubta entrant ma armada dins lo dit Principat e facnt les crueltats que sabeu. E sis vol oir que li era forçat per anar socorrer la reyna dona Johanna e lo fill don Ferrando qui eren a Gerona tal raho no satisfa car certa cosa es que ans lo Principat no fos en armes a les quals per justissimes causes e en gracia honor e servey de la corona Reyal fou forçat venir ja lo dit rey don Johan havia emprat lo Christianissimo Rey de França contra lo dit Principat e pactat ab ell per la dita raho metra li entre mans presonera la virtuosissima princesa de Navarra filla sua e donar e enpenyorar li los comdats de Rossello e de Cerdanya les quals coses en obra son stades deduhides com sabeu. Quant al altre cap de la congoxa dels enemichs e vitualles som certs aqueixa vila esser fortissima e no passar tanta penuria de vitualles que bona temporada no puixe mirar lo temps car com devall sera dit ans de molt haureu rao de star alegres. Nons podem empero callar reteuvos cautelosos en no fiar de tothom specialment de gent strangera car per corrupcio peccuniaria fan moltes viltals. Axi mateix si entre vosaltres ha alguns que be no vagen procehiu hi no façau lo metie piados qui fa la nafra en fistolar lunyau los de poder mal fer car pensar podeu ells speren saho e ab una quen avinguen es fet. Sab Deu no volriem cayguesseu en algun desastre e per lo be queus volem. Tot vos sie avis. E per vostra consolacio vos certificam lonchs dies sentreu coses qui molt alagraran a vosaltres e a tota aqueixa terra tant de haver cap qui presencialment stigue en la pa-

tria quant de altres coses les quals per bona causa a present no es master sien manifestades mas com hora sie vos ne avisarem. Recordants vos tota via la que per moltes vos havem scrit ço es que una tal universitat be meraxeria haver home qui aquella capitanejas durant la guerra car les gents ordenades e comendades fan lo degut pero tot ho remattem a la bona deliberacio vostra. Nous maravelleu de la tarda dels dessus dits car per occupacions nols havem pogut axi promptament desempatxar. E tingueus Nostre Senyor Deu en sa proteccio. Data en Barchinona a II de nohembre del any Mil CCCCLXIII. — M. de Monsuar dega de Leyda. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Al molt honorable mossen En P. Luis de Vilafrancha capita de Manresa.

Molt honorable mossen. Rebuda vostra letra vos comendam dels avisos tota via continuau aquells queus semblaran necessari. Avisants vos per vostra consolacio que lo castell de Hostalrich es en nostra ma a Deu gracias e en molta tristicia e confusio dels enemichs. No resmenys lo noble don Ivany de Castro Johan de Vallgornera Pere de Arnius Johan de Caramany mossen Phelip de Rexach e molts altres cavallers e gentils homens poblats en Empurda se son ara novament adherits al Principat e a aquesta ciutat ab expressos capitols amichs dels amichs e enemichs dels enemichs es molt bona nova. Mostrau la present als honorables

consellers daqueixa ciutat e avisau ne totes les viles e lochs circumvehins. E tingueus Nostre Senyor Deu en sa proteccio. Data en Barchinona a VI de nohembre del any MCCCCLXIII. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Los deputats del General e consell representants lo Principat de Cathalunya als molt nobles magnifichs e honorables qualsevol capitans e gents del exercit e tots e sengles regidors de qualsevol ciutats viles e lochs e universitats del dit Principat salut.

Com lo honorable En Johan Martorell ab nostra sabuda e voluntat vage vers lo regne de França. Per ço als a quis pertany pregam e als altres dehim e manam lo dit Johan Martorell hajau per recomenat anant e venint e li doneu tota andressa possible. Data en Barchinona a IIII de nohembre del any MCCCCLXIII. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Al Reverendissimo e molt egregi lo senyor don Johan de Beamunt loctinent et cetera.

Reverendissimo e molt egregi senyor. Avisats som que los enemichs haurien presa la casa de Cubelles e corren aquella terra. E jatsie hajam provehit per nostre poder les gents del sagramental vagen aquella via empero per que se ha gran confiança en les vostres

provisions. Per ço instats per les gents daquella provincia ne fem lo present avis a vostra Senyoria de la qual la Santa Trinitat sie proteccio e guarda ordonant de nosaltres lo que plasent li sie. Scrita en Barchinona a V de nohembre del any MCCCCLXIII. — Al servey de vostra Reverencia e egregia Senyoria promptes los deputats del General et cetera.

Al molt noble e magnifich baro En Bernat Gilabert de Cruylles capita per lo Principat de Cathalunya eu les parts de Empurda.

Molt noble e magnifich baro. Derrerament vos havem scrit anasseu a la vila de Hostalrich on lo senyor don Johan loctinent se sperave creem ho haureu fet. La present es per avisar vos que si partit no ereu decontinent aquesta rebuda hi aneu tota dilacio cessant e stigau en totes coses a comendament del dit senyor don Johan e del magnifich mossen Pere de Belloch deputat qui ab ell es. E tingueus la Santa Trinitat en sa proteccio. Data en Barchinona a VII de nohembre del any MCCCCLXIII. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Al Reverendissimo e molt egregi senyor don Johan de Beamunt loctinent et cetera.

Reverendissimo e molt egregi senyor. Reebuda havem vostra letra avisatoria de la recuperacio del castell

de Hostalrich de la qual havem pres grandissima consolacio. De la anada de vostra senyoria certament speravem aquest e altres fruyts saludables. Suplicam vos adonchs reverent senyor que proseguint la prospera fortuna e la bona ventura vostra vullau provehir a les altres necessitats de aqueixa provincia de la Selva e Dempurda car no solament servira a reposar aquelles e en reformar e scalfar los animos dels bons cathalans ans encara en aterrir los enemichs. Nosaltres havem deliberat mossen P. de Belloch deputat stigue continuament en companyia de V. Senyoria scrivint li de moltes coses de les quals comunicara ab aquella. No resmenys al noble baro de Cruylles que si partit no es decontinent partescha e vingue a la Senyoria vostra a comendament de la qual e del dit deputat stigue en totes coses. E tingue nostre Senyor Deus en sa protecció vostra Senyoria e dirigescha la prosequcio dels negocis segons per aquella e nosaltres es desijat. Scrit en Barchinona a VII de noembre del any MCCCCLXIII. — Al servey de V. R. e E. S. promptes los deputats del General et cetera.

Al molt honorable e molt savi mossen Pere de Belloch deputat del General de Cathalunya.

Molt honorable e molt savi mossen. Vostra letra havem rebuda per la qual restam avisats del bon recapte que es stat dat a la recuperacio del castell e torra de Hostalrich. A Deu ne fem gracies sens lo qual alguna bona operacio nos pot fer. Venints a la resposta siau

avisat que con lo castell fonch liurat an Johan Andreu ere fornit de les serabatanes ballestes passadors polvora farina bascuyt e altres artellaries e municions que son del General contengudes en lo peu o fi de la present e fou ne rebut inventari per lo genre del notari daqueixa vila. Es master de tot se haja integra rao per que lo dit General no reste interessat. Quant al fet de la vostra anada o tornada som recayguts en deliberacio en manera alguna no lexeu lo senyor don Johan loctinent ans ab ell aneu continuament car sperança tenim en nostre Senyor Deu la anada portera gran reformacio e repos en aqueixes províncies e destruccio als enemichs com la anada del dit Senyor loctinent no deu solament haver servit per lo fet de Hostalrich ans encara porterie molt major inconvenient que si exit no fos daquesta ciutat. Pregants e encarregants vos tota via soliciteu la sua Senyoria en provehir a les necessitats que occorreran en aqueixes parts e de Empurda com sie molt necessari attesa la venguda dels enemichs. E record vos avisar lo capita del castell de Montsoriu de les coses queus sera vist per manera stigue reposat. E si lo dit Senyor loctinent e vos e mossen lo conseller scriuen a les viles de Castello Dempuries Peretallada La Bisbal Torroella de Montgri Palamos Figueres Sent Pheliu de Guixols Besalu e altres de aqueixes parts par a nosaltres portaria gran util e confort als tots. Certificants vos nostra voluntat e deliberacio èsser que les peccunies procehides e procehidores en lo bisbat de Gerona dels drets de la sal e canamasseria novament imposats servesquen per lo present en sus-

tentacio de la gent darmes e en altres necessitats del dit Principat e axi per vos los pot esser scrit e presencialment dit e significat e encara mes en obra e exequcio. Ab aço empero que sien liurades en nom del dit General a alguna persona per la dita gent darmes e no per assignacio quen sie feta a ells ne a les universitats car porie noure al sdevenidor. Donau hi lo recapte que de vos speram car molt reposara los animos dels pobles qui los dits drets pagaran. Havem axi mateix deliberat e dit lo castell de Hostalrich sia acomenat a mossen Francesch Torres seguints la deliberacio en dies passats feta e scriviu al baro de Cruylles decontinent vingue al senyor don Johan e que stigue a comendament seu e vostra. En totes coses sieus avis. E perque la gent de Manorcha demana esser licenciada vos pregam nos aviseu quals dells vos par degen esser retenguts per ço que no puixen noure en aquella ylla. E tingueus Nostre Senyor Deus en sa proteccio. Data en Barchinona a VII de nohembre del any Mil CCCC sexanta tres. Comunicau de les dites coses ab lo senyor don Johan. — Los vostres condeputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Les monicions e artellaries qui eren en lo castell de Hostalrich com En Garau Tallada lo liura En Johan Andreu son aquestes quis seguexen.

Primo CXXVI sachs de bescuyt quascu de pes de II quintars e . ..

Item VI sachs de farina de II quarteres e mige quade sach.

Item un. . . . . ple de bescuyt en lo qual havie V o VI quintars de bescuyt.

Les artelleries son aquestes.

Primo III serabatanes quascuna ab tres mascles.

Item III aroves de polvora.

Item CC pedres de les serabatanes.

Item un caxo de passadors de martinet tot ple.

Item mig caxo de passadors de ballesta de prova.

Item dues ballestes de martinet ab sos martinets.

Item II ballestes de fust sens martinets.

Item X libants nous e VI talles les III de dues poliges e tres de una polige.

Item III cavechs e III pales e III magays de ferre e tres dalls.

Item una dotzena de cabassos.

Item dues moles de moli.

Item una serra un martell e una axa.

Als molt honorables e savis senyors los pahers de la ciutat de Leyda.

Molt honorables e savis senyors. Creem alguna fama haura resonat en aquexes parts que lo castell de Hos-

talrich era perdut. Es ver certa novitat era stada feta per lo capita de aquell mas a Deu gracies lo senyor don Johan loctinent e hun deputat e un conseller de aquesta ciutat ab gran sforç de gent a cavall e a peu encontinent sabuda la nova partiren de la present ciutat per la qual rao mijançant la gracia divina la qual miraculosament sa en les negociacions que tenim entre mans disabte prop passat fonch feta recuperacio del dit castell en molt honor e gloria del dit Principat. Avisam vos ne per vostre pler e consolacio. No resmenys los noble don Ivany de Castre mossen Periç de Biure mossen Phelip de Rexach Pere de Darnius Joahn de Vallgornera Johan de Caramany e altres molts cavallers e gentils homens de Empurda se son adherits al dit Principat e a la ciutat de Barchinona fets e fermats capitols amichs dels amichs e enemichs dels enemichs e axi a Deu gracies les faenes continuen pendre cami de gloriosa successio. Placieus certificar ne les universitats circumvehines. E tingueus la Santa Trinitat en sa proteccio. Data en Barchinona a VII de noembre del any Mil CCCCLXIII. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Se escribieron otras varias cartas, iguales á la que precede, con la direccion respectiva, á las municipalidades de Cervera, Tortosa, Igualada, Vich, Berga, Villafranca del Panadés, Alcover, Vilarodona, Piera, Ripoll, San Juan de las Abadesas, Arbós, Verdú y Seo de Urgell.

y además al Prior y convento del monasterio de Poblet.

Al reverendissimo e molt egregi senyor don Johan de Beamunt loctinent et cetera.

Reverendissimo e molt egregi senyor. Letres havem rebudes per home propi dels jurats e prohomens de la vila de Huylldecona entre les quals va una dirigida a vostra Senyoria la qual per esser absent havem legida. Remattem vos aquella ensemps ab una que lo mestre de Muntesa lus ha feta. Suplicam vos Senyor attesa la necessitat hi vullau prestament spatxar lo portador e seriure al noble Manaut vostre fill e als procuradors de Tortosa trametten gent a la dita vila per esser coadjutors als poblats en ella a fi sie de perill preservada con hi vage molt. E mes scriure als dits jurats e prohomens confortant los e donant los entendre no passen axi les coses quels aferme lo dit mestre de Muntesa e altres coses segons sera vist a vostra Senyoria. E placieus remetra a nosaltres les letres a fi puixam semblantment scriure e siam conformes a vostres deliberacions e provisions. E conserve Nostre Senyor Deu vostra Senyoria segons desije. Srita en Barchinona a VII de nohembre del any MCCCCLXIII. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

A la molt egregia e magnifica senyora la comtessa de Modicha.

Molt egregia e magnifica senyora. Tanta contentacio tenim de vostres loables actes obrats en recuperacio del castell de Hostalrich que mes dir nos pot. E jatsia de vostra gran noblesa alre no sperassem com vertadera cathalana encara vos ne comendam molt e molt fahents certa aquella tals virtuoses operacions seran meses en record. Adonchs senyora molt egregia pregam vos con mes podem que continuant lo començat doneu orde los vassaylls del vezcondat stiguen ordenats e promptes al que necessari sera per defensio lur e del dit Principat e per ofensio dels dits enemichs. Certificants vos per vostre pler e consolacio que los nobles don Ivany de So e de Castra mossen Periç de Biure mossen Phelip de Rexach mossen Bernat de Çamaso cavallers Pere de Darnius Johan de Vallgornera Navinyo Johan de Caramany Macia de Rexach e molts altres cavallers e gentils homens Dempurda se son aderits al Principat e a la present ciutat de Barchinona e han fermat capitols amichs de amichs e enemichs dels enemichs. Feu compte Senyora que la potencia divina la qual visiblament te les mans en les negociacions del dit Principat fa continuar la prosequcio de aquelles per forma los senyals prometten prospera e gloriosa successio en la qual sera participant vostra gran noblesa de la qual la Santa Trinitat sie continua proteccio. Data en Barchinona a VII de nohembre del any Mil CCCCLXIII. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Al molt honorable e molt savi mossen Pere de Belloch deputat et cetera.

Molt honorable e molt savi mossen. Per quant la nau qui era del comte de Cosentayna sta no utilment al port de Sent Pheliu e juxta lo apuntament fet ab lo senyor don Johan loctinent aquella deu esser aci transferida ab les robes e bens a fi que lo procehidor sie convertit en necessitats de la guerra. E sie vist molt necessari dar orde e prest al sosteniment de la gent darmes qui es ab lo dit senyor loctinent e encara al socorriment de la vila de Cervera qui sta en molta necessitat e en altres coses. Per ço fem la present pregants vos com mes afectuosament podem ensemps ab mossen Steve Mir conseller al qual sos honorables conconsellers ne scriuen insten e soliciten lo dit senyor don Johan mane decontinent la dita nau ab totes les robes e bens aci venir per manera se puixe procehir a les necessitats dessus dites e per res no haja falla ne sia dilatat car seria gran dan e contrari als negocis. La Santa Trinitat sie proteccio vostra. Data en Barchinona a VII de nohembre del any Mil CCCCLXIII. — M. de Montsuar dega de Leyda. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Al molt honorable e molt savi mossen P. de Belloch deputat et cetera.

Molt honorable e molt savi mossen. Per tant com havem entes que lo senyor don Johan loctinent ha deliberat tornarsen de present en aquesta ciutat la qual cosa si axi era portaria total destruccio de les provincies Dempurda e de la Selva quils speren con los juheus al Messies. Tramettem a la sua senyoria lo honorable Nartal de Claramunt donzell ab letra nostra suplicant lo vulla aquelles visitar e scalfar ans de sa tornada. Pregam e encarregam vos en tota manera trabelleu lo dit senyor ab la gent visite e scalfe les dites terres altrament tot ho veem cami de perdicio. E tingueus la Santa Trinitat en sa proteccio. Data en Barchinona a VIII de nohembre del any MCCCCLXIII. — M. de Montsuar dega de Leyda. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

BIBLIOTECA NAZIONALE ROMA

Al Reverendissimo e molt egregi senyor don Johan de Beamunt loctinent et cetera.

Reverendissimo e molt egregi senyor. Aci se dirie que vostra Senyoria ha deliberat retornar de present en aquesta ciutat per la qual raho tenim grandissimes congoxes de moltes gents de la provincia Dempurda e de la Selva. Stimants e havents per cert aquella esser del tot perduda si per vos senyor no es visitada e scalfada. Adonchs per aquesta sola rao tramettem lo honorable Nartal de Claramunt donzell suplicants aquella que donant li fe e creença circa aquest fet haja compassio de la gent e attene a aquella terra fidelissi-

ma al Senyor Rey e devotissima al benefici del Principat. E tingue la Santa Trinitat en proteccio V. Senyoria la qual ordone de nosaltres lo que present li sie. Scrita en Barchinona a VIII de noembre del any Mil CCCCLXIII. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Als honorables los jurats e prohomens de la vila de Vilarodona e als que tenen lo castell per lo honorable En Sent Johan de Goyaz e a quascun dells.

Honorables senyers. Nosaltres volents provehir a la custodia de aqueixa vila a suplicacio vostra havem dat horde que lo honorable En Guillem Tina ciutada de aquesta ciutat va aqui per capitanajar la vila e lo castell. E per que lo Senyor don Johan loctinent es fora la present ciutat no sen porte provisio sua mas decontinent farem li sie tramesa. Per ço volem eus pregam e encarregam admettau lo dit Guillem Tina per capita husant de les preheminencies e potestat que semblants capitans han acustumat. E per res no haja falla. Data en Barchinona a VIII de nohembre del any MCCCC LXIII. — M de Monsuar dega de Leyda. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Al molt egregi e strenuu baro lo senyor comte de Pallars capita general del exercit del Principat de Ca-

thalunya e als honorables pahers de la vila de Cervera e a quascun dells.

Molt egregi e strennu baro e honorables senyors. Gran clamor es fet per Nanthoni Sola apothecari de aqueixa vila afermant la dona Na Caterina muller sua esser stada presa en aqueixa vila e detenguda en custodia de guardes sens causa alguna saltem justa. Suplicant que com ell gran temps ha ature en la present ciutat de Barchinona e la dita muller sua no haje comes crim algu o delicte volguessem provehir vexacio ne destruccio a sos bens no sie fete. E ab tot cregam la dita capcio e custodia no sien sens causa empero on sie tal que tanta pena e dan la dita dona no merescha vos pregam e encarregam vullau aquella fer liberar e de tants damnatges preservar car ultra lo bendir dels miradors nostre Senyor Deu dirigira los negocis daqueixa vila. Tota via empero entanents hi dir que lo ben avenir de aquella sie preferit a totes particulars persones. E sie la Santa Trinitat proteccio de tots. Data en Barchinona a VIII de nohembre del any MCCCCLXIII. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Al molt honorable mossen En Garau de Berbara.

Molt honorable mossen. Vostra letra havem rebuda per la qual som avisats de la empresa que feta haveu sobre lo loch de Senteanti e distribucio de la presa entre aquells qui beus han servit e apres de les scaramusses que haveu haudes ab los enemichs con son

venguts circha aqueixa vila de Vilafrancha. De les quals coses prenem gran pler com aquell qui virtuosament continuau vostres bones operacions. Responents vos al que dieu aqueixa terra sia socorreguda de gent a cavall e a peu vos dehim que lo senyor don Johan loctinent es exit ab un deputat e un conseller ab gran sforç a cavall e a peu tirant la via de Hostalrich per ço com lo capita havia feta certa gran novitat. Retornats que sien se entendra al que necessari sie en aqueixes parts e altres. Mas per vostra consolacio vos certificam que lo castell es recuperat e a ma de la terra en gran honor e gloria del Principat e confusio dels enemichs. No resmenys los noble don Yvany de So e de Castra mossen Periç de Biure mossen Bernat de Çamaso mossen Phelip de Rexach Johan de Vallgornera Pere de Darnius Jacme Alamany Navinyo Johan de Caramany e molts daltres cavallers e gentils homens Dempurda se son conformats ab les deliberacions del Principat e de la present ciutat de Barchinona fermats capitols amichs de amichs e enemichs dels enemichs. E axi per gracia divina les coses caminen be e a la fi sera prospera en molt honor e gloria dels bons e vertaders cathalans. Ans de molts dies sentireu fets qui molt vos vos alegraran tant de haver cap qui presencialment stigue en la terra com de altres coses. Venints al fet de la provisio que dien es exida per los dos homens que teniu presos de continent havem provehit que lo vicicanciller scriuvos sol conegau dels dits homens e al batle que no sen entremeta. Ab aquesta seran les letres feu hi lo degut e hajau a cert uncha comportarem carrech vos sie fet com

non siau merexedor ans tota via vos tindrem en special recomendacio e de aço podeu star be confiant. Siau adonchs virtuos e be sforçat e siau attent a la custodia de la vila no creent a tot simbell ne empreses dels enemichs car experiencia mostre que fins aci a força darmes no han res fet sino ab mals tractes e fictes promattences e trahicions manifestes no covinents a bons guerrers e gardau no fieu de tot hom specialment de strangers. Hajau huyll per tot car be creem los enemichs vetlen sobre vostra persona. Sabut havem que alguns dels genetaris quius son stats tramesos entre los quals son Miquel Gual e Cabanyes no son armats e altre te lo roci nafrat e per conseguent no poden servir e altres qui a obediencia vostra no volen star. Per ço volem decontinent a ells e a tots altres qui per defalta de armes e de rocins o per inobediencia no fan o faran lo degut los prengau dites armes e rocins e donau los comiat tots amor e comport cessants. E tinguens la Santa Trinitat en sa proteccio. Data en Barchinona a VIII de nohembre del any MCCCCLXIII. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Als reverent e molt honorables e savis senyors los missatgers del Principat de Cathalunya tramesos en França.

Reverent e molt honorables e savis senyors. Per altres vos havem scrit en los dies pássats molt stesament de tot lo que occorrie. Aquesta es solament per avisar

vos que nosaltres e los honorables consellers de aquesta ciutat entenen en lo vostre repatriar e ab la ajuda de Deu molt prest ne sera feta conclusio de la qual sereu avisats. Entre tant feu vostre ofici e donau orde en les coses de que teniu carrech segons loablament haveu acustumat. Tota via entanents per vostre poder en agraciar vos be del christianissimo Rey de França a fi la sua Altesa sie inclinada beneficiar aquest Principat segons de aquella tenim ferma sperança. Si en aqueixes parts havia resonat nova alguna de perdicio del castell de Hostalrich es ver lo capita Johan Andreu hi havia mes mossen Ponç de Cabrera e feta certa gran novitat la qual a nostra oida pervenguda encontinent lo senyor don Johan e hun deputat e un conseller ab gran sforç de gent a cavall e a peu tiraren aquella via e per gracia divina la qual visiblament te les mans en nostres negociacions. Dissabte prop passat lo castell fonch recuperat esta en mans nostres molt segurament en gran honor del Principat e confusio dels enemichs. Letra havem reebuda del Senyor Rey de Castella per la qual e per Johan Vasques qui aquella ha aportada som avisats que frare Luis Ponç ere desempatxat per venir e semblantment ve lo noble don Johan de Cardona. Arribats que sien encontinent vos certificarem del que sera. Lo Rey don Johan es en Navarra no te gent car la que ab ell ere es venguda de part daça. Los castellans lo corren sovint. Strella no es dada. La Reyna dona Joana sta mes presa que james. Havem nova es stada mudada en lo castell de Corella. Per aquesta no havem mes a dir. La Trinitat Santa

vos tingue en sa proteccio. Data en Barchinona a X de nohembre del any MCCCCLXIII. — M. de Monsuar dega de Leyda. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Continúa, al pie de la carta que precede, el siguiente párrafo.

Feta la present es stat pensat que per part nostra supliquen lo dit Christianissimo Rey vulle dar licencia e scriure decontinent a son loctinent e capitans de Rossello e Cerdanya que ab sou lexen venir aquella gent darmes que volrem per servey del Principat com sie vist abans deures emprar de la sua Senyoria que de altre Senyor e en aço doneu recapte e prest com sie necessari.

Al molt honorable senyer En Johan Terrades procurador de la baronia de Llagostera.

Molt honorable senyer. Vostra letra havem reebuda. Dolem nos molt del cas seguit a mossen Johan Çariera e a la gent que ab ell era e encara de vostra indisposicio pero no si pot mes fer aço son fruyts e guerra e nos deuen spentar los pobles de tals coses majorment attesa la molta rao que vosaltres per esser pocha gent haveu dada. Car segons som imformats be coste als enemichs la presa dels rocins dels quals no fem tan-

ta stima com ferem de la gent. Nosaltres empero decontinent havem provehit e provehim al socors faedor a tota aqueixa provincia e Deu volent ho veureu per obra. Entratant siau be sforçat e virtuos en defendre aqueix castell e en tenir en degut orde la gent com be haveu acustumat e feu metre totes les rendes e vitualles dins aquell en manera stiguen ab segur. Volents e donants vos facultat que de les dites rendes si vist vos sera puixau acordar V o VI homens fiables qui continuament stiguen en ell per vos e a comendament vostre a fi tot lo carrech no venga a vos sol. E si per vostra indisposicio en les dites coses entendre no podieu elegiu decontinent un bon capita home de fet e fiable qui en loch vostre servescha e stigue en custodia del dit castell a fi que de aquell puixau dar bona rao. En totes les dites coses vos pregam e encarregam doneu bon recapte segons havem plena confiança. E mostrau la present als prohomens del dit castell dient los per lur confort e consolacio que no dubten de res car indubitadament les coses succehiran prosperament e per obra ho veureu e no llaguiara e que facen com a virtuosos cathalans segons lloablament han acustumat car de lur be obrar serem recordants e tenim ferma creença que ans de molt veuran coses per les quals nos penediran ans se dolran com no han mes fet defensio lur e de la terra. E tingueus la Santa Trinitat en sa proteccio. Data en Barchinona a XI de nohembre del any Mil CCCCLXIII. — M. de Montsuar dega de Leyda. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Al molt honorable mossen lo prior del monestir de sent Salvador Dabreda.

Molt honorable mossen. Desijants la conservacio de aqueix monestir de Sent Salvador de Breda e de les sues coses e que lo culto divinal no cesse en manera alguna havem acordat per no venir en mans dels enemichs qui ofici de lladres mes que de bons guerrers usen al mes prest que fer se puixe vos e los monjos e preveres ab totes les coses axi sacres com profanes e vitualles vos reculliau al castell de Montsoriu on stareu segurament e fareu lofici devotament e sens temença alguna. Avisants vos adonchs de nostra dita voluntat vos pregam e encarregam com mes podem decontinent doneu orde les dites coses sien a exequcio dedahides totes rahons e excepcions cessants. E si per alguns ere pretes lo contrari procehiu anant e no stigau per res con aquesta sia la salut de tots. E tingueus la Santa Trinitat en sa proteccio. Data en Barchinona a XI de nohembre del any MCCCCLXIII. — P. de Belloch. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Al molt honorable mossen En Bernat dez Balbs donzell major de dies.

Molt honorable mossen. Per molts respectes tots tirants a bon fi util e conservacio de aqueixa terra e benavenir del Principat es stat pensat la vila e castell de

Blanes dever star a present sotz nom e govern nostre en nom del dit Principat. E per que de vos sa plena confiança es acordat siau capita per nosaltres e a nostre beneplacit dels dits castell e vila ab les prehemi-nencies potestat e prerogatives acustumades a semblants capitans en axi que lo dit castell tingau be custodit ab nombre de IIII o VI homens fiables per vos elegidors los quals vos puixau satisfer degudament de les rendes dels dits castell e vila e encara fahent hi fer alguna contribucio als districtuals del dit castell per tant com la salvacio e custodia de aquell porte utilitat als tots. No mattent pero en oblit que prengau sacrament e homenatge en nom nostre dels dits homens e de totes altres qui al dit castell acullireu per forma que a obediencia vostra stiguen faent a aquell metre e recullir les vitualles dels homens per ço que als amichs e no als enemichs servesquen. Avisants vos adonchs de les dites coses vos pregam e encarregam vullau pendre carrech de la dita capitania e en la custodia dels dits castell e vila vullau dar lo bon recapte que de vos confiam. Car la senyora Comtessa ne sera contenta e hi prestara son asentiment matent ho en exequcio promptament com sie perill en la triga. Vos empero prestareu sacrament e homenatge en poder del . . . . . portador de aquesta aquells reebent en nom nostre de tenir a present los dits castell e vila per nosaltres e en nom del dit Principat e de restituhir aquell a qui volrem tota hora que per part nostra ne sereu request. E tingueus la Santa Trinitat en sa proteccio. Data en Barchinona a XI de nohembre del

any MCCCCLXIII. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Fueron enviadas otras cartas iguales á la que precede, bajo las siguientes direcciones.

Al honrat senyer En Bernat dez Balbs dónzell menor de dies per la capitania del castell de Vidreres ab nombre de IIII en VI homens.

Al honrat senyer En Pere de Belloch per la capitania del castell de Palafolls ab nombre de XX homens.

Al honrat En Pere Vallmanya del castell de Sent Pol per la capitania del dit castell ab nombre de IIII en VI homens.

Adviértese que en la última, se añadió el siguiente párrafo, despues del que concluye con estas palabras: als enemichs servesquen.

E no resmenys volem provehiau algun home fiable com a capita ab III altres afeats stiguen en nom nostre en custodia de la torra de Caldes de Starach provehint aquella decontinent de vitualles de les rendes a fi perillar no puixe vos empero e lo dit capita de la torra prestareu sagrament e homenatge et cetera.

A la molt egregia e molt magnifica senyora la comtessa de Modica.

Molt egregia e molt magnifica senyora. Oit havem lo honorable mossen Bernat dez Sitjar per part de vostra gran noblesa e moltes coses considerades es stat pensat per certs bons respectes tots tirants a bon fi e no algunament en derogacio del honor vostre que la vila e castell de Blanes castell de Palafolls castell de Sent Pol e castell de Vidreres vinguen e stiguen en mans de la terra sots capitania dels homens queus dira lo dit mossen Sitjar portador daquesta ab la qual ne havem comunicat e los quals capitans e encara los homens qui en custodia dels dits castells seran deputats hajen esser pagats de les rendes fahent hi empero fer alguna contribucio als districtuals dels dits castells car entre tots no sera res e es de rao que pus ne sentiran util semblantment porten algun tant de carrech. E jassia molt egregia senyora nosaltres hajam elegits los dits capitans homens de be feels e afectats a la terra encara havem volgut investigar esser a vos acceptes com es be de rao atteses vostres virtuoses operacions. Avisants vos adonchs de les dites coses pregam con mes afectuosament podem vostra gran noblesa placia a aquella encontinent fer a vos venir los dits capitans als quals scrivim ab nostres letres que sen porte lo dit mossen Sitjar e fer per manera ells prenguen lo carrech de quels scrivim e proveesquen promptament quasca al que li es comes per forme los dits castells

hajen la seguretat ques pertany en tal temps de guerra e manar als vassalls stiguen a obediencia dels dits capitans e presten a aquells sagrament e homenatge en nom nostre per lo dit Principat a fi sien mes indubits fer lo degut e vostra gran noblesa sie pus descarregada. Aço par a nosaltres cosa molt necessaria e digna de presta exequcio com en la dilacio se poguessen causar molts inconvenients. Placieus adonchs fer ho expedir prestament e darhi lo recapte que es confiat de vostra gran noblesa de la qual la Santa Trinitat sie proteccio e guarda. Si en aqueixa vila de Blanes ha algunes persones sospitoses placieus fer pendre aquelles e expellir de la vila a fi los bons dels mals infeccio pendre no puixen. Data en Barchinona a XI de nohembre del any MCCCCLXIII. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Als molt honorables e savis senyers los jurats e prohomens de la vila de Ulldecona.

Molt honorables e savis senyers. Vostra letra havem reebuda ensemps ab copia de una que lo mestra de Muntesa vos ha feta e aquelles enteses e encara vist lo portador restam informats de les fabenes de aqueixes parts e per que demanau consell e ajuda vos certificam per vostre pler e consolacio que no passaran molts dies sentireu coses de gran consolacio e alegria axi de haver cap qui presencialment sera entre nosaltres com de moltes provisions que fetes havem de les

quals molt prest speram fruyts de repos per als tots e aquelles de bona voluntat vos notificarem mas ne a Tortosa ne a altres universitats del dit Principat no son manifestes per bones causes mas com hora sera creem nons oblidarem certificar vos ne com ne siau be merexadors faentvos certs com aquelles sabreu vos seran en molta contentacio e nous dolra sino com mes no haureu fet per la defencio comuna. Stau donchs be sforçats e nous spenteu de qualsevol demostracions queus sien fetes per lo dit mestra de Muntesa car nosaltres ne aquesta ciutat uncha vos fallirem de vitualles ne altres coses a la conservacio vostre e de aqueixa vila necessaries. E pus fins aci com a virtuosos cathalans vos sou haguts no fallian a vosaltres matexos ara que som en los termens de bona conclusio dels fets en los quals desijam siau participans per vostre bon merexer. Ne confieu en les promeses o ofertes del dit mestra car son deceptories e fraudolents freturants de vertader fundament car tal potencia no te ne spere tenir que baste acostar se a la muralla daqueixa vila majorment en temps de yvern e si ho fa speram ab la ajuda de Deu sera provehit a lur dan com fou als qui combatien lo loch de la Cinia car lo senyor don Johan loctinent scriu a son fill Manaut capita de Tortosa que en cars de necessitat socorrega aqueixa vila e faça lo degut no dubtant qualsevol perill e a Johan de Leyt que ab gran cura e diligencia entena en la salut daqueixa vila. De les dues galees e nau del comte de Cosentayna que lo dit mestra diu esser a Paniscola per venir contra nosaltres no passa axi com la dita nau en

dies passats que feya gran temporal venint de Sardenya arribas a Sant Feliu de Guixols on perduda fou presa e huy es en nostra ma e la una de les dites galeres dona a travers al cap de Leocata e una galera en les mars de Palamos que sino un sol home no campa tots los altres negaren. Ab aço podeu conexer si son veres les altres coses de queus comine. Lo seu ofici es usar de illusions e encantacions e podeu pensar que si potencia tenia de poder vos damnejar nous mercadejaria mas no veent hi manera assaja lo de que sempra usar ha acustumat. E metreus al devant que XV o XX homens daqueixa ciutat per passio propia han procurat lo rey don Johan esser dat per enemich tal cosa cesse esser vera car les negociacions del Principat a vosaltres e a tot lo mon son notories e aquelles en plen consell son manejades en lo qual dels principals homens de quascun stament e los sindichs de Leyda Tortosa Vich Manresa Cervera Vilafrancha de Penedes e altres del dit Principat entravenen mas lo dit mestra e altres mals consellers ab lurs sabidaries han portades les coses en lo punt que stan de les quals Senyor Deu los ha ja dat alguna paga e confiam per avant ne hauran molt mes e no laguiara convidarvos que siau primers a la obediencia del rey don Johan per guanyar premi e dir que Tortosa Leyda e altres stan per conduhir se son coses de riure e les cominacions de trencar ayguas olivers e altres mostren la bona voluntat queus ha. Creeu que si en mans sues venieu ço que Deu no vulla de vostres honor e bens serieu continuament despossahits e no fieu en sos dits e menys en promeses.

car a molts exemplers ell e altres enemichs han dats per los quals tota fiança en ells es mort. Vosaltres per gracia divina teniu bona populosa e fort vila castell de gran tubicio prop de grossa ciutat e de la mar don podeu haver promptes subvencions en cas de necessitat e daci haureu vitualles e socors tota hora que mester sie. Nous spante lo nombre dels rocins que diu te lo dit mestre car nols haveu exir en camp solament guardar la murada deu esser vostra cura e diligencia a present ne pareu orella a les sues encantacions e deceptives persuacions car molts inconvenients ne porien exir e si sembrar no pot la gent com solia cove prestar pasciencia per haver premi e gloria del be obrar. Record vos sou cathalans e dels bons donau ben eximpli de vosaltres com loablament haveu acustumat e siau certs que en tot lo que succehira a benefici e honor del Principat vos farem participants com es be rabo. Lo portador de aquesta havem retardat per ço com la hora que arriba lo senyor don Johan loctinent era anat ab un deputat e un conseller ab gran sforç de gent a cavall e de peu al castell de Hostalrich lo qual stava en perdicio per causa del capita. Mas per gracia divina de continent fou recuperat en molt honor del Principat e gran confusio dels enemichs. E sie la Santa Trinitat proteccio vostra. Data en Barchinona a XII de nohembre del any MCCCCLXIII. — M. de Montsuar dega de Leyda. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Al molt noble e magnificb baro En Bernat Gilabert

de Cruylles capita per lo Principat de Cathalunya en les parts de Empurda.

Molt noble e magnifich baro. Sabuda la derrota seguida a la companyia de mossen Johan Çariera havem pres molt enuig de aquella pero pus la gent es campada e ha be costat als enemichs es algun conort. Considerants adonchs la congoxa qui devench en aqueixes parts en respecte dels poblats havem deliberat nosaltres e aquesta ciutat trametra hi persones prehemiments per confortar e metra en orde aquelles ab diners per referir lo exercit de gent a cavall. Molt prest pertiran e feran aqueixa via. Es necessari prepareu la mes gent a cavall que poreu per manera que al necessari sie presta. Entretant empero vos pregam encarregam e dehim en tota manera provehiau lo castell de Huyllstret stigue be segur per la terra mattent hi capita e gent si vist vos sera per que perillar no puixe car algun dubte se cause en la qui huy lo tenen. Aço per res no haja falla ne hi procureu dilacio alguna provehiu axi mateix que tot hom reculle les vitualles e bens per forçes segons per altres vos havem scrit e sien acomenades a persones fiables per quen donen bona rao e aquelles tinguen fins altrament sie provehit. En aço deu esser a present vostra cura e solicitut car en resta del socors nosaltres hi entenem e non lavarem la ma fins haja bona conclusio. Siau donchs virtuosos e be sforçat e provehiu a tot lo queus parra esser necessari con loablament haveu acustumat. E sie la Santa Trinitat proteccio vostra. Data en Barchinona a XII de noembre del any MCCCCLXIII. — M. de Monsuar

dega de Leyda. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Als molt honrats e savis senyers los jurats e prohomens de la vila de Sent Pheliu de Guixols.

Molt honrats e savis senyers. Ab nosaltres son stats vostres missatgers ensemps ab altres de la vila de Torroella de Montgri los quals nos han amplament certificats del stament daqueixa provincia axi per causa de la guerra e dels drets novament imposats sobra la sal e canamasseria com encara del tayll fet en sostenimment de la gent darmes e de la gran e virtuosa perseverança en que stau circa la defensio comuna e significants nos vosaltres stau en algun redubte per fames ques seminen que aci se altercaria de tornar lo Rey don Johan. De totes les quals coses havem pres gran pler eus comendam molt de vostra bona perseverança e jassia alre no treguessem empero encara prenem delectacio en oir vostre bon proposit. Venints a la resposta la veritat es com ja scrit vos havem que no passaran molts dies sentireu coses de molta contentacio e alegria tant de haver cap qui presencialment ab la ajuda de Deu molt prest sera entre nosaltres com altres ja en exequcio deduhides de haver gent darmes per defensio dels enemichs e ofensio daquells e del dit rey don Johan ne de sa posteritat mencio alguna no es feta ans nosaltres e lo consell de aquesta ciutat anam unidament e sens discrepancia alguna tots tirants a un

senyal e daço volem siau certs. Quant al fet dels dits drets nostra mencio es stada e es sien convertits en sosteniment de gent darmes deputades per custodia de les provincies on se culliran e en altres necessitats de la guerra e axi sera fet Deu volent. E tant per haver la dita gent darmes quant per metre en degut orde totes les coses seran trameses persones preheminents decontinent. Pregam vos per ço eus encarregam com mes podem siau virtuosos e be sforçats e no hajau tamença car fort vila ben poblada e a la marina teniu a la qual serie prest lo socors de açi com master fos. Encautants vos no siau voluntaris exir a empreses dels enemichs car no haveu a fer sino defendre la vila. Retents vos cautelosos de la custodia del monestir com hajam entes havem no hi es dada prou deligencia. Vullau hi attendre e matheu hi de continent persones fiables car les stucies dels enemichs son moltes a les quals cove provehir. Tot vos sie avis. Lo spatxament del adob de les naus hajau per recomenat car mester seria ja fossen a punt per benefici dels tots. E tingueus Nostre Senyor Deu en sa proteccio. Data en Barchinona a XII de nohembre del any Mil CCCCLXIII. — M. de Montsuar dega de Leyda.

Donau orde tothom se reculle ab los viures tots amor e comport cessants. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Igual á la carta que precede, se escribió otra á los jurados y prohombres de la villa de Torroella de Montgrí.

Als molt honorables e savis senyors los jurats e prohomens de la vila de Palamos.

Molt honrats e savis senyors. Per los missatgers de Sent Feliu de Guixols de Torroella de Montgri e de Palamors som amplament certificats del stament de aqueixa terra et cetera. (Sigue igual á la anterior, hasta el párrafo que empieza con estas palabras: Car no haveu als a fer et cetera.) Car no haveu als a fer sino defendre la vila. E sie Nostre Senyor et cetera. (Igual tambien en esta parte á la que precede)

Por el mismo estilo, y con la direccion respectiva, se escribieron tambien varias cartas á las municipalidades de la Bisbal Figueres, Corçá, Peralada y Palafurgell, llevando todas la firma de Montsuar.

Al molt honorable mossen En Garau de Barbera capita et cetera.

Molt honorable mossen. Vostra congoxosa letra de X del corrent mes havem rebuda a la qual responem que pus sabeu la gent a peu de Llobregat esser presta e los homens darmes esser conduhits e star per partir nous

deurien axi abandonar en paraules ço que de fet no farien confiant en vostra bondat e bon animo. Perseverau adonchs en la bona custodia de aqueixa vila e terra car indubitadament dema o al mes larch dimecres prop vinent la gent a cavall partira e ensemps ab los prohomens qui ja son a Sent Boy faran la vostra via. Ja haguera partida una gran part dels cavallers mas lo capita la vol tota per no dar acasio de anar sen algu e per fer un gran afronte de bella entrada com dien que dels pagesos vos fugen per por responem que hi deuen pendre pler car un dolent ne faria cent. E sia la Santa Trinitat proteccio vostra. Data en Barchinona a XIIII de noembre del any MCCCCLXIII. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Als honorables los capita e prohomens de la força de Madramanya.

Prohomens. Vostra letra havem rebuda per la qual e per lo portador som avisats de les congoxes que haveu per dubte dels enemichs scrivint en manera molt desconfortada axi com si una gran potencia vos era al demunt de que stam meravellats car los bons cathalans nos acustumen despantar sino per gran causa e encara per alguna raho hi hagues deurieu vos recordar de un vulgar qui en Empurda se acustume dir ço es abans me haurieu mort que spordit. Vosaltres no ignoran que CL o CC rocins que tenen los enemichs no basten a pendre una casa plana si los defenadors han animo

de gosar los mirar. E si per cremar vos les cases e fer vos altres dans voleu oblidar lo honor e nom del bon cathala e venir en mans de vostres enemichs e star a merce de aquells semble a nosaltres que solament loir es cosa de gran vergonya. E nous deuria aterrir lo cas seguit a la companyia de mossen Johan Çariera car usança es de guerra e pus han fet be lo degut e salvades les persones e arnesos e costa be als enemichs es molt conort haver perduts rocins dels quals ab diners pot hom facilment cobrar. Siau adonchs virtuosos e be sforçats e no hajau tamença que los rocins munten per les muralles. Reculliu les vitualles en la força e les que no poreu cremau e axi gordau aquella e no cureu de pus. E gardau vos exir a empresa dels enamichs no fieu en les promeses e encantacions. Perseverau en vostre bon proposit car ans de molts dies haureu cap e altres coses en molt honor e gloria dels bons cathalans e en aço no dubteu si voleu esser participants en aquelles. Certificants vos que aci son stats misatgers de Sent Feliu de Guixols Tarroella de Montgri e Palamors als quals havem revalats alguns secrets tant de la provisio ques fa per socors de aqueixa terra com de altres coses siau ab ells e mostrau los la present car ells vos informaran largament. Ab tant no diem mes sino que stigau alegres e ab bon animo car fem vos cérts que nous dolra sino com no haureu mes fet per defensio de la terra. Data en Barchinona a XIII de nohembre del any Mil CCCCLXIII.

Decontinent partiran un deputat e un conceller qui van en aqueixes parts los quals faran tot lo que sera

necessari per als tots. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Se escribieron otras cartas, iguales á la que precede, (variando solo la primera línea en estos términos: Per moltes vies som avisats de les congoxes et cetera,) con las siguientes direcciones.

Als honrats los capitans e prohomens del consell de Sent Sadorni.

Als honrats los batle e prohomens de la vila de Hostalrich.

Als molt honrats los vaguer jutge consellers de la vila e procurador del reverent abbat del monestir de Ripoll.

Als molt honorables e honests religiosos los covent del monestir de Sent Benet de Bages.

Molt honorables e honests religiosos. Pus a Nostre Senyor es stat plasent apellar al seu regne lo reverent frare Luis Manuel abbat de aqueix monestir hu de nostre consell de la absencia del qual molt nos dolem. E creem entendreu en eleccio de novell abbat lo qual volriam fos tal com aqueix monestir e vosaltres merexeu majorment attesa la temporada. Per ço vos pregam hajau en memoria e per recomenat en la eleccio

faedora lo molt honorable frare Barthomeu Vicenç prior del monestir de Santa Maria Dezcoll del qual tenim fiança haureu gran contentacio e lo dit monestir ne sera molt be provehit. E tingueus la Santa Trinitat en sa proteccio. Data en Barchinona a XIIII de nohembre del any MCCCCLXIII. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Al molt honorable mossen Johan Colom cavaller embaxador del Principat de Cathalunya.

Molt honorable mossen. Algunes vostres letres havem en los dies passats reebudes e la derrera per frare Luis Ponç per les quals e per altra dels consols som avisats del stament de aqueixa provincia e de la necessitat que ha esser hi feta provisio oportuna. Venints a la resposta e per squivar prolixitat vos certificam que mossen Pere de Belloch deputat e mossen Pere Johan Serra conseller elegits per anar en aqueixa provincia partiran decontinent e visitaran aqueixa vila portaran diners e altres apuntaments per donar orda a la defensio repos e tranquilliat de aqueixa terra la qual per nosaltres e aquesta ciutat no poch es amada. Entre tant vos e lo honorable misser Johan de Bellafia feu vostre ofici e confortau les gents con loablament haveu acustumat comunicant ne ab los dits consols als quals largament scrivim. Avisants los que los tots havem causa de molt e molt star alegres segons sabeu per los dits deputat e conseller. E sie la Santa

Trinitat proteccio vostra. Data en Barchinona a V de nohembre del any Mil CCCCLXIII. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Als molt honorables e savis senyors los consols de la vila de Castello Dempuries.

Molt honorables e savis senyors. Rebuda vostra letra de VIIII del corrent mes som avisats de la congoxa que es en aqueixa provincia a causa dels enemichs donant hi occasio la perdicio dels rocins qui eren ab mossen Johan Çariera e jassia la perdua sie de dolre empero pus les persones e arnesos son salvats e ha costat als enemichs es algun conort. No es empero sens gran meravella que CL o CC rocins ab que ells se troben meten spant lla on lo poder dels francesos e altres enemichs qui passats XIIII M eren e cruelment debellaven no feren impressio alguna car los empurdanesos hulgarment dir acustumen ans nos haurien morts que spordits e ara del contrari no han erubescencia. Si nostres letres e provisions fossen exequtades molt util ne fore resultat car passat ha un mes scrivim recullissen lurs bens e vitualles per les forces a les quals los rocins no acustumen muntar. Si fet no es per vostra porcio donau orde se faça. Dels circumvehins de aqueixa vila daquiavant vos certificam nosaltres e lo consell e consellers e consell de aquesta ciutat per mostrar lo molt amor que tenim. Havem elegits un deputat e un conseller per anar en aqueixes parts partiran molt

prest ab diners e altres apuntaments en reformacio total de aqueixa provincia. Entretant siau virtuosos e be sforçats com loablament haveu acustumat e stau alegres car molta e molta causa ne tenim tots la qual per los dessus dits deputat e conseller vos sera comunicada. Noresmenys per que los miradors coneguen la gran virtut vostra e de aqueixa vila volrem scrivisseu decontinent a les universitats circumvehines confortants e animants aquelles a la perseverança acustumada. E tingueus la Santa Trinitat en sa proteccio. Data en Barchinona a XV de noembre del any MCCCCLXIII. —Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Als molt honrats e savis senyers los jurats de la vila de Sent Feliu de Guixols.

Molt honrats e savis senyers. Ab tot per vostres missatgers en scrits e de paraula vos hajam informats largament de tots los apuntaments aci fets per les coses faedores en socors e defensio daqueixa provincia encara per sgard de vostra letra lo die present reebuda avisatoria de la perdicio de la mes part de la Selva vos fem la present certificants vos que los honorables mossen P. de Belloch deputat e mossen Pere Johan Serra conseller destinats anar en aqueixes parts partiran molt prest e seran ab vosaltres dels quals havem plena confiança teniu lo animo axi virtuos e sforçat que no dubtau la minima potencia dels enemichs. Donchs siau virtuosos e be sforçats com loablament haveu

acustumat e stau alegres car molta e molta causa ne tenim tots la qual per los dits deputat e conseller vos sera comunicada. No resmenys per que los miradors coneguen la gran virtut vostra e de aqueixa vila volriem decontinent scrivisseu a les universitats circumvehines confortants e animants aquelles a la perseverança acustumada. No metau pero en oblit provehir a la custodia del monestir tota dilacio cessant car ja veeu quant hi va. E tingueus la Santa Trinitat en sa protecció. Data en Barchinona a XV de nohembre del any MCCCCLXIII. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Als molt honrats e savis senyers los jurats e prohomens de la vila de Alcover.

Molt honrats e savis senyers. Tantes son vostres virtuoses operacions e actes en defensio de la patria que elles a tot lo mon notories vos comenden granment don se pot dir portau corona per esser tant vehins e circuhits dels enemichs als quals teniu la cara ferma com a sforçats e bons cathalans per la qual raho volents condecendre a vostres prechs havem deliberat ens plau tant com a nosaltres se sgarde que totes quantitats de peccunia per la universitat o singulars persones de aqueixa vila de Alcover degudes a singulars christians o juyeus enemichs del Principat sien remeses e absoltes axi que a solucio de aquelles no sien tenguts en alguna manera e aço en satisfaccio e alguna smena dels dans fins aci donats a la dita universitat e

singulars persones. Usau donchs virtuosament com fins aci be haveu acustumat e stau alegres car molta rao ne tenim los tots e ans de molts dies ho veureu e sabreu. Data en Barchinona a XV de nohembre del any MCCCCLXIII. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Al molt honrat mossen Johan de Dous prevere.

Molt honrat mossen. Vistes dues letres per vos fetes a mossen lo artiacha Çariera e a mossen Pere Julia narrants la disposicio de aqueix castell de Lloret quius es stat acomenat vos agrahim molt la bona voluntat que haveu en los fets de la terra e en la custodia del dit castell. E per ço es stat apuntat vos siau capita de aquell el tingau per nosaltres en nom del Principat a nostre beneplacit. Provent vos de vitualles armes e altres municions e encara de gent si vist vos sera necessari a tuhicio de aquell. Pagantho de les rendes degudes e deuadores. Pregam vos per ço que acceptant lo dit carrech vullau dar qual recapte de vos es confiat en la custodia del dit castell. E stau be sforçat e alegra car per gracia divina molta rao ne tenim tots e ans de molts dies ho sabreu e veureu. Tingueus la SantaTrinitat en sa proteccio. Data en Barchinona a XV de nohembre del any MCCCCLXIII.—P. de Belloch. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Reverendissimo in Christo patri e domino domino S. sancti Eustachi diacono cardinali Senensi vulgariter dicto.

Reverendissime in Christo pater et domine. Nobis plurimum honorande sanctitati domini nostri literis quarum copia adest presentibus interclusa R. P. V. intueri poterit quanta nobis est cura quantaque istius diocesis animabus fidelium salus ac hinc nostre rey publice hac precipue guerrarum tempestate quies uti Reverendus ac devotissimus noster Vicensis episcopus ad hac Barchinonensem dignitatem promotus sit. Ea de re R. P. V. vehementi obsecracione rogamus uti E. D. V. geminatis precibus sic summi pontificicis aures nostris suplicacionibus inclinate sint quodque petimus non equidem inmerito ope opera ac E. V. D. favoribus assequamus ad votum. Ex quo nos magno afecti gaudio gracias inmensas habebimus E. V. R. P. quam Deus feliciter tueatur. Ex Barchinone XII novembris MCCCCLXIII. — V. R. P. obsequiis prompti qui eidem se comendant deputati Generalis et consilium representantes Principatum Cathalonie.

Iguales cartas á la que precede se escribieron tambien con las siguientes direcciones.

Reverendissimo in Christo Patri et prestantissimo

domino domino B. episcopo cardinali Tusculano Niceno vulgariter dicto nobis observantissimo.

Reverendissimo in Christo Patri et prestantissimo domino domino B. tituli sancte Sabine presbitero cardinali nobis observantissimo.

Reverendissimo in Christo Patri et prestantissimo domino domino A. tituli Sancte Prexedis presbitero cardinali Avinonensi nobis observantissimo.

Reverendissimo in Christo patri et prestantissimo domino domino Johanni tituli sancte Price sancte Romane Ecclesie presbitero cardinali Zamorensi nobis observantissimo.

Reverendissimo in Christo patri et prestantissimo domino domino Jacobo tituli Sancti Crisogoni presbitero cardinali Papiensi vulgariter dicto.

Reverendissimo in Christo patri et prestantissimo domino domino L. tituli sanctorum IIII coronatorum presbitero cardinali Ilerdensi nobis observantissimo.

Reverendissimo patri et prestantissimo domino domino R. sancti Nicholay in carcere Tulliano diacono cardinali Valentino S. R. E. vicecancellario electissimo.

Reverendissimo in Christo patri et prestantissimo domino domino Johani episcopo Portirensi Sancte Romane ecclesie Sancti Angeli vulgariter dicto nobis observantissimo.

Reverendissimo in Christo patri et preclarissimo domino domino Johani Sancte Romane ecclésie presbitero cardinali tituli sancte Marie Transtiberim Sancti Sixti vulgariter dicto.

Reverendissimo in Christo patri et preclarissimo domino domino B. Sancte Romane ecclesie presbitero cardinali tituli sancti Marchi.

Sacro Reverendissimorum dominorum Sedis apostolice cardinalium cetui.

Reverendissimi in Christo patres et domini nobis honorandissimi. Sanctissimo domino nostro summo pontifici in favorem Reverendi Vicecancellarii episcopi literas dedimus quarum exemplum presentibus intercludi jussimus uti qualis sit nostra intencio circa promocionem ipsius ad episcopatum Barchinone P. V. R. intueri possint pro ea E. R. P. V. quo ad possumus summe precamur ut ita rogatus ac preces ad eandem sanctitatem intuitu nostra circa ipsam promocionem dare conemini quod que juste ymo sancte ac religiose penit E. D. V. R. oficio fide ac cura assequi valeamus. Hoc enim nobis cedet ad gaudium dominacionibusque V. R. ad graciam singularissimam ascribemus ad beneplacita V. R. queque paratissimi. Datum Barchinona duodecima novembris MCCCCLXIII.

Sanctissime ac beatissime pater et domine.

Post humilimam filiorum comendacionem ac pedum oscula beatorum Reverendus Barchinone episcopus hesterna die e vita dissessit ipsius mortem et si vir probus et magne virtutis ac sciencie fuit dolemus. Gaudemus tamen dum Reverendum Vicensem episco-

pum nostre hujus et rei publice casi capud superstitem conspicimus probum quidem et literatissimum ceterisque virtutibus precellentem cujus clarissime sue mentis integritatem predicare non opus est cum V. E. S. cum jam diu experimentis notum ac devotissimum cognovisse crediderimus. Quippe nos preferre oportet quis nam sit erga animarum fidelium pastoralem custodiam oves sibi suoque ovili etiam extra comisse id cessent quin cum ad celum extollere laudibus haud pretermittunt. Insuper Barchinonensis pleps dum ad hunc episcopatum provecturum eum intendunt suplices manus precibus extollunt voces ad Deum fiat fiat. Quisque in primis sit erga rem publicam hujus Principatus precipue ecclesiasticarum libertatum defensionem expensis laboribus ac sine vite periculis non parcendo etiam plurimum fidedignorum relatibus id plus quam dicti eandem S. V. compariisse propendimus quod presentibus obticemus. Sed quantum sit necesse uti hec civitas Barchinona que ceteris Ispanie mater in cunctis presertim Dei cultu videtur florere bonum ecclesie ipsi cultui ac pontificali administracioni sanctum nostreque rei publice ac fere tempestate intentissimum habeat antistitem V. E. S. id consendum ducat. Nos etenim summo opere cum cupiamus pro divino cultu proque istius rei publice instauratione ipsum Vicensem Episcopum quem benemeritum ac dignissimum reputamus pontificatui huic preferri maxime cum E. V. S. canonice flagitatum eum inspexerit S. V. quanto possimus studio majori humilitate suplicamus atque ita magis ex animo suplicare non possi-

mus uti pretacta mota repectibus intuitu ac contemplacione nostrum dictum Reverendum Vicencem episcopum ad hunc Barchinonensem episcopatum aliumque nomine assumere erigere provehere dignetur quoniam non id nobis solum sed Dei possimus cultui ac hujusce rei publice tranquillo statui ascubemus fore impensum vestre siquidem Sanctitati ad graciam habebimus specialissimam quam Altissimus regimine ecclesie sue sancte conservet per tempora feliciora. Ex Barchinona XII novembris MCCCCLXIII.

Al honrat senyer En Guillem Tina capita de Vilarodona.

Honrat senyer. Vostra letra he rebuda e aquella legida decontinent es stat dat orde Johan de Sent Johan scriu als alacayos lexats al castell queus liuren aquell creem ho faran. Fet que sie mateu lo en orde e enteneu ab gran diligencia en la custodia de la vila e castell per quen puixau dar bona rao. E si al dit Sant Johan sera res degut per alguns singulars trabellat sie pagat e semblantment ell pac si res hi deu perque tots resten contents car rao es digau als prohomens que stiguen alegres car molta rao ne tenim los tots e ans de molts dies ho sabran e veuran. Data en Barchinona a XV de nohembre del any MCCCCLXIII. — M. de Monsuar dega de Leyda. — Los deputats del General et cetera.

Als reverent abbat prohomens e consell de la vila de Sent Johan Cesabadesses.

Reverent e molt honorables e savis senyors. Una larga letra havem reebuda de vosaltres prohomens e consell per la qual stam avisats de la penuria de vitualles e de la novitat feta per Merigo de Miglos a vostros homens e de les corregudes que los enemichs de Camprodon vos fan e de les fames que seminen en aqueixes parts e de la bona e ferma perseverança que haveu en les negociacions del dit Principat. Dels quals avisos som restats molt contents e de vostre virtuos proposit molt vos comendam com certament ne siau meraxedors. Venints a la resposta quant al mes treball e congoxa haureu mantenguda la bona e vera justicia del dit Principat tant de major premi e gloria sereu meraxedors e hajau a cert no sera mes en oblit ne cureu del que dien los de Camprodon ço es que con hic haura Rey se deran e seran perdonats. Ells deuen sentir alguna cosa com axo dien. Sera lo que a Deu plaura. Mas vosaltres no ignorau que on sien perdonats tots o part in domo patris mei manciones multe sunt. Per altres vos havem scrit que ans de molts dies sentireu e veureu coses qui molt e molt alegraran vosaltres e tots los bons cathalans entant queus dolra con mes no haureu fet per la defensio comuna e los enemichs ne seran contristats e aterrits. Nous spanten adonchs la minima potencia dels enemichs ne los rocins car no munten per muralles. Fort vila teniu e de

bona gent poblada e segons som avisats compatentment a Deu gracies de vitualles provehida e axi facil es ab ajuda divina la custodia. Lo cas seguit a la companyia de mossen Johan Çariera nous do molestia car usança es de guerra e pus les gents e arnesos son salvats e ha be costat als contraris es algun conort la perdua dels rocins car ab diners sen troben. Certificants vos que per provehir a totes les coses necessaries en Empurda tant per conservacio de aquell com expolsio dels enemichs van un deputat e un conseller ab diners e amplissima potestat a tot lo necessari. Speram ne fruyts saludables no solament per aquella provincia ans encara per aqueixes muntanyes. Deurien empero considerar que les necessitats son moltes e tantes parts se ha atendre que no es possible totes coses anar al pler dels demanants car si a la sola vila de Campredon e aqueixes muntanyes o altre part se hagues provehir facil fora la curacio e aquestes coses e necessitats vosaltres no ignorau. Venints al consell demanat que fereu millor nol vos podem dar que a nosaltres mateys e a aquesta ciutat la qual si tota via mirau e per mara teniu ella nous desemparara e podeu levar juy que lo qui senyorajara aquella sera senyor de la resta. Les noves certes son moltes les quals a present per bona causa manifestar no es expedient mas volem siau certs tenim los tots molta e molta causa de esser alegres e contentissimos e en aço no dubteu per la qual rao molta gloria es apparellada als vertaders cathalans los quals per la defensio de la patria pugnar no han dubtat. Com hora sia ne sereu certificats com seran les al-

tres universitats. Daqui avant abrigau vos de la virtut de perseverança e siau be sforçats com loablament haveu acustumat. Quia non coronabitur nisi qui legittime certaverit. E tingueus la Santa Trinitat en sa proteccio. Data en Barchinona a XVI de nohembre del any MCCCCLXIII. — M. de Montsuar dega de Leyda. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Al honrat senyer lo capita de la vila de Sent Pedor.

Honrat senyer. Jatsia tota via nostra intencio sie stada que en les coses principals de la capitania stiguessen a consell dels consellers de aqueixa vila encaraus fem la present. Pregants e encarregants vos que si fet no es almenys daci avant los façau com axi siau stat elegit en virtut de la letra nostra per los dits consellers e prohomens segons som informats. E per que havem entes teniu presos alguns homes de la vila de Solsona qui aci eren venguts per missatgers volem nos scrigau de la causa per que los teniu presos e del queus ne par a fi queus puixam rescriure nostra intencio. E tingueus la Santa Trinitat en sa proteccio. Data en Barchinona a XVII de noembre del any MCCCCLXIII. — P. de Belloch. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Al honrat lo batle del terme de Palau Tordera.

Honrat senyer. Pregam e encarregam vos deconti-

nent liureu an Johan Moner capita per nosaltres del castell de Montsoriu les deu quarteres de forment que haveu acustumat pagar quascun any e aço en paga prorata del salari de la dita capitania. Data en Barchinona a XVII de nohembre del any MCCCCLXIII. — M. de Montsuar dega de Leyda. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Als honrats los batle e prohomens de la Vall de Gualba.

Honrats senyers. Pregam e encarregam vos decontinent liureu En Johan Moner capita per nosaltres del castell de Montsoriu les XXV quarteres dordi que haveu acustumat pagar quascun any al dit castell les quals segons som informats son degudes de dos anys e aço sie en paga prorata del salari de la dita capitania. Data en Barchinona a XVII de noembre del any Mil CCCCLXIII. — M. de Montsuar degua de Leyda. — Los deputats del General et cetera.

Domini diputati et cetera.

Los deputats del General e consell representants lo Principat de Cathalunya als honrats los procurador jutge batles e sotzbatles del vezcomdat de Cabrera als quals les coses devall scrites pertanguen e a lurs loctinent e a quascun dells salut.

Ab tenor de la present vos pregam e per lo benefici

publich requerim que tots deutes penes e altres coses devallants de la guerra per qualsevol persones degudes e deuadores e o pertanyents al capita del castell de Montsoriu façau pagar e satisfer quant a quaseuns se sguarda an Johan Moner capita per nosaltres de aquell tota hora que per ell daço instats o requests seran repulses totes dilacions e excepcions. Donant en aço tal orde e recapte que lo dit capita no haja occasio de querelar se. Data en Barchinona a XVII de nohembre lany de la Nativitat de Nostre Senyor Mil CCCCLXIII. — M. de Montsuar dega de Leyda.

Domini deputati et cetera.

Al honrat senyer lo batle del terme de Arbucies.

Honrat senyer. Pregam e encarregam vos que totes rahons e excepcions cessants façau fer les guaytes acustumades al castell de Montsoriu segons es acustumat en temps de guerra o façau los homens se concorden ab lo capita de aquell e en aço ne matau torb algu com axi vullam se faca e sie degut e saludable per salut daqueixa terra. Data en Barchinona a XVII de noembre del any MCCCCLXIII. — M. de Montsuar dega de Leyda. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Al molt noble e magnifich baro En Bernat Gilabert de Cruylles capita per lo Principat de Cathalunya en les parts de Empurda.

Molt noble e magnifich baro. Lo magnifich mossen Pere de Belloch deputat ensemps ab mossen Johan Serra conseller de aquesta insigna ciutat son tramesos a aqueixes parts per reposar e metra en orde aquelles e encara refer lo exercit e provehir a tot lo necessari ab amplissima potestat. Pregam e encarregam vos que donant los fe e creença en totes coses façau e metau en execucio lo que per ells vos sera dit axi com si per nosaltres presencialment ere fet e ordonat. E tingueus la Santa Trinitat en sa proteccio. Data en Barchinona a XVII de nohembre del any MCCCCLXIII. — M. de Montsuar dega de Leyda. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

A la molt egregia e magnifica senyora la comtessa de Modica.

Molt egregia e magnifica senyora. Vostra letra havem rebuda ab la qual nos certificau que los honorables En Bernat de Balbs e son fill no han volgut pendre carrech de les capitanies de que scrit los haviem. Oferint vostra gran noblesa que tota via star a ordinacio del Principat en totes coses e pregants nos aquella hajam per recomenada. A les quals coses senyora molt egregia responem regraciant vos les dites ofertes de les quals sempre stam confiants com a virtuosa cathalana zeladora del be publich que totes vegades per nostre poder farem lo que sie honor e util vostre. E per quant senyora molt egregia per lo util de aqueix

vezcomdat e benavenir del Principat es necessari les coses sien meses promptament en degut orde segons es stat aci apuntat e per lo magnifich mossen Pere de Belloch deputat lo qual ensemps ab mossen Pere Johan Serra conseller daquesta insigna ciutat per aquestes coses e altres es trames vos sera referit. Pregam vostra gran noblesa que adhibint li plena fe e creença decontinent do orde les coses que per part nostra vos dira sien meses en exequcio totes dilacions cessants. E tingueus la Santa Trinitat en sa proteccio. Data en Barchinona a XVII de nohembre del any MCCCCLXIII. — M. de Montsuar dega de Leyda. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

A la molt egregia e magnifica senyora la comtessa de Modicha.

Molt egregia e magnifica senyora. Per benefici de aqueixa terra e repos del Principat pregam e encarregam vostra gran noblesa que vista la present façau publicar ab veu de crida per totes les parts del vezcomdat que sots pena de la vida alguns dels poblats en aquell no gosen o presumesquen receptar mossen Ponç e En Climent de Cabrera en lurs cases ne aquell acompanyar en alguna part de nit ne de dia palasament o amagada ans si aquells o algu dells veuran hajen metre so e aquells inseguir ab armes fins sien haguts morts o presos e mesos en poder del capita del castell de Hostalrich o del castell de Montsoriu segons

lo territori en seran presos. E no resmenys hajen seguir los dits capitans tota hora que requers ne seran e exir al so de campanes o de corn o de bocha qui sera mes per ordinacio dels dits capitants en favor e ajuda de aquells e o del dit Principat. Aço vos placia senyora molt egregia fer expedir e fer servar ab eficacia. E tingueus la Santa Trinitat en sa proteccio. Data en Barchinona a XVII de noembre del any MCCCCLXIII. — P. de Belloch. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Al molt honorable mossen Jofre Çariera.

Molt honorable mossen. Jassia les altres precedents letres sobre aço emanades sien suficients encara a major cautela vos dehim e manam que de les rendes de la bisbalia pagueu al fill de mossen Franci Miquel cavaller la pensio que acustume rebre per un benefici sobre la mensa episcopal de Gerona. Tenint compte del que pagareu e fermant ne suficient apocha o cautela. Data en Barchinona a XVIII de nohembre del any Mil MCCCCLXIII. — P. de Belloch. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Los deputats del General e consell representants lo Principat de Cathalunya.

Considerant que de present occorren en les parts de Empurda moltes necessitats e congoxes a causa de la

guerra a les quals cove e es de molta necessitat provehir ab gran promptitut per esser obviat als perills e remediat a qualsevol inconvenients qui seguir se poguessen. Per ço volents quant en nosaltres es provehir a les dites coses e confiats de la gran bondat suficiencia e probitat de vos molt honrat mossen Pere de Belloch donzell deputat del dit General a la qual per nosaltres ab intervencio de la present ciutat de Barchinona sou stat elegit a les coses devall scrites ensemps ab lo honorable mossen Pere Johan Serra conseller de la dita ciutat elet per los molt honorables consellers e consell de aquella. Ab tenor de la present vos donam e comattem àmpla e plena potestat de visitar totes e qualsevol viles castells e lochs constituhits e constituhides en lo bisbat de Gerona e los prelats religiosos e altres ecclesiastiques persones barons nobles cavallers gentils homens consols jurats sindichs prohomens e consells tots o part una vagada e moltes congregar en aquelles part o parts que e segons vist sera a vos e al dit mossen Pere Johan Serra e ab aquells o persones per ells elegidores e encara sens ells tractar apuntar e ordonar totes coses que sien a conservacio tuhicio e defensio lur e de les dites viles castells e lochs e encara ofensio dels enemichs. E sobre les dites coses e dependents e emergents delles qualsevol capitols e ordinacions si master sera entre ells conduhir e aquells e aquelles auctorizar quant en nosaltres sie e loar e aprovar ab tota eficacia. E si a vos e al dit mossen Pere Johan Serra vist sera qualsevol capitans general e particulars del dit bisbat e de qualsequire viles

castells e lochs de aquell remoure e revocar e aquells matexos o altres faels a la patria en nom nostre com a representants lo dit Principat constituhir posar e crear ab les potestat preheminencies e prerogatives acustumades. Prenent e rebent dells sagrament e homenatge segons se pertany. No res menys puixats requerir e pendre dels honorables consols prohomens e singulars persones e encara oficials de la vila de Castello e comdat Dempuries e de altres qualsevol viles castells e lochs del dit bisbat de Gerona que vist sera a vos e al dit mossen Pere Johan Serra sacrament e homenatge de fidelitat per nosaltres e en nom del dit Principat e los dit oficials remoure e revocar e aquells o altres de nou constituhir e crear. Axi mateix puixats conduhir gents darmes a cavall e a peu e aquells stipendiar ordonar imperar e manar e ab aquells e o altres invasir e expugnar qualsevol viles castells e lochs e los poblats en aquells e aquelles compremir e a obediencia del dit Principat reduhir e fer star ab tota eficacia. E los drets novament imposats sobre la sal teles e canamassaria e encara lo tall ja imposat e altres si imposar ne covindra fer cullir exhigir e lavar e aquells fer contribuir les eclesiastiques militars e generoses persones en manera pertinent e deguda e lo procehit e procehidor de aquells convertir en pagament o sosteniment de la dita gent darmes e o altres necessitats de la guerra o altres coses que a vos e al dit mossen Pere Johan Serra sera vist faedor. E qualsevol quantitats de peccunia a les coses dessus dites o a alguna delles ara o per avant necessaries haver e insertar de qualse-

quire persones e prestech o altre contracte e aquelles promettra restituhir o pagar al temps concordador e per aquelles lo dit dret de la sal e canamasseria tot ensemps o particularment e o lo dit tayll ja imposat o altre imposador e encara qualsevol propietats rendes fruyts naus e altres vaxells marittims bens emoluments e sdeveniments de acuydats e enemichs al dit General pertanyents obligar assignar e consignar e aquelles dites propietats rendes naus vexells fruyts e bens fer vendre e o arrendar perpetualment o a temps o exequtar e alienar a les persones e per los preus e quantitats que sera vist a vos e al dit mossen Pere Johan Serra e aquelles dites quantitats en sosteniment de la dita gent darmes e altres necessitats convertir. E de e sobre les coses demunt dites totes e sengles fer e fermar qualsevulla cartes contractes de obligacions e promisions e o altres e encara apoques fins e cessions difinicions letres cauteles e provisions e altres scriptures ab totes e sengles promissions pactes paccions convencions obligacions renunciacions juraments e altres cauteles necessaries oportunes e a vos ben vistes. E finalment tant en e sobre les demunt nomenades coses totes e sengles com altres occorrents e qui occorreran cogitades e encogitades e sis vol interes publich sis vol privat consernents o tocants en qualsevol manera quant encara altres qualsevulle qui dir nomenar e cogitar se puixen en qualsevol manera la defensio conservacio benefici utilitat benavenir e repos de la cosa publica del dit Principat e dels staments ecclesiastich e militar de les dites viles castells e lochs constituhits en lo predit

bisbat de Gerona puixats fer totes e sengles ordinacions enantaments manaments contractes actes exequcions e altres qualsevol maneres de provisions que a vos e al dit mossen Pere Johan Serra seran vistes utils expedients necessaries e opportunes car sobre aquelles e dependents e emergents delles vos comattem plenament les veus nostres e amplissima potestat e facultat vos donam e atribuhim ab les presents ab libera e general administracio encara que fossen majors e pus greus e qui de dret o de fet mes special manament requerissen e segons nosaltres deputats e consell com a representants lo dit Principat fer poriem si personalment hi erem. En testimoni de les quals coses manam la present esser feta ab lo segell major de la casa de la Deputacio en lo dors segellada. Data en Barchinona a XVIII de nohembre lany de la Nativitat de Nostre Senyor MCCCCLXIII. — Fra Johan Despilles.

Domini deputati et cetera.

Los deputats del General del Principat de Cathalunya residents en Barchinona tenints e possehints per certs titols algunes viles castells e lochs en lo comdat Dempuries als honorables nostre procurador o regent la procuracio general en les dites viles castells e lochs veguer del dit comdat batles sotzbatles consols jurats prohomens e singulars persones de les dites viles castells e lochs e a quascun dells salut.

Ab tenor de la present vos dehim a manam quant a quascun se sguarde sotz lo deute de fidelitat e obliga-

cio a que sou tenguts a nosaltres en nom del dit General. Que al molt honorable mossen Pere de Belloch donzell condeputat nostre lo qual de present va en aqueixes parts obeiscau en e de totes coses axi civils com criminals donant li tots consell favor e ajuda a vosaltres possibles e obtemperant sos manaments de paraula o en scrits per ell fets axi com farieu a tots nosaltres si personalment hi erem totes rahons exceptions e dilacions cessants. Data en Barchinona a XVIII de nohembre lany de la Nativitat de Nostre Senyor Mil CCCCLXIII.

Als molt honrats senyers los pahers de la vila de Verdu.

Molt honrats senyers. Per vostre pler e consolacio vos certificam que a suplicacio per part vostre en nostre consell feta per cendescendre a aquella com ne siau be merexedors attenent vostre virtuos obrar a XXXI de octubre prop passat faem entre les altres una conclusio e deliberacio de la seria seguent. Item deliberaren e conclogueren et cetera. (Adviértase aquí que se omite la deliberacion por existir en otro paraje, bajo la referida fecha.) Hajau a cert que per nostre poder totes vegades vos procurarem aquells utils e honors que possibles nos sera car certament digna es aqueixa vila de gran comendacio e de esser tenguda be a memoria. E tingueus la Santa Trinitat en sa proteccio. Data en Barchinona a XVII de nohembre del

any MCCCCLXIII. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Als molt honorables e savis senyors los consols e consell de Castello Dempuries.

Molt honorables e savis senyors. Los magnifichs mossen P. de Belloch deputat e mossen Pere Johan Serra conseller de aquesta insigna ciutat van de present en aqueixes parts per metre en orde aquélles e provehir a les necessitats occorrents ab amplissima potestat. Pregam e encarregam vos que adhibint los fe e creença en totes coses mattau en exequcio tot lo que per ells sera ordonat apuntat e deliberat e siau adjutors e endressadors a tot lo necessari e noy haja falla car axi cove fer se per repos de aqueixa terra e salut dels tots. E tingueus nostre Senyor Deu en sa proteccio. Data en Barchinona a XVII de noembre del any Mil CCCCLXIII. — M. de Montsuar dega de Leyda. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Bajo la misma forma que la carta anterior, y con la direccion respectiva, se escribió tambien á las municipalidades de Torroella de Mongrí, Figueres, Peralada, Besalú, La Bisbal, Corsá, Rupiá, Palafurgell, Palamós, San Feliu de Guixols, Blanes y Tosa.

Al molt egregi e strenuu baro lo senyor comte de Pallars capita general del exercit del Principat de Cathalunya.

Molt egregi e strenuu baro. La causa de la present es sol per avisar vos que si may vingues voluntat e animo de custodir aqueixa vila de Cervera per preservar la de perill siau perseverant e no la desempareu per causa alguna fins tant aqui sie certa persona la qual hi sera molt prest e per aquella haureu avis de tot lo faedor e poreu dispondre de la aturada o anada a vostra voluntat. Faents certa vostra gran noblesa que les negociacions del Principat per gracia divina la qual continuament obre los seus acustumats miracles caminen ten be e ten be que a bocha mes nos poria dir a gran honor util e repos e gloria dels bons e vertaders cathalans dels quals vos sou hu dels mes principals. Ab aquesta generalitat cove siau avisat a present per la no seguretat dels camins mas per la dita persona qui decontinent hira ho sabreu tot e vos e los pahers e altres daqueixa vila haureu causa de star molt e molt alegres. E tingueus la Santa Trinitat en sa proteccio. Data en Barchinona a XIIII de nohembre del any Mil CCCCLXIII. — M. de Montsuar dega de Leyda.

Per vostre pler vos certificam que dissabte prop passat lo capita de Vich ha pres En Vilasatruu capita del Rey don Johan e un altre gran capidoci feu compte hauran bon recapte e de la gent qui era venguda a socorrer Gerona son ja morts passats LX entre cavall

e a peu en algunes corregudes que han fetes e dels nostres noy ha morts sino IIII o V a Deu gracies. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Memorial per caps fet al magnifich mossen Pere de Belloch deputat.

Primo en la vila de Blanes liurara les letres a la senyora comtessa e als jurats e confortar los ha et cetera e dar los ha sentiment de la letra del senyor don Pedro et cetera de la qual sen porte copia.

Item dara orde a la dita comtessa que de continent sien mesos fiables capitans als castells de Blanes de Palafolls e altres de que ja li es stat scrit e que los homenatges se prenguen en nom del Principat sens perjudici dels honor e drets de la dita comtessa. E que los dits jurats elegesquen homens qui vagen a Castello la jornada quels sera assignada per lo dit mossen Belloch ab plen poder.

Apres a Sent Feliu a Palamos a Palafrugell a Torroella de Montgri e altres de la costa liurara les letres e confortar los ha et cetera donant los sentiment de la dita letra del Senyor don Pedro. E fer los ha elegir homens qui vagen a Castello a la jornada.

A Castello fara ajustar los staments ecclesiastich militar e les dites e altres universitats de Empurda e tots ensemps faran aqui una deliberacio presta per provehir a les necessitats alli occorrents.

Item provehir de nou de capitans general e particu-

lars en totes parts on sie necessari e pendre de aquells sacrament e homenatge per lo Principat e metre en orde de defensio totes les viles castells e lochs e asenyaladament provehir que la vila de Besalu sie provehide de vitualles con nestigue freturosa.

Item pendre los homenatges de nou de la vila de Castello e del comdat e de totes altres viles e lochs quels sera vist e dar orde que los oficials de dit comdat sien per ell creats en nom del Principat totes dilacions cessants.

Item que sie publicat per enemich en la dita vila de Castello e en lo comdat don Enrich quis diu comte Dempuries.

Item dara be entenent la causa per que es stat imposat lo dret de la sal e canamassaria e fara en tota manera sie cullit et cetera.

Les dites empero e totes altres coses son remeses a la gran prudencia discrecio e diligencia del dit mossen Pere de Belloch e mossen Pere Johan Serra.

Expedita Barchinone XVIIII novembris anno Mil CCCCLXIII. — M. de Montsuar dega de Leyda.

Memorial per via de record que los molt honorables e de gran providencia senyors los deputats del General del Principat de Cathalunya residents en Barchinona fan al molt honorable mossen P. de Belloch condeputat lur qui de present va vers les parts de Empurda.

Ço es que si lo dret de la sal e canamasseria novament imposat se publique en la vila de Castello Dem-

puries sie posat en cullidor e guarda de aquell en la dita vila e sa parroquia lo honrat En Johan Lombard mercader ab lo salari que apres sera deliberat.

Item en la vila e perroquia de Roses sie posat en cullidor dels dits drets Nandreu Borrell de la dita vila ab lo salari que apres sera deliberat.

Item que dels diners del General o altres faça liurar al dit Johan Lombard noranta florins dor que en dies passats presta al honorable Nartal de Claramunt donzell per lo fet de la Bellaguarda e que sien restituhits en or.

Expedita Barchinone XVIII novembris anno Millessimo CCCCLXIII. — Manuel de Monsuar dega de Leyda.

Als molt honorable mossen e molt savi frare Bernat Roger Çariera comenador de Grenyena.

Molt honorable mossen e molt savi. Rebuda vostra letra de XVI del corrent mes havem hagut gran pler de aquella per saber noves de vos lo qual com a vertader e virtuos cathala stau be en nostra memoria. Venints a la resposta nosaltres no ignoram qual recapte haveu dat en custodir lo castell de Montornes e quant es necessari star en bona ma per lo util de aqueixes encontrades. E per ço tota via vos pregam e encarregam que perseverant en vostre virtuos proposit siau vigil e attent en la custodia de aquell car prest e molt prest oireu e veureu coses de molta consolacio de les quals per gracia divina stam tant e tant alegres que

mes dir nos pot. E fem vos cert que sabudes aquelles vos dolra com mes no haureu fet per la defensio comuna jassie per vostra porcio hi hajau rebut lo vostre deute. E per aquesta no res sino que lo capitá de Vich pres dissabte prop passat En Vilasatruu donzell capita per lo rey don Johan de les muntanyes qui fahie les feynes de que era dada fama an Verntallat e un altre gran capidoci ab ell. Feu compte hauran hon recapte. E tingueus la Santa Trinitat en sa proteccio. Data en Barchinona a XXI de nohembre del any MCCCCLXIII. — M. de Monsuar dega de Leyda. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Al honrat senyer lo capita de la vila de Berga.

Honrat senyer. Segons som imformats lo portador de la present appellat Nicholau Tuber calsater fou pres en los dies passats per los enemichs del Principat e stant ab un castella qui aquell per mosso tenia es vengut fins a Geronella e daqui li es fugit desijant tornar en aquesta ciutat portant sen una mula flaçades un llansol e una caxa de mescla qui era del dit castella les quals coses per vos li serien stades occupades sens causa alguna saltem justa. Suplicant volguessem dar orde ell recobras les dites coses. Per ço fem la present pregants e encarregants vos si axi passa com es narrat vullau restituhir les dites coses al dit Nicholau tota dilacio cessant. E tingueus la Santa Trinitat en sa proteccio. Data en Barchinona a XVIIII de nohembre del

any MCCCCLXIII. — M. de Montsuar dega de Leyda. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Al molt honorable mossen Johan Colom embaxador del Principat de Cathalunya.

Molt honorable mossen. Gran admiracio tenim no hajau hagut letres nostres car a quascuna de les vostres havem respost. La present es per satisfer a una per lo portador de aquesta portada feta a XVI del corrent e a totes les precedents. Certificants vos que lo magnifich mossen Pere de Belloch deputat ensemps ab mossen Pere Johan Serra conseller elegits per anar en aqueixes parts partiran Deu volent dema fahents aqueixa via ells porten diners e amplissima potestat per provehir a tot lo necessari. Digau ho als honorables consols daqueixa vilá per lur consolacio als quals jau haviem scrit per via de Palamos. E tingueus Nostre Senyor Deu en sa proteccio. Data en Barchinona a XVIIII de nohembre del any Mil CCCCLXIII. — Manuel de Montsuar dega de Leyda. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Los deputats del General e consell representants lo Principat de Cathalunya als molt honorable mossen Jo-

han Miquel capita e jurats de la vila de la Bisbal saluts.

Nosaltres per benavenir e repos daqueixa vila havem dat special carrech an Berenguer Barrot menor de dies specier de la dita vila de la custodia del castell de aquella de la qual lo dejus scrit pare seu e ell segons som informats tenien carrech. En axi que lo dit pare seu o ell segons devall sera dit ab aquell nombre de gent acordada que vist los sera a carrech de les rendes e emoluments quis cullen en la dita vila e termens de aquella tingues lo castell be gardat de nit e de die per nosaltres en nom del dit Principat e a beneplacit nostre. Avisants vos adonchs de les dites coses vos pregam dehim e manam que al dit Berenguer Barrot no façau torb o impediment algu en les dites coses manats no resmenys ab aquesta matexa an Berenguer Barrot major de dies pare seu que de les rendes ja exides e qui per avant exiran pach lo sosteniment de la dita gent. E si lo dit Berenguer Major volra esser principal o capita de la custodia del dit castell som contents confiants de la sua fidelitat e prohomenia. Prestats empero primerament sacrament e homenatge de tenir aquell per lo dit Principat e en lo dit cas lo dit fill sie loctinent seu. On empero lo dit pare per senectut o altrament sera impedit volem lo dit fill seu sie capita del dit castell per nosaltres als quals ha prestat sagrament e homenatge de be e leyalment haverse en la custodia de aquell e de tenir lo per lo dit Principat e de restituhir aquell a nosaltres en nom de aquell tota hora que request ne sera. Siau adonchs los tots de vosaltres als quals la present es dirigida

contents de nostra voluntat e no hi contrafaçau ans vos conformeu a aquella com de vertaders e feels cathalans qui al dit Principat sou obligats de fidelitat se spere e es plenament confiat. Data en Barchinona a XVIIII de nohembre lany de la Nativitat Nostre Senyor Mil CCCCLXIII. — P. de Belloch.

Als molt honorables e savis senyors los veguer capita e consellers de la ciutat de Vich.

Molt honorables e savis senyors. Gran es lo pler que pres havem en la capcio den Vilasetruu e de son companyo. E jatsie cregam aço sie de mes encara vos pregam e encarregam com podem que si fet no es vista la present los strengau en la pus fort manera que fer se puixa a fi sien sebudes totes les fahenes que sapieu del Principat e daqueixa provincia de Osona e de Empurda e sebut que sie tot e en scrits com se mereix redigir som de perer lo dit Vilasetruu sie scortarat e laltre exequtat en la manera queus parra dins aqueixa ciutat. Volriem empero ans de llur exequcio se cobrassen les forçes que lo dit Vilasetruu tenie. Si fer e gruyar sè pora sieus avis. E tingue la Santa Trinitat en sa proteccio. Data en Barchinona a XXI de nohembre del any MCCCCLXIII. — P. de Belloch.— Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Als molt honorables e savis senyors los pahers de la ciutat de Leyda.

Molt honorables e savis senyors. Disabte prop passat rebem vostra letra avisatoria de la capcio del correu qui nostra derrera letra vos portava e deprecatoria vos tornassem avisar de les coses les quals stimau esser de importancia. Aquesta adonchs satisfara al necessari certificant vos nosaltres per gracia divina star contentissims e molt alegres de les negociacions que tenim entre mans les quals a boca volguerem sentisseu car per bona causa no son comonicables a letra. Gran pler haguerem hagut si En Barthomeu Daiza per nosaltres deliberat açi tremetre fos plegat car tot lo fet a ell fora revelat si ell o altres trametieu. Segons scrivim tot ho sabreu havents firmissima credulitat vosaltres e altres bons cathalans de aqueixes encontradas ne serieu molt e molt alegres. Confiam adonchs en Nostre Senyor Deu e en la gran justicia e bona querela que prosseguim. E siau virtuosos e be sforçats com loablement haveu acustumat car ell es e sera de nostra part e molt prest ho veurem tots per obra. Dies ha vos fem a saber que per letra rebuda daqueixes part erem avisats alguns homens daqueixa ciutat haver intelligencia ab los inimichs e que deu o dotze eren stats a Bellpuig e havien perlat ab lo quis diu Governador e ab don Anton de Cardona de la qual cosa havem gran admiracio. Avisam vos ne per que hi metau les mans e provehiau al necessari segons vos semblara.

Mes avant vos certificam que a tracte e malicia dels inimichs lo capita qui per lo senyor don Johan era stat posat en custodia del castell de Hostalrich havie feta una gran novitat per la qual si temps hi hagues bastat lo dit castell venia a perdicio mes encontinent sabuda la nova lo dit don Johan e un deputat e un conseller daquesta insigna ciutat tiraren aquella via ab molt sforç de gent a cavall e de peu e ab molt haver del Principat cobraren aquell e vuy en die sta molt be custodit per nosaltres en gran confusio dels inimichs los quals alre que prodicions mals tractes e robaries no exerciteu e per vostra consolacio volem siau certs que los noble don Yvany de So è de Castre germa del vezcomte Devol mossen Phelip de Rexach mossen Pons de Viure mossen Bernat Carneso caveller Johan de Vallguarnera Pere de Darnius Johan de Caramany e altres cavallers e gentils homens poblats en Empurda se son conformats novament en nostres deliberacions e a la empresa del dit Principat fermats e jurats capitols amichs dels amichs e enemichs dels enemichs e axi per gracia divina les fahenes caminen be. Lo die present son pertits mossen Pere de Belloch deputat per nosaltres elegit e mossen Pere Johan Serra conseller elet per aquesta ciutat van la via de Empurda per reformar e metre en degut orde aquella provincia la qual a causa dels inimichs qui son en Gerona stave molt congoxada. Speram ne fruyts saludables en defensio de aquella e ofensio dels dits inimichs los quals la semana passada en algunes corregudes que han fetes han perduts de LX en LXX homens entre

de cavall e de peu e dels nostres noy ha morts pus de IIII ò V a Deu gracies. Dissapte prop passat lo capita de la ciutat de Vich ab XIII rocins e VIIII pehons hague encontra ab alguns inimichs dels quals fou pres lo capita gentil home appellat Vilasetruu e un altre ab llurs rocins son homens de gran valer e specialment lo dit Vilasetruu qui era capita per lo Rey En Johan de una gran part de les muntanyes hon son los pagesos de remença e qui fahia totes les fahenes qui eren atribuides an Verntallat. Feu stima haurem bon recapte. A present nons occorren altres coses sino que hajau bona sperança que molt prest Deu ajudant haurem los fruyts de la alegria e consolacio demunt tocades. E tingueus Nostre Senyor Deu en sa proteccio. Data en Barchinona a XXI de nohembre del any Mil CCCCLXIII. — M. de Montsuar dega de Leyda. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Al molt magnifich mossen e molt savi mossen Pere de Belloch deputat del General del Principat de Cathalunya.

Molt magnifich mossen e molt savi. Segons som informats a mossen Johan Torra prevere obtinent lo benifet de Santa Maria en la Seu de Gerona son degudes XXX lliures Barchinoneses qui venen a carrech de les rendes de la mensa Episcopal. Per ço a suplicacio sua vos pregam vullau dar e manar a mossen Jore Çariera procurador de la Bisbalia que de les dites

rendes pach les dites XXX lliures com abans pora. Per letres e homens de Leyda trameses a homens de aci hic ha avis que alla se dehia publicament lo Rey don Johan esser mort pero nosaltres non havem letra. Tingueus la Santa Trinitat en sa proteccio. Data en Barchinona a XXII de nohembre del any Mil CCCCLXIII. — M. de Montsuar dega de Leyda. — Vostres condeputats e consell et cetera.

Domini deputati et cetera.

Als molt honorables e savis senyors los veguer capita e consellers de la ciutat de Manresa e de Sent P. dor e de Balsereny.

Molt honorables e savis senyors. Gran clamor es fet de la capcio per vosaltres feta de Jachme Ferrer e Ramon Arquells carnicers e del bestiar que per provisio daquesta ciutat amenaven de les parts del comdat de Cardona per la qual raho lo senyor don Johan lochtinent e los honorables consellers de la dita ciutat vos scriuen ab lurs patents letres. E per quant en les dites coses afronten molts privilegis de aquella specialment de vitualles los quals son tenguts tant a cars com la vida e sentim no serie permes fossen derogats en manera alguna. Per ço vos pregam e encarregam com mes podem que sens dilacio deliurets los dessus dits e llurs robes e bens e teles ne al dit bestiar no doneu torb o impediment algu a fi puixan venir liberament en aquesta dita ciutat. E tingueus la Santa Trinitat en sa proteccio. Data en Barchinona a XXII de noembre del

any MCCCCLXIII. — M. de Montsuar dega de Leyda.— Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Al molt honorable misser Gregori Molgosa un dels assessors e advocats de la casa de la Deputacio.

Misser Gregori molt honorable. Informats som que En Jachme Bertran mercader de aquesta ciutat los bens del qual per esser inimich acuydat son adjudicats al General temps ha feu venda de dos sclaus negres al reverent abbat de aqueix monastir de Montserrat per preu de CC florins dades fermances per aquells ço es per los C florins En Jachme Montfahi de Monistrol e per los altres C En Thomas Tries de Collbato. E com lo temps a ells prefigit sie molt ha passat per tant vos pregam e encarregam pus vos trobau en aqueixes parts e per stelviar als dessus dits les despeses de porter façau paguar los dits CC florins encontinent. En altra manere covindria a nosaltres fer hi provisio deguda attes que per los qui eren exegudors dels bens dels acuydats hi es stat gran temps ha trames e no han dat recapte. Tingueus Nostre Senyor en sa proteccio. Data en Barchinona a XXII de noembre del any Mil quatre cents LXIII. — M. de Montsuar degua de Leyda. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Al molt magnifich mossen e molt savi mossen Pere de Belloch deputat del General del Principat de Cathalunya.

Molt magnifich mossen e molt savi. Rebuda havem vostra letra de avis de les sis fustes ques son aqueixes mars mostrades da que havem pres gran pler. Semblantment son stades aci vistes e tiren de larch la volta de Valencia son tres galees de florentins segons han dada lengua a un lehut qui es anat. Les provisions per a ponent tenim a memoria e ja pensam que es de fer. Prègam vos com sereu a sent Feliu façau expedir los adobs de les naus e que lo monastir stigue al segur. Si alre havieu aqui rebut de les dites fustes avisaunos ne. E sie la Santa Trinitat en vostra proteccio. Data en Barchinona a XXIII de noembre del any MCCCC LXIII. — M. de Montsuar degua de Leyda. — Vostres condeputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Al molt magnifich mossen e molt savi mossen P. de Belloch deputat del General de Cathalunya.

Molt magnifich mossen e molt savi. Sebut havem que lo baro de Cruylles capita ha presos e ab si portats molts bens que lo reverent abbat de Roses tenia en la vila de Castello Dempuries sotz nom e color que eren del reverent abat de Sent Pere de Gallicant nebot del dit abbat lo qual lo dit baro aferme star a la

força de Gerona. E que jatsie ab nostra letra hajam scrit los dits bens fossen restituhits empero aquells que lo dit baro te no ha poguts recobrar en gran dan e interes del dit reverent abbat de Roses per part del qual som instats e suplicats volguessem a aço provehir. Attes adonchs queus trobau en aqueixes parts vos pregam que sius constara los dits bens esser del dit reverent abbat de Roses aquells li façau restituhir en tota manera. E tingueus Nostre Senyor Deu en sa proteccio. Data en Barchinona a XXIII de noembre del any MCCCCLXIII. — M. de Montsuar degua de Leyda. — Vostres condeputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Als molt honorables e savis senyors los consellers de la vila de Bergua.

Molt honorables e savis senyors. Per vostra letra e per lo portador som fets certs del trespas fet per los de Begua oblidats de lur be e honor tolerants esser mesos cullidors als drets del General per lo quis diu vezcomte ab provisio del Rey don Johan. Certament nos dolem de llur falta e perdicio car hauran esser tractats altrament que no eren fins aci pus de llur mara que es la terra e aquesta ciutat segreguar se volen sens la qual viura no poden e pus de la gloriosa fi de les fahenes que tenim entre mans mostreu no voler haver participi car com ja scrit vos havem prest e molt prest speram fruicio de les coses apuntades e delibe-

rades axi de haver cap com altres qui bona causa a present manifestar nos poden mas no leguiara les sebreu e veureu Deu volent. Vosaltres tota via feu lo degut com loablament haveu acustumat car per nosaltres sereu tenguts en memoria en totes coses que haver e util de aqueixa universitat succehir puixen e ja es començat car hagut lo dit vostre avis nosaltres deputats per decorar aquella qui nes be merexedora e condescendre a vostres prechs havem deliberat en ella haja taula e cullidor del dret de les entrades e exides axi com era en Puigcerda e ja havem provehit de cullidor e guarda En Francesch Pujol e ho notificam ab nostra letra al deputat local los quals deputat e cullidor comunicaran ab vosaltres sobre lo novell dret per nosaltres imposat a cert temps de la sal e teles e canamaçaria a efecte de paguar e sostenir gent a cavall o a peu deputadora en custodia de les terres e provincies hon se cullira e en altres necessitats de la guerra e axi sera fet lo que es stat vist esser expedient per evitar talls e altres moltes incomoditats. Placieus la cosa se conduescha per ques puxa exequtar com ja se exhegescha lo dit dret en aquesta ciutat e Manresa Vich Empurda e altres parts de Cathalunya e cove la exaccio sie egual. Les armes e passadors que demanau non tenim ans les hauriem comprar. Fluxau vos a present ab les coses queus havem trameses per En Francesch Sorribes e cogitar que a moltes parts havem suplir. E tingueus la Santa Trinitat en sa proteccio. Data en Barchinona a XXIII de noembre del any Mil CCCC LXIII. — Manuel de Montsuar degua de Leyda. —

Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Capitania de mossen Pere Çariera cavaller.

Los deputats del General e consell representants lo Principat de Cathalunya confiants de la probitat suficiencia e legalitat de vos molt honorable mossen Pere Çariera cavaller en lo bisbat de Gerona domiciliat ab tenor de la present a beneplacit nostre vos constituhim cream e deputam en capita de la vila de Hostalrich axi que vos dit mossen Pere Çariera durant lo dit beneplacit siau capita de la dita vila e aquella defensets governets e guardets fielment be per nosaltres e en nom del dit Principat segons se pertany e usets en respecte dels actes de guerra axi en los homens de aquella com altres de totes aquelles potestat auctoritat preheminencies que semblants capitans han acustumat e poden e deuen. Car nosaltres ab tenor de la present circa lo ofici de la dita capitania vos cometem plenament les veus nostres e dehim e manam quant a nosaltres se sguarde als poblats en la dita vila e altres a qui pertanguen que prestats per vos sacrament e homenage en poder del capita del castell de la dita vila al qual ne havem dada comissio aquells rebent per nosaltres e en nom nostre de haver vos be e leyalment en la custodia e bon govern de la dita vila e de aquella restituhir a nosaltres o a qui volran tota hora que request ne serem de la qual prestacio de sacrament e homenage sie testificada e a nosaltres tremesa carta

publica hagen e tinguen vos dit honorable mossen Pere Çariera per capita dessus dit e a vos obeesquen com es acustumat a semblants capitans durant nostre beneplacit dessus dit. En testimoni de la qual cosa manam la present esser feta e a vos liurada ab lo segell major del ofici de Deputacio en lo dors segellada. Data en Barchinona a XXII de noembre del any Mil CCCC LXIII. — M. de Montsuar degua de Leyda.

Domini deputati et cetera.

Al molt honorable e discret mossen Johan Çavila pabordra de la Almoyna de Gerona e capita del castell de Brunyola e als prohomens de aquell.

Molt honorable e discret mossen. Oyts los missatgers açi venguts portadors de aquesta som stats avisats de vostre bon proposit e ferma perseverança en la prossequcio de la justa querela del Principat daque molt vos comendam com aquells qui com a vertaders cathalans feu ço que loablament haveu acustumat. Venints a la resposta nosaltres volem eus pregam e encarregam com mes podem tingau aqueix castell de Bruyola per lo Principat e aquell defensau virilment en manera quen puixau dar bona raho. E stau alegres car Nostre Senyor Deu es e sera ab nosaltres e ans de molts dies sebreu e veureu coses axi de haver cap com altres qui molt e molt vos acontentaran e siau certs que nous dolra sino com mes no haureu fet per la defensio comuna. E per vostra consolacio vos certificam que nosaltres e aquesta ciutat havem tramesos

un deputat e un conseller en les parts de Empurda per fer exercit de gent a cavall e provehir a totes les necessitats daqueix bisbat. Si donchs algunes coses vos occorreran haver dir o demanar recorrereu a nosaltres o a ells car nous fallira res del possible. E recort vos teniu castell molt fort e bona gent en tant que ab la ajuda de Deu no haveu dubte de res encara que una potencia de Rey fos al demunt. Per via de Leyda havem nova que lo Rey don Johan seria mort en Navarra tost se sabra en cert e del que sera vos certificarem. Tingueus la Santa Trinitat en sa proteccio. Data en Barchinona a XXIIII de noembre del any MCCCC LXIII. — M. de Montsuar degua de Leyda. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Als molt honorables e savis senyors los procuradors de la ciutat de Tortosa.

Molt honorables e savis senyors. Per comunicar vos axi com es raho alguns secrets de gran importancia los quals per bones causes no es vist deure esser revelats a present sino a vosaltres e als honorables pahers de Leyda e de Cervera trametem lo honorable En Francesch Amich sindich de aqueixa universitat qui en presencia del honorable mossen Jachme Segur canonge de aqueixa sglesia vos notificara aquelles ab miga de jurament com axi hi siam nosaltres e ells strets per ells sereu avisats de moltes miraculoses particularitats les quals visiblement havem a creure divinament pro-

cehexen. Placieus que adhibint fe e crehença al dit Francesch Amich en lo queus dira dels dits secrets vullau com loablament haveu acustumat entendre e attendre a la custodia daqueixa ciutat e stau alegres car ab la ajuda de Deu molt prest los tots haurem possessio e fruicio dels dits secrets pregants e encarregants vos que al dit mossen Jachme Segur per nosaltres per aquesta raho tremes als dits pahers de Leyda vullau dar tota direccio possible per manera que prest alli transferir se puixa. E tingueus la Santa Trinitat en sa proteccio. Data en Barchinona a XXIIII de nohembre del any Mil CCCCLXIII. — M. de Montsuar degua de Leyda. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Als molt honorables e savis senyors los pahers de la ciutat de Leyda.

Molt honorables e savis senyors. Per lo portador de la present rebem ir vostra letra a la qual vos responem quant al fet de les vitualles et cetera nosaltres recaem en parer que tota la gent darmes se ajunta per dar orde al transit de aquelles e axi stam deliberats que lo honorable mossen Pere Johan Ferrer capita qui ab C rocins e molta gent a peu es en Vilafrancha de Penedes vage on es Armendaris e trabellam que lo senyor don Johan fače ab ells aplegar la gent de Manaut fill seu tota o part e en conduhir aço de present es tota nostra diligencia la qual crehem ab la ajuda de Deu vindra en bon conclusio car huy havem hagut le-

tra del dit mossen Pere Johan Ferrer per la qual som avisats ell e lo dit Armendaris stan en cert apuntament. Siau certs tota via si tendra la ma fins haje compliment car tanta voluntat hi teniu com vosaltres als quals trametem homens propris per dos vies partiran dema per comonicar vos nostres consolacions en les quals volem siau perticipants per vostre bon merexer e daqueixa ciutat la qual apres aquesta es en nostros animos imprimida de amor e afeccio cordials. De la nova del Rey don Johan desijam esser certs. Pregam vos cobrats los correus que dehiu haver hi tramesos nos ne certifiqueu. E tingueus la Santa Trinitat en sa proteccio. Data en Barchinona a XXV de noembre del any MCCCCLXIII. — M. de Montsuar dega de Leyda. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Als molt honorables e savis senyors los pahers de la ciutat de Leyda.

Molt honorables e savis senyors. Per comunicarvos axi com es de raho alguns secrets de gran importancia los quals per bones causes no es vist deure esser revelats a present sino a vosaltres e als honorables procuradors de Tortosa e pahers de Cervera trametem lo honorable mossen Jachme Segur canonge de Tortosa un de nostre consell lo qual vos notificara aquells a miga de jurament com axi hi siam nosaltres e ells strets. Per ell sereu avisats de moltes miraculoses particularitats les quals visiblament havem a creure divinament

procehexen. Placieus que adhibint fe e creença en lo queus dira dels dits secrets vullau com loablament haveu acustumat entendre e attendre a la custodia daqueixa cintat. Stau alegres car ab la ajuda de Deu molt prest los tots haurem possessio e fruycio dels dits secrets. Hajau per recomenat lo dit mossen Jachme car certament es home de be e tal que mereix honor li sie feta. E tingueus Nostre Senyor Deu en sa proteccio. Data en Barchinona a XXIIII de noembre del any Mil CCCCLXIII. — M. de Montsuar degua de Leyda. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Als molt reverent honorables e savis senyors los ambaxadors del Principat de Cathalunya tramesos al cristianissimo Rey de França.

Reverent e molt honorables e savis senyors. Tant per suplir a vostres desigs quant per obviar despeses e per altres bons respectes es stat deliberat vosaltres mossen labbat e micer Pere Severtes esser licenciats axi com ab la present vos licenciam per repetriar e que vos mossen Johan de Copons resteu ambaxador sol per lo Principat e semblant deliberacio ha feta aquesta ciutat que reste mossen Matheu de Soler licenciant los altres. Es adonchs stat vist necessari la aturada de vos dit mossen Johan de Copons car la successio dels negocis que teniu entre mans poria tals coses produhir que de aci vos hi tremetriem. Avisants vos adonchs de les dites coses singula singulis referendo

pregam e encarregam vosaltres dits mossen abbat e misser Pere Severtes que lexades instruccions si compliment no han e altres coses queus seran vistes al dit mossen Copons retornen com abans poreu menant ab vosaltres En Nicholau Sola scriva de vostra embaxada lo qual en tot cars havem mester. E vos mossen Johan de Copons que conformant vos ab aquest Principat les coses ab aquella diligencia e bona voluntat que sempre haveu acustumat scrivint nos sovint de les coses que occorreran. Per les altres precedents letres vos havem amplament certificats de tot lo que mester es. A present no hic ha res de importancia sino que en Leyda se diria lo Rey don Johan esser mort en Olit segons per letra dels honorables pahers som certificats mas no ho sebien en cert. E tingueus la Santa Trinitat en sa proteccio. Data en Barchinona a XXV de noembre del any Mil quatrecents LXIII — M. de Montsuar degua de Leyda. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Al honorable mossen Jachme Salvat canonge capita del castell de Muntferrer.

Honorable mossen. Gran pler havem pres en la provisio que de vos es stada feta en capita del castell de Montferrer. Per tant com tenim ferma crehença de aquell dareu bona raho attesa vostra bondat e virtut de la qual molt confiam. Pregam vos per ço siau virtuos com a bon cathala e atteneu en la custodia del

dit castell e la conservacio del qual va molt com sebeu. E perque haureu supportar algunes despeses axi per lo respecte vostre com daltres e no seria raho de vostres bens paguasseu. Per ço haguda daço la voluntat e expres assentiment dels concanonges vostres qui açi se troben som contents ens plau prengau de les rendes e fruyts del dit castell per suplir a les dites despeses e altres qui hagen respecte de la conservacio del dit castell car en temps de vostre raciocini aquelles vos farem admetre en compte. E tingueus Nostre Senyor Deu en sa proteccio. Data en Barchinona a XXV de noembre del any Mil CCCCLXIII. — M. de Montsuar dega de Leyda. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Al molt honorable mossen En Roger de Rosanes donzell tenint en comanda lo castell de Hostalrich.

Honorable mossen. Aqui va mossen Franci Torres cavaller capita daqueix castell per nosaltres elegit per haver possessio de aquell e star en custodia sua. Pregam dehim e manam vos que lo dit castell ab mija de notari liureu al dit capita per nosaltres e en nom del dit Principat ab tots artellaries armes vitualles e altres municions fahent de aquelles inventari del qual nos aportereu copia per que sapiam totes les coses. Certificantsvos ell sen porte diners per paguar a vos e als macips que teniu ço que degut sie. En aço no metau dilacio alguna com axi vullam se façe deliberadament

e consulte. Data en Barchinona a XXIII de nohembre del any MCCCCLXIII. — Fra Johan Despilles. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Als molt honorables e discrets los preveres de la comonitat e oficialitat de la vila de Bergua.

Molt honorables e discrets senyors. Sebut havem vosaltres esser tenguts e obligats paguar an Guillem Boldu de la vila de Cardona CCXVI lliures Barchinoneses qui venen paguadores a la festa de Nadal prop vinent. E com lo dit Boldu per esser habitant de la dita vila sie enemich del Principat per ço ab tenor de la present vos denunciam pregam e per lo interes publich requerim la dita quantitat no pagueu al dit Boldu ne a altre per ell ans aquella liureu a nosaltres en nom del General car rebuda que la hajam vos ferem desobligat e indempnes servar de qualsevol obligacio a que siau tenguts. Guardau no façau lo contrari si dues veguades pagar no desijau ultra altres provisions que per nostre poder hi feriem. Data en Barchinona a XXV de noembre del any MCCCCLXIII. — M. de Montsuar degua de Leyda. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Als molt honorables e savis senyors los pahers de la vila de Cervera.

Molt honorables e savis senyors. Per comonicar vos axi com es de raho alguns secrets de gran importancia los quals per bones causas no es vist deure esser revelats a present sino a vosaltres e als honorables pahers de Leyda e procuradors de Tortosa tremetem En Johan Mathes portador de aquesta lo qual vos notificara aquells ab mija de jurament com axi hi siam nosaltres e ells obligats. Per ell sereu avisats de moltes miraculoses perticularitats les quals visiblement havem a creure divinament procehexen. Placieus que adhibint fe creença en lo queus dira dels dits secrets vullau com loablement haveu acustumat entendre e attendre a la custodia daquexa vila e stau alegres que ab la ajuda de Deu molt prest los tots haurem possessio e fruycio dels dits secrets. Lo dit Johan Mathes es home secret afeat e molt devot al benavenir de la patria e per ço li havem dat aquest carrech lo qual per la no seguretat dels camins tot home no comprenguera. E tingueus la Santa Trinitat en sa proteccio. Data en Barchinona a XXIIII de noembre del any Mil CCCCLXIII. — M. de Montsuar degua de Leyda. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Al molt magnifich mossen e molt savi mossen P. de Belloch deputat del General de Cathalunya.

Molt magnifich mossen e molt savi. Ja sebeu la questio que es entre Nanthoni Closells de una part e lo batle del castell de Calonge de la part altra. Ara lo

dit Closells segons som informats ha querelat per pau e per treua lo dit batle lo qual es açi comperagut. E per que la sua absencia poria portar algun nocument al dit castell es stat vist deure sen tornar. Per ço vos pregam com mes podem jatsie cregam ne sou be pregat les parts dessus dites e lurs diferencies metau en repos en manera daci avant no puixen questionar e que lo castell sie be custodit. En aço nos fareu assenyalat pler. Tingueus la Santa Trinitat en sa proteccio. Data en Barchinona a XXV de noembre del any Mil CCCCLXIII. — M. de Montsuar dega de Leyda. — Vostres condeputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Los deputats del General e consell representants lo Principat de Cathalunya als honorables tots e sengles pahers consellers jurats e prohomens de les viles de Cervera Golada Verdu Piera e altres del dit Principat e a cascun dells salut.

Nosaltres trametem de present En Johan Mathes portador de aquesta per certs afers tocants granment interes e beavenir del dit Principat. Per ço vos pregam e encarregam quant mes podem que al dit Johan Mathes doneu tots consell favor e ajuda a vosaltres possibles e no li sie procurat torb algu car porterie gran inconvenient la sua tarda. Data en Barchinona a XXVI de noembre del any MCCCCLXIII. — M. de Montsuar degua de Leyda.

Domini deputati et cetera.

Al molt honorables e savis senyors los consellers de la ciutat de Vich.

Molt honorables e savis senyors. Per complaureus e dar cami al que segons vostre scriure desijau fer per be avenir de aqueixa ciutat havem liurat al vostre sindich un carreto de bombarda ab ses aperobats lo qual havem hagut de aquesta ciutat ab promissio de restituhir com lo General non tingues. Pregam e encarregam vos ab tot eregom sie demes que la bombarda e dit carreto e altres coses meteu en tal disposicio e orde que contrari seguir nos puixa car ultra la perdua e dan ço es que Deus no vulle recaura en gran carrech del Principat. Vosaltres en aço e en totes altres coses attendreu e mirareu per tot com loablament haveu acustumat. Scrit vos havem de nostra intencio sobre lo fet den Vilacetruu e de Colomer que teniu presos encara vos ho reduhim a memoria. E tingueus la Santa Trinitat en sa proteccio. Data en Barchinona a XXVII de noembre del any MCCCCLXIII. — Bernat Johan de Casaldaguila. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Al molt honorables e savis senyors los sotsveguer capita e consellers de la vila de Bergua.

Molt honorables e savis senyors. Per un jove de aqui vengut som fets certs haurieu presos dos homens de Olot lo un appellat Anthoni Pineda e laltre ignoram los

quals specialment lo dit Anthoni Pineda son molt criminosos e contrariants a les negociacions del Principat e capitans de tota aquella terra de la qual cosa havem hagut tan gran pler que major dir nos poria per quant son dels mes principals enamichs. Pregam vos adonchs encarregam e encara per lo benefici publich e interes de la corona reyal vos requerim los dits homens no deliureu per via alguna ans aquells be guardats ameneu aci a nosaltres tota dilacio cessant. E per res noy hage falla Car speram en Deu que per mija de la llur capcio e den Vilacetruu qui es stat pres a Vich les fahenes del Principat seran endraçades e de la deliurança seguirien grans contraris. Hajau ho tot per be entes car a present cosa de mes plaer e benefici fer no podieu e certament havem a creure Nostre Senyor Deu contiuuament obre los seus miracles. E per quant lo dit portador se es ofert molt liberalment portar vos aquesta vos pregam sobresigau en la sua questio o altercacio fins los dits homens sien aci venguts e per los quils amenaran vos seriurem de nostre interes de lo qual pensam sereu contents. Certificants vos de hora en hora speram veure les coses de que scrit vos havem e ab la ajuda de Deu molt prest ne sereu tots alegres. Tiugueus la Santa Trinitat en sa proteccio. Data en Barchinona a XXVIIII de noembre del any Mil CCCCLXIII. — Fra Johan Despilles. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Als molt reverent pare en Christ lo senyor bisbe e honorables senyors los capitol de la Seu de Tortosa.

Molt reverent pare en Christ e honorables senyors. Ab tot cregam sie demes encara pregam quant mes podem V. Reverent P. e honorables savieses que en algunes coses daque sereu instats per lo deputat local o son loctinent per beavenir de aquest Principat nos vullau complaura e ab tot pensem hi teniu axi bona voluntat com nosaltres encara ho haurem a gran complasencia. E tingueus la Santa Trinitat en sa proteccio. Data en Barchinona a XXVIII de noembre del any MCCCCLXIII. — M. de Monsuar degua de Leyda. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Al honrat senyer diputat local.

Honrat senyer. Entes havem serien impetrades provisions de nostre Sanct Pare en favor de mossen Bonanat Ferrer canonge de la Seu de Tortosa lo qual es reputat per no amich de aquest Principat. E com per beavenir de la patria sie vist aço se dege desviar. Per ço vos pregam e encarregam com mes podem que en nom e per part nostre vista la present vingueu ab los senyor bisbe e capitol de la dita Seu liurant los la letra que sera ab aquesta e notificant a aquells com mes graciosament poreu les dites coses e instant los de paraula o si vist vos sera en scrits que si tals pro-

visions o lur noticia venen aquelles no obtemperen sens sabuda nostre qui ne scriurem al dit Sant Pare per obtenir revocacio de aquelles. E rescriureu nos de llur resposta. Data en Barchinona a XXVIII de noembre del any MCCCCLXIII. — M. de Montsuar degua de Leyda. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Al molt honorable e molt savi cavaller mossen Johan de Ledarnosa capita de Maho.

Molt honorable e molt savi mossen. Deliberat havem vos siau capita daqueix castell e vile de Maho e de les sues pertinencies per nosaltres e en nom de aquest Principat de Cathalunya tant com a nosaltres plaura. En axi que durant lo dit beneplacit meu en nom del dit Principat de aquelles potestat prehemi-nencies e prerogatives que semblants capitans han acustumat e poden e deuen. Pregam vos adonchs encarregam e manam que acceptant lo dit carrech attenau en la custodia dels dits castell e vila ab gran diligencia segons de vos plenament se confie e façau que totes les coses davall scrites hagen degut efecte ço es que no permetau traura directament o indirecta palesament ne amegada robes vitualles lanes catius axi de amichs com de inimichs sens licencia e voluntat nostra sino an Guillem Dez Parets daqueixa illa patro del berganti per lo qual vos tremetem aquesta a qui lexareu traure aquest viage de les lanes e robes a nosaltres o al General pertanyents fins en valua de LXXI lliures

X sous fahent ne vos memorial daço que li sera liurat e avisant nos ne ab vostra letra perque frau no si puixa fer. E per bons respectes tots a efecte de util e benavenir de la illa volem que sens prejudici dels privilegis e libertats e encara de la sentencia que tenen ans aquells stants en se força e voler per aquest any lo regiment de la terra recaygue en les persones que e segons en la fi de la present es contengut car vist es axi deures fer per salut daqueixa terra. Volem axi mateix que dels dits bens pertanyents al General pagueu En Pere Mora notxer e Barthomeu Robres proher per resta de sou ço es al dit Mora VII florins dos solidos dos diners e al dit Robres XI florins sinch solidos VIII diners. Hajau vos en les dites coses ab aquella bona afeccio diligencia e probitat que loablament haveu acustumat. E per vostra consolacio vos certificam no passaran lonchs dies sentireu e veureu coses de tanta alegria que mes dir nos pot axi de haver cap qui presencialment sera entre nosaltres com altres coses en beavenir e molta gloria dels cathalans. Semblantment de aço scrivim als honorables subdits de aqueixa vila ab los quals volem vos hajau ab bona tractacio e amicicia. E tingueus Nostre Senyor Deu en sa proteccio. Data en Barchinona a XXVIII de noembre del any MCCCCLXIII. — M. de Montsuar degua de Leyda. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Los deputats del General e consell representants lo

Principat de Cathalunya al molt honorable mossen Pere Johan Ferrer capita e a tots cavallers gentils homens e gents a peu del seu exercit e altres qualsevol de la afeccio del dit Principat salut.

Martin de Mularç portador de aquesta de vostra voluntat va en aqueixes parts. Per ço los pregadors de vosaltres pregam e als altres a qui pertany dehim e manam que al dit Martin no façau torb ò impediment algu encara que venguen de alguna terra detenguda per enamichs del dit Principat ans lexeu aquell passar liberament. Data en Barchinona a XXVIIII de noembre del any MCCCCLXIII. — M. de Montsuar degua de Leyda.

Domini deputati et cetera.

Al molt honorable e savis senyors los consellers de la vila de Bergua.

Molt honorables e savis senyors. Entes havem vosaltres haver demanat per capita lo honrat En Miquel Davinyo donzell lo qual va de present aqui ab provisio del senyor don Johan loctinent. Havem gran pler si axi es de vostra deliberacio car semble a nosaltres sera gran util daqueixa vila per ço com les gents seran ordonades altrament que sens cap stavem. Per ço si axi sera que a vosaltres se accepte vos pregam e encarregam vullau ab ell ensemps dispondre de totes les coses necessaries a la custodia de la dita vila per manera ne puixau dar bona raho com loablament haveu acustumat. E tingueus la Santa Trinitat en sa protec-

cio. Data en Barchinona a XXVIIII de noembre del any MCCCCLXIII. — M. de Montsuar degua de Leyda. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Als molt honorables e savis senyors los capita e consellers de la vila de Bergua.

Molt honorables e savis senyers. Gran clamor es fet per En Rossinyol treginer del castell de Casserres afermant que per demanar ell lo port de certes çarabatanes e coses portades daquesta ciutat en aqueixa vila no solament no es stat integrament paguat del salari convengut ans encara es stat condempnat a certa quantitat e feta alguna novitat per sola causa com vos sera stat referit que lo dit Rossinyol hauria dit a nosaltres que les cerabatanes queus consentien servirien contra la terra com aqueixa vila stigues ja declarada o per declararse contra la terra en favor del rey don Johan de les quals coses havem admiracio car uncha foren a nosaltres dites ne cosa alguna al dit Pere Rossinyol havem hoyda dír en desfavor de la dita vila. Per ço notificants vos les dites coses vos pregam li façau fer la contenta e casseu e anulleu tots procehiments e anantaments que contra ell sien stats fets per la raho dessus dita. E tingueus Nostre Senyor Deu en sa proteccio. Data en Barchinona a XXVIIII de noembre del any MCCCCLXIII. — M. de Montsuar dega de Leyda. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Als honrats e bons amichs los sindichs e prohomens de la vila de Maho.

Honrats senyers. Nosaltres scrivim al honorable mossen Johan de Ladernosa cavaller avisant lo quel havem creat capita daqueix castell e vila e de les sues pertinencies per nosaltres en nom de aquest Principat tant com a nosaltres plaura ab aquelles potestat prehe-minencies e prerogatives que semblants capitans han acustumat e poden e deuen e manantli face algunes coses en dita letra contengudes e que ab vosaltres hage bona tractacio e amicicia com ne siau be merexedors per vostre virtuos obrar. Per ço notificants vos ho pregam encarregam e manam a vosaltres e a tots los poblats en aqueixa vila e terra qne conformants vos ab nostra voluntat e deliberacio hajau lo dit mossen Johan per capita e li obeiscau e no permetau per via directa o indirecta que vitualles per bescuyt ne en altra manera sien tretes per no evacuar les coses qui als tots donen vida. Certificants vos per vostra consolacio no passaran lonchs dies sentireu e veureu coses de tanta alegria que mes dir nos pot axi de haver cap qui presencialment sera entre nosaltres com altres coses en beavenir e molta gloria dels bons cathalans e de aquells qui la justa querela del dit Principat hauran seguida les quals per bona causa a present no seria expedient manifestar mas com hora sera aquelles vos revalerem. Tingueus Nostre Senyor Deu en sa proteccio. Data en Barchinona a XXVIII de noembre del any Mil CCCC

LXIII. — M. de Montsuar degua de Leyda. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Als molt honorables e savis senyors los veguer capita e consellers de la ciutat de Vich e a cascun dells.

Molt honorables e savis senyors. Per altra vos havem scrit sobre lo fet den Vilasetru e den Colomer que teniu presos. De la resposta no havem cobrada stam ne admirats majorment que som avisats vosaltres o alguns donau en parer de aquell retenir per sperar concambi. Es cosa que solament la oppinio de la gent qui en aço recau fa gran dan a la cosa publica com sie cert lo dit Vilasetru esser tal que exequtat los enemichs daqueixes muntanyes resten acabats e campant pendran tanta audacia que porie portar gran contrari e destruccio a aqueixa ciutat e terra. Per ço vos pregam e encarregam com mes podem que postposats tots altres pensaments los dessus dits sien decontinent exequtats. E tingueus la Santa Trinitat en sa proteccio. Data en Barchinona a XXVIIII de noembre del any MCCCCLXIII. — Bernat Johan de Casaldaguila. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Los deputats del General e consell representants lo Principat de Cathalunya tenints e possehints per certs titols entre les altres coses la vila de Hostalrich

ab sos termens als amats En Pere Negrell batle de la dita vila e a son assessor e a totes altres persones a les quals les presents pervendran e les coses devall scrites se pertanguen salut.

Recogitants en qual manera e per quines causes la dita vila fou a mans nostres en nom del dit Principat presa en lany prop passat Mil CCCCLXII e per oficials per nosaltres en nom de aquell creats regida e governada en civil e en criminal e com apres fou liurada al senyor don Johan de Beamunt loctinent general del dit Principat. E ara pochs dies ha passats es stada restituida per bones e degudes causes en nostres mans e poder en nom del dit Principat. E recensides moltes letres e provisions axi closes com patents de nosaltres en lo pessat emanades per causa de la senyoria e exercici de jurediccio de la dita vila de les quals havien resultat certes dubitatoris e dificultats per quant la molt egregia comtessa de Modica pretenie algunes de les coses en elles contengudes redundar en gran dan e prejudici seus per la qual raho oydes les dites rahons fon feta per bons respectes provisio quasi del efecte davall scrit la qual es vista esser interrumpida per causa del liurament fet de la dita vila al dit senyor loctinent. E per ço cove que sie revalidada e o de nou feta e consentida per contemplacio de la dita molt egregia comtessa la qual per son virtuos obrar es digna e merexedora de tots honors e util que comodament procurar li puixen. Per tant vistes per nosaltres totes les coses dessus dites del tenor de la present volem e provehim que tant quant la dita vila en po-

der del dit General stara la jurediccio civil e criminal en quant ha sguart als actes causes e negocis dels poblats fora la dita vila de Hostalrich e termens de aquella sie regida e exercida dins la dita vila per lo jutge o assessor del procurador del vezcomdat com la dita vila sie cap de aquell e en ella continuament aturen los jutge e scriva necessaris al dit exercici de jurediccio aço empero declarat que si alguna exequcio de mort mutilacio de membres o altre acte personal se hauran fer per lo dit jutge o assessor tal exequcio hage esser feta fora la dita vila e termens de Hostelrich e no dins aquella en alguna manera. E que en los dits juhis o algu o alguns dells no sie present lo procurador del dit vezcomdat ans si dins la dita vila venie sie hagut per privada persona e no per oficial. Vos empero dit batle e vostre jutge per nosaltres e en nom nostre usareu de tota jurediccio axi civil com criminal mer e mixte imperi en los poblats dins la dita vila e termens de aquella delinquiran e dels emoluments qui procehiran e a mans de vos dit batle pervindran de o per composicions retengut vostre dret segons es acustumat respondreu a la dita egregia comtessa o a qui volra per sustentacio de se casa les quals composicions fereu e fer hajau ab asistencia e en presencia del dit jutge o assessor o del scriva del dit vezcomdat per vostre descarrech e per que tota suspicio sie remoguda. Notificants adonchs les coses totes e sengles dessus dites ab tenor de la present vos dehim e manam expressament e de certa ciencia que la present nostra provisio e voluntat tingats e servets e tenir e servar

façats quant a cascuns se sguarda e no hi contravingats e contravenir façats com axi vullam se faça deliberadament e consulta. Data en Barchinona a XXVIIII de nohembre lany de la Nativitat de Nostre Senyor Mil CCCCLXIII. — M. de Montsuar dega de Leyda.

Domini deputati et cetera.

Al honrat lo batle de la vila de Hostalrich.

Honrat senyer. Per altres precedents letres vos havem encautat sobreseguesseu en la exequcio dels bens den Ciurana. Aquesta es per dir e manar vos que contra ell e o fermanças sues e llurs bens no façau la dita exequcio en manera alguna fins tant ne hajau letra nostra. Guardau no fer lo contrari. Altrament siau cert no falliria provisio deguda e prompta. Data en Barchinona lo primer die de deembre del any Mil CCCCLXIII. — M. de Montsuar dega de Leyda. —Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Los deputats del General e consell representants lo Principat de Cathalunya tenints e possehints per certs titols la vila de Hostalrich ab sos termens al molt honorable mossen Pere Çariera cavaller capita per nosaltres de la dita vila salut.

Ab tenor de la present vos dehim cometem e manam que per nosaltres e en nom nostre com a representants lo dit Principat puixats pendre rebre e de fet

prengats e rebats los sacrament et homenatges fidelitat e tot altre vincle e obligacio de la universitat e singulars habitadors en la dita vila e sos termens e aquells a aço si mester sera compellir en totes maneres e ab efecte los batle jutge missatgers e altres qualsevol oficials aqui posats revocar e distituhir e aquells o altres de nou en nom nostre constituhir e crear e sacrament e homenatge de aquells exhigir en virtut dels quals se obliguen a nosaltres de be e leyalment haver se en los oficis e regiment de aquells. E a la dita universitat e singulars de aquella tots privilegis libertats inmunitats e franqueses que hagen jurat e prometre nosaltres aquells e aquelles retenir e servar. E totes altres coses puixats fer circa les demunt dites que nosaltres poriem si personalment hi erem car sobre aquelles ab sos dependents e emergents vos cometem ab la present les veus nostres plenariement. En testimoni de les quals coses manam la present esser feta ab lo segell major de la casa de la Diputacio en lo dors segellada. Data en Barchinona a II de deembre lany de la Nativitat de Nostre Senyor Mil CCCC sexanta tres. — M. de Montsuar degua de Leyda.

Domini deputati et cetera.

Als molt honorables e savis senyors los sotsveguer capita e consellers de la vila de Bergua.

Molt honorables e savis senyors. Per altres vos havem scrit sobre lo fet de Pineda e den Deu que tenia presos los quals son persones tan criminoses e contra-

riants als negocis del Principat que mes dir nos pot. E per ço es nostre desig vinguen açi en tota manera cessants totes dilacions com sie perill e gran dan en la trigue. Adonchs per aquesta sola raho tremetem En Johan Salverdenya e Roger Molera a la ciutat de Manresa los quals ab gent amenaran al segur los dits homens. Pregam vos per ço e encarregam quant mes podem que los dits Pineda e Deu decontinent sien portats al segur a la dita ciutat de Manresa e liurats a dits Johan Salverdenya e Roger Molero qui contentaran rahonablement lo treball de aquells quis amenaran e per res noy hage falla si desijau conformar vos a nostres deliberacions fahent vos certs que si lo contrari fahieu ço que no es presumidor res no porie esser qui en ten gran dan e torb dels negocis del Principat succehir pogues. E sie la Santa Trinitat proteccio vostra. Data en Barchinona a II de decembre del any Mil CCCCLXIII. — M. de Montsuar degua de Leyda. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Al reverent mossen labbat de Sent Johan Çes Abbadesses.

Reverent mossen. Per quant segons sabeu lo reverent abbat de Muntserrat es absent del Principat e lo reverent abbat de Sent Benet de Bages es passat desta vida nosaltres qui tenim entre mans de present les conclusions de la negociacio daquest Principat desijam molt aquelles a vos comonicar per vostre pler

e consolacio. Per ço vindra a nosaltres en gran pler si dispondre vos volreu aci venir com aquell qui per vostra bona sciencia e sapiencia e per altres bons respectes stau be entre nosaltres. Adonchs afectuosament vos pregam dispongau de vostra venguda per haver participi en nostres contentacions e per esser cohavidant e consellant al necessari fahents vos cert que mijençant Nostre Senyor Deu sereu tant content de aquelles que mes dir nos porie. E sia la Santa Trinitat proteccio vostra. Data en Barchinona a dos de deembre del any Mil CCCCLXIII. — M. de Montsuar dega de Leyda. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Als molt honorable mossen En . . . . . de Vergos donzell capita de la vila de Sent Johan Çes Abbedesses.

Honorable mossen. Creem ja haureu sebut com los sotsveguer e consellers de Bergua tenen presos En Pineda de Olot e un seu compenyo qui ensemps ab altres venien del Rey don Johan e segons una letra que portaven de un home de Seragoça dressada an Johan Planes daqueixa vila ells farien algun maneig per haver aquella a mans dels enemichs. Empero les coses al perer nostre no liguen veritat es que en tal temps de guerra deu hom star adargat e recelos a fi inconvenient seguir nos puixe. Per ço vos ne fem lo present avis pregants e encarregants vos quant mes afectuosament podem investigueu de les coses saviament

e cauta e provehiau com se mereix tots amor e comport cessants. E recort vos que ans de lonchs dies haurem cap en gran consolacio e alegria dels bons cathalans e sera a vos molt honor haver conservada aqueixa vila per aquell qui haura sguard als qui be hauran servit e pur nosaltres tota via li porem fer de vos bon testimoni. Siau donchs virtuos e be sforçat e donau orde aqueixa vila qui fins açi be ha perseverat no perde lo nom e gloria qui li sta apparellada. E tingueus la Santa Trinitat en sa proteccio. Data en Barchinona a dos de deembre del any MCCCCLXIII. — M. de Monsuar dega de Leyda. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Als molt honorables e savis senyors los consellers de la ciutat de Vich.

Molt honorables e savis senyors. Vista vostra letra de XXVIIII del passat mes e la interclusa a vosaltres tramesa per los sotsveguer e consellers de Bergua vos agrahim molt los avisos e quant a la capcio den Pineda e de son companyo ja ne erem certs e hi havem scrit en manera alguna no sien deliurats ans aci portats si fer se pora. Venints al fet de Sont Joban Cesabadesses nostra crehença es dever esser faules lo que scrivie lome de Çaregossa car dehim tal acte algun sentiment se haurie majorment que ab intervencio dels vescomtes se degues fer e ab serimonia de remissio e altres coses qui al parer nostre no liguen.

Pero es summa saviesa star adarguat e provehit a tot. E per ço jatsie opinem vosaltres hi haureu suplit encara scrivim al capita En Vergos acusant lo del fet e encautant aquell sente ço que pora e proveescha al necessari tots amor e comport cessants car lo palpar ha fets grans dans. Trametemli la letra per via segura a fi que avisat puixe dar a les coses bon recapte com dell plenament se confie. Vosaltres empero qui sou mes vehins deveu sovint de letres e altres coses confortar los dits capita e vila e les viles de Ripoll Bergue e altres per manera senten lo color ques deu daqueixa ciutat significants les nostres consolacions e alegries de les quals jatsie molt generalment lus hajam scrit empero vosaltres ne devem haver major noticia. Lo bombarder deu esser ja aqui ab lo carreto que demanaveu e axi emprau lo temps tota via empero fahents les coses saviament com be haven acustumat. Per altres vos havem scrit exequtasseu En Vilasetruu e son companyo. Crehem sera fet en no expedir ho que no hi va poch per salut daqueixa terra. Si alguns obstacles vos son presentats e volreu vinguen açi gran pler ne haurem per lavar vos de treballs. Certificants vos per vostre pler que la nova consellaria asi feta es molt singular e tal que tota la ciutat sta contentissima. E tingueus la Santa Trinitat en sa proteccio. Data en Barchinona a dos de deembre del any MCCCCLXIII. — M. de Montsuar dega de Leyda. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Als honrat los batle jurats e prohomens de la vila de Hostalrich.

Prohomens. Nosaltres per certs bons respectes tirants a benavenir del Principat e util daqueixa vila havem deliberat de nou pendre los sacraments e homenages de la universitat e singulars daqueixa vila e sos termens. E per que no hi podem personalment entrevenir havem dada potestat al honorable mossen Pere Çariera cavaller capita de la dita vila de pendre e rebre per nosaltres e en nom nostre com a representants lo dit Principat los dits sacraments e homenatges e de altres coses contengudes en la comissio que feta hi havem lo die present expedita. Avisants vos adonchs de les dites coses vos pregam dehim e manam que confirmants vos ab dita nostra deliberacio metau decontinent en obre la prestacio dels dits sacraments e homenatges. Car per ell vos seran jurats tots privilegis libertats inmunitats e franqueses que hajau. E aço no diferiau per causa o raho alguna com axi vullam se faça deliberadament e consulta. Data en Barchinona a dos de decembre del any MCCCCLXIII. — M. de Monsuar degua de Leyda. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Als honrats los prohomens de la batlia de Caldes de Mala vella.

Prohomens. Gran admiracio havem del contengut en vostra letra per lo portador de aquesta rebuda per quant vehem sou ja adherits ab los enemichs e demanar vosaltres guiatge de poder venir en aquesta ciutat e fer hich vostres negocis en gran atreviment com sie cert que los enemichs e qui a ells adherexen no poden esser tractats com amichs. Vosaltres sens força alguna haveu desliurat de la senyoria nostra quius era tan dolça com vehieu e pus en altra parer haveu dat hajau a cert lo Principat ne haura sentiment E no façau compta negociar en aquesta ciutat ans vos fem certs que si hic venieu sereu tractats com se mereix. Aquesta es nostra resposta la qual volem tingau be en vostres coratgés empremptada per ço que sintau vostres actes son be entesos. Data en Barchinona a III de deembre del any MCCCCLXIII. — M. de Montsuar degua de Leyda. — Los deputats del General et cetera.

Domini diputati et cetera.

Al molt honorable e discret mossen Johan de Douç prevere capita de Loret.

Molt honorable e discret mossen. Vostra letra havem rebuda a la qual responem pregants e manants vos que en tota manera de continent vista aquesta façau recullir tota la sal daqueix terme de que scrit vos havem dins lo castell e altra part segura e encara totes vitualles en manera los enamichs no sen puixen alegrar e aço façau totes rahons e delliberacions cessants atteneu empero que de aquella liureu als daqui

sera la que mester haurem per llurs necessitats. De aço los prohomens deuen esser pregats per llur util. De bombarda a present no podem haver car non tenim. Totes les que hic eren son repertides. Daqui avant siau virtuos e be sforçat com loablement haveu acustumat. E sie Nostre Senyor Deu ab tots. Data en Barchinona a III de dehembre del any Mil CCCCLXIII. —M. de Montsuar dagüa de Leyda. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Als honrats e savis senyers los capita jurats e prohomens de la vila de Çareal.

Honrats e savis senyers. Segons som informats los homens del loch de Rochafort dies ha meteren lurs robes vitualles e bens en aqueixa vila. Per tant que advenints los enemichs al poder dels quals tenir se no era possible fossen segurs e nos perdessen es se seguit que los enemichs hi son venguts e han aquell haut per la qual raho vosaltres exequtau o voleu exequtar los dits bens robes e vitualles e encara correr lo dit loch no obstant siau be certs de la bona voluntat e afeccio que han ab beavanir de la terra e no segueixen los enemichs ans han trets del dit loch los alacayos qui hi staven e aqueixa vila dampnagaven. Atteses adonchs les dites coses de les quals pensam haver prou cert avis vos pregam e encarregam com mes podem que les dites robes vitualles e bens nols exequteu per via alguna ne dampnifiqueu lo dit loch de Rochafort

ne permetau per gents de la dita vila sie corregut car pus axi bona afeccio e voluntat tenen e dan algun no fan a vosaltres semble esser rahonable hajau bona tractacio. E tingueus Nostre Senyor Deu en sa proteccio. Data en Barchinona a sinch de deembre del any Mil quatrecents sexanta tres. — M. de Montsuar degua de Leyda. — Los deputats del General e consell et cetera.

Domini deputati et cetera.

Als honorables e savis senyors los capita pahers e prohomens dels castells e vila de Pons.

Honorables e savis senyers. Axi per vostra letra com per lo portador som avisats del stament de aqueixa terra e de les congoxes que haveu per causa de la guerra a queus responem que fins açi vosaltres haveu fet be lo degut com a bons e virtuosos cathalans e creem fareu per avant com aquells qui de la gloria dels fets del Principat es raho hajau participi car be pensam haureu sentit les provisions que son stades fetes axi en haver cap com altres coses per miga de les quals se ha haver lo complit repos en gran confusio dels enamichs e en molt honor e benefici daquells qui be hauran perseverat y pugnat per defensio de la patria. Axi com vosaltres haveu hajau bon sforç e nous smayeu ara que som en la conclusio de les fahenes. Non façau com fan algunes universitats daqueixa terra qui volen tirar a dos senyals lo que bonament nos pot fer. La corona que fins aci haveu guanyada no la vullau

perdre car molt vos dolria e ans de molts dies ne veureu clara experiencia dels enamichs qui eren en aqueixes parts. A present nous cal haver temença car los uns van la via de Terregona per dubte del nostre poder qui es en Penedes los altres se spergexen de les parts don eren. Tenim perer senten alguna cosa qui nols agrada. Ques vulle empero sie nosaltres empero fem gent a cavall per tremetre a Cerverà e per scalfar e subvenir tota aqueixa terra e may sen levara ma fins la cosa haja compliment. Ab tant no havem mes a dir sino que stigau alegres car molta causa ne tenim los tots e com la sebreu vos dolra com mes no haureu fet per la defensio comuna. Tingueus Nostre Senyor Deu en sa proteccio. Data en Barchinona a tres de deembre del any Mil CCCCLXIII. — M. de Montsuar dega de Leyda. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Als molt hônorables e savis senyors los consellers de la ciutat de Manresa.

Molt honorables e savis senyors. Sabut havem vosaltres haver deliberat que lo dret novament imposat sobre la sal e canamaçaria no sie mes avant cullit en aqueixa ciutat. E qui pus fort es no voleu servar lo guiatge aqui publicat per als treginers e altres qui la dita sal porten de les quals coses havem no pocha admiracio car no ignorau a nosaltres pertanyer la remocio de tals drets e no a altres e si algunes dificultats vos hi occorrien ans que los dits drets hi fossen impo-

sats e principiats cullir aquelles nos deguereu haver comonicades. Ne es suficient raho dir que a Cervera Leyda e Vich nos paguen com vos sie cert que en Leyda ne en Cervera noy entra sal a causa de la guerra e en Vich se fa lo degut en esser hi cullit e crehem se fara e molt millor se fora conduit servant se nostres deliberacions de les quals haviem scrit als deputat local e cullidor en aqueixa ciutat car provehit era la sal qui pessara per aqui e per Sent Peredor e per Sellent paguas ans de anar mes avant lo que servant se redunda en gran util daqueixa ciutat. E com per letra vos hajam certificats e a bocha dit açi a vostres sindichs que lo procehit dels dits drets es deliberat convertirse en sosteniment de gent darmes deputadora en les parts on aquells se culliran. En altres necessitats de la guerra recau en major marevella vostra dita asserta deliberacio majorment que en aquesta ciutat e per les altres parts de Cathalunya es cullit. No podents adonchs tals coses ab disimulacio pessar com sien de gran novitat no solament per lo interes del General ans encara per lo mal eximpli que de aqueixa ciutat los miradors pendrien havem deliberat tremetre aqui lo honorable micer Gregori Molgosa exhibidor de aquesta plenament informat pregants e encarregants vos que donant li fe e crehença sobre les dites coses vullau talment provehir a aquelles que no siam forçats pensar en altres remeys axi com de vosaltres plenament confiam. Fins açi en los majors e mes arduos negocis havem conegut en vosaltres en aqueixa ciutat gran afeccio en lo beavenir daquest Prin-

cipat e ferme perseverança en la prosequcio dels negocis. E per ço crehem en totes les circunstancies fareu ço que loablement haveu acustumat. E tingueus nostre Senyor Deu en sa proteccio. Data en Barchinona a sinch de deembre del any MCCCCLXIII. — M. de Montsuar dega de Leyda. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Los deputats del General e consell representants lo Principat de Cathalunya als honrats tots e sengles procuradors batles sotzbatles capitans particulars sindichs jurats prohomens e singulars persones dels castells lochs e perroquies de Valles e del Meresme salut.

Nosaltres per beavenir vostre e guardar vos de dans e inconvenients havem acordat que vista la present reculliau en les forçes o parts mes segures totes vitualles robes e bens. E per ço va lo portador de aquesta pregants dehints manants vos decontinent façau la dita recullita totes dilacions cessants. Car per res no volriem haguesseu algun dan com aquells que molt amam per esser vertaders cathalans los quals haveu virtuosament obrat en lo beavenir de la terra. Data en Barchinona a VII de deembre lany de la Nativitat de Nostre Senyor Mil CCCCLXIII. — Bernat Johan de Casaldaguila.

Domini deputati et cetera.

Als molt honorables e savis senyors los consellers de la ciutat de Vich.

Honrats senyers. Pus ab treball e perill de persones los sis homens a peu en los dies prop pessats prengueren En Vilasetruu enamich capital de la cosa publica lo qual es detengut pres en aqueixa ciutat digna cosa ha paragut a nosaltres sien premiats per ço que ells e altres daqui avant hagen mes voluntat en fer lo degut. E per ço es stat deliberat ab intervencio daquesta ciutat los sien dats per la dita raho sexanta florins corrents ço es deu a quascu dels bens dels acuydats qui son en aqueixa ciutat de Vich e vegueria de Osona. Pregam vos per ço e encara dehim e manam que servant nostra dita deliberacio façau la contenta dels dits bens als dessus dits com axi vullam se faça deliberadament e consulta. Data en Barchinona a sinch de noembre del any Mil CCCCLXIII. — M. de Montsuar dega de Leyda. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Al molt magnifich mossen molt savi mossen P. de Belloch deputat del General de Cathalunya.

Molt magnifich mossen e molt savi. Ja sabeu la questio que es entre los homens de Palamos ab los del castell de Vilaroma sobre lo enderroch fet de aquell lo qual es stat fet contra constitucions e leys del Prin-

cipat segons es stat vist e quant a aço se fa aci lo degut per reperar lo greuge es ver segons som informats que per causa de la recullita se diu lo noble baro de Cruylles ha feta certa composicio dels homens del dit castell e de Vall lobrega e encara los son stades preses robes bestiar e altres coses e fetes penyores de totes les quals coses demanen restitucio. E com sie necessari provehirhi degudament jatsie prima fas semble ells haver molta raho. Per ço havem deliberat fer la present pregants e encarregants vos com mes podem que ensemps ab mossen Pere Johan Serra vullau provehir a les dites coses e a totes altres diferencies que hagen per raho de la dita recullita en manera davant nosaltres no hagen mes avant haver recors fahent restituhir als homens sens exaccio de salaris e messions les composicions robes bestiar e altres coses que per la dita raho seguides sien totes o part segons vos semblara remediant ho a contentacio de tots si possible sera. Ab aço empero que los dits homens hagen e sien tenguts recullir se a la dita vila de Palamos e star en custodia de aquella tota hora que requests ne seran durant la guerra sens empero prejudici de les inmunitats que haver pretenen. De part de ça no havem altra nova sino que mossen Romero ab los de Alcover han presa la vila de Cambrils e aquella tenen fort per la terra. Tingueus la Santa Trinitat en sa proteccio. Data en Barchinona a V de dehembre del any Mil CCCC LXIII. — M. de Montsuar dega de Leyda. — Vostres condeputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Als molt honorables e savis senyors los capita e consellers de la ciutat de Vich.

Molt honorables e savis senyors. Per quant En Lorenç Graell de la vila de Sent Johan Ces Abbadesses lo qual en los dies passats per gent den Altarriba fou pres e huy en dia sta detengut en poder dels enamichs es home de be e molt afectat al benavenir de la terra dignament som induhits aquell ajudar de nostre poder. E com segons havem sentit algun meneig sie fet de traure aquell a cambi per la muller e fills den Pujol de Sent Ipolit qui en poder vostre stan. Per ço vos pregam quant mes podem que circa la liberacio de dit Lorenç Graell vullau adhibir tots remeys possibles sis vol per via del dit excambi sis vol en altra manera a vosaltres ben vista e a ell comodiosa. E ultra que fareu obra de caritat encara per nosaltres vos sera molt agrahit. E tingueus Nostre Senyor Deu en sa proteccio. Data en Barchinona a VI de deembre del any Mil CCCCLXIII. — M. de Montsuar dega de Leyda. —Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Los deputats del General e consell representants lo Principat de Cathalunya als honorables los procuradors batles sotzbatles capitans jurats sindichs prohomens e singulars persones dels castells lochs e perroquies de la Germendat novament feta de Lobregat e altres salut.

Nosaltres per beavenir vostre e per lunyar vos de tots inconvenients qui facilment seguir porien havem acordat en tota manera que vista la present reculliau en les forçes on vos semblara star segur totes vitualles robes e bens vostres. Per ço trametem lo portador de aquesta debints e manants vos decontinent façau les dites coses totes dilacions cessants car per res no volriem algun dan vos seguis com aquells que amam molt per vostre virtuos obrar e com a vertaders cathalans qui sou. Data en Barchinona a VII de deembre lany de la Nativitat de Nostre Senyor MCCCCLXIII. — Bernat Johan de Casaldaguila.

Domini deputati et cetera.

Se encuentran, en este punto, unidos al registro, dos documentos autógrafos, cuyo cáracter, tocante al escrito, es muy diferente del que se nota en las páginas de aquel, y que, por su contenido y por carecer de fecha, dan lugar á creer ó que no ocupan el lugar que les corresponde, segun el órden cronológico que se sigue, ó que, por efecto de casualidad ú olvido, se dejaron aquellos papeles, que antes estarian sueltos, entre las minutas ó copias de lo que despues habia de reunirse en un volúmen. Sin embargo, no hemos querido prescindir de transcribirlos, por la relacion que tienen con los sucesos sobre que vierte la parte de la Coleccion que ahora estamos publicando, y son del tenor siguiente.

Ara ojats. Queus notifica e mana lo molt reverend e molt egregi senyor don Joan de Beamont loctinent general en lo Principat de Cathalunya per lo serenissimo senyor lo rey de Castella et cetera que tota persona de qualsevol condicio sia tant forastera com de la ciutat qui tinga cavall o cavalls o rocins de qualsevulla statura petita migençera o gran sien denuncie aquell o aquells vuy per tot lo jorn als honorables mossen Joan Comes canonge mossen Antich Ferrer cavaller e an Romeu Lull ciuteda de Barchinona qui han special carrech de axo per la terra. E aço facen sots pena de perdre lo dit cavall o cavalls o rocins sens alguna gracia que non hauran. — Fray Johan de B.
R. Vitalis.

Ara ojats. Queus notifica e mane lo molt reverent e molt egregi senyor don Johan de Beamont loctinent general et cetera que tot hom qui tinga cavall e cavalls sia decontinent ab ses armes e cavall o cavalls a la plaça de Sancta Anna e de alli no se pertesquen sense licencia del dit loctinent. E aço facen sots pena de perdre los dits cavall o cavalls e les armes sens gracia alguna que non hauran. — Fray Johan de B.
R. Vitalis.

Als molt honorables e savis senyers los veguer e jutgue de la vila de Ripoll.

Molt honorables e savis senyors. Vuy havem rebuda vostra letra de dos del corrent per la qual som avisats de les coses en aqueixes parts occorrents e del ajust dels enemichs fet per anar a la vila de Sent Johan o aqui e de moltes altres coses a les quals responem. Quant al fet de la confederacio e comerci dels francesos ab nosaltres no es ver que spire a Nadal ans sta ferm tant com al Christianissimo rey de França e a nosaltres plaura e un mes apres la reddicio la qual se ha a fer en certa forma segura e podeu pensar que si tal cosa fos vos ne haguerem avisats. E axi no cregau totes fames e illusions quels enamichs seminen los quals de alre no tenen studi ne a força darmes han pres fins aci una sola casa ans son be carafaxats en tots los lochs hon se acosten. Dels XXV acordats que dien son diminuits volem que lo dit nombre sie conservat. E per que conegau desijam lo be daqueixa vila som contents ens plau prengau dels diners de la bolla les XXX lliures daquens haveu scrit per sostenir los dits acordats ensemps ab altres peccunies de aqui per lo mes temps que poreu e per avant ferem lo possible. Hajau donchs bon cor e bon sforç vosaltres e tots los de la vila e forniu vos de vitualles e nous smeyeu ara que de die en die speram la salut desijada de la qual ab paraules cubertes cove a present scriure per benefici dels fets. Semblantment scrivim al honorable En Johan Ramon de Vergos capita daqueixa vila e de Sent Johan. No dubteu ell vos leix car nosaltres li trametem recapte del que demana. E sie la Santa Trinitat proteccio vostra. Data en Barchinona a VII de deembre

del any Mil CCCCLXIII. — M. de Monsuar dega de Leyda. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Al molt honorable e molt savi cavaller mossen Jachme March senyor del castell de Araprunya.

Molt honorable mossen. La causa de la present es que som certificats los enamichs qui eren al camp de Tarregona circa CC a cavall e alguns pahons se volrien stendre de part deça lo que creem dubtaran pero per dir no me pensava vos fem la present pregants e encarregants vos ab tot cregam sie de mes façau recullir les gents vitualles e robes en la força stigau attent en la custodia daquelx castell e encara preparar ab les mes gents que poreu per que al necessari siau prest al mester. E tingueus la Santa Trinitat en sa protecció. Data en Barchinona a VII de deembre del any Mil CCCCLXIII. — M. de Montsuar dega de Leyda. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Otras cartas, iguales á la que precede, con la direccion respectiva, fueron escritas á Juan de Corbera, doncel, señor del castillo de Corbera, á N. de Clariana, doncel, señor del castillo viejo de Cervelló, y á Francisco Bertran, doncel, señor del castillo de Gelida.

Al molt honorable mossen En Bernat de Gassius donzell.

Honorable mossen. Pregam e encarregam vos decontinent vista aquesta vingau açi a nosaltres car mester vos havem per certs afers concernents beavenir del Prmcipat e noy hage falla. Tingueus Nostre Senyor Deu en sa proteccio. Data en Barchinona a VII de deembre del any Mil CCCCLXIII. — M. de Montsuar dega de Leyda. — Los deputats del General cetera.

Domini deputati et cetera.

Al molt honorable senyer En Vicens Albanell capita del castell de Vidreres.

Honorable senyer. Rebuda vostra letra havem hagut no poch pler com haveu be smerçada la polvora que mossen lo deputat vos havia consentida. E per ço que tota vegada puixau fer lo degut en defensio daqueix castell som contents que de les rendes e drets de aquell ab alguna subvencio dels pagesos compreu mig quintar de polvora un caxo o dos de passadors car nosaltres vos farem pendre en compte lo cost e en açò no poseu dubte. Siau donchs virtuos e be sforçat e donau bon recapte a fahenes com de vos es be confiat. E saludau nos los prohomens als quals dieu de part nostra que Deu migençant molt prest haurem lo que desijam e sera gran gloria a tots los bons cathalans. Tingueus Nostre Senyor Deu en sa proteccio. Data en

Barchinona a VII de deembre del any Mil CCCCLXIII. — M. de Montsuar dega de Leyda. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Als molt honorables e savis senyors mossen Johan Miquel capita e jurats de la vila de la Bisbal.

Molt honorables e savis senyors. A nostra hoyda es pervengut haurieu pres e detendrieu en preso En Berenguer Barrot menor de dies daqueixa vila per esser entrat en lo castell del qual En Berenguer Barrot pare seu es castla e als quals pare e fill no era prohibida la entrada per esser persones fiables e molt afectades e factura de vos mossen Johan Miquel per les quals rahons nosaltres ab provisio a vosaltres dirigida data . . . . . del prop passat mes de noembre haviem dat carrech del dit castell als dits pare fill segons es contengut en la dita provisio a la qual nos referim. Creents nosaltres fora cosa molt accepta a vosaltres e specialment a vos dit mossen Johan Miquel per lo gran vincle de amicicia que ab vos han segons erem plenament informats ans de consentir la dita provisio. Stam adonchs molt admirats de la dita capcio si per les causes dessus dites o algunes delles es stada feta. E major maravella havem com nons haveu certificats de les coses les quals si be acceptes nons fossen haguerem arreglades a tot pler vostre e al beavenir de la dita vila. E devieu molt attendre a nostra provisio la qual oppinam haureu vista e observants aquella los dits pare e fill

no podien errar si empero en lo modo del procehir lo dit Berenguer menor havia en res fallit stam ne ab anuig car certament tal perer no tenia ne res indegut fer volia com de aci parti. E perque alguna evidencia ne hajau som certs ell a se requesta covida e oferi a nostre seriva major ab lo qual te amicicia de salarli un bell porch per lo qual li foren dats cinch florins corrents. Certificants vos adonchs de les dites coses vos pregam dehim e encarregam quant mes stretament podem que lo dit Berenguer Barrot si per les causes dessus dites sta pres encontinent deliureu de la preso liberament e remeteu nos aquell ensemps ab la informacio si alguna ne haveu presa per que puixam en ell provehir degudament. E aço no diferiau per causa o raho alguna car tota tarda en algun carrech nostre redundaria per la emanacio de la dita provisio la qual en vostres coratges gran impressio deu fer com aquells qui tota via a nostres deliberacions son stats conformes e virtuosament haveu obrat en la defensio comuna daque speram los tots gloria e fruycio molt delectables. Tingueus la Santa Trinitat en sa proteccio. Data en Barchinona a VII de novembre del any MCCCCLXIII. — M. de Montsuar dega de Leyda. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Als molt honorables e savis senyors los pahers de la ciutat de Leyda.

Molt honorables e savis senyors. La causa de la pre-

sent es per avisar vos que los comte de Prades mossen Requesens ab les gents darmes qui eren en aqueixes parts son ara de part daça en Penedes. E per ço es nostre perer e axi crehem ho meteu en obre que reculliau vitualles ara mentre haveu manera. E provehiu vos com mes abundantment poreu car dat orde a aço de la resta no cal haver penser. Gran pler havem hagut com los dits inimichs se son lunyats de aqui car ab tot poran fer algun dan perticular empero molt major es lo util quin resulta aqueixa universitat. Tot lo que Nostre Senyor Deu fa es per lo millor. Sieus avis nosaltres fem gent de cavall per tremetre en aqueixes parts e molt prest sera desempetxada. Entretant empero no durmau ans nit e die trebellau en provehir vos ab gran diligencia e compliment. Per En Johan Mates lo qual vos havem tremes haureu sabudes nostres consolacions e los secrets qui a letra no eran comonicables stau alegres e ben aconsolats car ab lo adjutori divinal molt prest speram veure les coses desigades. E tingueus Nostre Senyor Deu en sa proteccio. Data en Barchinona a VII de deembre del any Mil CCCCLXIII. — M. de Montsuar dega de Leyda. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Otra carta igual á la que precede fué dirigida á la municipalidad de Cervera.

Al molt honorable e savi cavaller mossen Pere Çariera capita de la vila de Hostalrich.

Molt honorable e savi mossen. Gran clamor es fet per part den Narcis Steve e Johan Mallo daqueixa terra afermants vos haver aquells composats a XXVIII florins sens causa alguna saltem justa no volents los servar cert guiatge de vitualles a ells fet per los molt honorables consellers de aquesta insigna ciutat en confiança del qual eren aci venguts ab vitualles. E com les dites coses si axi passen sien de molt eximpli e intollerables per ço volem eus dehim e manam vista la present restituhiau als dessus dits la quantitat premencionada els conselleu qualsevol seguretat o manleuta que dells hajau presa. E cesseu daçi avant tals o semblants coses fer altrament covindria a nosaltres fer hi provisio deguda. E los dits consellers ne haurien gran sentiment per causa del dit privilegi. Tingueus Nostre Senyor Deu en sa proteccio. Data en Barchinona a VII de deembre del any MCCCCLXIII. — M. de Muntsuar dega de Leyda. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Als molt honorables e savis senyors los capita e consellers de la ciutat de Vich.

Molt honorables e savis senyors. De vostra letra per lo portador de aquesta rebuda stam contentissimos

car veem les voluntats nostra e vostra esser conformes en lo fet del Vilasetruu. Daqui avant no havem mes a dir sino la exequcio. Certificants vos per vostre pler e consolacio havem provehit a les viles de Sent Johan e de Ripoll juxta llur voluntat e axi ells staran alegres per la qual e ahon ab la ajuda de Deu speram dells tot be com loablament han acustumat. E tingueus la Sancta Trinitat en sa proteccio. Data en Barchinona a VII de deembre del any MCCCCLXIII. — M. de Monsuar dega de Leyda. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Al molt honorable e savis senyors los consellers de la ciutat de Vich.

Molt honorable e savis senyors. Pus ab treball e perill de persones los sis homens a peu en los dies prop pessats prengueren En Vilasetruu enamich capital de la cosa publica lo qual es detengut pres en aqueixa ciutat digna cosa ha peragut a nosaltres sien premiats. Per ço que ells e altres daquiavant hagen mes voluntat en fer lo degut. E per ço es stat deliberat ab intervencio de aquesta ciutat los sien dats per la dita raho sexanta florins corrents ço es deu a quascu dels bens dels acuydats qui son en aqueixa ciutat e Vich e vagueria de Osona. Pregam vos per ço e encarregants que servant nostra deliberacio fàçau la contenta dels dits bens als desus dits com axi vullam se faça deliberadament e consulta. Data en Barchinona a sinch de deembre del any Mil CCCCLXIII. — M. de Muntsuar

dega de Leyda. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Al molt honorable mossen En Pere Johan Ferrer capita et cetera.

Molt honorable mossen. Tres vostres letres dues de quatre e una de sinch del corrent mes huy rebudes e legides nos han dat gran pler per esser avisats que no haveu seguit lo simbell fet de la amboscha dels enamichs e com haveu cobrat En Guerau de Barbera ab los qui ab ell eren. E jatsie cregam de aço vos sou cautelos tant per vostre bon saber quant per la experiencia de semblants feynes que haveu menejades encara vos pregam encarregam e dehim quant mes stretament podem no vullau venir a front ab los dits enamichs ne esser voluntari en veureus ab ells per molta occasio queus ne donen si donchs lo joch no era vist guanyant sens dubte de altre inconvenient car no ignorau quals decepcions produccions e mals tractes pratiquen als quals cove obviar per bona guerraria e aquesta es la major trevesia quels pot esser feta com sie cert fam los trau dalli on staven. Ells son venguts la via de Lobregat segons ab vostra letra de sis nos avisas e circa XXXX de cavall arribaren lendema a Sent Boy per lo mati don la gent no apercebuda stigue ab alguna congoxa pero apres scalfada per mossen Torrelles qui alli se trobava feren lo degut en manera los enamichs no la avingueren com pensaven ans hi lexa-

ren persones e rocins portaren sen alguns homens e cert bestiar e meteren foch a dos o tres cases fora la vila. Ara stau preparats en modo que si hi tornen seran altrament festejats. Daqui avant no havem mes a dir sino que lo dessus es tocat. del fet de Menaut e Armendaris stam en pensament mes volem siau cert los enamichs per esser se aqui aplegats stimam han fet gran be a Leyda e Cervera qui creem seran provehides en absencia llur de vitualles. E tingueus Nostre Senyor Deu en sa proteccio. Data en Barchinona a VIIII de deembre del any Mil quatrecents sexanta tres. — M. de Muntsuar degua de Leyda. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Als molt honorables e savis senyors los prohomens e consell de la vila de Sent Johan Çes Abbadesses.

Molt honorables e savis senyors. A vostra largua letra de XXVIIII del mes pessat ir rebuda ensemps ab altra del vostre capita En Johan Ramon de Vergos responem que comendar vos de vostre virtuos obrar e de la ferma perseverança serie de mes com los actes loables vos comenden. Venints al punt nosaltres havem provehit al sosteniment de la gent acordada en custodia de la vila de Ripoll a tot pler dels veguer e judge qui scrit nos ne havien. E semblantment scrivim al dit vostre capita sostingue en aqueixa vila cinquanta acordats e que dels diners de la bolla se ajude de docents florins per al present. Avisam vos ne per vostre

pler e consolacio e perque façau la dita quantitat ensemps ab la acustumada subvencio daqueixa vila sie convertida en lo sosteniment de la dita gent per lo mes temps que poreu. E stau alegres que de die en die speram complida gloria de les negociacions en la qual sereu perticipants per vostre virtuos obrar. Del fet de batre moneda semble a nosaltres deveu sperar un poch perque hajau la licencia dalli hon se pertany. E sie la Santa Trinitat en sa proteccio. Data en Barchinona a VII de deembre del any MCCCCLXIII. — M. de Montsuar degua de Leyda. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Al honorable mossen En Johan Ramon de Vergos capita de la vila de Sent Johan Çes Abbadesses.

Honorable mossen. Ir rebem vostra letra del primer de aquest mes a la qual responem al necessari. E primerament vos avisam havem dat orde al sosteniment dels XXV homens deputats en custodia de la vila de Ripoll dels quals los vaguer e jutge nos havien scrit ministrant los peccunia en la forma que han demanat. Quant al fet daqueixa vila havem deliberat que per sustenir cinquanta homens acordats per lo mes temps que poreu vos serviau a present dels diners de la bolla fins en CC florins per complaure a vos e aqueixa vila quin sou merexedors. E perque per los tots de aqui sie coneguda la gran afeccio e amor quels tenim pregam vos per ço que ab los dits diners e ab la subven-

cio daquella vila tingau la dita gent e mes sius semblara per lo mes temps que possible sie. E donau orde en la provisio de vitualles car hauda aquella de la resta no havem dubte confiants en Nostre Senyor Deu e en la vostra bona disposicio e encara en la ferma perseverança que les gents de la dita vila com a virtuosos cathalans han hauda e han tota via. Quant al fet del abbat considerat vostros avisos e altres e les letres que fetes ha al quis diu vezcomte Dilla nostra deliberacio es doneu orde si se acostara en aqueixes parts sie per vos pres en la millor e pus cauta manera que fer se puixe remetent lo açi per via segura. Nosaltres vos haviem sentit per via de Berga creem haureu rebuda la letra on no pus sou avisat la cosa no pot perilla provehint hi vos segons havem plena confiança. Semblantment scrivim al dit abbat indubint lo ab motius molt bons a venir a nosaltres. De tot vos avisam a fi no stigau per res de fer lo que demunt es dit. E tingueus Nostre Senyor Deu en sa proteccio. Data en Barchinona a VII de deembre del any Mil CCCCLXIII· — M. de Montsuar dega de Leyda. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Los deputats del General e consell representants lo Principat de Cathalunya als molt nobles magnifichs e honorables tots e sengles capitans sotz capitans de gent darmes a cavall e a peu del exercit jurats consols e prohomens de les universitats del dit Principat

a la comuna defensio de la cosa publica de aquell e a nostres deliberacions conformes salut.

Per donar tota direccio a nosaltres possible isque de preso lo honorable En Luys Benet de Foxa e de Boxadors donzell qui en los dies passats fou pres per los enamichs e de present sta detengut en la vila de Tarregona. Nosaltres havem dispensat e permes axi com ab tenor de aquesta dispensam e permetem que En Johan Coll de la vila de Corça o Miquel Brugada e Anthoni Marti del loch de Foxa qui per liberar lo dessus dit de la preso traballen puxen tots e lo hu dells anar per la dita raho una vegada ten solament a la ciutat de Gerona per obtenir letres o altres coses conferents la dita liberacio e a la dita vila de Tarregua una e tantes vegades com necessari sie fins lo dit honorable En Luis Benet sie liberat e aço sens incorriments de alguna pena. Adonchs ab tenor de la present los pregadors de vosaltres pregam e als altres qui pertany dehim e manam que observants aquesta nostra dispensacio e permissio no façau torbs o impediment algu als dessus dits ans lexeu aquells liberament treballar en les coses dessus dites segons demunt es declarat. Data en Barchinona a VIIII de decembre lany de la Nativitat de Nostre Senyor Mil CCCCLXIII. — M. de Montsuar degua de Leyda.

Domini deputati et cetera.

Al honorable En Johan Roig batle de la pebordria de Loret.

Honrat senyer. Entes havem algunes persones volen e se sforcen demanar e haver de les rendes de la pabordria quis cullen en aqueix castell e sos termens e qui son en poder vostre. E perque ignoram qual provisio circa aço es stada feta per mossen P. de Belloch deputat qui per part daquest Principat es aqui stat. Per ço volem eus dehim e manam que de les dites rendes o procehit de aquelles nous desischau en tot o en part sino a les persones e en la manera que ha ordonat o dira eus seriura lo dit mossen Pere de Belloch. Data Barchinona a VIIII de deembre del any MCCCC sexanta tres. — M. de Montsuar degua de Leyda. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Al molt magnifich mossen e molt savi mossen Pere de Belloch deputat del General del Principat de Cathalunya.

Molt magnifich mossen e molt savi. Rebudes havem vostres letres fetes en Palamos e a Castello Dempuries per les quals encara per mossen Johan Colom restam avisats dels negocis fins a la hora dels quals comendar a vos e a mossen Pere Johan Serra es de mes car les obres vos comenden. Tota via vos recomenam aquells per ço que hi doneu los bo complit e prest recapte que es confiat car ferma speraça havem la vostra anada haura servit no solament en restaurar una gran part de la provincia de Empurda ans encara en forticar e scalfar tota aquella e en fer recullir los bens e vitua-

lles en les parts segures per que als emichs e no als enemichs servesquen com aquesta sie a present una de les travessies que en dan dels enemichs puixen esser fetes ans encara en haver integrament lo domini e homenatges del comdat e en fer praticar los drets novament imposats e en provehir de vitualles la vila de Besalu e finalment en tot lo necessari per la conservacio util e benavenir daqueixa terra. Pregam vos per ço quant mes podem pus gran e complida potestat teniu vullau a tot provehir e dar recapte segons vos e lo dit mossen Pere Johan Serra cenexereu fer se dege e vullau considerar que portau veus de aquest concell e de la present ciutat per la qual raho deveu dar orde que amor e temor proceesquen lla on mester sera per reputacio del Principat e de la dita ciutat e millor conduccio dels fets tot vos sie avis: De les noves qui de part daça occorren vos ha ja scrit nostre scriva major per un home de Vilaroma solament hic ha crescut que lo comte de Prades larchabisbe lo baro de la Lacuna e mossen Requesens dez Soler ab totes llurs gents darmes son venguts en Penedes e mossen Pere Johan Ferrer ab la gent sta ferm a Vilafrancha e ha fetes e fa entrades e corregudes honorables e no podents se honrar dell a VII del corrent mes son venguts de nit al Coll de Begues e restant aqui la flota devallaren XXXX o L a cavall al loch de Sent Boy la qual cosa per esser incogitada dona alguna congoxa als pagesos pero mossen Ramon de Torrelles fill de mossen Johan quondam qui alli se trobava refronta e anima la gent en manera que los enamichs no feren lo que pensaven

ans sen anaren a pas cuytat e empero cremaren dues o tres cases e prengueren tres o quatre pagesos fora lo loch e los nostres prengueren dells un genet e un page ab un troter e nafraren alguns dels dits enamichs. Apres lo dit loctinent e altres de Lobregat se son mesos en orde per manera non haurien ara tan bon mercat. Lo aplech dels dits enamichs creem haura portats gran util a Leyda e Cervera car per lur absencia se poran provehir de vitualles. De ponent no havem noves speram les ab desig. Nostre Senyor Deu les nos port bones e prest. E per aquesta no mes sino que hajam vostres frequentades letres. Tingueus Nostre Senyor Deu en sa proteccio. Data en Barchinona a VIIII de deembre del any MCCCCLXIII. — M. de Montsuar degua de Leyda. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Al molt honorable mossen Pere Çariera capita de la vila de Hostalrich.

Molt honorable mossen. Rebuda vostra letra e altra dels batle e jurats de aqueixa vila de Hostalrich e hoyt Nanthoni Corba per ells tremes havem aquell expedit segons vos dira de part nostra. Pregam vos que donantli crehença façau prestament los sagraments e homenatges se reeben juxta la potestat que tremesa vos havem E sia la Santa Trinitat proteccio vostra. Data en Barchinona a VIIII de deembre del any MCCCCLXIII.

— M. de Montsuar dega de Leyda. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Als honrats los batle e jurats de la vila de Hostalrich.

Honrats senyers. Rebuda vostra letra e altra de mossen Pere de Çariera e hoyt Nanthoni Corba havem a aquell comonicada nostra intencio sobre la prestacio dels sacrament e homenages ell vos ho referira. Pregam e encarregam vos que donantli fe e crehença vullau expedir les coses e confiau que nosaltres guardam per tot e servam lo honor nostre e del Principat e vostre e en aço no poseu dubte. Tingueus Nostre Senyor Deu en sa proteccio. Data en Barchinona a VIIII de deembre del any Mil CCCCLXIII. — M. de Muntsuar dega de Leyda. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Sanctissimo ac beatissimo in Christo patri et domino domino nostro Pape.

Sanctissime ac beatissime pater.

Post humilimam et filialem comendacionem ac pedum oscula beatorum significavimus binis jam litteris Sanctitati Vestre quantum expediat pro ecclesie Barchinone comoditate proque felici statu nostre rei publice ut ad ipsius ecclesie pontificalem dignitatem que pastore caret assumatur R. P. Comas Episcopus Vi-

censis hunc non nulla denigrat infamie nota nulla suspicionis causa obfuscat quinimo sue nos virtutes insignes compellunt ut comuni animum voto tam cleri quam populi eum expetimus in nostrum pastorem probavimus ejus animi constanciam et integerrimam fidem hac fluctuante tempestate. Nam quitquid laboris quitquid periculi excogitari potest sustinere non cessat pro ecclesie et libertate tutanda unde pretermissis aliis quos sic non probatos comperibus hunc solum cupimus habere pastorem diete ecclesie in qua pro eminencia urbis gubernaculum tocius rei publice Cathalonie magna in parte versatur ab quod pro reicienda omni materia suspicionis que in alios multos obici posset in eo viro Vicensi Episcopo pro obtentu hujus dignitatis animi nostri conquiescunt. Que res etiam induxit spectabiles viros canonicos ejusdem ecclesie ut de futuro episcopo capitulantes prenominatum episcopum Cosmam postularunt. Et ubi tanta cleri et populi animorum conveniencia est nulli dubium quin Spiritu sancto cooperante fiat suadere iterum atque iterum majori qua possumus afectione et humilitate supplicamus Sanctitati Vestre ut suam erga nos clemenciam et benignitatem ostendens facilem et propiciam se exhibere dignetur in confirmatione postulacionis hujus episcopi et in translacione de illo fienda ab ecclesia Vicensi ad hanc Barchinonensem dignitatem pontificalem. Quod pro summa et in extimabili ipsius ecclesie et nostre rei publice beneficiencia ingenti cum gaudio et desiderio expectamus obtinere a beatitudine V. cui longiorem et feli.

cem etatem Deus ipse concedat. Ex Barchinona septimo decembris millessimo CCCCLXIII. — M. de Montsuar degua de Leyda. — E. V. Sanctitatis. — Perhumiles et devoti oratores et filii deputati Generalis et consilium representantes Principatum Cathalonie.

Domini deputati et cetera.

Sacro Revendisimorum dominorum Sancte Romane ecclesie cardenalium collegio.

Reverendisìmi in Christo patres et prestantissimi domini nobis particulariter observandi post humilem et debitam comendacionem. Non satis literis aut verbis exprimi potest quantopere indigemus pro utilitate Barchinonensis ecclesie prelato viduate et item pro pace et salute nostra et tocius nostre rei publice quod dicte ecclesie presit Reverendus P. Cosmas episcopus Vicensis hac de re nuper bina vice scripsimus Sanctissimo domino N. Pape et V. D. Reverendissimis. Super venit postea quod canonici ipsius ecclesíe considerantes premissa et de probatissima virtute et integritate persone securi eundem Cosmam in suma et dicte ecclesie episcopum postulavit. Est res quodam modo mirabilis ut una omnium voce et spiritu conformi hic prelatus exposcitur nec queritur in eo redditum locupletacio sed augmentacio laborum nam Vicensis ecclesia non minor quin pocius pinguior in redditibus habetur quam ecclesia Barchinonensis unde iterato scribimus Sanctitati D. N. secundum formulam presentibus implicitam Ea propter vehementius quo possumus

oramus et item obsecramus Reverendissimas D. V. ut pensata qualitate tempestatis nostre in qua suspicio omnis tanquam pestis est fugienda postquam adeo fit quod oculos nostros tam cleri quam populi unanimes convertimus in hunc habendum prelatum Barchinonensem favere et opitulari nobis dignemini apud eandem Sanctitatem quod ipsius postalacionis confirmacione et de eodem postulato translacione ab ecclesia Vicensi ad hanc sedem Barchinonensem misericorditer concedere velit intercedentibus humanitatibus vestris quibus hoc tanti estimabimus pro beneficio ecclesie et rei publice nostre ut nihil beneficencius evenire nobis possit. Altissimus E. P. V. Reverendissimas diutissime felices conservare dignetur. Ex Barchinona VII decembris MCCCCLXIII. — M. de Montsuar dega de Leyda. — E. V. R. P. — Mandatis et ordinacionibus paratissimi deputati Generalis et consilium representantes Principatum Cathalonie.

Domini deputati et cetera.

Ad unum quemque cardinalem.

Reverendissime in Christo Pater et colendissime domine. Post debitam comendationem inter has sementes tempestates quas patimur pro rei publice libertate defendenda magnopere relevati speramus in promocione Reverendi P. Cosme Vicencis episcopi ad dignitatem pontificalem Barchinonensis ecclesie pastoris solacio destitute qua de re dupplicatas literas super dedimus Sanctissimo D. N. Pape et sacro collegio ac V.

Reverendissimo Paternitati succedente postmodum postulacione capituli in presulem dicte ecclesie de eodem episcopo facta iterato nunc scribimus Sanctitati D. N. in modum exemplaris presentibus implicati hinc est quod V. Reverendissima D. ex animo obsecramus ut favorabilis et propicia nobis assistere dignetur apud eandem Sanctitatem quo postulacio ipsa et de eodem postulato translacio necessario fienda ab ecclesia Vicensi ad hanc Barchinonensem sedem omnino concedatur. Que res adeo ecclesie et rei publice nostre pacem et beneficium attribuemus E. V. Reverendissimis P. Quam spem Deus ad vota secundet. Ex Barchinona septimo decembris millessimo CCCCLXIII. — M. de Muntsuar dega de Leyda. — E. V. Reverendissime D. obsequiis deditissimi deputati Generalis et cetera.

Domini deputati et cetera.

Al Illustrissimo e virtuosissimo senyor lo senyor don Ferrando rey de la gran Sicilia.

Illustrissimo e virtuosissimo senyor. Entes havem vostra Magestat força per algunes no veres informacions hauria pres mossen Pere Salvador Valls criat servidor e secretari de aquell Illustrissimo de eterna recordacio rey don Alfons pare vostre. E jatsie senyor molt excellent nosaltres cregam havent sguart a la molta prudencia e virtut de vostra molt alta senyoria la dita preso esser stada feta no sens algunes rahons apparents pero considerat lo dit mossen Valls esser fac-

tura de aquell dit gloriosissimo Rey e mes oficial e servidor de vostra Magestat e pér que encara ha fets molts serveys a aquest Principat dignes de record ultra que crehem proseguir redraçament e direccio de vostra factura supplicam la vostra Magestat tant afectuosament quant podem que pér amor e contemplacio nostra li placia desliurar de qualsevol preso lo dit mossen Valls e restituhir aquell en sa pristina libertat havent per remesa la culpa si alguna apparegues esser encorregut. E si lo dit mossen Valls havia en deliberacio de repatriar placia a la excellencia vostra allo li sie permes a tota voluntat sua notificant senyor a la vostra molt gran excellencia que aquest Principat lo tal deliurament e venguda del dit mossen Valls a gracia molt accepta a aquella. La qual Nostre Senyor Deu vulla prosperar ab victoria de sos enemichs en stament de gloria e longuissima vida. Scrita en Barchinona a VIIII de deembre del any Mil CCCCLXIII. — De vostra Illustrissima Excellencia devots servidors qui en gracia de aquella se recomanen los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

A la Serenissima e Illustrissima senyora la Reyna de la gran Sicilia.

Illustrissima e virtuosissima Senyora. Entes havem la Magestat del Senyor Rey don Ferrando força per algunes no veres informacions hauria pres mossen Pere Salvador Valls criat servidor e secretari de aquell

Illustrissimo de eterna recordacio Rey don Alfonso para del dit Illustrissimo Rey. E jatsie Illustrissima Senyora nosaltres cregam havent sguart a la molta prudencia e virtut del dit Serenissimo Senyor Rey la dita preso esser stada feta no sens algunes rahons apparents pero considerat lo dit mossen Valls esser factura del dit gloriosissimo Rey don Alfonso e mes oficial e servidor del dit S. Rey marit de vostra excellencia e per que encara ha fets molts serveys a aquest Principat dignes de record ultra que crehem proseguir redraçament e direccio de vostra factura. Supplicam vostra alta Senyoria tant afectuosament com podem que per amor e contemplacio nostra vullau intercedir ab lo dit mossen Valls e restituhir aquell en sa pristina libertat ab restitucio de bens. Cosa sera senyora molt excellent la qual haurem a molta gracia a vostra Magestat la qual Nostre Senyor Deu vulla prosperar longament segons desige. Scrite en Barchinona a VIIII de deembre del any MCCCCLXIII. — De Vostra Illustrissima Excellencia devots servidors qui en gracia de aquella se comanen los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Als molt honorables los jurats e prohomens de la vila de Cambrils.

Molt honorables senyers. Nosaltres trametem aqui la galiota ab armes e altres coses per vosaltres demanades e havem provehit que lo honorable mossen Garcia

Romero e Gabriel Cerda sien capitans ab aço empero que los fets de la guerra hagen fer ab intervencio e consell vostre. Per ço avisantvos de les dites coses vos pregam e encarregam quant mes podem siau virtuosos e be sforçats en la custodia de la dita vila e mostrau que sou vertaders cathalans com fins aci haveu loablement. E tremeteu nos ab la dita galiota los olis e altres bens dels enamichs car ja speram los cent homens que demanau en manera seran prests la hora que la dita galiota sera açi arribada. Per ço es mester la desempetxeu prest e haureu tot lo que es mester. E no hajau bascha dels enamichs car sobre lo ivern no poden tenir sti. Tingueus Nostre Senyor Deu en sa proteccio. Data en Barchinona a deu de deembre del any Mil CCCCLXIII. — Bernat Johan de Casaldaguila. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Al molt honorable mossen Garcia Romero.

Molt honorable mossen. Vostra letra havem rebuda per la qual som avisats de la virtuosa empresa que feta haveu ab los de Alcover en pendre aqueixa vila de Cambrils de la qual cosa molt vos comendam com aquell que haveu fet com a bon cavaller. Nosaltres trametem aqui ab la galiota moltes de les armes e coses que demanau per defensio de la dita vila e provehim que vos ensemps ab lo honorable En Gabriel Cerda siau capitans de aquella ab les preeminencies acustumades fahent les coses de la guerra ab inter-

vencio de la dita vila. Pregam vos per ço quant mes podem vullau esser vigil e attent en la custodia de la dita vila e fer ço que de bon cavaller se pertany. E donau orde los olis e altres bens dels enemichs vinguen ab la galiota car encontinent vos trametrem los cent homens que demanau los quals seran prests encontinent que la dita galiota sie tornada. E per aquesta no mes sino que siau be sforçat e animos com loablament haveu acustumat. E placieus star prest e preperat car certa empresa tenim en aqueixes parts de la qual volrem vos hajau lo honor car be ho merexeu. Si en aqueixa vila ha gent suspitosa provehiu en pendre los e traurels de la vila. Data en Barchinona a X de deembre del any Mil CCCCLXIII. — Bernat Johan de Casaldaguila. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Al molt magnifich mossen e molt savi mossen Pere de Belloch deputat del General del Principat de Cathalunya.

Molt magnifich mossen e molt savi. Jatsie ab altre letra daço vos hajam scrit encara ab aquesta vos pregam façau fer la contenta al reverent abbat de Roses de la anual pensio que rebre ha acustumat sobre les salines de la vila de Castello Dempuries. Car entes havem lo qui aquelles te recusa paguar scusant se per lo plet qui es entre mossen Johan de Salt e los creedors den Senesterra. Placieus fer lo dit reverent abbat en se justicia sie expedit. E tingueus Nostre Senyor

Deu en sa proteccio. Data en Barchinona a XII de deembre del any Mil CCCCLXIII. — M. de Muntsuar dega de Leyda. — Vostres condeputats del General et cetera.

Al molt honorable mossen En Pere Johan Ferrer capita et cetera.

Molt honorable mossen. Vista vostra letra e les del archabisbe e altres que preses son stades per vostres gents restam avisats de les coses en aqueixes parts occorrents. E per ço comendants vos dels avisos e encara de la scaramuça que haveu hauda ab los enamichs e de star cautelosos en no facilment creure lurs males arts e deceptives guerreries stam aconsolats car fahent ho axi tota via ab la ajuda de Deu les coses succehiran en honor del Principat e vostra util e repos daqueixes encontrades e en conservacio de la gent de vostra companya a la qual sabem e cogitam no va poch. E per ço fem trebellar diligentment la Germandat pach e nosaltres per nostre poder hi ferem lo degut axi en subvenir hi com en totes altres coses vos empero no ignorau a quantes se ha a suplir e com la bossa comuna no es axi grassa com solia don cove prestar algun comport si dia adiat la peccunia no es presta car exhigir aquella menudament de les gents a vegades porta alguna dilacio. Considerau que teniu entre mans e qual honor e util vos stan preparats trobant vos aquell qui se spera senyor ab tal companya com teniu lo que molt tardar no es possible Nostre Senyor Deu ajudant.

A les viles de Alcover e Cambrils vos placia ab lettres e altrament provehir per llur confort car molta credulitat vos sera dada a ma del exercit que teniu e de la propinquitat del loch. Nosaltres trametem a la dita vila de Cambrils gent armes vitualles e altres coses pero attes lo viatge de la mar es incert trobarem pler daqui enfora los ne avisau decontinent a fi no se sperden e no hage falla. Tingueus Nostre Senyor Deu en sa proteccio. Data en Barchinona a XII de decembre del any MCCCCLXIII. — M. de Muntsuar dega de Leyda. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Al molt magnifich mossen e molt savi mossen P. de Belloch deputat del General de Cathalunya.

Molt magnifich mossen e molt savi. Entes havem lo baro de Cruylles capita pren les rendes del castell de Brunyola pertanyents a la Almoyna e som informats lo dit castell star en perdicio a causa com lo paborde o aquell qui te nos poch ajudar de les dites rendes la qual cosa portaria gran inconvenient si provehit no hi ere. Per ço vos pregam e encarregam com mes podem vullau provehir lo dit baro ne altri per ell no empetxe les dites rendes ans aquelles rebe lo paborde o capita per convertir les en la custodia del dit castell e aço no hage falla com sie perill en la triga. E tingueus Nostre Senyor Deu en sa proteccio. Data en Barchinona a XII de decembre del any Mil CCCCLXIII. — M. de

Muntsuar degua de Leyda. — Vostres condeputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Al molt honorable mossen Jachme Carbo cavaller capita de la vila de Sant Feliu de Guixols.

Molt honorable mossen. Ir rebem vostra letra de X del corrent mes e ja en los dies passats ne haurem rebudes altres per les quals del stament de la torra e del punt en que son les naus stam avisats lo que molt vos agrahim e de vostra bona diligencia e afeccio que haveu al beavenir del Principat granment vos comendam. Si fins ara resposta nous havem feta non siau admirat car attes no hi havie cuyta non havem hagut gran penser majorment que occupats en altres majors necessitats lo temps discorre. Pregam vos adonchs e encarregam quant mes podem en lo desempatxament de les dites naus vullau entendre com loablament haveu acustumat car molta voluntat teniu fossen açi per anar la via de ponent e ja trebellam per llur presta expedicio. Feu donchs sien prestes les dues a fi hora per hora queus scriurem partesquen. Certificants vos qun en vostra capitania e encara en no evacuar aqueixa vila de gents provehirem com millor se fara. Gran pler havem del avis de la discrasia de mossen Cruylles ab En Verntallat. Hajau a cert que vengut lo que ab tant desig es sperat crexeran los desbarats e questions en los enamichs en tal modo que a ells sera valida tristicia e dolor e als bons cathalans molta glo-

ria e honor. Si avin antesa havieu scriure alguna letera als jurats de la Bisbal com per vos mateix confortants los de la sperança en que tots stam e indubints los a be obrar molt nos plauria e si resposta vos fahien siam ne avisats e aço per bona causa. E per aquesta no mes. Tingueus Nostre Senyor Deu en sa protecció. Data en Barchinona a XII de deembre del any MCCCCLXIII. — M. de Muntsuar dega de Leyda. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Al molt mognifich mossen e molt savi mossen Pere de Belloch deputat del General de Cathalunya.

Molt magnifich mossen e molt savi.. Abans de ir vos scrivim larch per En Boto responent a vostres letres apres ne havem rebuda una de VIIII del corrent en lo contengut de la qual havem pres grans pler axi per la bona deliberacio feta per los consols e consell de la vila de Castello de la qual som contents com del ajust fet e fahedor de les universitats daqueix Empurda. Speram en Nostre Senyor vos e mossen Pere Johan Serra fareu en tot bones e saludables conclusions deliberacions e provisions e la justicia tant segons vostre scriure profanada redrassereu ab egualtat del major al menor. Alguna admiracio teniem esser fet punt en vostra potestat com sie ampla e grandissima a totes coses. Ara empero restam aconsolats pus ha paregut haver suficiencia. Placieus dar presta conclusio als fets de la dita vila e del comdat en manera lo total domini

pas en lo Principat e consentiu los les coses que a vos e al dit mossen Pere Johan Serra seran vistes utils e expedients al dit Principat e a la dita vila e comdat e apres en hores e temps opportuns entenem de fer publicar e exhigir lo novell imposit de drets oferints a les universitats que lo procehit de aquell sera a present convertit en sosteniment de la gent darmes que concorderen e altres necessitats de la guerra e metent ho de fet en obre per major lur contentacio e que coneguen les peraules e los fets esser concordes. E plau nos per expedicio de la dita gent darmes façau subvencio de les peccunies e robes que teniu a vostra voluntat. De la novitat feta per lo loctinent del Christianissimo Rey de França en Rossello nos dolem molt car si homens de Tortosa han res fet indegut no hi culpen los altres singulars. Nosaltres empero provehim ab los procuradors de Tortosa que lo leny persones e robes de vassalls del dit Illustrissimo Rey sien restituhides e circa aço farem tot lo possible. Del correu que diu es stat pres no sabem res be pot esser los enamichs ho hagen fet qui tenen aquelles parts circuhides. E axi podeu de tot aço scriure al dit loctinent per que mal informat no procehis a altres actes. Ço queus ha dit lo home de Olot es falç car ir rebem letres dels ambaxadors los quals son molt contents del dit Serenissimo Rey de França e continuament los fa grans ofertes a les quals crehem no contravindra com a virtuosissimo que es. De mossen Miquel Cardona havem rebudes letres concernents lo acustumat de bones paraules e avisants nos que los Reys no son de acort ans

se diu alla publicament guerra entre ells no poden se scusar creurem lo que veurem e ques vulla sie noy donam molt. Ja sebeu per que. E per quant totes les negociacions daqueixes parts vos son comeses vos pregam no permetau que al abbat de Sent Feliu de Guixols o procuradors seus sien fetes sobres per los capità e jurats de la dita vila. Ab aço empero que en los custodia del monastir no sie en res fluxat car molt hi va. Semblantment vos avisam que açi es stat dat son per un mes an Cruylles de Vich per vint rocins o segons som certificats no son plegats aqui sino VIIII ò deu. Sapiau ne la veritat e provehieu hi com se mereix car molt ho tenim a cor si axi es. Axi mateix havem entes que lo qui huy te les salines de Castello recuse pagnar al reverent abbat de Roses certa annual pensio assignacio que rebre ha acustumat sobre aquelles scusant se per lo plet que es entre mossen Johan de Salt e altres creedors den Senesterra la qual cosa es de merevellar car lo dit reverent abbat no ha perticipi algu en lo dit plet ne de la sua pensio o assignació no es questio alguna. Placieus li façau fer la contenta. Si En Gaço porter es indisposte volreu aquell licenciar per venir sen remetem ho a la bona deliberacio vostra dels XXXX rocins que haveu trets e dels sexanta que speraveu e de la discrasia que es entre los de la força de Gerona e del sentiment quens donau per certs meneigs que feu havem gran pler. Certament creem farem molts actes comendables. Nous oblit per res lo fet de Besalu car molt hi va susara. Nos ha dit lo frare de Poblet que en lo combat que lo com-

te de Prades dona al castell del Vellosell del qual nostre scriva major vos havia scrit hi moriren don Anthoni de Cardona lo fill de mossen Ivorra lo fill de mossen Eymerich lo fill de mossen Çaportella e Rodrigo de Bovadilla e molts daltres. E tinguéus la Santa Trinitat en sa proteccio. Data en Barchinona a XII de deembre del any Mil quatrecents LXIII. — M. de Muntsuar dega de Leyda. — Vostres condeputats del General e consell et cetera.

Domini deputati et cetera.

Als molt honorables e savis senyors los consellers de la vila de Bergua.

Molt honorables e savis senyors. Per vostra letra de dos del corrent mes e per lo portador som avisats de les causes o rahons quius detenen en no exequtar com scrit vos havem les persones den Pineda de Olot e den Trever de Banyoles qui per lo sotz veguer foren presos e del moviment que dien ne han fet los quis diuen comte de Cardona e son net e vezcomte Dilla e de Evol e de la pretensio que feu de esser compresos en la paraula de XV dies entre vosaltres e ells concordada e apres de la necessitat que dien ha aqueixa vila de socors. A les quals coses responem e primerament al assert interes del dit sotzveguer ell ha fet lo degut e ço que tota via dell se spera e pot pensar que major interes es lo universal de la patria qui ha esser custodita per lo successor que speram lo qual serà per nosaltres informat dels qui be e virtuosament hauran obrat

e deu se creure ne hauran lo premi degut. Quant al fet de la paraula stam merevellats que solament tal raho oyr vullau ne de aquella a nosaltres scriure per dir que lo comte de Prades es capita general et cetera. Aquesta raho no milite car solament ha respecte a les gents del seu exercit o força del comdat e no a altres e podeu ne haver evidencia car no es dubte los altres enemichs qui no van ab lo dit comte vos podien damnajar e vosaltres a ells sens incorriment de mala fe e e tots jorns se praticha indiferentment quant mes pendre los dits dos malfactors qui no seguien lo exercit del dit comte e venien del enemich capital del Principat e portaven coses contra aquell de gran per e on fossen compresos en la dita paraula ço que no creu no es dubte que portar en scrits o de peraula tals coses dampnoses a la cosa publica peraula alguna ne guiatge nols pot ne deu sufragar ans com a violadors de aquells poden e deuen esser castigats e solament metre aço en disputa es de gran merevella. Pregam vos per ço eus encarregam quant mes stretament podem si a nostres deliberacions voleu esser conformes que los dessus dits sien exequtats promptament postposades totes utilitats e rahons colorades e plau nos aqueixa vila ne hage lo honor com ne sie merexedora on empero alguna dificultat vos hi occorregues ço que no crehem hajam los aci e veureu qual recapte hi sera dat. He tregau eximpli lo fet dels missatgers de Perpenya car amichs e no enamichs eren del Principat e axi es mostrat per experiencia com en la entrada dels francesos mossen Johan Grimau com a virtuos mori per defensio de la vi-

ia. Mirau adonchs per tot e preferiu la utilitat publica a la privada. Nosaltres havem dat compliment al dit portador de les coses que demanau per defensio daqueixa vila e uncha fallirem a res que possible sie. Tingueus Nostre Senyor Deu en sa proteccio. Data en Barchinona a XII de deembre del any Mil quatrecents sexanta tres. — M. de Muntsuar dega de Leyda. Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Al discret mossen Anthoni Guerau prevere procurador del Spital de Cervello.

Mossen Anthoni. Entes havem a vostres mans esser vengudes certes letres qui ab una bargoleta de un En Gamis son stades trobades en aqueixes parts. E com aquelles hajam molt necessari per ço trametem lo honorable En Pere Julia portador de aquesta. Pregants e dehints vos quant mes stretament podem que donant li fe e creença vista la present vingau a nosaltres ab les dites letres e si a altres les havieu linrades hajau les en tot cars e veniu ab elles. Aço no hage falla neus metau en dilacio una sola hora altrament hajau a cert nosaltres ne hauriem gran sentiment. Data en Barchinona a XIIII de deembre del any Mil CCCCLXIII. — M. de Muntsuar degua de Leyda. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Al molt honorable mossen En Pere Johan Ferrer capita et cetera.

Molt honorable mossen. La causa de la present es per pregar e dir vos com mes stretament podem si a vostres mans seran pervengudes certes letres perdudes per Gamis e arribades en poder del procurador del Spital de Cervello aquelles en sa propria figura vos trametau decontinent per lo honorable En Pere Julia portador de aquesta al qual circa aço dareu fe e creença. E per res noy hage falla car molt e molt hi va ne sol ho dilateu una hora. Tingueus Nostre Senyor Deu en sa proteccio. Data en Barchinona a XIIII de deembre del any Mil CCCCLXIII. — M. de Montsuar dega de Leyda. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Al molt honorables e savis senyors los procuradors de la ciutat de Tortosa.

Molt honorables e savis senyors. De la nova que la vila de Corbera es stada per los enemichs correguda segons vostra letra havem gran anuig e despler sebut empero apres que algu no hi ha mort algu dels nostres recau en algun conort e que la résta de terra Dorta stigue en certa treva o segur plau a nosaltres pus empero aquella se tingue lo que fins aci poch es praticat per los dits enamichs placieus ab tot cregam sie de mes retre cautelosos los capitans e regidors daquelles universitats que no sien de tot hom e stiguen cautelosos en totes llurs negociacions e semblantment als de

Ulldecona de la Cinia e altres circumvehines ques guarden car no han fer a present sino conservar se per al novell successor que speram lo qual ab la ajuda de Deu no pot leguiar. Merevellats som com no haveu publicat lo novell imposit de dret sobre la sal e canamaçaria car com scrit vos havem açi se cull e per altres parts del Principat e no deuria esser aqui diferit per dar bon exemple als altres atles majorment que lo procehit per a present volem se convertesque en sosteniment de la gent darmes deputada o deputadora per custodia daqueixes parts on se cullira lo dit dret. Hajau ho a memoria e feu hage compliment per lo benefici dels tots. Mes avant creem ja sebeu la capcio feta en los dies passats en les mars daquesta ciutat per los bergantins daqueixa ciutat de una caravela o leny qui exie de Copliure en la qual havia persones robes e bens de Perpenya e altres vassalls del Christianissimo Rey de França per la qual raho lo loctinent seu en Rossello ha presos cathalans qui alli eren e robes e bens hoc e segons som informats ha fetes e fa cominacions assats braves. E per quant la temporada no comporta venir a tals concertacions majorment ab vehi tant potent es summa necessitat cedar tals coses fins a Deu placia hic sie lo que desijam. Pregam vos per ço e encarregam com mes podem doneu orde decontinent rebuda aquesta la dita caravela o leny persones e bens e robes qui dins aquell eren vinguen en vostres mans per manera no facen mala via e si cosa alguna ne sera stada alienada aquella se recobre vista la present car jassie justicia e bona equitat ho exhi-

gesquen tant per la confederacio e comerci que havem ab los vassalls del dit Illustrissimo Rey quant per lo vehinatge encara la utilitat publica constreny nosaltres e vosaltres propulsar tots inconvenients qui seguir hi poguessen. E si la dita fusta ab totes ses coses remetre a nosaltres poreu gran sera lo pler quen haurem. On empero alguna dificultat hi occorregue certificau nos ab vostra letra promptament de tot lo que fet haureu per ço que al dit loctinent puixam de ver scriure a fi sie remediat a les congoxes qui sdevanir porien. E tingueus Nostre Senyor Deu en sa proteccio. Data en Barchinona a XII de deembre del any Mil quatrecents LXIII. — M. de Muntsuar dega de Leyda. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Al molt honorable mossen En Johan de Corbera donzell senyor del castell de Corbera.

Molt honorable mossen. Nosaltres trametem lo honorable En Pere Julia portador de aquesta per certs afers del Principat. Pregam vos que per pessar segurament fins al Spital de Cervello li doneu tota endreça a vos possible. E sie Jhesus ab tots. Data en Barchinona a XIIII de deembre del any Mil CCCCLXIII. — M. de Montsuar degua de Leyda. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Los deputats del General e consell representants lo Principat de Cathalunya al molt honorable mossen Galceran Çaplana cavaller capita de la vila de Barbera salut.

Gran clamor es fet de vos per los homens de la vila de Apiera per quant afermen vos haver imposada pena de cors e de haver que dins certs dies haguessen a vos denunciar e paguar tots deutes e bens que sebessen e tinguessen de enemichs de la terra e per que no han complit vostre manament haveu e deteniu presos los batle e jurats de la vila de Apiera volent aquells punir e exequtar per la qual raho han demanat e suplicat esser lus adhibit condescent remey. E com les dites coses si axi passen sien odioses e de mal eximpli car tal potestat a vos dit capita no es atribuida com los dits bens e deutes de enemichs hajen sguart al dit General. Per ço ab tenor de la present vos pregam e dehim tant stretament com podem que vista la present los dits batle e jurats deliureu de la preso e aquells ne bens llurs no exequteu vexeu e molesteu per la dita raho. En altra manera covindrie a nosaltres fer hi provisio deguda. Data en Barchinona a XV de deembre lany de la Nativitat de Nostre Senyor MCCCCLXIII. — M. de Muntsuar dega de Leyda.

Domini deputati et cetera.

Al molt magnifich mossen e molt savi mossen Dal-

mau de Palagrina senyor Daymet capita de la vila de Copliure.

Molt magnifich mossen e molt savi. Vostra letra feta a XXIII del mes passat havem rebuda sobre la recuperacio demanada del bestiar que dien homens daqueixa vila de Copliure tenien en lo munt de Sent Pere de Rodes levat per gent del baro de Cruylles a la qual responem que axi com per vos es scrit ans que lo seti del Christianissimo Rey de França vingues sobre la dita vila se feren moltes corregudes daça e dalla e per gents darmes de França e altres del comdat de Rossello foren presos molts bestiars e bens dels vassalls del comdat Dempuries e altres quin restaren quasi destrouits de que han fetes moltes quereles açi les quals no son stades exaudites per no venir en diferencies ab vos e altres oficials del dit Illustrissimo Rey. E per tant covindrie haver se raho de tot ço que les coses egualment passen e en aço serem prests entendre tota vegada que vostra magnificencia volra car som certs molt major sens comperacio es lo dan rebut de part daça que no munte lo bestiar de Copliure e encare que no ho fos per tota via per fer lo degut serem daquest parer. Si empero des que la dita vila es venguda en mans del dit Illustrissimo Rey abans o apres del comerci e confederacio les gents del exercit del Principat o vassalls del dit comdat Dempuries o altres qui sien sots nostra potestat han presa cosa alguna de homens de la dita vila siam ne per vos certificats car indubitadament hi farem lo degut en manera conexera vostra magnificencie que tals desordens nons han pla-

gut ne plaen. E per la present no mes sino que si algunes coses porem fer a vos plasents e a nosaltres possibles de bona voluntat aquelles ho farem. E tingueus Nostre Senyor en sa proteccio. Data en Barchinona a XV de deembre del any Mil CCCCLXIII. — — M. de Montsuar dega de Leyda. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Los deputats del General e consell representants lo Principat de Cathalunya als honorables los batles dels lochs o perroquies de Sant Celoni Vilamajor e Palau Tordera e a quascun dells salut.

Lonrat En Johan Moner capita del castell de Muntsoriu exhibidor de aquella va de present vers lo dit castell. E perque la temporada requer vage acompanyat per ço vos pregam e encarregam com mes podem que al dit Johan Moner doneu fiable companya si la volra per anar al dit castell segurament e noy hage falla. Data en Barchinona a XV de deembre lany de la Nativitat de Nostre Senyor Mil CCCCLXIII. — M. de Montsuar dega de Leyda.

Domini deputati et cetera.

Als honrats los jurats prohomens e consell de la vila de Hostalrich.

Prohomens. Rebuda vostra letra e oyda la creença explicada per Nanthoni Negrell hu dels jurats sobre lo

fet de la prestacio dels sacraments e homenages havem a aquell dita nostra intencio e voluntat la qual es per via alguna nous atureu en prestar aquells en la manera que ja vos havem scrit e confiau com ja vos havem trames a dir per Nanthoni Corba que nosaltres guardam lo honor del Principat nostre e vostre e sobre nosaltres podem star be segurs del que fereu. Lo dit jurat vos ho dira mes amplament. Del fet de la artellaria del General scrivim al batle crehem hi dara recapte. Certificau nos decontinent quant volreu trametam lo scriva e nous hage falla. E tingueus Nostre Senyor en sa proteccio. Data en Barchinona a XVI de deembre del any MCCCCLXIII. — M. de Muntsuar dega de Leyda. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Al molt noble e spectable baro lo senyor comte de Candala loctinent del Christianissimo Rey de França en Rossello.

Molt noble e spectable baro. Per altra vos havem scrit sobre la defencio feta de persona e bens de cathalans en les viles de Perpenya e de Copliure per occasio segons se diu de un leny en lo qual havie persones e bens de vassalls e subdits del christianissimo Rey de França qui seria stat pres per homens de la ciutat de Tortosa fahents mencio a vostra gran noblesa que la dita defensio es contra forma e expresse mencio de la provisio del comerci e confederacio atorgada per lo dit Illustrissimo Rey e pregants aquella volgues

tolra e levar la dita defensio de persones e bens segons en la dita letra a la qual nos referim les dites coses e altres son mes amplament contengudes. Apres havem entes que per la dita raho serien detengudes en la dita vila de Copliure algunes fustes ab llur carrech qui venien en les parts deça de la qual cosa havem molt enuig per esser contra forma del dit comerci la qual sta en se força e valor sino en los contrafàhents. Per ço altra vegada pregam e encarregam vostra gran noblesa li placia fer deliurar les dites fustes ab llurs carrechs e totes persones e bens daquest Principat que per la dita raho sien detenguts en les dites viles e eo altres parts de vostra loctinencia car com scrit vos havem nosaltres fem e farem lo degut en fer restituir lo leny persones e bens qui sien de vassalls e subdits del dit Christianissimo Rey. Totti via confiam vostra dita gran noblesa provehira talment en les dites coses que no covindra de aquelles scriure al dit Serenissimo Rey del qual sempre speram tota bona tractacio com a virtuosissimo que es. E sie la Santa Trinitat proteccio de vostra gran noblesa per la qual nosaltres e aquest Principat serem prests fer totes coses possibles. Data en Barchinona a XVII de deembre del any Mil CCCCLXIII. — M. de Muntsuar dega de Leyda. —Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Als molt honorables e savis senyors los consols de la vila de Castello Dempuries.

Molt honorables e savis senyors. Vostra letra havem rebuda deprecatoria licenciassem alguns homens daqueixa qui son açi per esser en llurs cases de festes e semblant ne havem haguda de mossen Pere de Belloch e de mossen Pere Johan Serra. La veritat es que per molts bons e saludables respectes a present llur anada aqui no seria fructuosa. Pregam vos nous sie anuig car de majors coses vos volriem complaura e com hora sera ho conexereu per obra. Tingueus la Santa Trinitat en sa proteccio. Data en Barchinona a XVI de deembre del any MCCCCLXIII. — M. de Munsuar dega de Leyda. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Al honrat lo batle de la vila de Hostelrich.

Honorable senyer. Entes havem vos teniu les artellaries del General qui son en aqueixa vila en loch occupat de sal e altres coses qui son dampnoses a aquelles e encara en forma que en cars de necessitat no stan en manera de poder sen servir promptament de que stam merevellats car attesa la temporada no deuen axi star vos hi deurieu prestar altra diligencia. Per ço volem eus dehim quant mes stretament podem decontinent les dites artellaries metau en bon loch e aquelles tingau en degut orde apartant les de tota comonicacio de sal e altres brutures qui dan los poguessen fer e als ops stiguen prestes al que mester sera. Data en Barchinona a XVI de deembre del any Mil quatre-

cents sexanta tres. — M. de Muntsuar dega de Leyda.
— Los deputats del General et cetera.
Domini deputati et cetera.

Als molt honorables e savis senyors los consellers de la ciutat de Manresa.

Molt honorables e savis senyors. Vist haveu ab quanta humanitat e bona tractacio havem menejat axi ab letres com per miga del honorable micer Gregori Molgosa volguessem tollerar la exaccio del dret novament imposat sobre la sal e canamaçaria. E segons veem vosaltres no volents haver deguda consideracio ans prenents fundament mes de voluntat que de raho repugnau e no permeteu aquella se faça en aqueixa ciutat innuints que los pobles sen scandalitzen e dien coses de gran congoxa e que si Leyda Tortosa e Vich e Cervera paguen lavors pagaran altrament no de totes les quals coses prenen tanta admiracio que mes dir nos pot e a penes poden entrar a qual fi tire tal proposit car com scrit vos havem en aquesta ciutat qui es cap e torra mestra del Principat e en Valles Penedes Lobregat Empurda e altres parts del Principat se pagua e en Vich hagueren paguat sino per vosaltres e ab tot axo creem paguaran car en bons termens sta la cosa de Leyda e Cervera som certs nosaltres esser contents del dit dret. Ans encara comportar talls e totes altres exaccions ans que venir en mans dels enemichs. E en Tortosa tenen la mateixa voluntat major-

ment pus es feta deliberacio que lo procehit servescha en susteniment de gent darmes deputadora en custodia de les parts on se cullira e en altres necessitats de la guerra. Qual donchs bona raho pot esser assignada que un tal dret general aqui nos pach per salut e salvacio daqueixa terra. Qual raho se pot dar que pus aquesta ciutat pagua e lo procehit se converteix en les necessitats comunes a tot lo Principat que aqueixa no pach per servir a custodir si mateixa. Aquesta ciutat es la mara e si la filla aquella seguir no volra a coses tant degudes e necessaries per fillastre cove sie reputada. Nous enganen illusions qui força per lo spirit maligne vos son presentades. Nous enganen colorades rahons qui per seminadors de mala sement per ventura son fabricades. Pensau qual es aquesta ciutat pensau quant de la sua let ha despesa e despen per susteniment de la patria. Peusau que per sublevar los tots de captivitat e pensau quanta provisio de vitualles ha feta e fa no solament per si mas per les altres e finalment pensau que sens aqueixa pot viure e no per contrari. Totes les dites coses a vostre oida presentam per nostre descarrech car sentim la present ciutat pendre gran molestia la recusacio de no paguar se lo dit dret en aqueixa lo que tolerar nos poria per via alguna. E per ço a sobre abundant cautela havem comunicat ab En Gabriel Ferrer sindich vostre lo qual de la intencio nostra e de la dita present ciutat vos certificara e scrivim a micer Gregori Molgosa de nostra intencio e voluntat. Pregam e encarregam vos que adhibint li fe e crehença circa aquest fet recogitants totes les

coses demunt dites vullau en millor comutar la asserta deliberacio e feta de no paguar lo dit dret e conformar vos a nostres deliberacions com fins aci loablement haveu acustumat. On empero lo contrari fesseu ço que no crehem restarem scusats e descarregats si alre sen segueix. E tingueus Nostre Senyor Deu en sa protecció. Data en Barchinona a XVI de deembre del any Mil Quatrecents sexanta tres. — M. de Montsuar daga de Leyda. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Al molt honorable mossen Jachme Carbo cavaller capita de la vila de Sent Feliu de Guixols.

Molt honorable mossen. Entes havem per certes informacions quens son fetes voleu traure daqueixa vila de Sent Feliu hun mestre de scolans appellat Feliu Otger qui en los dies passats ha magistrat un fill de mossen Marti Guerau de Cruylles. E com de aço sie feta gran querela per lo dit mestre pretenent esser li feta gran vexacio com ell aferme no haver fetes coses algunes en derogacio de la terra. Per tant vos pregam e encarregam si axi es com per ell es afermat permetau ell ature en la dita vila com havie acustumat sens fer li novitat alguna. Si empero causes rahonables e veres hi haura en contrari feu ne lo queus sera vist car no es intencio nostra la cosa publica dege perillar per la sua aturada. E tingueus Nostre Senyor Deu en sa proteccio. Data en Barchinona a XVI de deembre.

— M. de Montsuar dega de Leyda. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Al molt magnifich mossen molt savi mossen P. de Belloch deputat del General de Cathalunya.

Molt magnifich e molt savi mossen. Nosaltres scrivim dues letres al loctinent del Christianissimo Rey de França en Rossello sobre la detencio de persones e bens de cathalans per occasio del leny qui en los dies passats fou pres per homens de la ciutat de Tortosa copia de les quals vos trametem ab la present per que siau vos e mossen Pere Johan Serra de tot avisats. Pregam e encarregam vos de continent per home propri e de recapte les tremetau ab dues al dit loctinent. E feu lo dit home cobre resposta la qual per vos nos sie encontinent remesa cosa es en que va molt e axi placieus dar hi prest recapte e tremetre persona qui sapia perlar car juxta forma de la provisio del comerci de la qual aximateix per vostre avis vos trametem copia. Tals novitats no poden e deuen esser fetes car solament son exceptats del dit comerci los contrafahents e no altres e creem lo dit Illustrissimo Rey de França com ho sebra no hi trobara pler. Vos e lo dit mossen Pere Johan Serra pus ara sereu plenament informats poreu si vist vos sera conferir de letres e altres coses ab lo dit loctinent. E axi hajau ho per be recomenat tot. Per lo home del dit mossen Pere Johan Serra vos havem scrit largament de tot lo

que occorria. Lo die present havem rebudes dues vostres letras. Stam admirats non hajau rebudes de nostres car trameses vos ne havem. Venints a la resposta de les dites dues ja es satisfet a la una per lo que es dit demunt. Quant al fet dels quatre homens daqueixa vila qui son aci dels quals nos haveu scrit a pregaries dels consols e altres daqueixa vila fossen licenciats per esser aqui de festes a present no es vist esser expedient per moltes rahons les quals per bona causa no curam exprimir no vingue en anuig a nosaltres ni als dits consols. Com hora sera de aço e majors coses de bona voluntat los complaureu. Volem empero eus pregam que sius poria deure expellir de la dita vila altres gents ho façau com vist vos sera tots amor e comport cessants. Amplissima potestat teniu usant en tot lo queus semblara per benefici dels fets. E expediu los fets daqueixa vila e comdat per que hagen lo compliment degut e en les altres coses de la provincia Dempurda donau los bo e prest recapte que de vos e del dit mossen Pere Johan Serra es confiat. Data en Barchinona a XVI de deembre del any Mil CCCC sexanta tres. — M. de Muntsuar degua de Leyda. — Vostres condeputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Al molt honorable mossen En Pere Johan Ferrer capita et cetera.

Molt honorable mossen. Lo egregi comte de Pallars capita general ha anar vers les parts de Cervera ab

nombre de gent a cavall que li fem. E perque lo honorable mossen Jachme Fiveller cavaller vol anar en sa companya lo qual te aqui un roçi e sens aquell no poria anar. Per ço vos pregam doneu orde lo dit roci li sie restituhit com abans poreu. E noy hage falla car no havent aqueix lo dit mossen Jachme anar no porie. Tingueus Nostre Senyor Deu en sa proteccio. Data en Barchinona a XVII de deembre del any Mil CCCC LXIII. — M. de Muntsuar dega de Leyda. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Al honrat senyer deputat local. (Acaso de Tortosa.)

Honorable senyer. Dehim e manam vos no exequteu lo arrendador de la bolla de aqui ne fermançes sues per lo que deu car nosaltres som açi segurs e ja tenim entre mans la peccunia deguda e no seria raho paguas dues vegades. Volem empero de altres peccunies axi del General com de bens de acuydats paguen lo sosteniment del castell Damposta. E daciavant lo castell Dorda sie sostengut de les rendes de senyor axi com lo castell de Ulldecona. Ab aço empero que lo render de aquelles pach primerament pensions de censals e altres carrechs ordinaris si ni ha e la resta tant com mester sie convertescha en lo sosteniment del dit castell Dorta. Car aço es lo degut e axi ho fem praticar en totes les parts deça per ço que lo General sie preservat de tantes despeses a les quals suplir no porie si deu tants mes que no fa valie. E los senyors dels cas-

tells e encara los creedors censalistes ne son contents per tant com conservades les proprietats son salvades les rendes e censals de totes aquestes coses scrivim als honorables procuradors pregants e encarregants los doneu orde aquelles sien a exequcio deduhides siau ne ab ells e conduhiu les coses juxta nostra voluntat dessus scrita e contra aquelles no façau en manera alguna. E solicitau los del fet de la sal e canamaçaria en manera hage recapte. Data en Barchinona a XVII de dehembre del any Mil CCCCLXIII. — M. de Muntsuar dega de Leyda. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Al molt honorable mossen En Pere Johan Ferrer capita et cetera.

Molt honorable mossen. No es per vos ignorat quant va a la conservacio de la vila de Cambrils axi per lo bon exemple de les altres universitats e dels mirador com per reputacio del Principat hoc encara per no metre en perill les viles de Alcover Vilarodona e altres daqueixes parts quin pendrien gran spant. E per ço jatsie segons vos havem scrit per mar hi hajam tramesa gent armes e vitualles. Empero dubtants puixen entrar en la dita vila som recayguts en deliberacio que hu dels majors remeys que la dita vila hage son o dar alguna congoxa a la vila del Arbos sens empero posar siti o tremetre lo honorable En Guerau de Berbara o altre home de recapte ab XXV o XXX rocins a la dita

vila de Alcover e aço per divertir la materia del siti qui es sobre la dita vila de Cambrils. Aço empero e tot altre remey millor qui vist vos sera remetem a vostra bona discrecio qui teniu les coses entre mans e veeu aquelles a ull solament vos pregam e encarregam quant mes podem de continent penseu e delibereu lo que es fahedor car molt perill es en la trigua. E si posible es scriviu als jurats e capita de la dita vila de Cambrils confortant aquells e matent los en bona sperança per manera que avisats façen ab millor animo ço que deuen en defensio de la dita vila. Entes havem que Armendaris serie a Poblet o a Çareyal ab cent rocins o mes si ab ell havieu intelligencia serie al parer nostre bo. Sieus avis. E tingueus Nostre Senyor Deu en sa proteccio. Data en Barchinona a XIIII de deembre del any Mil Quatrecents sexanta tres. — M. de Muntsuar dega de Leyda. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Al honorable micer Gregori Molgosa un dels assessors e advocats de la casa de la Deputacio del General de Cathalunya.

Honorable mossen. Vistes les letres a nosaltres deputats per vos trameses del que fet haveu en aqueixa ciutat circa lo fet del dret novament imposat e de llur deliberacio nosaltres e los honorables consellers daquesta ciutat havem comonicat ab En Gabriel Ferrer sindich desenganant lo plenament e encara scrivim als

consellers segons veureu en la copia que sera dins aquesta per vostre avis. Pregam e dehim vos que liurada aquella e feta explica de la crehença strengau los dits consellers e vejau llur deliberacio e haguda resposta veniu vos ne decontinent ab o sens recapte. Feu paguar lo correu portador de les peccunies procehides en aqueixa ciutat del dit dret. Data en Barchinona a XVI de deembre del any Mil quatrecents sexanta tres. — M. de Muntsuar dega de Leyda. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Als molt honorables e savis senyors lo capita e consellers de la vila de Bergua.

Molt honorables e savis senyers. Entes havem en aquests dies no ha molt passats vosaltres e les gents del castell de Balcereny esser entrats al monestir de Serrateix e de aquell haver preses e tretes moltes robes de sglesia forments animals e altres coses sens causa alguna saltem justa. E com sie dubtat aquelles o part delles no fassen mala via per ço a maxima instancia a nosaltres daço feta vos pregam e encarregam com podem decontinent vullau dar orde les dites robes animals e altres coses vinguen e stiguen en part segura e vos distribuesquen per via alguna e si res sen havia partit allo sie restituhit a fi que hoydes les parts puixe esser ministrada justicia del forment empero e altres vitualles liurareu o liurar fareu als monges del dit monastir alguna cosa rahonable a fi puixen

alli aturar e lo culto divinal celebrar com es acustumat. E tingueus Nostre Senyor Deu en sa proteccio. Data en Barchinona a XXIIII de decembre del any Mil CCCCLXIII. — M. de Muntsuar degua de Leyda. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Otra carta igual á la que antecede, con la direccion respectiva, fué enviada al capitan, jurados y prohombres del castillo de Balsereny.

Al molt honorable mossen En Pere Johan Ferrer capita et cetera.

Molt honorable mossen. Rebuda vostra letra sobre lo fet del capita dels XVI ginets som entrats en pensament del material e considerades moltes coses es stat vist a present no deures fer novitat ans li deu esser feta bona e graciosa companyia e persuadint lo no vage ne trameta perlar ab los enemichs car per cert havem que stant lo Principat com vuy en dia sta e movent tal fet portaria contrari per ço com tots sos semblants dels quals hom se serveix sen irien en força e a la terra major inconvenient ne resultaria vos empero teniu sment a llur obra. E si per avant sebreu fassen cosa merexedora e procehiment les hores poreu provehir segons vos semblara. Data en Barchinona a XVII de decembre del any Mil Quatrecents sexanta tres. — M.

de Muntsuar dega de Leyda. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Als molt honorables e savis senyors los procuradors de la ciutat de Tortosa.

Molt honorables e savis senyors. No ignoren vostres savieses quant va en la conservacio del credit del General car major inconvenient seguir nos poria que alienar aquell. E per ço en los dies passats es stada feta deliberacio que totes les peccunies de les bolles e entrades e exides vagen en un compte per paguar les pensions dels censals e altres carrechs ordinaris e axi a Deu gracies les coses stan en orde tal que scandol seguir nos pot. E com lo arrendador daqueixa bolla dege grans quantitats de les quals lo deputat local segons som avisats a instancia vostra per lo fet de Emposta e de Orta se sforça exequtar aquell e nosaltres siam açi segurs de aquelles e ja les tingam entre mans per ço scrivim e manam al dit deputat local cesse de la dita exequcio e que pach de altres peccunies axi del General com de acuydats lo sosteniment del castell Demposta. E daçi avant lo castell Dorta sie sostengut de les rendes del senyor axi com lo castell de Ulldecona. Ab aço empero que lo render de aquelles pach primerament pensions de censals e altres carrechs ordinaris si ni ha e la resta tant com mester sie convertescha en lo sosteniment del dit castell Dorta e aço par cosa deguda e rahonabla e la qual fem praticar en to-

tes les parts deça car lo General si volie deu tants mes del que fa no basteria a tals sosteniments de castells e los senyors de aquells e encara los creedors ne son contents per tant com conservades les proprietats son salvades les rendes e censals. Avisants vos adonchs de les dites coses vos pregam e encarregam quant mes podem que conformants vos ab nostre parer e voluntat doneu orde les dites coses sien axi com demunt es dit en exequcio deduides. Per altra vos havem scrit sobre lo fet del leny que los dos bergantins de aqui han pres en lo qual eren persones e bens de vassalls del Christianissimo Rey de França. Placieus aquells e aquelles hajau a vostra ma decontinent si ja fet no es en manera no façen mala via e sien restituides als de qui seran aço es de gran necessitat car lo loctinent en Rossello ha presos e pren per la dita raho quants cathalans pot e llurs bens e fa de grans cominacions. Tot vos sie avis. Del fet del imposit de la sal e canamaçaria nous havem respost. Feu se expedescha car lo quiu procehira en susteniment de la gent darmes aqui deputada o deputadora se convertira com ja scrit vos havem. E tingueus Nostre Senyor Deu en sa protecciо. Data en Barchinona a XVII de deembre del any Mil CCCCLXIII. — M. de Muntsuar dega de Leyda.— Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Als molt honorables mossen Garcia Romero capita e jurats de la vila de Cambrils.

Molt honorables e savis senyors. Si be per mar havem tremes armes vitualles e altres monicions a la vila encara lo die present havem deliberat trametre hi socors de gent a peu en lo desempatxament de la qual ab gran diligencia se enten e molt prest seran expedits. Avisam vos ne per vostre pler e consolacio. Siau adonchs virtuosos e be sforçats e no dubteu que de res no haureu falença per nostre poder. Nosaltres trebellam que la gent de Menaud de Beamunt e de Armendaris e de Pere Johan Ferrer se ajuncta per dar sobre lo camp dels enemichs. Sieus avis e stau ab bon cor. Lo senyor don Johan de Beamunt nos ha mostrada una letra de vos mossen Romero ab quel avisau dels dos combats que larchabisbe vos ha dats e com los haveu carafaxats e morts e nafrada molta gent. Gran pler ne havem hagut. Com aqui sera lo nostre socors poreu fer altres coses. Nostre Senyor Deu vos tingua en sa proteccio. Data en Barchinona a XVII de deembre del any Mil CCCCLXIII. — M. de Montsuar dega de Leyda. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Los deputats del General e consell representants lo Principat de Cathalunya als molt honorables e savis En Roger de Rosanes capita en Valles e altres qualsevol capitans axi de gents a cavall com a peu e a tots e sengles jurats e regidors de viles castells e lochs del dit Principat salut.

Nanthoni Puig de Arbucies e Pere Mathamala van de

voluntat nostra vers les parts de la Selva e de Bas e altres de les muntanyes per ço los pregadors de vosaltres pregam e als altres a qui pertany dehim e manam que als dessus dits anant stant e tornant e menants ab si hun o dos altres homens encare que aquells que amenaran sien anats ab los enamichs del Principat no façau torb algu ne dan o molestia ans lexeu aquells anar star e tornar liberament sens contradicio alguna. E per res no contrafaçau com axi vullam que fa̧çe deliberadament e consulta. Data en Barchinona a XVIIII de deembre lany de la Nativitat de Nostre Senyor Mil CCCCLXIII. — M. de Montsuar degna de Leyda.

Domini deputati et cetera.

Als honorables mossen lo veguer e batle de la ciutat de Mandresa.

Honorables mossenyors. Certificats som vosaltres a instancia den Berenguer de Peguera donzell volem exequtar En Bernat Prats e Jachme Prats daqueixa ciutat e llurs bens per cert censal a que son obligats a mossen Andreu de Peguera enemich acuydat del Principat e per tal publicat e sos bens adjudicats al General de la qual cosa som admirats car per altre semblant cars de un censal que los de Monistrol fahien al dit mossen Andreu vos havem scrit en lo pessat que de tals coses nous entremetesseu com en les coses e bens del General altri que nosaltres deputats no puixe stendre les mans. Aquesta adonchs vos fem pregants e dehints vos que contra los dits Bernat e Jachme e bens llurs per

la dita raho no façau novitat alguna ans si en res haveu procehit contrari allo torneu al primer stament decontinent. E si lo dit Berenguer de Peguera o altres persones pretenen haver accio peticio o demanda en los bens qui eren del dit mossen Andreu remeteu los a nosaltres qui hi ministrerem compliment de justicia. Guardau no fer lo contrari car per lo interes del General covindrie fer hi provisio deguda. Data en Barchinona a XX de deembre del any Mil CCCCLXIII. — M. de Montsuar dega de Leyda. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Al senyer Nanthoni Rourich algutzir de la germendat de Penedes e Lobregat.

Nanthoni Rourich. Entes havem vos haver pres un sclau negre appellat Johan un perell de bous una mula un caputxo un gonell un sach un dall una sanalla plena de blat un coltell e un sach petit de canyem les quals coses son de la dona Na Francescha muller den Steve Urgell quondam qui e segons aferme haveu les preses per cert tall o dret a que preteneu esser tenguda la torra blancha situada en la perroquia de Splugues qui era del dit Urgell. E com la dita dona o Francesch Muntpaho gendre seu hage prestada caucio en poder nostre per la raho dessus dita per ço volem decontinent deliureu totes les dites coses totes rahons e dilacions cessants car nosaltres vos farem fer la raho de tot lo degut. Data en Barchinona a XX de deem-

bre del any Mil Quatrecents sexanta tres. — M. de Muntsuar degua de Leyda. — Los deputats del General et cetera.

Domini diputati et cetera.

Al honorable senyer En Pons dez Papiol donzell procurador del abbadiat de Muntserrat.

Honorable senyer. Gran clamor es fet per En Johan de la Pent bo Romeu Mora e altres daquesta ciutat de vos qui segons afermen los haveu levada una carregua de cuyram que ab treball e perill de llur persona han pres entre la pobla de Claramunt e lo castell de Thous den Borras de Muntbuy qui aquell portava al dit castell per servir als enemichs confessant lo dit Borraç als dessus dits que altres coses havia portades al dit castell e a la vila de Sancta Coloma de Queralt e covidant aquells que si guanyar volien ell sebra coses de homens de la terra les quals facilment porien haver. E com ells per llur ben obrar no degen haver tal premi com per vos es attentat per ço ans de fer hi altra provisio havem deliberat fer la present pregants e encarregants vos si axi es vista la present deliureu als dessus dits lo dit cuyram e totes altres coses quels hajau detengudes o remetau aquells a nosaltres informants nos de vostra peticio si alguna ne haveu per que a caseu puixe esser dat ço seu sera. E en aço no hage falla. Data en Barchinona a XXI de deembre del any Mil CCCCLXIII. — M. de Muntsuar dega de Ley-

da. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Los deputats del General e consell representants lo Principat Cathalunya als molt honorables e savis senyors tots e sengles capitans de gent darmes axi a cavall com a peu oficials consellers pahers jurats consols prohomens e regidors de qualsevol ciutats viles castells e lochs del dit Principat salut.

Com a suplicacio dels honorables consellers de aquesta insigna ciutat e nostra lo senyor don Johan de Beamunt loctinent hage atorgada an Johan Citrar carnicer de aquesta ciutat licencia facultat de poder comprar bestiar gros e menut de qualsevol persones e parts del present Principat encara que sien inimichs e aquells apres menar e conduhir en la present ciutat segons en les letres del dit senyor loctinent aquelles coses e altres pus largament son contengudes. Per ço quant mes podem vos pregam e encarregam que havents per recomenats los dits Johan Citrar e altres en les dites letres mencionats e tenints e servants la dita licencia donets a aquell tota endreça favor e ajuda que mester hagen per la dita raho en tal forma que liberament e sens empaix algu puixen conduhir e manar lo dit bestiar en aquesta dita ciutat. Cosa sera la qual ultra que fareu lo degut vos agrahirem môlt. Data en Barchinona a XX de deembre lany de la Nativitat de Nostre Senyor MCCCCLXIII. — M. de Muntsuar dega de Leyda.

Domini deputati et cetera.

Al molt honorable lo senyer En Bernat Dargençola donzell e als batle e jurats del castell Dargençola.

Molt honorables senyer e vosaltres prohomens. Pregam vos com mes afectuosament podem vullau fer restituir als homens de la Rabaça de Palamos de Sent Guiu de Muntmaneu quis tenen per la terra los forment e farina que en los dies no ha molt pessats los son stats presos del moli de Palamos per homens de aqueix castell Dargençola e provehiu daciavant tals coses no sien fetes pus tots havem bona intencio ens servau en la terra e amau vos com a germans. Aço vos haurem a grat per lo benefici de tots. E sie Nostre Senyor Deu en sa proteccio. Data en Barchinona a XX de deembre del any MCCCCLXIII. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Al molt noble e spectable baro lo senyor comte de Candala loctinent per lo Christianissimo Rey de França en Rossello.

Molt noble e spectable baro. Lo honorable micer Pere Bou doctor en cascun dret e cavaller exhibidor de aquesta va de present en aqueixa vila de Perpenya per aclerir algunes questions e plets en vostra loctinencia de les quals aferme haver obtengudes moltes sentencies reyals. E per quant es home de be per ço pregam afectuosament vostra gran noblesa que lo dit micer

Bou vulla haver per recomenat manant expedir aquell en sa justicia totes dilacions cessants. Aço vos hauran a molta complacencia e semblants e majors coses fariem per vostra noblesa la qual Nostre Senyor tingua en sa proteccio. Scrita en Barchinona a XVII de noembre del any Mil CCCCLXIII. — M. de Muntsuar dega de Leyda. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Als molt honorable En Pere Johan Ferrer donzell capita et cetera.

Molt honorable mossen. Vostra letra havem rebuda. Restam molt contents de vostra juncta en Vilafrancha ab la gent nosaltres darem orde los honorbles consellers liuren lo forment que demanau car raho es. Aquest correu fem per sola causa per retreus cautelos per un home qui en aqueixes parts es stat pres. Havem avis los enemichs esser en Larbos CXX rocins CCCC alacayos e CL altres pehons sperants vostra exida e stants alli en aguayt. Sieus avis pus sou avisat de aço e de la exida del comte de Prades e de mossen Requesens. Pregam vos mireu per tot e teniu bones e fiables scoltes. Savi sou e en tals fets experimentat e axi donau orde lo queus es comes sie be governat. E tingueus Nostre Senyor Deu en sa proteccio. Data en Barchinona a XXIII de noembre del any MCCCCLXIII. — M. de Muntsuar dega de Leyda. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Als molt honorables e savis senyors los capita e consellers de la vila de Bergua.

Molt honorables e savis senyors. Gran admiracio tenim com feu axi anar e venir despenent ço den seu an Pere Rossinyol treginer del castell de Casserres en favor del qual vos havem scrit per dues vegades e la ultima letra es de XXVIIII de noembre prop pessat la qual a vosaltres consellers e an Ramon Bretons olim capita es stada ab mija de notori presentada e ab tot la resposta feta per vosáltres dits consellers a la presentacio de aquella sie stada qual per vosaltres se sperava empero lo dit Pere no ha obtengnt lo demanat en gran son dan e prejudici suplicant e instant volguessem sobre aço adhibir li condescent remey. On nosaltres volents nos haver ab humanitat e desijants semblants vexacions sien toltes altra vegada vos pregam e encarregam quant mes podem que haguda açi per repetida la dita ultima letre façau fer la contenta al dit Rossinyol e casseu e anulleu tots procchiments e anantaments que contra ell sien stats fets per la causa en dita letra contenguda. E si lo dit olim capita ne te res doneu orde ab compulses o altrament allo restituescha al dit Pere Rossinyol totes rahons e dilacions cessants. E sera dar bon exempli de vosaltres com loablament haveu acustumat. Altrament sil covindra açi per la dita raho mes avant venir sera necessari en los culpables fer provisio deguda. E sie la Santa Trinitat proteccio vostra. Data en Barchinona a XX de deembre del any

MCCCCLXIII. — M. de Muntsuar dega de Leyda. — Los deputats del General et cetera.

Domini deputati et cetera.

Al molt noble e spectable baro lo senyor comte de Candala loctinent per lo christianissimo Rey de França en Rossello.

Molt noble e spectable baro. Ab gran displicencia havem entes la detencio de persones e bens de Cathalans en aquests dies prop pessats feta segons nos es referit en la vila de Perpenya e de Copliure a causa de un leny qui pertint de la prop dita. . . . . .

FIN DEL TOMO VIGÉSIMO CUARTO DE LA COLECCION, UNDÉCIMO DEL LEVANTAMIENTO Y GUERRA DE CATALUÑA EN TIEMPO DE DON JUAN SEGUNDO.

ADVERTENCIA.

Concluido el original de este volúmen de cartas, sin haber podido llenar el número de páginas que suele comprender cada uno de los tomos de la Coleccion, damos fin al presente, con la seguridad de compensar en el proximo, que es el registro especial del diputado Caportella, formado en Tarragona y otros puntos que

eran fieles al Rey, la parte que en este se diere de menos, por lo que toca á su extension, evitando así que se encuentre repartida en dos tomos diferentes la materia que, por su carácter, es preferible esté reunida en uno solo, tanto mas cuanto lo que pudiera comprenderse en las páginas que ahora omitimos seria insignificante comparado con lo demás que quedaria por publicar.

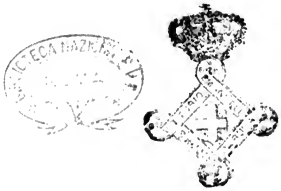

HAG2021E00